

TẠP CHÍ

Nông thôn Việt

● Cơ quan chủ quản: Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam ● SỐ ĐẶC BIỆT, THÁNG 02/2018

Xuân Mậu Tuất

2018

**PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP CÔNG NGHỆ CAO
LÀ KHẤU THEN CHỐT, TẠO TIỀN ĐỀ CHO QUÁ TRÌNH
CÔNG NGHIỆP HÓA NÔNG THÔN**

TRƯỞNG HÒA BÌNH

ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ, PHÓ THỦ TƯỚNG THƯỜNG TRỰC CHÍNH PHỦ

TẬP ĐOÀN VẠN THỊNH PHÁT
萬盛發集團 VTP GROUP

TRU SỞ CHÍNH: 193-203 Trần Hưng Đạo, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh
Tel: 84.28.38367748 - Fax: 84.28.38367889 - Email: info@vtpgroup.com.vn

Vạn
Sử Nhai Vỹ
Thịnh
Vương An Khang
Phát
Tài Phát Lộc

2018

CĂN HỘ XANH CHUẨN LEED (MỸ) CHẤT LƯỢNG NHẬT BẢN LẦN ĐẦU TIÊN TẠI VIỆT NAM

Chúc mừng sự hợp lực của Tập đoàn hàng đầu Nhật Bản và Thế Giới - Mitsubishi Corporation
và Nhà phát triển Công trình xanh tiên phong tại Việt Nam - Phuc Khang Corporation

CHÀO MỪNG BẠN ĐẾN VỚI CUỘC SỐNG CỦA TƯƠNG LAI

CÔNG TY CP ĐẦU TƯ & XÂY DỰNG PHÚC KHANG

Địa chỉ: 51 Ngõ Thời Nhiêm, P.6, Q.3, TP.HCM | T : 028 39 333 789 | Hotline: (028) 7300 1345 | www.pkmc.vn | www.phuckhang.vn

Chúc Mừng Năm Mới

KÍNH CHÚC QUÝ KHÁCH HÀNG
NĂM MỚI VẠN SỰ NHƯ Ý
AN KHANG - THỊNH VƯỢNG

GẠCH MEN & GRANITE

CỬA NHỰA UPVC

GẠCH BÔNG

BÊ TÔNG

SƠN NƯỚC

KHU CÔNG NGHIỆP

NGÔI MÀU

SỬ THIÊN THANH

CẢNG QUỐC TẾ LỒNG AN

Hotline: 1900 63 65 65

Fanpage: Dong Tam Group

www.dongtam.com.vn - www.dongtamshop.com

MỤC LỤC

ÔNG TRƯỞNG HÒA BÌNH, ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ,
PHÓ THỦ TƯỚNG THƯỜNG TRỰC CHÍNH PHỦ:
PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP CÔNG NGHỆ CAO LÀ
KHẼU THEN CHỐT, TẠO TIẾN ĐỂ CHO QUÁ TRÌNH
CÔNG NGHIỆP HÓA NÔNG THÔN

08

30

NÔNG THÔN MỚI

Làm mới nông thôn "từ trong ra"
Mười sáu vành, mười sáu trắng lên
Đất nở hoa trên từng milimet
Làng chài 100 tuổi

120

NHÌN RA THẾ GIỚI

2017: Năm tạo động lực
cho thế giới chuyển mình
Phát minh kiến tạo thế giới
Mùa xuân và hoa Fuji

16

ĐẲNG SAU SỰ TĂNG TRƯỞNG

17

NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM 2018 - ĐỂ KHÔNG MỘT
NÔNG DÂN NÀO BỊ BỎ LẠI

21

CHỦ TỊCH TỔNG HỘI NN&NTNTVN: NĂM 2018 SẼ
TIẾP TỤC MỞ RỘNG CÁC MỐI QUAN HỆ HỢP TÁC
QUỐC TẾ

26

TỪ KỶ LỤC HƯỚNG ĐẾN KỶ LỤC

43

XÂY DỰNG NÔNG THÔN Ở TRUNG QUỐC

"KHO LƯƠNG" QUỐC GIA
TRONG TÀ ÁO MỚI

CHƯƠNG TRÌNH
CẦU NÔNG THÔN:
VẠCH XUẤT PHÁT MỚI

48

118

72

CHỢ QUÊ GIỮA PHỐ THỊ

76

ĐẶC SẢN TẾT

- "Nhân sinh" trong văn hóa ẩm thực
ngày Tết của dân tộc
Thái Tây Bắc
- Rực rỡ Tết Huế với mâm bánh
cúng gia tiên

2018

MỪNG XUÂN MẬU TUẤT

Tổng biên tập

Nguyễn Đức Quang

Phó Tổng biên tập

Nguyễn Thị Quốc Hương

Hội đồng cố vấn

Nguyễn Tuấn Anh - GSTS

Nguyễn Sĩ Dũng - TS

Nguyễn Trí Ngọc - TS

Nguyễn Đăng Nghĩa - TS

Trần Thế Tuyền - Nhà báo

Nguyễn Đỗ Anh Tuấn - TS

Vũ Thành Tự Anh - TS

Phạm Phú Ngọc Trai - Chuyên gia KT

Võ Trọng Nghĩa - Kiến trúc sư

Hồ Thị Tú Anh - Nhà báo

Thư ký tòa soạn

Trần Toàn

Phan Ngô Uyên Linh

Thiết kế mỹ thuật

Trang Thủy

Trị sự

Trương Thị Thu Cúc

Bài vở xin gửi về

Uyên Linh

toasoan@nongthonviet.com.vn

Quảng cáo & phát hành

CTCP Truyền thông Nông Thôn Việt
(NTV Media)

Giá bán: 50.000 VND

Ảnh bìa:

Hoa khai Phú Quý

Ảnh: Nguyễn Tài

Viết sự cộng tác của: PGS.TS Nguyễn Minh Châu, Hồ Xuân Hùng, Trần Thế Tuyền, Nguyễn Đức, TS Nguyễn Sĩ Dũng, TS Tăng Minh Lộc, TS Đỗ Thiên Anh Tuấn, TS Nguyễn Đức Lộc, Vũ Ngọc Hoàng, Cao Thị Hoàng, Nguyễn Hoàng, Trần Chí Kông, Hương Uyên, Đào Thị Thanh Tuyền, Hùng Anh, Trần Toàn, Minh Triết, Bùi Kim Sơn, Minh Phong, Cẩm Hà, Huỳnh Phước Lợi, Đỗ Quang Tuấn Hoàng, Trí Nhiên, Thụy Bất Nhi, Đặng Văn Cường, Tuấn Anh, Tống Hoàng Yến, Vi Quân, Nhật Thanh, Ninh Giang, An Bình, Văn Vĩnh, Cẩm Vân, Minh Quang, Ngọc Phương, Uyên Linh, Thùy Dung, Minh Tâm, Minh Tùng, Ngọc Bách, Lê Hồng Sơn, Thảo Nguyễn, Giảng A Phấn, Anh Phương, Tâm Loan, Ngọc Khánh, Hiếu Lê, Yên Nguyễn, Minh Quân, Song Thủy, Ban Dung, Huyền Trang, Hải Triều, Đoàn Diệp, Đặng Dung...

Tòa soạn:

Lầu 10, số 12 Võ Văn Kiệt, P. Nguyễn Thái Bình,
Q. 1, TPHCM - Điện thoại: (028) 3521 1283 - Fax:
(028) 3914 7286 - Hotline: 093 205 6666

Văn phòng Hà Nội:

Số 60 phố Trung Kính, Phường Trung Hòa,
Quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội - Điện
thoại: (024) 37 824 681 - Fax: (024) 37 824 680

GPXB số 1878/CBC-BCTƯ do Bộ TT&TT cấp
ngày 13/12/2017, in tại Công ty TNHH QC & TM
Đường Phong, Khố In (21x 29)cm, 144 trang.

2018 - VỊ THẾ BẢN LỀ

Năm 2016, đất nước trải qua thảm họa thiên tai khiến các tỉnh Tây Nguyên bị xơ xác vì hạn hán và các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long điêu đứng vì hạn, mặn xâm nhập. Sản lượng nông nghiệp sụt giảm nghiêm trọng, ngành nông nghiệp tăng trưởng âm. Nguồn thu sụt giảm, trong khi nợ công vượt trần. Chính phủ phải vay nợ nước ngoài cho việc chi tiêu thường xuyên.... Đứng ở góc nhìn ấy, khó ai có thể lạc quan về triển vọng kinh tế năm 2017.

Thế nhưng năm 2017, Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu ngoạn mục. Kinh tế phát triển đạt và vượt 13/13 chỉ tiêu kế hoạch. GDP đạt 6,81% - mức tăng trưởng cao nhất trong gần 10 năm qua. Lạm phát được kiểm soát, xuất khẩu tăng mạnh. Trong nông nghiệp, mặc dù bị ảnh hưởng nặng nề bởi hạn hán và mặn xâm nhập của năm trước, nhưng năm 2017, kim ngạch xuất khẩu nông lâm thủy sản cả nước vẫn đạt trên 36 tỷ USD, tăng 13% so với cùng kỳ năm 2016, trong đó, lần đầu tiên, nhóm hàng rau quả có giá trị xuất khẩu ước đạt hơn 3,5 tỷ USD, tăng 40,5% so với cùng kỳ năm 2016 và vượt mặt các nhóm hàng truyền thống như gạo (2,66 tỷ USD), cà phê (3,21 tỷ USD)...

Báo cáo năm 2018 của Ngân hàng Thế giới (WB), Việt Nam xếp hạng 68/190 nền kinh tế về môi trường kinh doanh. Diễn đàn Kinh tế thế giới (WEF) xếp hạng năng lực cạnh tranh Việt Nam tăng 20 bậc trong năm 2017. Tổ chức xếp hạng tín nhiệm Moody's tháng 11.2017 vừa nâng mức đánh giá triển vọng của hệ thống ngân hàng Việt Nam từ "ổn định" lên "tích cực"...

Cũng trong năm 2017, trên mặt trận chống tham nhũng, lợi ích nhóm, chưa bao giờ "thông tin nóng" nhiều đến thế. Hàng loạt quan chức nhúng chàm, trong đó có cả những người từng giữ những chức vụ quan trọng trong Đảng và chính quyền, đã bị khởi tố, tạm giam. Điều đó chứng tỏ đã không có "vùng cấm" đối với quan chức tham nhũng như thiên hạ đồn đãi, mà một khi "lò" đã nóng thì "củ tươi" cũng phải cháy - như lời Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng!

Năm 2018 là năm bản lề thực hiện Nghị quyết ĐH Đảng lần thứ XII và chuẩn bị Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII. Năm 2018 cũng là thời điểm chuẩn bị bước vào năm thứ 3 thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016 - 2020. Bức tranh kinh tế đã có nhiều điểm sáng nhưng vẫn còn phải tiếp tục cải thiện để "sáng" bền vững: cải cách về tái cơ cấu nền kinh tế, cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, cải cách khu vực doanh nghiệp nhà nước, hệ thống tài chính ngân hàng, xử lý nợ xấu, kiểm soát thâm hụt ngân sách và nợ công, cải cách hệ thống thuế, nâng cao phúc lợi và an sinh xã hội, cải thiện hạ tầng giao thông...

Tuy nhiên, trên nền thành quả của năm 2017, có thể tự tin khẳng định năm 2018, diện mạo kinh tế Việt Nam chắc chắn sẽ sáng sủa hơn; tình hình chính trị xã hội đất nước chắc chắn sẽ ổn định hơn. Và trên nền thành công ấy, năm 2018 sẽ thực sự là "bản lề" trong lộ trình hiện thực hóa khát vọng phồn vinh của dân tộc 🇻🇳

NÔNG THÔN VIỆT

Ông Trương Hòa Bình,

Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ.

PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP CÔNG NGHỆ CAO LÀ KHÂU THEN CHỐT, TẠO TIỀN ĐỀ CHO QUÁ TRÌNH CÔNG NGHIỆP HÓA NÔNG THÔN

■ HƯƠNG UYÊN thực hiện

Cuối năm 2016, Tạp chí Nông thôn Việt đã hân hạnh được Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Trương Hòa Bình trao đổi một số vấn đề liên quan đến vai trò vô cùng quan trọng của nông dân, thành phần chiếm hơn 70% dân số và hơn 50% lực lượng lao động xã hội ở Việt Nam, trong phát triển đất nước. Những ngày cuối năm 2017, Phó Thủ tướng lại tiếp tục dành cho Nông thôn Việt một buổi trò chuyện về những điểm sáng của lĩnh vực Nông nghiệp cùng những vấn đề đặt ra trong bối cảnh đất nước hội nhập

Cách mạng 4.0.

Ảnh: Lê Hồng Sơn

-Năm 2017 đánh dấu những bước chuyển ngoạn mục của ngành nông nghiệp trong bức tranh chung của kinh tế nước nhà với những con số tăng trưởng ấn tượng. Xin Phó Thủ tướng cho biết đánh giá của Chính phủ về vai trò của ngành nông nghiệp trong năm vừa qua.

-Phó Thủ tướng Thường trực Trương Hòa Bình:

Năm 2017, cả hệ thống chính trị, cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân cả nước đã nỗ lực phấn đấu vượt qua khó khăn, thách thức, đạt được những kết quả quan trọng, toàn diện trên các lĩnh vực, là một năm thành công trong phát triển kinh tế - xã hội đất nước. Lần đầu tiên sau nhiều năm, chúng ta hoàn thành toàn diện 13 chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội đặt và vượt mức Quốc hội giao, trong đó tăng trưởng GDP đạt 6,81% - mức cao nhất trong gần 10 năm qua, các ngành, lĩnh vực chủ

yếu đuối chuyển biến tích cực. Khu vực nông nghiệp ước tăng 2,9%, khu vực công nghiệp, xây dựng tăng 8,0%, riêng ngành chế biến, chế tạo tăng 14,4%. Khu vực dịch vụ tăng 7,44%; tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng tăng 10,9%; khách quốc tế đến Việt Nam đạt gần 12,9 triệu lượt, tăng 29,1%.

Kết quả này thể hiện việc cơ cấu lại nền kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng của nước ta là đúng hướng, bước đầu phát huy hiệu quả, giảm dần phụ thuộc vào khai thác tài nguyên, nhất là dầu khí, tăng tỷ lệ chế biến, chế tạo, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, thích ứng với biến đổi khí hậu và phát triển các ngành dịch vụ, du lịch. Việc đạt được kết quả toàn diện trên các lĩnh vực đã góp phần củng cố niềm tin, tạo không khí phấn khởi trong toàn xã hội, được cộng đồng quốc tế đánh giá cao. Chỉ số phát triển bền vững của Việt Nam năm 2017 được Liên Hợp Quốc đánh giá tăng 20 bậc, lên mức 68/157 quốc gia, vùng lãnh thổ.

Trong thành quả phát triển, tăng trưởng kinh tế chung của đất nước, ngành nông nghiệp luôn là một trụ đỡ của nền kinh tế nước nhà, có đóng góp quan trọng cho tăng trưởng, nhất là phục hồi mạnh mẽ sau nhiều khó khăn trong năm 2016; cơ cấu lại nông nghiệp được đẩy mạnh gắn với khuyến khích ứng dụng công nghệ cao, tăng cường hợp tác, liên kết, gắn sản xuất với chế biến và tiêu thụ nông sản. Việc chuyển đổi một phần đất lúa sang nuôi trồng khác bước đầu phát huy hiệu quả; xây dựng nông thôn mới đạt kết quả tích cực; đến nay có 44 đơn vị cấp huyện và trên 34% số xã đạt chuẩn nông thôn mới (vượt kế hoạch đề ra là 31%). Cơ cấu kinh tế vùng chuyển dịch tích cực; tăng cường liên kết, phát huy hiệu quả tiềm

năng, lợi thế từng vùng, địa phương.

Tăng trưởng chung của nông, lâm nghiệp và thủy sản ước đạt 2,9%. Trong đó, sản lượng lúa tăng khoảng hơn 500 ngàn tấn so với năm 2016, giá trị sản xuất chăn nuôi tăng gần 3%, giá trị sản xuất thủy sản tăng 4,9%; tổng sản lượng thủy sản ước đạt 7,1 triệu tấn, tăng 4,4% so với năm 2016; tỷ lệ che phủ rừng đạt 41,45%.

Nổi bật nhất là việc hàng loạt mặt hàng nông sản Việt Nam đã đạt kim ngạch xuất khẩu trên một tỷ USD, kim ngạch xuất khẩu ngành nông nghiệp năm 2017 vượt 36 tỷ USD, nhiều loại trái cây của nước ta đã xuất khẩu được sang các thị trường khó tính như: Nhật Bản, Úc, Mỹ, Pháp...Xuất khẩu rau, củ, quả Việt Nam đã lập được kỷ tích khi có mặt tại 86 quốc gia và vùng lãnh thổ với con số tăng trưởng ngoạn mục hơn 3,5 tỷ USD, tăng hơn 40% so với năm 2016, vượt kim ngạch xuất khẩu gạo và dầu thô.

-Xin Phó Thủ tướng cho biết những nguyên nhân đã giúp cho ngành nông nghiệp khởi sắc?

-Những kết quả ấn tượng vừa qua của ngành nông nghiệp là kết quả tích cực của nhiều giải pháp chính sách phát triển kinh tế, xã hội, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, cải cách hành chính, từ đó tạo lập được niềm tin và sự hứng khởi của xã hội, của cộng đồng doanh nghiệp. Đồng thời khẳng định chủ trương đẩy mạnh cơ cấu lại nông nghiệp, phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, tăng cường hợp tác, liên kết, gắn sản xuất với chế biến và tiêu thụ nông sản, khuyến khích, thu hút doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp là đúng đắn. Việc chuyển đổi một phần đất lúa sang phát triển một số loại cây trồng,

Việt Nam hết sức cần cù, thông minh, sáng tạo và có ý chí khắc phục khó khăn, tìm tòi, học hỏi, nắm bắt khoa học kỹ thuật tiên tiến, ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp, tích tụ ruộng đất, làm tăng quy mô sản xuất, đạt được năng suất tăng trưởng và hàng hóa nông sản có sức cạnh tranh từ thị trường trong nước bước ra thị trường thế giới (như thanh long ruột đỏ đến Nhật Bản, thanh long tươi đến Úc, vú sữa và xoài vào Hoa Kỳ, chanh leo tươi vào Pháp,...). Đã có nhiều mô hình hợp tác xã kiểu mới, các trang trại, gia trại đạt kết quả tốt.

Trong điều hành, Chính phủ đã quan tâm, chỉ đạo thường xuyên, kịp thời xử lý, khắc phục những vấn đề của ngành nông nghiệp. Đơn cử như thời điểm quý II, người chăn nuôi lợn gặp nhiều khó khăn do giá bán giảm sâu, cung vượt cầu, nhưng đã nhanh chóng phục hồi vào đầu quý III. Song song đó là cụ thể hóa các hoạt động định hướng phát triển dài hạn, căn cơ trong lĩnh vực nông nghiệp. Năm qua, Chính phủ đã tổ chức Hội nghị Nông nghiệp công nghệ cao, Hội nghị toàn quốc phát triển ngành tôm, Hội nghị phát triển ngành lúa gạo vùng đồng bằng sông Cửu Long, Hội nghị triển khai Chương trình mục tiêu phát triển lâm nghiệp bền vững giai đoạn 2016-2020, Diễn đàn quốc tế về phát triển nông nghiệp hữu cơ, Diễn đàn quốc tế phát triển thị trường và logistic cho sản phẩm rau, củ, quả Việt Nam; họp, làm việc với nhiều địa phương thúc đẩy chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, mùa vụ thích ứng với biến đổi khí hậu, nhân rộng các mô hình hiệu quả...

Bên cạnh đó, không thể không nhắc đến vai trò của các doanh nghiệp. Theo đánh giá của Chính phủ, những chính sách, chủ trương nhằm khuyến khích doanh nghiệp tham gia đầu tư vào nông nghiệp bước đầu đã có tác dụng nhất định với số lượng doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp tăng trong thời gian gần đây. Tuy nhiên, trên thực tế vẫn còn không ít rào cản. Chính phủ đang nỗ lực tháo gỡ những vướng mắc này, nhất là trong lĩnh vực đất đai, tín dụng. Gợi ưu đãi

100 ngàn tỷ đồng dành cho nông nghiệp công nghệ cao đang dần phát huy tác dụng, sẽ là cú hích cho nông nghiệp trong những năm sắp tới.

Ngoài ra phải kể đến vai trò của người nông dân

Việt Nam hết sức cần cù, thông minh, sáng tạo và có ý chí khắc phục khó khăn, tìm tòi, học hỏi, nắm bắt khoa học kỹ thuật tiên tiến, ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp, tích tụ ruộng đất, làm tăng quy mô sản xuất, đạt được năng suất tăng trưởng và hàng hóa nông sản có sức cạnh tranh từ thị trường trong nước bước ra thị trường thế giới (như thanh long ruột đỏ đến Nhật Bản, thanh long tươi đến Úc, vú sữa và xoài vào Hoa Kỳ, chanh leo tươi vào Pháp,...). Đã có nhiều mô hình hợp tác xã kiểu mới, các trang trại, gia trại đạt kết quả tốt.

-Tuy có những dấu hiệu tích cực, nhưng nhiều thông số cho thấy cuộc sống nông dân ở nhiều vùng nông thôn, đặc biệt là nông thôn vùng đồng bằng sông Cửu Long, Tây Nguyên và Tây Bắc vẫn còn rất nhiều khó khăn. Xin Phó Thủ tướng cho biết, Chính phủ có giải pháp nào để nâng cao chất lượng sống của người dân nông thôn và xây dựng nông thôn thành "nơi đáng sống"?

-Những kết quả khả quan từ ngành nông nghiệp, quá trình cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với xây dựng Nông thôn mới đã góp phần không nhỏ trong việc nâng cao đời sống vật chất và tinh thần người dân, nhất là nông dân và người dân vùng nông thôn; tỷ lệ hộ nghèo giảm từ 1 đến 1,3% (theo chuẩn nghèo tiếp cận đa chiều); riêng các huyện nghèo giảm 4% trong năm 2017. Thông qua Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng Nông thôn mới, đến nay, đã có trên 34% số xã và 44 huyện đạt chuẩn Nông thôn mới. Sau khi chương trình nâng cao chất lượng các tiêu chí đi vào chiều sâu thì tình trạng chạy theo thành tích, phong trào đã cơ bản được khắc phục. Tuy nhiên, cuộc sống người dân nông thôn, đặc biệt là vùng đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL), Tây Nguyên và Tây Bắc còn nhiều khó khăn. Theo số liệu thống kê thì khoảng cách chênh lệch về kết quả xây dựng nông thôn mới giữa các vùng của cả nước vẫn còn khá lớn. Nếu đồng bằng sông Hồng là 57,6%, Đông Nam bộ là 56,61% thì các tỉnh miền núi phía Bắc chỉ có 12,32%, Tây Nguyên 19,83%, ĐBSCL có khá hơn nhưng cũng chỉ 25,54%, Duyên hải Nam Trung bộ 28,09% và Bắc Trung bộ là 32,05%.

Chính phủ đã có nhiều giải pháp để khắc phục tình trạng này. Cụ thể như tiếp tục thực hiện tốt Chương trình mục tiêu Quốc gia Giảm nghèo giai đoạn 2016-2020; Chương trình phát triển kinh tế - xã hội cho các xã đặc biệt khó khăn ở khu vực dân tộc thiểu số và miền núi... Đồng thời ban hành nhiều quyết sách đột phá tăng tính chủ động cho địa phương và người dân để giảm nghèo phù hợp với điều kiện thực tiễn, đặc biệt là chương trình ưu tiên nguồn lực tập trung cho vùng lõi nghèo, đẩy mạnh phong trào "Cả nước chung tay vì người nghèo - Không ai bị bỏ lại phía sau", tuyên truyền, giáo dục ý thức tự vươn lên thoát nghèo.

Vườn cây chừa đen tại Vườn ương Lê Hữu Phan, TP Đà Lạt. Ảnh: NTV

Riêng vùng ĐBSCL, Chính phủ đã triển khai Quy chế thí điểm liên kết phát triển kinh tế - xã hội vùng ĐBSCL giai đoạn 2016-2020, Nghị quyết 120/NQ-CP ngày 17.11.2017 về phát triển bền vững ĐBSCL thích ứng với biến đổi khí hậu; đồng thời đẩy nhanh tiến độ để ăn "Phát triển tổng thể kết cấu hạ tầng thích ứng với biến đổi khí hậu phục vụ cho phát triển kinh tế - xã hội vùng ĐBSCL", góp phần quan trọng trong việc thay đổi căn bản chất lượng sống người dân ở vùng lúa, vựa trái cây lớn nhất nước này.

Tôi cho rằng việc đặt ra yêu cầu về xây dựng những vùng "nông thôn đáng sống" là rất cần thiết. Bởi không thể bỏ qua các khuyến cáo về tình trạng xây dựng nông thôn mới, nhưng sau khi xây dựng xong thì nông thôn bị đô thị hóa, mất hẳn những cái hay cái đẹp cần giữ gìn của nông thôn Việt. Nông thôn mới ngày nay phải là nơi vừa phát triển, hòa nhịp với cuộc sống văn minh, hiện đại nhưng đồng thời cũng là nơi lưu dấu những kỷ ức thời gian, những giá trị văn hóa vật chất và tinh thần truyền thống, đặc sắc của không gian văn hóa Việt. Chủ trương của Chính phủ xác định cần bảo tồn, phát huy các giá trị, di sản văn hóa dân tộc, truyền thống tốt đẹp; đồng thời khai thác hiệu quả lợi thế, các giá trị bản sắc để phát triển kinh tế - xã hội vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Chương trình "Một làng một sản phẩm" nằm trong Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng Nông thôn mới đang triển khai cũng nhằm mục đích này. Càng có nhiều vùng nông thôn đáng sống thì đất nước càng phát triển bền vững. Các nước phát triển trên thế giới đều không thể thiếu được những vùng nông thôn đáng sống. Đó là bài học cho chính chúng ta.

-Chúng ta đang sống trong giai đoạn Cách mạng 4.0, ngành nông nghiệp cũng phải thay đổi nhiều hơn để đáp ứng yêu cầu phát triển. Theo Phó Thủ tướng, trong thời gian tới, Chính phủ sẽ có những giải pháp nào để Nông nghiệp - Nông dân - Nông thôn phát triển mạnh mẽ hơn, trở thành điểm tựa cho quá trình phát triển đất nước?

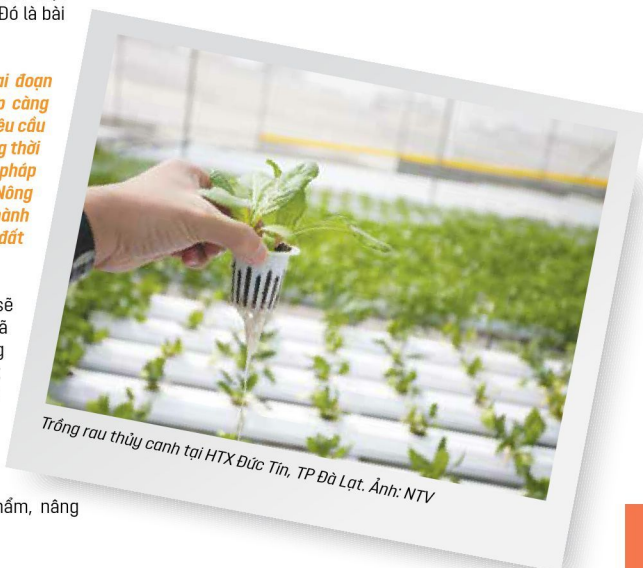
-Cách mạng công nghiệp 4.0 sẽ tác động đến mọi mặt kinh tế - xã hội. Phát triển nông nghiệp có ứng dụng công nghệ 4.0 là xu thế tất yếu. Nghị quyết Đại hội Đảng XII cũng đã chỉ rõ "Xây dựng nền nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa lớn, ứng dụng công nghệ cao, nâng cao chất lượng sản phẩm, bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm, nâng

cao giá trị gia tăng, đẩy mạnh xuất khẩu tạo tiến để cho cách mạng 4.0". Vì thế, Chính phủ đã đề ra nhiều giải pháp để nông nghiệp không đứng ngoài làn sóng này. Bản chất của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 trong nông nghiệp là áp dụng thành tựu khoa học công nghệ, thay đổi phương thức sản xuất, làm việc trên những cánh đồng bằng phương pháp điều khiển từ xa... để tối ưu hóa quy trình sản xuất, nâng cao chất lượng nông sản, bảo vệ môi trường, cải thiện đời sống và làm giàu cho người nông dân.

Thời gian qua, đã có nhiều hội nghị, hội thảo, diễn đàn để các bộ, ngành, chuyên gia cùng nhau phân tích, đánh giá, làm rõ những khó khăn, vướng mắc về cơ chế chính sách thúc đẩy phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao; lắng nghe ý kiến của người nông dân; trên cơ sở đó Chính phủ quan tâm để ra các chính sách để hỗ trợ nông dân, doanh nghiệp sản xuất nông nghiệp theo hướng ứng dụng công nghệ cao; phát triển nông nghiệp 4.0...

Về định hướng, Chính phủ luôn coi phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao là khâu then chốt, giải pháp xuyên suốt, bước đột phá trong sản xuất nông nghiệp, tạo tiền đề cho quá trình tái cơ cấu nông nghiệp gắn với quá trình xây dựng nông thôn mới, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn...

-Xin cảm ơn Phó Thủ tướng về những thông tin đã trao đổi. Kính chúc Phó Thủ tướng và gia đình năm mới nhiều sức khỏe, hạnh phúc và thành công 🍀

Trồng rau thủy canh tại HTX Đức Tín, TP Đà Lạt. Ảnh: NTV

10 SỰ KIỆN KINH TẾ - XÃ HỘI NĂM 2017 ■ DO NTV CHỌN

1. APEC 2017: Nâng cao vị thế Việt Nam

Hội nghị Cấp cao lần thứ 25 Diễn đàn hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC 25) diễn ra ngày 11.11.2017 tại Đà Nẵng, là sự kiện quan trọng nhất trong Tuần lễ Cấp cao APEC (từ ngày 6 đến 11.11.2017). Với chủ đề "Tạo động lực mới, cùng vun đắp tương lai chung", Năm APEC Việt Nam 2017 đã thành công toàn diện cả trên phương diện song phương và đa phương, làm sâu sắc hơn quan hệ hợp tác giữa Việt Nam với các nền kinh tế thành viên APEC, nâng cao vai trò, vị thế Việt Nam trên trường quốc tế. Lãnh đạo 21 nền kinh tế thành viên nhất trí thông qua Tuyên bố Đà Nẵng về tạo động lực mới cùng vun đắp tương lai chung.

2. Nghị quyết khẳng định vai trò quan trọng của kinh tế tư nhân

Tháng 6.2017, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng ký ban hành Nghị quyết số 10-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Theo đó, Nhà nước sẽ xóa bỏ mọi rào cản, định kiến, tạo mọi điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế tư nhân lành mạnh, hiệu quả và bền vững. Việt Nam phấn đấu đến năm 2020 có ít nhất 1 triệu doanh nghiệp; đến năm 2025 có hơn 1,5 triệu doanh nghiệp và đến năm 2030, có ít nhất 2 triệu doanh nghiệp. Tỷ trọng đóng góp của khu vực kinh tế tư nhân vào GDP sẽ tăng tương ứng khoảng 50%, 55% và 60 - 65%.

3. Xử lý nhiều cán bộ lãnh đạo sai phạm

Câu nói của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng về quyết tâm phòng, chống tham nhũng “Lò đã nóng thì củi tươi cũng phải cháy” đã trở thành mệnh lệnh chống tham nhũng, tiêu cực. Hàng loạt cán bộ lãnh đạo chủ chốt bị cách chức, truy tố. Ông Đinh La Thăng bị mất chức Ủy viên Bộ Chính trị và Bí thư Thành ủy TPHCM. Sau đó ông bị khởi tố, bắt tạm giam và phải hầu tòa vì tội “cố ý làm trái” trong thời gian giữ chức Chủ tịch Hội đồng thành viên Tập đoàn Dầu khí quốc gia Việt Nam thời điểm 2009 – 2011. Nhiều vị từng là lãnh đạo Tập đoàn này bị truy tố về tội “cố ý làm trái” hoặc “tham ô tài sản”. Trong đó, đáng chú ý là ông Trịnh Xuân Thanh, nguyên Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng Giám đốc Tổng Công ty cổ phần Xây lắp Dầu khí – PVC, từng là Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hậu Giang, sau thời gian bỏ trốn ra nước ngoài đã quay về đầu thú. Ông Nguyễn Xuân Anh, Bí thư Thành ủy Đà Nẵng bị kỷ luật bằng hình thức cho thôi giữ cương vị Ủy viên Trung ương Đảng và tất cả các chức vụ khác ở Đà Nẵng.

5. Kim ngạch xuất khẩu nông sản cao nhất từ trước đến nay

Tại hội nghị triển khai nhiệm vụ ngành nông nghiệp 2018, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Nguyễn Xuân Cường khẳng định thị trường tiêu thụ nông sản ngày càng được mở rộng, trong đó, tổng kim ngạch xuất khẩu đạt hơn 36 tỷ USD, cao nhất từ trước tới nay và tăng tới 13% so với năm 2016. Trong đó, nhiều mặt hàng tăng trưởng xuất khẩu rất mạnh như rau quả tăng trên 40%, cao su tăng trên 35%, tôm tăng 22%...Đề cập đến vấn đề này, Thủ tướng Chính phủ cho rằng lần đầu tiên rau-củ-quả của VN đã vượt mức xuất khẩu của dầu thô và xuất khẩu gạo. Đó là điều bất ngờ, từ trước tới nay chưa từng có. Tuy nhiên, nhiều bất cập còn tồn tại trong ngành nông nghiệp như: sản xuất nông nghiệp còn bị động, tình trạng “được mùa, rớt giá” vẫn là nỗi lo, đời sống nông dân, ngư dân, diêm dân vẫn bấp bênh...

4. TP.HCM có cơ chế đặc thù để phát triển

UBND TPHCM cho rằng việc Quốc hội thông qua nghị quyết về cơ chế đặc thù là sự thể chế hóa nhanh nhất ở cấp cao nhất, giúp thành phố phát huy các lợi thế tự nhiên trong quá trình phát triển, giải quyết các thách thức của TPHCM trong 30-50 năm tới. Từ nay TPHCM được quyết định chuyển mục đích sử dụng đất trống lúa từ 10ha trở lên; quyết định mức thu nhập bình quân tăng thêm cho cán bộ, công chức, viên chức thuộc TP quản lý và mức lương phù hợp với các chuyên gia, nhà khoa học, tài năng đặc biệt trong khả năng, phạm vi ngân sách của TP; quyết định chủ trương đầu tư đối với các dự án nhóm A; quyết định áp dụng trên địa bàn TP phí, lệ phí chưa có trong danh mục phí, lệ phí ban hành kèm theo Luật Phí và lệ phí...

6. Nghị quyết đầu tiên của Chính phủ về ĐBSCL

Hội nghị lần thứ nhất của Thủ tướng Chính phủ về phát triển bền vững đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu đã thu hút được sự tham gia của gần 1.000 đại biểu, bao gồm các nhà quản lý ở Trung ương và địa phương, các chuyên gia, nhà khoa học, đối tác quốc tế, đóng góp nhiều kinh nghiệm của thế giới về phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu. Hội nghị đã nhận diện đầy đủ các thách thức và xu thế biến đổi của đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) trong bối cảnh biến đổi khí hậu. Qua đó xác định rõ tầm nhìn, đề xuất các giải pháp tổng thể, định hướng chiến lược để thực hiện chuyển đổi quy mô lớn mô hình phát triển bền vững ĐBSCL trong thời gian tới. Sau hội nghị, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết về phát triển bền vững ĐBSCL thích ứng với biến đổi khí hậu. Đây là Nghị quyết đầu tiên của Chính phủ để cập toàn diện các nhiệm vụ, giải pháp có tính đột phá, chiến lược nhằm xây dựng mô hình phát triển bền vững ĐBSCL, trung tâm sản xuất nông nghiệp lớn nhất cả nước.

7. BOT giao thông và tờ bạc 100 đồng

Tờ tiền 100 đồng, tuy còn giá trị lưu hành nhưng nhiều năm qua rất ít được giao dịch do mệnh giá nhỏ. Tuy nhiên, năm 2017 tờ tiền này trở nên cần thiết tại các trạm thu phí BOT trên cả nước. Đó là do các chủ phương tiện, người dân phản đối nộp phí bằng cách trả tiền phí qua trạm dư đúng 100 đồng và yêu cầu thối lại đúng 100 đồng. Chủ đầu tư không có tiền thối nên chủ phương tiện cho xe nằm tại trạm dẫn tới ùn tắc giao thông nghiêm trọng, điển hình là tại trạm BOT Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang. Thế nên nhiều nhà đầu tư buộc phải xả-đóng, đóng-xả trạm thu phí khiến dư luận xã hội liên tục “nóng” lên trước những bất cập của dự án BOT giao thông. Để tháo gỡ những vấn đề trên, Thủ tướng Chính phủ khẳng định, trong quá trình thực hiện có những vấn đề đúng pháp luật, đúng quy trình nhưng không phù hợp thực tiễn, không hợp lòng dân thì cần phải nghiêm túc lắng nghe, cầu thị tiếp thu để sửa đổi. Tiếp đó, Thủ tướng cũng yêu cầu Bộ Kế hoạch và Đầu tư khẩn trương xây dựng Nghị quyết của Chính phủ để thực hiện Nghị quyết của Ủy

8. Bão số 12 gây thiệt hại khoảng 22.000 tỷ đồng

Bão số 12 (Damrey), cơn bão mạnh nhất trong nhiều năm qua, bất ngờ đổ bộ vào khu vực Nam Trung bộ, gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng, làm 107 người chết, 16 người mất tích, 342 người bị thương, 165.000 ngôi nhà bị ảnh hưởng, hư hại; gần 8.000ha lúa bị ngập; 14.559ha rau, hoa màu bị ngập, thiệt hại; 24.942 lồng bè nuôi trồng thủy, hải sản bị ngập, thiệt hại. Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn đánh giá bão số 12 gây thiệt hại khoảng 22.000 tỷ đồng (gần 1 tỷ USD). Năm 2017, Việt Nam phải hứng chịu 16 cơn bão với những thiệt hại nặng nề về người và tài sản (375 người chết và mất tích, 636 người bị thương, tổng thiệt hại khoảng 51.590 tỷ đồng).

9. Vụ người dân bắt giữ hơn 30 cảnh sát

Công an TP Hà Nội đã ra quyết định khởi tố điều tra vụ án hình sự vụ bắt giữ người trái pháp luật xảy ra tại thôn Hoàn, xã Đồng Tâm, huyện Mỹ Đức, Hà Nội ngày 15.4. Do không đồng ý mốc lộ giới khu đất Đồng Sênh (xã Đồng Tâm) người dân thôn Hoàn đã bắt giữ hơn 30 cán bộ và cảnh sát cơ động huyện Mỹ Đức. Những người này chỉ được thả sau khi Chủ tịch UBND TP Hà Nội Nguyễn Đức Chung đối thoại với người dân và cam kết không truy cứu trách nhiệm hình sự người dân trong vụ việc này. Liên quan đến vụ việc này, Thanh tra thành phố Hà Nội có kết luận khẳng định không có diện tích 59 ha hoặc 49 ha đất nông nghiệp xú đồng Sênh mà người dân xã Đồng Tâm khiếu nại lâu nay. Theo Quyết định của cơ quan thẩm quyền, thì toàn bộ đất sân bay Miếu Môn thuộc địa giới xã Đồng Tâm (Mỹ Đức, Hà Nội) là đất quốc phòng.

10. Thu hồi gần 5.400 ha đất làm sân bay Long Thành

Ngày 24.11, Quốc hội đã thông qua các chỉ tiêu của Báo cáo nghiên cứu khả thi dự án thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư Cảng hàng không quốc tế Long Thành gồm: tổng mức đầu tư 22.938 tỉ đồng; diện tích đất thu hồi 5.399,35ha. Trong đó diện tích đất của dự án sân bay Long Thành 5.000ha. Nghị quyết yêu cầu tiến hành một lần và hoàn thành việc thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư trước năm 2021. Quốc hội cũng thông qua nghị quyết về chủ trương đầu tư dự án xây dựng một số đoạn đường bộ cao tốc trên tuyến Bắc - Nam phía Đông giai đoạn 2017 - 2020. Tổng mức đầu tư sơ bộ của dự án là 118.716 tỉ đồng, bao gồm: 55.000 tỉ đồng vốn nhà nước và 63.716 tỉ đồng vốn huy động ngoài ngân sách.

ĐẰNG SAU SỰ TĂNG TRƯỞNG

■ TS. NGUYỄN SĨ DỪNG

Trái với mọi sự đồn đoán và vượt qua tất cả các dự báo, GDP của đất nước ta đã tăng tới 6,81% trong năm 2017. Đây là mức cao chưa từng có trong gần cả chục năm qua. Cho dù 6,81% GDP này ảnh hưởng đến nổi bánh chưng ngày Tết của các gia đình Việt Nam là rất khác nhau, thì bầu không khí lạc quan, phấn khởi mà nó mang lại có vẻ sẽ được phân chia đồng đều hơn cho mọi miền đất nước.

Tại sao nền kinh tế của chúng ta lại có sự tăng trưởng bất ngờ như vậy?

Trước hết, phải khẳng định tăng trưởng cao như vậy là nhờ kinh tế vĩ mô ổn định. Ngoại trừ nợ công đang còn khá lớn, thì các chỉ số còn lại đều rất tốt. Lạm phát được kìm chế ở mức thấp; tỷ giá ổn định; dự trữ ngoại tệ tăng cao; thâm dư thương mại đạt mức gần 2 tỷ USD. Sự ổn định kinh tế vĩ mô đã thật sự tạo điều kiện cho mọi doanh nghiệp, mọi người dân tính toán, làm ăn dễ dàng.

Thứ hai, tăng trưởng cao là nhờ môi trường kinh doanh được cải thiện. Theo Báo cáo Môi trường kinh doanh 2018 của WB, Việt Nam xếp hạng thứ 68 với 67,93 trên thang điểm 100. Như vậy, so với bảng xếp hạng năm ngoái, Việt Nam đã tăng 14 bậc từ thứ hạng thứ 82. Môi trường kinh doanh được cải thiện đã khiến cho việc làm ăn trở nên dễ dàng hơn, sức hấp dẫn đối với đầu tư cũng lớn hơn. Ở đây, cũng vì sự công bằng, công lao trong việc cải thiện môi trường kinh doanh cần được chia một phần cho Chính phủ tiến nhiệm. Chương trình cải thiện môi trường kinh doanh đã được Chính phủ tiến nhiệm thúc đẩy mạnh mẽ. Và những kết quả bước đầu cũng đã được ghi nhận. Chính phủ đương nhiệm, tất nhiên, có công lớn hơn trong lĩnh vực này. Đặc biệt, khi hàng ngàn các loại thủ tục và điều kiện kinh doanh đã được cắt bỏ. Phục vụ người dân, phục vụ doanh nghiệp đang ngày càng được khẳng định là phương châm hành động của chính quyền.

Thứ ba, tác động tích cực của chu kỳ phát triển kinh tế. Muốn hay không muốn, kinh tế phát triển theo

chu kỳ. Ở chu kỳ kinh tế đi lên, mọi việc sẽ rất hanh thông, dễ dàng. Ở chu kỳ kinh tế đi xuống, mọi việc sẽ phức tạp, khó khăn. Cản trở cũng không chịu xuống, kích thích cũng chẳng chịu lên là chuyện của không chỉ chu kỳ sinh học, mà cả của chu kỳ kinh tế. Nhiều chuyên gia cho rằng chúng ta đang ở trong giai đoạn đi lên của chu kỳ kinh tế. Vấn đề chỉ là nó đi lên rồi thì nó lại đi xuống. Quan trọng là phải chuẩn bị sẵn sàng cho chu kỳ đi xuống của nó ngay từ bây giờ.

Thứ tư, sự dịch chuyển của dòng đầu tư. Trung Quốc đã từ bỏ vai trò làm công xưởng của thế giới. Vai trò này có vẻ như đang được chuyển giao cho Việt Nam. Khi cơ hội đầu tư để khai thác nguồn nhân công giá rẻ ở Trung Quốc đã bắt đầu cạn kiệt, thì các nhà đầu tư của nước ngoài, đặc biệt là của Nhật Bản đang hướng tầm nhìn vào Việt Nam. Đây cũng là lý do giải thích tại sao nguồn vốn đầu tư trực tiếp của nước ngoài vào Việt Nam trong năm 2017 tăng cao chưa từng có. Theo một tổng giám đốc người Nhật Bản, thì giá nhân công của Việt Nam đang rẻ hơn của Trung Quốc tới thiểu là 45% và đang rẻ hơn của Philippines là 25%. Xu thế này sẽ còn tiếp tục ít nhất là trong 10 năm tới. Làm công xưởng của thế giới khi chúng ta đang dư thừa lao động phổ thông không có gì là bất hợp lý cả. Vấn đề chỉ là sau khi lợi thế về lao động giá rẻ không còn, thì dòng vốn đầu tư của nước ngoài có thể sẽ đổi nón ra đi. Lúc đó chúng ta có làm được như Trung Quốc hay không? Có chuyển đổi nền kinh tế gia công, lắp ráp thành nền kinh tế sáng tạo được hay không? Những câu hỏi này thực tế đang bị bỏ ngỏ. Tuy nhiên, không trả lời ngay từ ngày hôm nay, thì cũng không thể làm chủ được tương lai sau 10 năm nữa.

Cuối cùng, đạt được mức tăng trưởng cao quan trọng nhất là nhờ vào sự lãnh đạo, chỉ đạo và điều hành nhanh nhạy, sát sao. Đây quả thực là nguyên nhân không nói ra thì thiếu, nhưng nói ra thì lại thừa. Bởi vì rằng nguyên nhân này không nói ra thì ai cũng biết. ☒

Ông Hồ Xuân Hùng, Chủ tịch Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam:

Năm 2018 SẼ

■ **UYÊN LINH** thực hiện

TIẾP TỤC MỞ RỘNG CÁC MỐI QUAN HỆ HỢP TÁC QUỐC TẾ

Năm 2017 đánh dấu nhiều sự kiện nổi bật trong hoạt động của Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam, trong đó đáng chú ý nhất là đã được ASEAN trao giải Sáng kiến về xóa đói giảm nghèo và phát triển nông thôn dành cho tổ chức phi chính phủ. Nhìn lại năm 2017, ông Hồ Xuân Hùng, Chủ tịch Tổng hội NN và PTNT Việt Nam đánh giá:

Hoạt động nổi bật là đã tập trung tuyên truyền chính sách trong lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn, đặc biệt là các lĩnh vực mới và sôi động nhất trong năm vừa qua như nông nghiệp sạch, nông nghiệp hữu cơ, chuỗi sản phẩm... Đây là những lĩnh vực thực ra còn rất xa lạ với nông dân. Thông qua các triển lãm, hội thảo, Tổng hội đã góp phần thu hút một số doanh nghiệp lớn đầu tư cho nông nghiệp và ngay từ đầu đã theo hướng sản phẩm sạch, sản phẩm hữu cơ gắn với nông nghiệp công nghệ cao (NNCNC). Về Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng Nông thôn mới (NTM), Tổng hội tiếp tục hỗ trợ, tư vấn cho các địa phương xúc tiến nhanh chương trình và đồng thời kêu gọi các doanh nghiệp tham gia. Chương trình từ thiện mang tên Cầu Nông thôn do Tạp chí Nông thôn Việt trực thuộc Tổng hội phát động là thành công lớn nhất của Tổng hội trong việc góp phần thực hiện Chương trình NTM khi lôi kéo được các doanh nghiệp tự nguyện đóng góp trách nhiệm xã hội cho chương trình. Đến nay, Chương trình đã kêu gọi doanh nghiệp cam kết xây dựng được gần 84 cầu/cống. Đây chính là dấu son để Hiệp hội Bộ trưởng Nông

nghiệp ASEAN ghi nhận và trao tặng Tổng hội giải Sáng kiến về xóa đói giảm nghèo và phát triển nông thôn dành cho Tổ chức phi chính phủ. Về mảng hợp tác quốc tế, 2017 là năm mà Tổng hội tiếp cận khá nhiều với các tổ chức nghiên cứu của các nước. Một số tổ chức nước ngoài đã đến thăm và làm việc với Tổng hội và Tạp chí Nông thôn Việt để đặt vấn đề hợp tác trong năm 2018.

Trong năm 2017, Tổng hội đã tổ chức 1 số chuyến tham quan và nghiên cứu mô hình nông nghiệp ở Mỹ và Đài Loan (Trung Quốc) dành cho doanh nghiệp. Ông nhận định thế nào về nhu cầu học tập mô hình nông nghiệp nước ngoài của các doanh nghiệp Việt Nam? Ông có thể đánh giá về hiệu quả và định hướng phát triển của các hoạt động này của Tổng hội trong năm tới?

Chủ tịch Tổng hội Hồ Xuân Hùng: Thực ra, kinh nghiệm của Đài Loan (Trung Quốc) về công nghệ sinh học, công nghệ giống đã vào Việt Nam khá sớm, cũng như những công nghệ của Nhật Bản, Israel, Mỹ đã phổ biến ở Việt Nam. Nhưng theo tôi, chúng ta có thể học được nhiều kinh nghiệm từ Đài Loan, bởi có nhiều điểm khá tương đồng với Việt Nam như: điều kiện của người nông dân, địa hình biển đảo... Hơn nữa, rất nhiều thành công về nông nghiệp Nhật Bản đã được ứng dụng ở Đài Loan và họ đã biến cái của Nhật thành cái của họ. Đây là những kinh nghiệm cực kỳ hữu ích cho Việt Nam, đặc biệt là công nghệ giống. Mô hình tổ chức sản xuất, hoạt động của các tổ chức xã hội nông nghiệp của Đài Loan

cũng rất tốt, giúp ích cho Hội Nông dân. Đặc biệt, các nhà khoa học ở đây gần bó chặt chẽ với doanh nghiệp và nông dân. Thu nhập của họ không chỉ từ hoạt động nghiên cứu đơn thuần, vì nếu doanh nghiệp, nông dân tăng thu nhập trên đồng ruộng thì nhà nghiên cứu cũng được thụ hưởng. Đây là điều rất đáng trân trọng, vì không chỉ giúp các nghiên cứu ngày càng nhiều, thiết thực hơn mà còn là cách để đưa các nghiên cứu từ phòng nghiên cứu ra đồng ruộng nhanh nhất.

Các chuyên đi do Tổng hội nói chung và Tạp chí Nông thôn Việt nói riêng tổ chức trong năm 2017 rất hiệu quả. Trước hết đã giúp các doanh nghiệp thu nhận được điều cần thiết cho họ qua so sánh với hoạt động của doanh nghiệp các nước. Cụ thể hơn là đã có nhiều thỏa thuận, ký kết được thiết lập ngay trong và sau chuyến đi. Các hoạt động triển khai đi kèm các ký kết này có thể thực hiện ngay vào năm 2018 tới. Sắp tới đây, một số công nghệ về phân bón, quy trình chăm sóc mới cũng sẽ được nhập về Việt Nam.

Trong năm 2018, Tổng hội sẽ tiếp tục cùng với các tổ chức xã hội ở Hoa Kỳ tạo điều kiện để nông dân Việt Nam được tham quan học tập mô hình nông nghiệp Hoa Kỳ. Bên cạnh đó, chúng tôi muốn tạo điều kiện cho thanh niên, sinh viên đã tốt nghiệp đại học các ngành nông nghiệp sang học tập và làm việc có lương tại các nông trại của Hoa Kỳ. Đây là hoạt động thiết thực vì họ thiếu lao động, và chúng ta thì cần những kinh nghiệm của họ. Thông qua những chuyến đi này, Tổng hội cũng có những chương trình cụ thể cho mình, như về giống cây trồng vật nuôi, Tổng hội đang làm việc với Bộ NN&PTNT để các doanh nghiệp được nhập một số giống từ Đài Loan về Việt Nam, từ mô hình khảo nghiệm đến đại trà.

Năm qua, với bề dày nhiều năm kinh nghiệm trong lĩnh vực xây dựng NTM, ông cùng Tổng hội đã tham gia chương trình đào tạo đội ngũ cán bộ cơ sở của chương trình. Trong năm đến, hoạt động này sẽ tiếp tục như thế nào?

Tổng hội đã đào tạo đội ngũ cán bộ Nông thôn mới cấp cơ sở và nông dân dưới hình thức khuyến nông. Đây cũng là một trong số những hoạt động được các tổ chức quốc tế ghi nhận. Chương trình đã giúp bà con nông dân tiếp cận những công nghệ mới trong sản xuất. Từ hiệu quả của chương trình, Tổng hội đang làm việc với Bộ NN&PTNT để đẩy mạnh mô hình tập huấn thực tế cho nông dân vào năm tới. Lúc

đó, Tổng hội sẽ tập trung vào các tổ chức xã hội của người nông dân, để họ hiểu thêm và vận động người nông dân tham gia.

Ông có thể chia sẻ thêm những trăn trở và dự định áp dụng của Tổng hội trong năm mới?

Hiện nay, thực trạng của Việt Nam là đang “loạn” khái niệm về nông nghiệp trên các phương tiện truyền thông: nông nghiệp sạch, nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp 4.0... Trong năm 2018, trọng tâm lớn nhất của Tổng hội vẫn là làm rõ những khái niệm này và lựa chọn ra sao. Ví dụ như NNCNC mà không gắn với nông nghiệp hữu cơ thì lòng tin của người tiêu dùng vẫn không có, mà nông nghiệp hữu cơ thì bản thân đã là nông nghiệp sạch. Nông nghiệp hữu cơ chính là nông nghiệp sạch. Nông nghiệp hữu cơ chính là nông nghiệp phải là nông nghiệp hiệu quả cao. Công nghệ cao mà không hiệu quả thì không nên làm, bởi vì có quá nhiều công nghệ hiệu quả mà chi phí quá đắt, hoặc ta chưa đủ sức tiếp cận. Đây cũng là định hướng mà Tổng hội muốn góp phần làm sáng tỏ trong định hướng nông nghiệp chung. Chính phủ sẽ thông qua những quyết sách nông nghiệp mới của năm 2018. Tổng hội cần tiếp cận và “phủ sóng” những điểm mới này để nông dân, doanh nghiệp, các nhà đầu tư yên tâm. Hiện tại, đầu tư nước ngoài vào nông nghiệp khá thấp, chỉ chiếm 6%. Cần làm rõ tư duy mới, chính sách mới của Chính phủ để các doanh nghiệp tập trung vào lĩnh vực này, nhất là FDI; nhà sản xuất và người nông dân yên tâm với định hướng phát triển.

Về Chương trình NTM, hiện cũng có rất nhiều khái niệm: NTM phát triển bền vững, NTM kiểu mẫu, NTM tiên tiến, NTM xuất sắc, NTM đáng sống... Vậy thì phải định hướng phát triển cái gì? Chúng ta khuyến khích các địa phương có nhiều ý tưởng trong xây dựng NTM nhưng đừng để nông dân rối. Tổng hội sẽ phải tham gia vào việc làm rõ định hướng này của Chương trình NTM.

Trong năm 2018, Tổng hội sẽ tiếp tục mở rộng hợp tác quốc tế. Bên cạnh những nước đã có quan hệ truyền thống và những nước mà Tổng hội đã tiếp cận được thì sẽ tiếp tục mở rộng ra những quốc gia mới ở châu Âu, nơi có những mô hình và tiến bộ nông nghiệp đáng học tập.

Xin cảm ơn ông ☺

HOẠT ĐỘNG NỔI BẬT CỦA TỔNG HỘI NN&PTNT TRONG NĂM 2017

- Công nhận đóng góp của tổ chức phi chính phủ thuộc ASEAN trong phát triển nông thôn và xóa đói giảm nghèo cho cộng đồng địa phương
- Do Hội đồng Bộ trưởng Nông nghiệp ASEAN trao tặng

6.10.2017

NHẬN GIẢI THƯỞNG SÁNG KIẾN ASEAN

- Chương trình "Thương hiệu Vàng Nông nghiệp Việt Nam" lần 3 tôn vinh 150 doanh nghiệp (29/7/2017)
- Phối hợp tổ chức triển lãm D-AGROTECH 2017 (Từ 14 - 16/07/2017) tại TPHCM

CHƯƠNG TRÌNH TRIỂN LÃM & TÔN VINH DOANH NGHIỆP

- Chương trình tập huấn NTM (Từ tháng 5 - 10.2017)
- + Tổ chức 10 lớp "Tập huấn công tác khuyến nông phục vụ xây dựng NTM"
- + 6 tỉnh: Lạng Sơn, Lào Cai, Hà Nam, Hưng Yên, Nghệ An, Quảng Trị
- Chương trình Cầu Nông thôn (Tạp chí Nông thôn Việt)

ĐÓNG GÓP CHO

CHƯƠNG TRÌNH NÔNG THÔN MỚI

GẶP GỠ TỔ CHỨC QUỐC TẾ

- Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Mông Cổ tại Việt Nam
- Đoàn đại diện các cơ quan Phát triển Kinh tế Hoa Kỳ
- Đoàn đại biểu Hiệp hội Đông Á Hàn Quốc
- Văn phòng đại diện thương mại Hungary tại TPHCM
- Hiệp hội Phát triển Kinh tế Văn hóa Giáo dục Đài - Việt

...

CHƯƠNG TRÌNH THAM QUAN NÔNG NGHIỆP NƯỚC NGOÀI

- Chương trình tham quan và học tập nông nghiệp công nghệ cao (NNCNC) tại Hàn Quốc (Từ 6 - 11.6.2017)
- Tổ chức 2 chuyến tham quan và học tập NNCNC cho các doanh nghiệp tại Mỹ

Ngày 07.03, Chính phủ ban hành Nghị quyết chỉ đạo việc triển khai gói tín dụng khuyến khích phát triển nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp sạch. Đến nay, đã có 8 ngân hàng thương mại cam kết dành nguồn vốn khoảng 135.000 tỷ đồng để cho vay các dự án công nghệ cao trong nông nghiệp có hiệu quả.

Ngày 07.03, thông qua Hội chợ quốc tế thực phẩm và đồ uống Foodex Japan 2017 ở Chiba (Nhật Bản), lần đầu tiên thanh long ruột đỏ của Việt Nam được đến với người tiêu dùng Nhật Bản.

Ngày 24.04, Ngân hàng Nhà nước đã ban hành Quyết định 813/QĐ-NHNN về chương trình khuyến khích phát triển nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp sạch.

07.03

15.03

24.04

Ngày 15.03, Bộ NN&PTNT tổ chức Lễ khai trương Cổng dịch vụ công trực tuyến của Bộ.

Ngày 20.08, Quyết định 30/2017/QĐ-TTg bãi bỏ 11 văn bản quy phạm pháp luật quản lý lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn do Thủ tướng Chính phủ ban hành bắt đầu có hiệu lực.

Ngày 07.08, Bộ NN&PTNT ban hành Chỉ thị về tăng cường tiếp cận cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Theo đó, có 8 nhiệm vụ và giải pháp cần được thực hiện ngay nhằm tăng cường tiếp cận cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Việc nhập khẩu và làm chủ công nghệ tiên tiến của thế giới được coi là nhiệm vụ ưu tiên.

07.08

20.08

09.09

Ngày 09.09, 300 tấn gà thịt đầu tiên của Việt Nam đã chính thức xuất khẩu sang Nhật. Đây được coi là bước đi lịch sử của ngành chăn nuôi bởi Nhật vốn nổi tiếng là thị trường rất khó tính.

20.09

26 - 27.09

Ngày 20.09, sau 9 năm đàm phán và làm thủ tục, lần đầu tiên, lô hàng thanh long tươi của Việt Nam đã lên máy bay đến Úc, trở thành quốc gia đầu tiên chính phục thị trường này.

Ngày 26 - 27.09.2017, tại Cần Thơ, "Hội nghị về Phát triển bền vững Đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu" đã được Chính phủ tổ chức với quy mô mang tầm quốc tế, nhằm giải quyết những vấn đề của vùng đất có sản lượng nông sản lớn nhất khu vực Đồng Nam Á và đứng đầu Việt Nam.

NHỮNG MỐC SON CỦA NGÀNH NÔNG NGHIỆP 2017

Ngày 26.12,

Bộ NN&PTNT phối hợp cùng UBND tỉnh Tiền Giang tổ chức lễ công bố xuất khẩu lô quả vú sữa Việt Nam đầu tiên sang thị trường Hoa Kỳ sau 10 năm đàm phán. Việt Nam cũng là nước đầu tiên được cấp phép xuất khẩu vú sữa sang Hoa Kỳ.

Ngày 27.12,

Hiệp hội Nông nghiệp hữu cơ Việt Nam phối hợp với Công ty CP Phân bón Bình Điền tổ chức Diễn đàn Quốc gia phát triển nông nghiệp hữu cơ Việt Nam lần thứ nhất với chủ đề “Giải pháp phát triển Nông nghiệp hữu cơ Việt Nam”.

27.12

26.12

Ngày 16.12,

Diễn đàn quốc tế nông nghiệp hữu cơ Việt Nam phát triển và hội nhập do Bộ NN&PTNT phối hợp cùng Hiệp hội Nông nghiệp hữu cơ Việt Nam và Tập đoàn TH true MILK tổ chức.

19.12

Ngày 19.12,

Bộ NN&PTNT và UBND tỉnh Sơn La chính thức công bố lô chanh leo đầu tiên của Việt Nam xuất khẩu sang thị trường EU.

16.12

25.10

Ngày 25.10,

tại buổi làm việc với Tổ công tác của Thủ tướng Chính phủ, Bộ NN&PTNT đề xuất bãi bỏ, sửa đổi 118 điều kiện trong tổng số 345 điều kiện đầu tư, kinh doanh; trong đó bãi bỏ 65 điều kiện, sửa đổi theo hướng rút gọn 53 điều kiện.

26.11

Ngày 26.11,

tại huyện Mộc Châu, Công ty cổ phần Nafood Tây Bắc đã phân loại và đóng gói gần 2 tấn chanh leo tươi đầu tiên xuất khẩu sang thị trường Pháp.

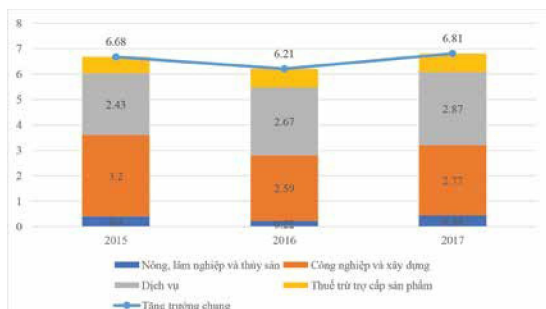
Nông nghiệp Việt Nam 2018:

ĐỂ KHÔNG MỘT NÔNG DÂN NÀO BỊ BỎ LẠI

■ **ĐỖ THIÊN ANH TUẤN**

Đại học Fulbright Việt Nam

Năm 2017 khép lại với nhiều thành tựu đáng khích lệ của nền nông nghiệp Việt Nam, đặc biệt là con số 36 tỉ USD xuất khẩu các mặt hàng nông, lâm nghiệp và thủy sản. Tuy nhiên, chúng ta vẫn còn băn khoăn là bao nhiêu phần trăm đó được phân phối cho người nông dân. Nói khác đi, người nông dân được chia bao nhiêu phần từ chiếc bánh xuất khẩu mà ngành nông nghiệp đang tự hào? Đây là câu hỏi mà Chính phủ cần phải tìm câu trả lời một cách nghiêm túc.

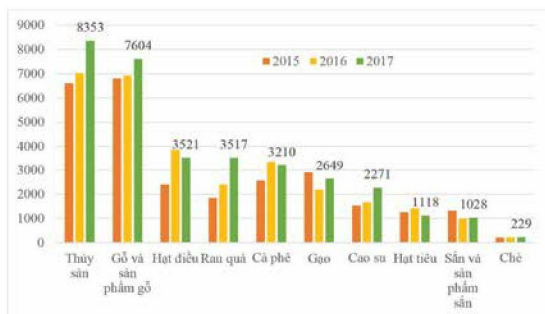
Tăng trưởng và cơ cấu đóng góp của các ngành vào tăng trưởng kinh tế 2015-2017 (%).

Nguồn: Tổng cục Thống kê.

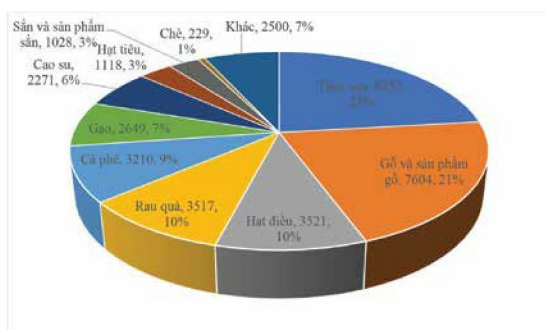

Kim ngạch và tăng trưởng xuất khẩu nông, lâm, thủy sản 2010 - 2017 (tỷ USD).

Nguồn: Tổng cục Thống kê.

Top 10 mặt hàng nông, lâm, thủy sản có kim ngạch xuất khẩu lớn (triệu USD)
Nguồn: Tổng cục Thống kê.

Cơ cấu xuất khẩu các mặt hàng nông, lâm, thủy sản Việt Nam (triệu USD)
Nguồn: Tổng cục Thống kê.

Qua kết quả thống kê, có thể tóm lược một số đặc điểm chính của ngành nông nghiệp Việt Nam trong năm 2017 như sau:

Thứ nhất, công cuộc tái cấu trúc toàn ngành nông nghiệp đang diễn ra theo hướng tích cực và theo cách vừa tiệm tiến vừa đột phá. Một số mô hình sản xuất nông nghiệp mới ứng dụng công nghệ cao, áp dụng các tiến bộ khoa học - kỹ thuật và được đầu tư vốn lớn đang làm thay đổi mạnh mẽ năng suất và giá trị sản phẩm. Tuy nhiên, các mô hình sản xuất theo kiểu quán tính kinh nghiệm vẫn là chủ đạo.

Thứ hai, công cuộc cải cách nhằm nới bỏ hạn điền, thúc đẩy tích tụ ruộng đất vẫn tiếp diễn thận trọng. Nhu cầu đối với nền sản xuất nông nghiệp hiện đại, quy mô lớn đang đặt ra một cách bức thiết nhưng lo ngại nông dân mất đất sản xuất vẫn là nỗi ám ảnh khiến cho các quyết sách thường bị trì hoãn hoặc rơi vào điểm nghẽn. Mấu chốt của vấn đề là thiếu một cơ chế tái phân phối thu nhập thông qua một thị trường thứ cấp về đất nông nghiệp hoạt động hữu hiệu.

Thứ ba, các tiếp cận đầu tư và phát triển nền nông nghiệp theo hướng cụm ngành và liên kết chuỗi giá trị được tiến hành mạnh mẽ và bước đầu mang lại nhiều kết quả tích cực. Các cụm ngành nông nghiệp dần được định hình và hoàn chỉnh, tạo ra giá trị cộng hưởng và sức cạnh tranh cho cả cụm ngành. Các liên kết chuỗi giá trị cũng được tăng cường mặc dù các mắt xích vẫn còn lỏng lẻo và vẫn có giá trị gia tăng thấp.

Thứ tư, các chương trình hỗ trợ của Chính phủ dành cho ngành nông nghiệp dần được cải thiện theo

Thủy sản đứng vị trí đầu trong Top 10 một hàng nông, lâm, thủy sản có kim ngạch xuất khẩu lớn năm 2017.
Ảnh: NTV

Nông nghiệp công nghệ cao đang là xu hướng mới.
Ảnh: NTV

hướng hiệu quả nhờ những cải cách trong cách thức trợ cấp, chuyển từ trợ cấp dựa trên yếu kém (bị đồng nghĩa với khó khăn) sang trợ cấp dựa trên hiệu quả. Tuy nhiên, nhiều đối tượng khó khăn vẫn chưa tiếp cận được các khoản trợ cấp hoặc do tư duy đồng đều đã làm cho các khoản trợ cấp vốn đã ít ỏi lại trở nên bị manh mún và phân tán làm suy giảm hiệu quả tổng thể.

Thứ năm, các chương trình đầu tư của nhà nước cho nông nghiệp và nông thôn trên nhiều phương diện cũng mang lại diện mạo mới cho khu vực nông thôn và đời sống người nông dân. Các khoản đầu tư từ cơ sở hạ tầng, đặc biệt là giao thông giúp làm giảm chi phí kết nối giữa nhà nông với thị trường, giữa nông thôn với thành thị. Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới cũng đạt được một số thành quả nhất định nhưng bệnh thành tích và chủ quan ý chí đã gây ra một số hệ quả tiêu cực cho tăng trưởng, chẳng hạn như vấn đề nợ đọng xây dựng cơ bản.

Thứ sáu, thu nhập của người nông dân làm trong khu vực nông nghiệp không chỉ do ngành nông nghiệp mang lại mà còn có được từ các nguồn khác như thu nhập kiếm thêm từ du lịch hoặc do con cháu làm việc trong các ngành công nghiệp hoặc dịch vụ. Nhờ tăng trưởng ngành khác và thu nhập nói chung của người nông dân ngày càng được cải thiện, tiêu dùng và phúc lợi được tăng lên đáng kể, diện mạo và chất lượng của đời sống nông thôn thay đổi nhanh chóng.

Thứ bảy, đầu tư tư nhân vào nông nghiệp ngày càng tăng, nhiều doanh nghiệp lớn có tiềm lực tài chính mạnh và năng lực quản trị tốt đã đầu tư vào nông nghiệp, bước đầu đã tạo ra một số kết quả tích cực. Tuy nhiên, nhìn chung vốn đầu tư của khu vực tư nhân vào nông nghiệp vẫn còn hạn chế so với các lĩnh vực khác. Nhiều rủi ro và nút thắt trong nông nghiệp vẫn còn hiện hữu đã làm e ngại hoặc nản lòng nhiều nhà đầu tư có ý định.

Thứ tám, tác động của biến đổi khí hậu đến sản xuất nông nghiệp Việt Nam ngày càng thể hiện rõ nét; các hoạt động thích nghi và ứng phó với biến đổi khí hậu còn hạn chế, chủ yếu mang tính tự phát. Người dân thiếu định hướng trong khi vai trò của nhà nước cũng như chính quyền địa phương còn thụ động.

Một số vấn đề lớn cho nền nông nghiệp phát triển nhanh, bền vững và bao trùm hơn

Một là, cần được tháo gỡ nhanh chóng các nút thắt hạn chế, các hạn chế về chuyển đổi mục đích sử dụng đất nói chung, trong đó có đất trồng lúa. Đặc biệt cần thúc đẩy việc hình thành và phát triển một thị trường thứ cấp về đất nông nghiệp; hỗ trợ tiến trình tập trung ruộng đất một cách tự nhiên theo quy luật để phát triển một nền nông nghiệp quy mô lớn theo hướng hiện đại; bảo hộ hiệu quả quyền sử dụng đất cho người dân và nhà đầu tư.

Hai là, thúc đẩy và hỗ trợ cho chiến lược đa dạng hóa sản xuất nông nghiệp, tạo điều kiện cho quá trình chuyển đổi từ sản xuất lúa sang trồng các loại cây có giá trị kinh tế cao hơn, qua đó giúp cải thiện thu nhập và giảm rủi ro biến thiên thu nhập cho nông dân.

Ba là, cải thiện điều kiện tiếp cận nguồn lực cho nông dân, bao gồm tiếp cận mở rộng diện tích đất sản xuất, tiếp cận vốn, lao động có kỹ năng, khoa học kỹ thuật, thông tin và thị trường cho nông dân.

Bốn là, hỗ trợ cho quá trình hình thành các cụm ngành nông nghiệp, sản phẩm nông nghiệp nhằm giảm chi phí trung gian, thúc đẩy khả năng kết nối, cải thiện năng lực cạnh tranh, tăng giá trị cộng hưởng cho nền nông nghiệp Việt Nam.

Năm là, nỗ lực xóa bỏ các điểm nghẽn, giảm rào cản trong thu hút đầu tư tư nhân vào sản xuất nông nghiệp, cơ sở hạ tầng nông nghiệp và nông thôn; đảm bảo cơ chế mở hoàn toàn, tăng tính cạnh tranh trong thu hút đầu tư giữa các doanh nghiệp nhà nước và doanh nghiệp tư nhân.

Sáu là, cần tăng cường đầu tư và khuyến khích đầu tư cho các hoạt động đổi mới, sáng tạo, nghiên cứu và phát triển (R&D) trong nông nghiệp bằng các cơ chế, chính sách hỗ trợ cụ thể.

Bảy là, hỗ trợ đào tạo lao động có kỹ năng, thường xuyên tập huấn kiến thức, chuyên môn kỹ thuật cao cho nông dân, giới thiệu và khuyến khích áp dụng các tập quán sản xuất tốt trong nông nghiệp.

Tám là, tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình dịch chuyển lao động, xóa bỏ các rào cản hành chính, thể chế, và kinh tế; không để những hạn chế yếu kém về năng lực quản lý làm cản trở việc dịch chuyển lao động. Việc dịch chuyển lao động giữa các ngành kinh tế, việc di cư từ nông thôn ra thành thị... sẽ làm tăng tính động (dynamic) của thị trường lao động, qua đó góp phần cải thiện năng suất lao động, tăng thu nhập cho người dân.

Chín là, cải cách các doanh nghiệp nhà nước, các đơn vị nhà nước trong nông nghiệp theo hướng thị trường, minh bạch hóa và tăng tính cạnh tranh. Xóa bỏ tình trạng độc quyền do quán tính sở hữu nhà nước hay lợi dụng danh nghĩa nhà nước để tìm kiếm đặc quyền; hợp lý hóa các chính sách hỗ trợ của nhà nước trên cơ sở năng suất và khả năng cạnh tranh để giành chiến thắng, loại bỏ các trợ cấp ngầm kém minh bạch, tốn kém và phi hiệu quả.

Mười là, các tín hiệu của thị trường phải là kênh quyết định cho việc lập quy hoạch, kế hoạch và điều chỉnh các chính sách chứ không phải ngược lại. Vai trò của nhà nước là người cung cấp và chia sẻ thông tin, giúp cho khu vực tư nhân nắm bắt các số liệu vĩ mô và số liệu ngành một cách cập nhật và đầy đủ để họ có cơ sở ra quyết định chứ không phải biến các số liệu đó thành tài sản riêng và chia sẻ hạn chế cho các nhóm có quan hệ.

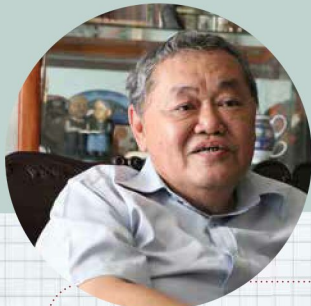
Mười một là, dịch chuyển lên nấc thang cao hơn trong chuỗi giá trị là một yêu cầu cấp thiết. Muốn vậy trước hết chúng ta cần phải loại bỏ các trở ngại để cho việc dịch chuyển này diễn ra một cách thuận lợi và dễ dàng hơn, trước khi nói đến sự hỗ trợ của Nhà nước để giúp cho quá trình dịch chuyển đó diễn ra nhanh hơn. Việc hạn chế cạnh tranh cũng sẽ khiến cho mọi nỗ lực để nâng cấp các chuỗi giá trị trở nên khó thành công hơn.

Mười hai là, cải cách khu vực tài chính nông nghiệp-nông thôn, tăng độ sâu tài chính, tăng khả năng tiếp cận và đa dạng nguồn vốn cho nông nghiệp, không chỉ phụ thuộc vào vốn ngân hàng mà còn các nguồn vốn khác như tín dụng thương mại, tín dụng nhà cung cấp, các chương trình trái phiếu cho đầu tư hạ tầng nông nghiệp, các quỹ đầu tư tư nhân cho nông nghiệp, thành lập các ngân hàng hợp tác xã nông nghiệp để thay thế cho các hình thức tín dụng vĩ mô, tín dụng phi chính thức.

Mười ba là, hoàn thiện khung pháp lý cho mô hình đối tác công tư (PPP) trong nông nghiệp, không chỉ cho đầu tư cơ sở hạ tầng nông nghiệp-nông thôn mà còn cho cả các mối quan hệ "mềm" trong hợp tác, phân chia trách nhiệm, đóng góp nguồn lực, chia sẻ rủi ro và lợi ích giữa nhà nước (lợi ích kinh tế) và tư nhân (lợi ích tài chính).

Mười bốn là, hỗ trợ mạnh mẽ quá trình hội nhập sâu hơn vào thị trường nông sản thực phẩm quốc tế, thúc đẩy phát triển sản xuất theo hướng chuỗi giá trị toàn cầu, tham gia mạnh mẽ vào các liên kết sản xuất, tận dụng triệt để các cơ hội từ các hiệp định FTAs đang mở ra.

Tóm lại, cải cách và thúc đẩy nền nông nghiệp Việt Nam trở thành nền nông nghiệp lớn và hiện đại là cả một quá trình dài với rất nhiều vấn đề lớn và phức tạp cần được tiếp tục giải quyết. Hy vọng năm 2018, nền nông nghiệp Việt Nam sẽ còn đạt được nhiều thành tích hơn thế và người nông dân ai cũng xứng đáng được hưởng thành quả tăng trưởng, không ai bị bỏ lại hay gạt ra rìa của sự phát triển như trong nhiều phát biểu của Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc 🇻🇳

Từ KỶ LỤC hướng đến KỶ LỤC

■ PGS.TS NGUYỄN MINH CHÂU

Nguyên Viện trưởng Viện Cây ăn quả miền Nam - Sofri

3 CON SỐ KỶ LỤC NĂM 2017

36,37 tỷ USD là tổng kim ngạch xuất khẩu nông, lâm, thủy sản năm 2017; vượt tới hơn 4 tỷ USD so với năm trước. Thành tựu tuyệt đối của ngành đạt 8,55 tỷ USD, tăng hơn 1 tỷ USD so với năm 2016.

3,5 tỷ USD là giá trị xuất khẩu rau, củ, quả năm 2017; tăng 40,5% so với năm 2016. Đây là năm thứ 2 liên tiếp xuất khẩu rau củ quả vượt cả dầu thô và gạo, ghi dấu ấn với tốc độ tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu đứng đầu trong tất cả các mặt hàng nông sản xuất khẩu trong năm qua.

2.000 doanh nghiệp thành lập mới trong lĩnh vực nông, lâm, thủy sản trong năm 2017; tăng 3,8% so với năm 2016. Năng số doanh nghiệp hoạt động trong ngành lên hơn 5.600; đặc biệt, nhiều doanh nghiệp, tập đoàn lớn đã đầu tư hàng tỷ USD vào nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ.

Nhiều người trong và ngoài ngành nông nghiệp rất ấn tượng với thành tích kỷ lục 3,5 tỷ USD là giá trị xuất khẩu của ngành hàng rau củ quả, kể cả nước ngoài. Ngay như Ấn Độ, một nước có nhiều thành tựu về khoa học kỹ thuật, mà gần đây cũng có ý muốn đưa nông dân Ấn Độ sang Việt Nam học tập. Nhìn nhận một cách tổng quát, tôi cho rằng con số trên là thành quả đã được tích lũy qua nhiều năm của bà con nông dân, nhà khoa học, doanh nghiệp xuất khẩu và nhà nước.

Trong một thời gian dài, nếu không có sự nỗ lực của người nông dân – những lão nông cả đời gắn bó với cây trồng, đất vườn, kênh nước thì sẽ không thể có những mô hình sản xuất mới, đạt yêu cầu của người mua khó tính đến từ Mỹ, Nhật, Úc, New Zealand hay Hàn Quốc. Trong sự nỗ lực đó, sáng tạo ấn tượng

nhất của nông dân phải kể đến phương pháp trồng cây ăn trái rải vụ. Sản xuất trái cây rải vụ đã hình thành từ nhiều năm nay tại các tỉnh phía Nam, người nông dân Nam bộ đã làm rất tốt kỹ thuật chuyển mùa nghịch - rải vụ với hầu hết các loại cây trái như sầu riêng, xoài, cam, quýt... Không phải đợi đến mùa mới có trái, không phải lúc nào cũng cùng thời điểm thu hoạch với các nước trong khu vực như Thái Lan, giá trái cây vì thế ổn định hơn. Mặt khác, người dân đã dần thay đổi tập quán cũ sang sản xuất có ghi chép nhật ký nhằm thích ứng với yêu cầu của các nước nhập khẩu.

Trên con đường chinh phục thị trường xuất khẩu của rau củ quả, người đồng hành thầm lặng với nông dân là các nhà khoa học. Chúng tôi đã đi từ việc chọn lọc giống tốt để áp dụng qua các Hội thi cây giống tốt ngay từ năm 1996 (do Viện Cây

ăn quả miền Nam tổ chức), đến việc công nhận những mô hình sản xuất trái ngon và an toàn qua Hội thi Trái ngon và An toàn thực phẩm. Cũng từ năm 2005, Viện Cây ăn quả miền Nam đã cùng với nông dân xây dựng các mô hình sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP. Các mô hình này đã thực hiện những bước nền tảng đầu tiên đòi hỏi nông dân phải ghi chép cụ thể các bước đã thực hiện (nhật ký chăm sóc) mảnh vườn của mình.

Với vai trò của “người vận chuyển”, có thể điểm mặt nhiều doanh nghiệp đã tham gia tích cực xuất khẩu trái cây như Chánh Thu, Hương Miền Tây, Hoàng Hậu, Cát Tường. Có thể sự xuất hiện của trái cây Việt Nam ở Nhật Bản, Úc, New Zealand, Hàn Quốc... vẫn chưa thực sự nhiều, nhưng đây rõ ràng là tiến bộ vượt bậc của ngành.

Vai trò bền bỉ nhất, phải nhắc

đến các cơ quan Nhà nước, cụ thể là Cục Bảo vệ thực vật. Để một lô trái cây được phép xuất đi một thị trường, họ phải đàm phán với các nước nhập khẩu hơn chục năm. Hành trình chục năm đó, chỉ dành cho một loại trái cây có “visa” đến một quốc gia. Tính đến nay, chỉ riêng thị trường Hoa Kỳ, chúng ta đã có thanh long, nhãn, chôm chôm, vú sữa... được xuất khẩu. Ngay cả Trung tâm Khuyến nông quốc gia và các địa phương cũng góp phần không nhỏ trong bức tranh xuất khẩu chung.

Đến nay, từ con số kỷ lục về giá trị xuất khẩu của ngành hàng trái cây, có thể thấy được cánh cửa về thị trường xuất khẩu đã mở rộng. Vấn đề còn lại là cải thiện chất lượng và an toàn thực phẩm. Nếu làm được 2 điều này thì cánh cửa sẽ mở rộng hơn nữa vì trái cây Việt Nam còn rất nhiều đặc sản ngon như xoài cát Hòa Lộc, sầu riêng Ri - 6, vải thiều hay trái cây đặc hữu như vú sữa. Một thế mạnh của Việt Nam là có trái cây quanh năm, cũng nhờ thế mạnh ít ai có này mà việc xuất khẩu thanh long, chuối, chôm chôm, sầu riêng, nhãn trong mấy năm gần đây rất thuận lợi.

Khả năng con số xuất khẩu tiếp

tục tăng trưởng trong các năm tới là rất cao nếu kinh nghiệm hợp tác giữa 4 nhà: nông dân, nhà khoa học, doanh nghiệp và nhà nước tiếp tục đi vào chiều sâu. Dư địa tăng trưởng xuất khẩu của ngành hàng rau củ quả là rất lớn, khoảng 20 - 30% mỗi năm, trong ít nhất 5 năm tới. Hiện nay, xuất khẩu sầu riêng, mít, vú sữa, chanh dây, sản phẩm nước dừa đang tăng nhanh. Trong vài năm tới sẽ có thêm bơ, dưa lưới và các mặt hàng chế biến từ trái cây như chuối sấy, chanh dây sấy tham gia xuất khẩu. Theo Cục Thống trị, khả năng xuất khẩu rau củ quả vào năm 2020 có thể đạt trên 4,5 tỷ đô la, tới năm 2030 sẽ chạm mốc giá trị 7 tỷ đô la, trong đó, riêng trái cây đã chiếm trên 6 tỷ đô la.

Để đảm bảo xuất khẩu ổn định và mở rộng thị trường cũng như chúng ta loại trái cây xuất khẩu, ngành trái cây Việt Nam sẽ cần cải thiện theo hướng:

1. Tăng chất lượng và vệ sinh an toàn thực phẩm để xuất khẩu bền vững, dựa trên hợp tác doanh nghiệp - nông dân - nhà khoa học để đảm bảo quy trình sản xuất an toàn;
2. Sản xuất theo chuỗi giá trị, liên kết chặt chẽ giữa doanh nghiệp và nhà sản xuất;
3. Hỗ trợ kỹ thuật trong các chuỗi giá trị, đặc biệt là khâu bảo quản;
4. Mở rộng sản xuất những loại trái cây tiềm năng như bơ, chanh dây ở khu vực Tây Bắc, Tây Nguyên;
5. Đi sâu về sản phẩm chế biến

Chanh dây sấy dẻo.

độc đáo: chuối sấy tẩm mật ong, chanh dây sấy dẻo, snack sầu riêng... như nước bạn Thái Lan;

6. Chú trọng khâu tiếp thị ở thị trường nội địa và xuất khẩu;

7. Nhà nước cần hỗ trợ để xuất khẩu trái cây tươi đi đường hàng không với giá rẻ hơn như cách làm của Chính phủ Thái Lan;

8. Doanh nghiệp nên bắt đầu xây dựng thương hiệu cho trái cây. Tuy nhiên, một nước chỉ cần có 2 - 3 thương hiệu, như kinh nghiệm của New Zealand, họ chỉ có 2 thương hiệu là Enza và Zespri, hay như Hoa Kỳ có Dole, Nam Phi có Westfalia. Việt Nam có thể chọn trái thanh long, xoài, sầu riêng để bắt đầu câu chuyện xây dựng thương hiệu. Hiện nay, đã có 3 công ty lớn về xuất khẩu thanh long ở Bình Thuận, Long An, Tiền Giang. Vai trò của Hiệp hội Rau quả Việt Nam là làm sao để các doanh nghiệp này không cạnh tranh về giá, tức là hạ giá bán, đồng nghĩa với việc hạ chất lượng 🇻🇳

Các sản phẩm chế biến từ dừa.
Ảnh: Uyên Linh.

Thanh long sấy dẻo.

■ CẨM HÀ

KHÔNG ĐỂ LỖ CHUYẾN TÀU NÔNG NGHIỆP 4.0

Hướng đi tất yếu

Không nghĩ ngờ gì nữa, nâng cao năng suất, hiệu quả của chuỗi sản xuất - kinh doanh nông sản là mục tiêu phải đạt được của nhân loại, nếu không muốn... bị đói hoặc suy dinh dưỡng.

Theo Tổ chức Nông Lương Liên Hợp Quốc (FAO), dân số thế giới hiện nay khoảng 7,6 tỷ người (trong đó có đến 12%, tức khoảng 876 triệu người vẫn ở trong tình trạng thiếu đói). Với tốc độ gia tăng như hiện nay, dân số thế giới dự kiến sẽ lên đến 9,8 tỷ người vào năm 2050. Điều này có nghĩa là sản lượng nông nghiệp cần phải tăng 70% để đáp ứng nhu cầu nhân loại vào thời điểm đó. Mặt khác, không chỉ cần đủ ăn, ngành nông nghiệp còn phải sản xuất được các loại lương thực, thực phẩm có chất lượng cao để phục vụ nhu cầu ăn ngon, bổ dưỡng và phòng, chống được bệnh tật. Nhu cầu này hiện đã chiếm một thị phần đáng kể (30 đến 35% dân số) và được dự báo còn gia tăng mạnh mẽ trong những năm tới. Nông nghiệp 4.0 chính là giải pháp cho những thách thức đó.

Thuật ngữ nông nghiệp 4.0 được cụ thể hóa và sử dụng lần đầu tiên tại Đức vào năm 2011, nhưng từ trước đó rất lâu, nhiều quốc gia trên thế giới đã đạt được những kỳ tích trong nông nghiệp nhờ áp dụng thành công những thành tựu khoa học kỹ thuật tiên tiến - khởi đầu cho cuộc cách mạng 4.0 trong nông nghiệp. Từ năm 2003, Nhật Bản đã lập bản đồ địa hình, kết cấu đất, dinh dưỡng, độ ẩm đất phục vụ cho việc ra quyết định canh tác lúa hợp lý, thông minh; tạo ra nhiều sản phẩm gạo có giá trị dinh dưỡng và chữa bệnh.

Tuy nhiên, thập kỷ thứ 2 của thế kỷ XXI mới thực sự chứng kiến xu hướng “4.0 hóa nông nghiệp”. Năm 2014, ước đã có 2,36 tỷ USD được đầu tư vào công nghệ nông nghiệp chính xác toàn cầu và theo dự báo của Công ty Embedded Computing Design (Abishek Budholiya, 2016), thị trường giải pháp nông nghiệp thông minh toàn cầu tăng trưởng 11,2% hàng năm, ước đạt 40 tỷ USD vào 2026.

Chọn lối nào?

Nông nghiệp 4.0, theo cách hiểu được cộng đồng quốc tế công nhận, bao gồm nhiều thành tố. Đó là việc

Thuật ngữ nông nghiệp 4.0 được phân tích và sử dụng đầu tiên tại Đức vào năm 2011. Từ đó đến nay, chuyến tàu 4.0 đã “đón” rất nhiều nước trên thế giới và trong khu vực. Việt Nam đã có chỗ trên chuyến tàu này chưa?

ứng dụng cảm biến kết nối vạn vật hầu hết các trang trại nông nghiệp (IoT Sensors); các thiết bị cảm biến và thiết bị thông minh được kết nối và điều khiển tự động trong suốt quá trình sản xuất nông nghiệp giúp ứng phó với biến đổi khí hậu, cải thiện vi khí hậu trong nhà kính; công nghệ đèn LED sử dụng đồng bộ trong canh tác kỹ thuật cao để tối ưu hóa quá trình sinh trưởng, ứng dụng ở các quốc gia có quỹ đất nông nghiệp ít hoặc nông nghiệp đô thị.

Đó còn là giải pháp canh tác trong nhà kính, nhà lưới, sử dụng công nghệ thủy canh, khí canh nhằm cách ly môi trường tự nhiên, chủ động ứng dụng đồng bộ công nghệ. Các tế bào quang điện được lắp đặt nhằm sử dụng hiệu quả không gian, giảm chi phí năng lượng, hầu hết các thiết bị trong trang trại/ doanh nghiệp được cấp điện mặt trời và các bộ pin điện mặt trời; sử dụng các thiết bị bay không người lái (drones) và các vệ tinh (satellites) để khảo sát trạng thái thu thập dữ liệu của các trang trại, từ đó phân tích khuyến nghị trên cơ sở dữ liệu cập nhật được để quản lý trang trại chính xác. Ở mức độ cao hơn nữa, là sử dụng người máy để chăm sóc cây trồng, vật nuôi (ứng dụng tại các quốc gia già hóa dân số và quy mô sản xuất lớn). Công nghệ tài chính phục vụ trang trại trong tất cả các hoạt động từ trang trại được kết nối bên ngoài, nhằm đưa ra công thức quản trị trang trại đạt hiệu quả cao nhất cũng là một thành tố quan trọng khác...

Ở Việt Nam, TS Phạm S, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng, một lãnh đạo địa phương dành nhiều tâm huyết cho nông nghiệp công nghệ cao, cho biết, đến nay vẫn chưa có một mô hình nông nghiệp 4.0 nào hoàn chỉnh. Ông Phạm S bình luận: “Sản xuất nông nghiệp ở Việt Nam có quy mô sản xuất không lớn, do đó chủ trang trại không nhất thiết phải ứng dụng tất cả các thành phần công nghệ nêu trên mà có thể sử dụng bốn đến năm thành phần công nghệ phù hợp với mục tiêu, yêu cầu sản xuất của trang trại; phải hướng đến mục tiêu hiệu quả kinh doanh là chính”. Tuy nhiên, theo ông Phạm S, việc ứng dụng IoT là công nghệ cốt lõi.

Được biết, hiện đã có trên dưới một chục nhà cung cấp giải pháp IoT có mặt tại thị trường Việt Nam như

Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ:
“Cần tính toán bước đi khôn ngoan”

“Nông nghiệp 4.0” sẽ hỗ trợ người nông dân rất nhiều trong sản xuất, canh tác và tạo ra hàng hóa sản phẩm tốt, nâng cao hiệu quả kinh tế, giảm thiểu tác động xấu của môi trường. Đây là điều tất yếu, nhiều quốc gia trên thế giới đã áp dụng và Việt Nam không thể bỏ lỡ “chuyến tàu” này. Tuy nhiên, Việt Nam sẽ chịu nhiều rào cản để phát triển nông nghiệp 4.0, nên cần có cách tiếp cận khôn ngoan. Nhìn xa hơn nữa, nông nghiệp hay công nghiệp 4.0 đều mang lại rủi ro rất lớn cho những ngành có nhiều lao động. Do vậy khi phát triển cần quan tâm đến chuyển dịch cơ cấu lao động hợp lý.

GS.TS. Nguyễn Văn Bộ, nguyên Viện trưởng Viện Nông nghiệp Việt Nam:
“Ba điều kiện cần và một điều kiện đủ làm nền móng cho 4.0”

Thứ nhất là cần có hành lang pháp lý phục vụ cho người sản xuất, chứ không phải dành cho người quản lý. Hành lang pháp lý này phải minh bạch và dễ dàng tiếp cận. Thứ 2, cơ sở hạ tầng phải tương thích với trình độ người sản xuất. Thứ 3, cần có cơ sở dữ liệu phù hợp với ngành hàng và thị trường. Một điều kiện đủ quyết định thành công là người sản xuất và doanh nghiệp phải dùng tâm, tâm huyết với nông nghiệp, bởi nông nghiệp là lĩnh vực nhiều rủi ro.

Vườn cà chua công nghệ cao của HTX Tân Tiến (TP Đà Lạt) sử dụng hệ thống tưới thông minh của Mimosa Technology. Ảnh: NTV

Công ty cổ phần dịch vụ công nghệ IoT - IoT Group, Công ty công nghệ DTT, Tập đoàn FPT, Công ty Konexy, Công ty Hachi, Công ty Rynan Smart Fertilizer, Công ty TNHH Mimosa Technology, Công ty Microsoft Việt Nam, Agrichack... Khó khăn đối với người làm nông nghiệp Việt Nam là chi phí ban đầu thực hiện giải pháp IoT khá cao, bởi các thiết bị phần cứng trong nước vẫn chưa sản xuất được, hầu hết phải nhập ngoại từ Israel, Nhật Bản, Đức, Thái Lan và Đài Loan (Trung Quốc).

Không chỉ là kỹ thuật

Nhìn từ góc độ vĩ mô, TS Lê Thanh Vân, Ủy viên Thường trực Ủy ban Tài chính - Ngân sách của Quốc hội nhận định, việc cần làm trước hết là phải xây dựng một hệ thống cơ sở dữ liệu về tiềm năng trồng trọt, chăn nuôi và những sản phẩm vượt trội cùng với chỉ dẫn địa lý chi tiết. Tiếp đến là chủ động tìm kiếm kênh kết nối với nền kinh tế, các đối tác tiềm năng thông qua những ứng dụng trên Internet.

“Cần phân tích thế mạnh của từng ngành chăn nuôi, trồng trọt và chế biến, nhu cầu hợp tác sản xuất và cung ứng sản phẩm từ đó đưa ra những cam kết

chính sách ổn định, phát triển để thu hút các nhà đầu tư có tiềm lực tài chính, có kinh nghiệm. Trong đó, cần đặc biệt chú ý đến vệ sinh an toàn thực phẩm”, ông nói và nhấn mạnh yêu cầu tập trung hoàn thiện thể chế nông nghiệp trên cơ sở phân tích, tổng kết thực tiễn để đảm bảo tính khả thi. Bên cạnh đó, theo TS Lê Thanh Vân, cần tiếp tục làm tốt công tác đào tạo nguồn nhân lực, đặc biệt là nguồn nhân lực có chất lượng cao, đủ khả năng tiếp cận, làm chủ công nghệ nông nghiệp...

Phác thảo viễn cảnh triển khai thành công nông nghiệp 4.0, TS Lê Thanh Vân hỏi: “Khi ấy, chỉ cần một cú click, ta sẽ biết, chẳng hạn, tại thành phố New Jersey của Mỹ hiện có 20.000 người đang cần 20.000 trái thanh long của Bình Thuận; hay ở Brussels đang cần 10.000 chiếc khăn lụa sen (sợi tơ trong cuống bông sen được kéo ra, se lại và dệt thành lụa, một công nghệ đã có doanh nghiệp Việt áp dụng định phát triển - PV). Và chuỗi sản xuất - logistics sẽ vận hành hết tốc lực để trong thời gian ngắn nhất, với chi phí tiết kiệm nhất, sản phẩm được trao đến tay người tiêu dùng, đem lại lợi nhuận thỏa đáng cho người làm nông nghiệp”

LÀM MỚI NÔNG THÔN

"từ trong ra"

■ ANH PHƯƠNG

Xã đạt chuẩn tăng, nợ đọng giảm

Theo Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Trung ương, đến hết tháng 11.2017, cả nước đã có hơn 34% số xã được công nhận đạt chuẩn Nông thôn mới (NTM), tăng 712 xã (7,97%) so với cuối năm 2016 và vượt mục tiêu đề ra (là 31%). Đến hết ngày 15.12, cả nước có 44 đơn vị cấp huyện thuộc 25 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận đạt chuẩn NTM, tăng 13 huyện so với cuối năm 2016 (vượt mục tiêu phấn đấu năm 2017 có ít nhất 38 đơn vị cấp huyện được Thủ tướng Chính phủ công nhận đạt chuẩn NTM).

Điều đáng nói, theo tổng hợp báo cáo của các địa phương, tính đến ngày 31.11.2017, tổng số nợ xây dựng cơ bản thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM còn khoảng 5.845 tỷ đồng, giảm 9.373 tỷ đồng so với tháng 1.2016. Có 27 tỉnh không có nợ XDCB, một số tỉnh nằm trong 10 địa phương có số nợ lớn nhất cả nước vào thời điểm tháng 1.2017 đã hoàn toàn xử lý xong.

"Nhu vậy, nếu các tỉnh tiếp tục duy trì được tiến độ như trong năm 2017 thì có khả năng sẽ hoàn thành việc xử lý nợ theo đúng yêu cầu của Quốc hội", Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Trần Thanh

Nam hồ hởi cho hay. Ông cho rằng chính các giải pháp mạnh mẽ được Bộ phối hợp với các địa phương thực hiện, dưới sự chỉ đạo của Chính phủ, sự giám sát của Quốc hội đã giải quyết cơ bản được tình hình nợ đọng. Theo ông, việc coi nợ XDCB là một tiêu chí đánh giá NTM, gắn liền trách nhiệm người đứng đầu các địa phương đã và sẽ giúp cho lĩnh vực này có những chuyển biến căn bản.

Chỉ rõ những thách thức trong thời gian tới do khoảng cách rất lớn giữa các vùng miền, khi những xã, huyện có điều kiện thuận lợi hơn đã hoàn thành xây dựng NTM, trong khi những địa phương còn lại phần lớn nằm ở các địa bàn xa xôi, khó khăn, Thứ trưởng cho biết, Bộ đã tham mưu Chính phủ không hỗ trợ theo kiểu cào bằng mà có sự phân biệt bằng hệ số, thông qua các đề án được xây dựng cụ thể, phù hợp với từng địa bàn đặc thù, đặc biệt là với những xã biên giới vùng cao phen giậu của Tổ quốc.

Ông kể, đi thực tế sẽ thấy rõ nếu áp dụng tiêu chí chung như các xã đồng bằng thì có khi phải chi tới 200 tỷ đồng cho một xã ở những vùng núi cao hiểm trở như Điện Biên, Hà Giang, mà cũng chưa chắc đã đạt, vì chi phí làm đường rất đắt. Chi phí

Năm 2018, một trong những trọng tâm của Chương trình Mục tiêu Quốc gia xây dựng Nông thôn mới là tập trung phát triển kinh tế nông thôn theo chiều sâu, phát huy lợi thế vùng miền, để người dân cảm nhận được việc xây dựng nông thôn mới thực sự giúp cải thiện chất lượng sống của họ – chứ không chỉ "nâng cấp" diện mạo bên ngoài. Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Trần Thanh Nam chia sẻ với Nông thôn Việt như thế trong câu chuyện thân tình một ngày cuối năm Đinh Dậu.

xây dựng nhà văn hóa cũng cao nhưng có khi lại không phát huy được hiệu quả, do dân cư phân tán. Vì thế cần có những đề án xây dựng NTM riêng cho từng thôn, bản, không cứng nhắc rập khuôn cho mọi địa phương.

Một nét mới trong năm 2018, vẫn theo Thứ trưởng Trần Thanh Nam là nâng cao "chất lượng tiêu chí", trong đó chú trọng tiêu chí 17 về môi trường nông thôn. Mặc dù trong năm 2017, nhiều địa phương đã ưu tiên bố trí ngân sách cho các giải pháp bảo vệ và cải tạo môi trường (điển hình như Hà Nội đã bố trí gần 5.000 tỷ đồng để đầu

tư nhà máy xử lý nước thải ở một số khu vực tập trung nhiều làng nghề có nguy cơ gây ô nhiễm, hay Hải Dương đầu tư hơn 60 tỷ đồng để lắp đặt hệ thống quan trắc ô nhiễm ở các cơ sở sản xuất; Bạc Liêu, Nam Định cũng đầu tư hàng chục tỷ đồng xây dựng nhà máy xử lý chất thải rắn cấp huyện...), song mục tiêu cải thiện môi trường nông thôn sẽ không thể đạt được nếu người dân không có ý thức tự giác, tự nguyện tham gia các hoạt động bảo vệ môi trường như: thu gom rác thải sinh hoạt, bao bì thuốc bảo vệ thực vật, di dời chuồng trại chăn nuôi ra xa

thứ 13, theo đó các xã đạt chuẩn NTM phải có hợp tác xã hoạt động hiệu quả), phát triển kinh tế bền vững hẳn là gốc rễ của nhiều vấn đề. “Đời sống không khá lên, người dân không hài lòng, không thể coi là xây dựng NTM thành công được”, Thứ trưởng Trần Thanh Nam trấn trở.

Chính vì vậy, phát triển mô hình sản xuất liên kết theo chuỗi giá trị sẽ tiếp tục là trọng tâm trong năm 2018 và sau đó. Trong thời gian qua, các địa phương đã phát triển được gần 4.000 mô hình sản xuất liên kết theo chuỗi giá trị, dần hình thành một số

chuẩn chất lượng và gần 700 sản phẩm (khoảng 14,4%) có đăng ký bảo hộ sở hữu trí tuệ. Đây vừa là dự địa rất lớn có thể khai thác để triển khai thành công OCOP những năm tới, vừa là thách thức không dễ dàng vượt qua, trong đó có cả những cuộc “đấu trí” căng thẳng. Thứ trưởng Trần Thanh Nam “bật mí”, trên con đường đưa nông sản Việt đi chinh phục các thị trường nước ngoài, các doanh nghiệp Việt Nam cần tranh thủ được sự hỗ trợ của đối tác địa phương. Vũ sữa, chanh leo và cà con tôm Việt Nam... đã đạt được những thành công ở một số thị

Thu hoạch tại vườn rau thủy canh Đức Tín, TP. Đà Lạt. Ảnh: NTV

khủ nhà ở. Khi người dân đồng lòng, có những việc làm không tốn kém chi phí cũng có thể tạo ra diện mạo mới cho làng quê, cải thiện cảnh quan môi trường sống và góp phần phát triển kinh tế du lịch, như những con đường hoa mười giờ, đồng hoa tam giác mạch... ở một số nơi đã trở thành “địa chỉ đỏ” cho du khách gần xa.

Phát triển kinh tế theo chuỗi là gốc rễ

Không chỉ được coi là một trong những tiêu chí NTM (tiêu chí

vùng sản xuất tập trung, song cái khó là việc tìm ra sản phẩm, dịch vụ có lợi thế riêng biệt cho từng địa phương và kinh phí đầu tư để ứng dụng công nghệ cao, đảm bảo chất lượng, xây dựng thương hiệu thành công.

Đơn cử, thực hiện Chương trình “Một xã một sản phẩm” (OCOP), qua báo cáo của 63 tỉnh thành trên cả nước, hiện có gần 5.000 sản phẩm đặc sản cấp xã, huyện có lợi thế, nhưng chỉ mới có chưa tới 1.100 sản phẩm (trên 22,5%) có đăng ký/công bố tiêu

chuẩn chất lượng và gần 700 sản phẩm (khoảng 14,4%) có đăng ký bảo hộ sở hữu trí tuệ. Đây vừa là dự địa rất lớn có thể khai thác để triển khai thành công OCOP những năm tới, vừa là thách thức không dễ dàng vượt qua, trong đó có cả những cuộc “đấu trí” căng thẳng.

Một khi khởi dậy được tinh thần sáng tạo, ý chí chủ động thoát nghèo, vươn lên khá giả, sẽ có nhiều kỳ tích được tạo ra, trong đó có sự thay da đổi thịt của nông thôn. Tất nhiên, muốn thành công trên thương trường, phát triển kinh tế nông nghiệp, tạo đà đi xa hơn nữa, không thể thiếu vai trò tư vấn, giúp sức của Nhà nước 🇻🇳

Và

NÔNG THÔN MỚI

NĂM BẢN LỀ 2018

■ ĐẶNG VĂN CƯỜNG

Năm 2017 là một năm đầy thách thức với công cuộc xây dựng nông thôn mới (NTM). Ban Chỉ đạo các cấp đã “gồng mình” để nhanh chóng hoàn thiện hệ thống văn bản chỉ đạo, điều hành cho giai đoạn 2 (2016-2020), định hình các trụ cột phát triển cho cả giai đoạn tới, đồng thời xử lý các vấn đề tồn tại như nợ xây dựng cơ bản, chất lượng thẩm định NTM... Tuy nhiên, sự ghi nhận của Thủ tướng Chính phủ tại Hội nghị tổng kết ngành Nông nghiệp vừa qua, đã cho thấy một “chân dung” mới của Chương trình MTQG xây dựng NTM.

Đến nay, Chương trình xây dựng NTM đã thực sự trở thành một phong trào sôi động, có sức lan tỏa mạnh mẽ và ngày càng nhận được nhiều hơn sự hưởng ứng, tham gia của cộng đồng. Cả nước có khoảng 3.069 xã (34,37%) được công nhận đạt chuẩn, trong đó 492 xã được công nhận đạt chuẩn theo Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM giai đoạn 2016-2020, tăng 712 xã (7,97%) so với cuối năm 2016. Có 44 đơn vị cấp huyện thuộc 25 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã được công nhận đạt chuẩn, tăng 13 huyện so với cuối năm 2016.

Điều đáng mừng không chỉ ở những con số nói trên mà quan trọng hơn là những hạn chế, bất cập cơ bản của giai đoạn trước bước đầu đã được khắc phục, tạo ra những

Mô hình du lịch cộng đồng Tây homestay ở Hà Giang. Ảnh: Giồng A Phấn

chuyển biến rõ nét về chất lượng và đi vào chiều sâu.

4 dấu ấn

Thứ nhất, diện mạo nông thôn có nhiều thay đổi tích cực, nhất là hệ thống kết cấu hạ tầng kỹ thuật góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống, điều kiện sản xuất của người dân vùng nông thôn.

Thứ hai, nhiều mô hình về liên kết sản xuất, ứng dụng công nghệ cao trên diện rộng đã được các địa phương quan tâm và chỉ đạo xây dựng thành công, như: NTM gắn với phát triển sản xuất nông nghiệp sạch, liên kết theo chuỗi giá trị (Hà Nam, Hà Nội, Bắc Giang, Hòa Bình,

Lâm Đồng, Vĩnh Long,...); ứng dụng hệ thống tưới tiết kiệm, hiệu quả cao (Đông Nai, Tây Ninh, Lâm Đồng,...); mô hình NTM gắn với du lịch sinh thái (Quảng Ninh, Ninh Bình, TP. Cần Thơ, Sơn La, Lào Cai,...); mô hình liên kết trồng cây dược liệu (Nam Định, Hưng Yên, Thanh Hóa,...); mô hình làng hoa, làng nghề gắn với du lịch homestay (Hà Giang, Thái Bình, Quảng Nam, Đồng Tháp,...); mô hình cây vụ đông có giá trị cao đạt 300-400 triệu đồng/ha (Hà Nội, Hải Dương)...

Thứ ba, nhiều giải pháp bảo vệ và cải tạo cảnh quan môi trường nông thôn đã được các địa phương

tập trung chỉ đạo xử lý và ưu tiên nguồn lực để thực hiện. Các mô hình trồng hoa, cây xanh “từ nhà ra ruộng”, hai bên đường giao thông nông thôn (Nam Định, Thái Bình, Hải Dương, Thanh Hóa, Hà Tĩnh, Đồng Nai, Cần Thơ, Hậu Giang, Vĩnh Long...); mô hình con đường bích họa (Đan Phượng, Hà Nội); làng bích họa của đồng bào dân tộc Dao (TP. Móng Cái, Quảng Ninh)... đã tạo nên một diện mạo mới ở nông thôn.

Thứ tư, phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với xây dựng NTM được triển khai hiệu quả đã tạo dựng được môi trường văn hóa lành mạnh, đa màu sắc trong đời sống văn hóa, tinh thần của người dân nông thôn, góp phần gìn giữ, bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc.

Những tồn tại và việc phải làm

Năm 2018 được xem là năm bản lề của giai đoạn 2016-2020, cũng là năm sơ kết 10 năm thực hiện Nghị quyết 26-NQ/TW về vấn đề nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

Nhìn lại kết quả thực hiện những năm qua, chúng ta sẽ thấy còn khá nhiều nội dung được đặt ra từ giai đoạn trước đến vẫn chưa làm được hoặc mới chỉ thí điểm, như: cơ chế đặc thù cho các vùng khó khăn; bảo hiểm nông nghiệp; huy động nguồn lực xã hội để phát triển theo hình thức liên kết công – tư trong bảo vệ môi trường, phát triển hệ thống thương mại, đầu mối giao thương nông sản tập trung, phát triển thị trường đất nông nghiệp, quỹ NTM... Đó là chưa kể các “hệ lụy” từ tình trạng chạy theo thành tích, dẫn đến phát sinh nợ xây dựng cơ bản trái quy định, huy động qua sức dân. Và những vấn đề mới được đặt ra trong quá trình thực hiện xây dựng NTM như: chất lượng thẩm định, nâng cao các tiêu chí theo hướng bền vững, môi trường và chất thái ở nông thôn... nhằm hướng tới xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu, để nông thôn thực sự trở thành “miền

quê đáng sống”.

Hiện nay, Ban Chỉ đạo Trung ương, Bộ NN và PTNT đang khẩn trương triển khai một số chính sách và đề án để giải quyết các tồn tại lớn của chương trình.

Về phát triển hạ tầng KT-XH, với việc sử dụng nguồn vốn trung hạn của giai đoạn 2016-2020, hạ tầng khu vực nông thôn sẽ tiếp tục được cải thiện, phục vụ trực tiếp cho hoạt động sản xuất và nhu cầu dân sinh. Cơ chế đầu tư đặc thù sẽ tiếp tục khuyến khích, huy động người dân tham gia nhiều hơn vào xây dựng NTM trên địa bàn. Tuy nhiên, năm nay sẽ cần đẩy mạnh hơn nữa việc huy động nguồn lực xã hội cho NTM, nhất là từ các đô thị theo phương châm “Thành thị vì nông thôn”.

Về phát triển sản xuất, tạo sinh kế và nâng cao thu nhập cho người

Hoa trồng theo công nghệ mới tại làng hoa Sa Đéc, Đồng Tháp.

Ảnh: Thảo Nguyên.

dân nông thôn, sẽ tiếp tục nhân rộng các mô hình hiệu quả, thực hiện đúng định hướng xây dựng 3 trục sản phẩm cấp quốc gia, cấp vùng và cấp địa phương. Theo đó, ở cấp địa phương sẽ triển khai mạnh mẽ Chương trình “Mỗi xã một sản phẩm”, phát triển thực chất các tổ chức kinh tế tập thể của nông dân, thu hút mạnh hơn nữa đầu tư từ

nhân vào khu vực nông nghiệp, nông thôn, phát triển có lộ trình hệ thống giao thương nông sản tập trung, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm.

Về cải thiện môi trường nông thôn, ngoài việc nâng cao vai trò giám sát của cộng đồng trong thực hiện tiêu chí số 17, Bộ cũng đang đẩy nhanh tốc độ triển khai Quyết định số 172/QĐ-TTg về Đề án Bảo vệ môi trường nông thôn. Theo đó tích cực huy động nguồn lực xã hội tham gia công tác bảo vệ môi trường nông thôn (trước mắt là xử lý chất thải rắn, cấp nước sạch cho các vùng đặc biệt khó khăn, hải đảo).

Việc nâng cao chất lượng đời sống văn hóa và giữ gìn an ninh trật tự được xem là “phần hồn” của xây dựng NTM. Sau bước 1 xây dựng và nâng chất cơ sở hạ tầng, đã đến lúc cần tập trung nâng cao hiệu quả sử dụng các thiết chế văn hóa cơ sở. An ninh trật tự nông thôn cần được lan tỏa theo “thế trận nhân dân” thông qua việc nhân rộng các mô hình đang triển khai hiệu quả tại các địa phương...

Bộ NN và PTNT cũng đang triển khai một số nhiệm vụ trọng tâm khác, đó là Chương trình khoa học và công nghệ phục vụ xây dựng NTM theo Quyết định số 45/QĐ-TTg ngày 12.01.2017 của Thủ tướng Chính phủ; Xây dựng thí điểm mô hình xã, huyện NTM kiểu mẫu; Đề án xây dựng NTM đặc thù “Hỗ trợ thôn, bản, ấp của các xã khó khăn khu vực biên giới, vùng bãi ngang ven biển và hải đảo xây dựng NTM và giảm nghèo bền vững giai đoạn 2017-2020”. Đề án Xây dựng NTM trên địa bàn 27 xã khu vực biên giới ...

Những người làm Nông thôn mới hy vọng với đà phát triển của năm 2017, Chương trình xây dựng NTM năm 2018 sẽ có những dấu ấn tích cực, tiếp tục đóng góp nhiều hơn cho quá trình phát triển đất nước, khẳng định sự định hướng đúng đắn của Nghị quyết 26-NQ/TW sau 10 năm thực hiện 🇻🇳

Gần đây, nhiều nông dân ở ĐBSCL đã mạnh dạn đầu tư làm “du lịch nông nghiệp”, bằng chính những sản phẩm thế mạnh của địa phương mình. Phát triển chưa lâu nhưng “du lịch miệt vườn” đã mở ra hướng đi nhiều triển vọng, tạo thêm động lực cho Chương trình xây dựng nông thôn mới

Tin hiệu khởi sắc

Những ngày gần Tết Mậu Tuất 2018, ở “vương quốc quýt hồng” Lai Vung (Đồng Tháp), không khí vụ mùa diễn ra nhộn nhịp. Ông Hồ Thanh Phương, Chủ tịch UBND huyện Lai Vung, khoe rằng: Quýt

hồng là loại trái cây thế mạnh của địa phương. Cùng với việc cung ứng sản lượng mỗi năm khoảng 30.000 tấn quýt cho thị trường Tết, thì vài năm gần đây, nhiều nhà vườn còn phát triển thêm mô hình du lịch vườn quýt hồng. Mô hình này thu

Vận chuyển quýt hồng trên sông ở Lai Vung, Đồng Tháp.
Ảnh: Thảo Nguyên

Du Lịch Miệt Vườn — THÊM LỐI CHO NÔNG THÔN

■ HUỲNH PHƯỚC LỢI

hút rất đông du khách xa gần, nhất là khách từ TP HCM đến tham quan vườn, chụp ảnh, thưởng thức quýt ngay tại vườn.

Một trong những nông dân tiên phong làm “du lịch nông nghiệp” theo dạng này là ông Nguyễn Văn Tường, chủ điểm tham quan vườn quýt út Tường, ở tỉnh lộ 851, xã Tân Thành (huyện Lai Vung). Ông Tường tâm sự: “Gia đình có hơn 1ha quýt hồng, mỗi năm thu hoạch khoảng 40-50 tấn trái. Gần đây tôi nảy sinh ý định “mở điểm du lịch vườn trái cây”, vừa để giới thiệu, quảng bá thương hiệu quýt hồng đặc sản, vừa giảm áp lực tiêu thụ khi vào vụ cao điểm; đồng thời tăng thêm thu nhập cho gia đình...”. Trong dịp Tết Nguyên đán 2016, út Tường chính thức mở cửa đón khách du lịch xa gần, với giá vé 50.000 đồng/người lớn và 25.000 đồng/trẻ em.

Sau khi điểm vườn du lịch út Tường thu hút nhiều khách, một số nông dân ở Lai Vung cũng được huyện khuyến khích làm du lịch nông nghiệp như: điểm vườn du lịch Tư Ràng, điểm vườn Phương Nghi... Mô hình này thu hút không chỉ người trẻ mà còn cả những lão nông, như cụ ông Lê Văn Thành gần 90 tuổi ở xứ cồn Tân Thuận Đông (TP Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp). Ông Thành kể, năm 2016, khi nghe địa phương khuyến khích nông dân làm du lịch, ông tiên phong “đăng ký”. Ông và anh Lê Thanh Tâm, là con trai út, thiết kế lại khu vườn trái cây đặc sản rộng 3ha (chủ yếu là xoài Cao Lãnh, khá nổi tiếng) của gia đình để xây dựng các mô hình như ao cá, giàn bầu, khu tham quan vườn cây, khu nghỉ ngơi sinh thái, bãi xuống khám phá, thưởng thức trái cây sạch, phục vụ các món cá đồng, các loại bánh dân gian... Với cách làm “chân quê” như vậy, mỗi ngày điểm du lịch của ông Thành đón cả trăm du khách trong và ngoài nước. Ông Phan Văn Thương, Chủ tịch UBND TP Cao Lãnh nhìn nhận: “Chính quyền cũng bất ngờ trước sự nhạy bén của ông Thành về cách làm du lịch vườn bình dị, hoang sơ

Theo ông Nguyễn Văn Mỹ, Chủ tịch Lửa Việt Tours, Đồng Tháp đã làm một cuộc cách mạng về du lịch khi lượng du khách về đây tăng liên tục (năm 2013 đón 1,7 triệu lượt, đến 2016 tăng vọt lên 2,5 triệu lượt, năm 2017 hơn 2,7 triệu lượt). Sự năng động, quyết tâm từ lãnh đạo tỉnh đến những cán bộ, người dân; sự cộng hưởng hết mình của các chuyên gia đã đưa du lịch đất sen hồng này tăng tốc.

Điểm du lịch vườn trái cây Vàm Xáng (Thị trấn Phong Điền, huyện Phong Điền).
Ảnh: NTV

Ông Lâm Thế Cường giới thiệu trái cao với du khách đến thăm mô hình homestay vườn cao cao Mười Cường (xã Mỹ Khánh, huyện Phong Điền). Ảnh: NTV

mà gần gũi...Có thể nói, ông Thành là người truyền cảm hứng, tạo sự tự tin cho nhiều nông dân khác mạnh dạn làm du lịch vườn nhằm giới thiệu những sản phẩm đặc thù của địa phương”.

Động lực cho nông thôn mới

Mô hình nông dân làm du lịch phát triển khá rầm rộ tại huyện Phong Điền (TP Cần Thơ). Ông Trần Văn Liên, chủ vườn trái cây Vàm Xáng (thị trấn Phong Điền, huyện Phong Điền) cho biết: “Cách nay hơn 3 năm, khi huyện Phong Điền tập trung phát triển du lịch xanh, du lịch miệt vườn... tôi cũng làm theo. Với 3 ha vườn, tôi trồng 40-50 loại trái cây (trong đó có sầu Hả Châu, đặc sản của Phong Điền) nhằm đảm bảo mùa nào cũng có trái cây cho khách thưởng thức. Tôi còn đầu tư làm bờ mương, cầu đi bộ, xây phòng nghỉ... nhằm tạo không gian nông thôn sông nước thơ mộng. Khách tham quan thường thức trái cây, ngắm cảnh, rồi thưởng thức món ăn (tổ chức cho khách đi chợ, dỡ chà, quảng chà bắt đầu từ 7 giờ sáng). Khách du lịch, nhất là khách quốc tế vô cùng thích thú.

Còn ông Lâm Thế Cường, ngụ xã Mỹ Khánh (huyện Phong Điền) thì dựng những căn nhà nhỏ trong khu vườn cao nhiều năm tuổi rộng hơn 1,2 ha để phục vụ du khách có nhu cầu nghỉ đêm. Ông cũng phối hợp với khoảng 50 công ty lữ hành đưa khách tới vườn để “được làm nông dân”; được tự tay bẻ

hạt cao thành sô cô la, bột cao cao, rượu cao cao... sau đó thưởng thức các sản phẩm do chính mình làm ra. Đồng thời, khách còn được phục vụ các loại bánh dân gian, ăn món miệt đồng... Năm 2012, xã Mỹ Khánh triển khai Chương trình xây dựng nông thôn mới, trong đó lồng ghép du lịch nhằm tạo thêm động lực phát triển kinh tế. Thế là gia đình ông tình nguyện “tiền phong” thực hiện mô hình du lịch cộng đồng để thu hút nhiều hộ khác cùng làm theo. Sau khi Mỹ Khánh được chọn “làng xã điểm” xây dựng nông thôn mới, thì có thêm 17 hộ dân ở ấp Mỹ Long cùng tham gia làm du lịch homestay. 17 hộ dân này được Trung ương Hội Nông dân Việt Nam hỗ trợ mỗi hộ 30 triệu đồng cải tạo vườn tạp, xây dựng các điểm dừng chân... Nhờ đó, đường làng sạch sẽ, có nhiều tuyến đường tre trúc giao nhau xanh rì, được gắn bằng “Đường sinh thái” rất thích hợp du lịch bằng xe đạp. Hoàn thiện các đoạn kênh, rạch hữu tình thuận lợi tổ chức tour bằng đường sông. Cây ăn trái ở đây cũng đa dạng gồm sầu Hả Châu, dưa xanh, dưa Tàu, xoài, bưởi, vú sữa, chôm chôm, dứa, cùng nhiều loại thủy sản nước ngọt.

Chủ tịch UBND huyện Phong Điền Nguyễn Văn Sửu, hỏi: “Huyện có hơn 6.000ha vườn cây có giá trị cao, là “điểm nhấn” để phát triển du lịch. Từ khi được chọn thí điểm xây dựng huyện nông thôn mới, Phong

Điền đã có nhiều thay đổi tích cực. Theo đó, nhiều chương trình đầu tư được lồng ghép nhằm đẩy nhanh tiến độ phát triển cơ sở hạ tầng, đề bao chống lũ bảo vệ vườn cây; hỗ trợ tích cực các mô hình du lịch nông nghiệp.... Đến nay, huyện Phong Điền có 45 điểm du lịch, năm 2017 thu hút hơn 1,1 triệu lượt khách trong nước và quốc tế đến tham quan, tăng 43% so cùng kỳ; doanh thu đạt 216 tỷ đồng. Tháng 5-2016, Phong Điền là huyện đầu tiên ở Cần Thơ và là huyện thứ 2 ở khu vực ĐBSCL được Chính phủ công nhận đạt chuẩn nông thôn mới.

Ông Nguyễn Ngọc Thương, Giám đốc Sở VH-TT&DL tỉnh Đồng Tháp cho biết du lịch Đồng Tháp tập trung cho loại hình sinh thái, nghỉ dưỡng thân thiện với môi trường, tạo nét đặc sắc riêng. Đồng Tháp xây dựng mô hình du lịch trách nhiệm gắn với cộng đồng, phát triển bền vững, hoàn thiện chương trình nông thôn mới. Đồng Tháp hướng tới mục tiêu là một trong những tỉnh đứng đầu về du lịch ở Tây Nam bộ trong 10 năm tới. Theo ông Lê Minh Hoan, Bí thư Tỉnh ủy Đồng Tháp, đất sen hồng làm du lịch không chỉ để phát triển kinh tế, mà còn là niềm tự hào của quê hương, xứ sở... Vì vậy, mỗi nông dân miệt vườn khi thay đổi tư duy và cùng làm du lịch, cùng sản xuất theo hướng hiện đại và chung tay xây dựng nông thôn mới... thì tình rất ủng hộ”.

Mười sáu vành, mười sáu trăng lên

■ NGỌC KHÁNH

Còn những cánh đồng, còn những con đường quê với các mẹ, các chị tảo tần những mùa cấy hái thì còn nón lá. Là chưa kể những chiếc nón lá nghệ thuật giờ đã tự tin xuất ngoại, kể với bạn bè quốc tế những câu chuyện sống động về nền văn minh lúa nước ngàn năm. Nón còn, thì nghề làm nón làng Chuông cũng còn, và câu ca dao xưa vẫn đúng: Muốn ăn cơm trắng cá trê/Muốn đội nón tốt thì về làng Chuông...

Nghề xưa

Bạn tôi, một phóng viên kinh tế sắc sảo, người gốc làng Chuông, luôn tự tin khẳng định như thế. Bao năm sống xa quê, vừa sà xuống sân nhà, đôi tay chị lại thoăn thoắt xếp lá, thắt nón (từ riêng của người làng để chỉ việc khâu nón); vừa làm vừa giảng giải: đây là loại nón đội che nắng, mỏng nhẹ cho các cô gái làm duyên thì chỉ làm bằng hai lớp lá gói non. Loại nón đội đi làm đồng dày dặn hơn, để che mưa gió thì thêm lớp mo tre ở giữa...

Nằm bên sông Đáy, làng Chuông (xã Phương Trung, huyện Quốc Oai) thuộc Hà Tây cũ - vùng đất được mệnh danh “đất của trăm nghề” nay đã đông đúc dân cư, nhưng vẫn đậm đà nét chân quê. Và chợ Chuông, cứ một tháng 6 phiên (ngày 4, 10, 14, 20, 24 và 30 âm lịch; họp từ tờ mờ sáng), thì đích thực dành riêng cho những người yêu nón, gần bó với nghề làm nón.

Theo các nghệ nhân có tuổi trong làng, nghề làm nón ở làng Chuông có truyền thống hơn 300 năm.

Lá làm nón đem về được vò

trong cát, phơi nắng vừa phải sao cho lá chuyển màu trắng bạc, mỏng nhưng vẫn dai, phẳng mà không giòn, không rách. Đặt miếng vải lên lá, dùng chiếc lưới cày được hơi nóng để là phẳng trước khi lên khuôn. Nhiệt độ phải căn khéo, vừa đủ để lá mềm, phẳng, không “sống”, không “cháy”. Vòng nón làm bằng tre vót nhỏ, đều, giáp tròn vành, không cong vênh. Điểm đặc biệt của nón làng Chuông so với các loại nón ở các vùng miền khác là chiếc nón có 8 gong, 16 lớp vòng, bền chắc, nhưng vẫn thanh thoát. “Công thức vàng 16” ấy đã được nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm đúc kết: “Bàn tay xây lá, tay xuyên nón/ Mười sáu vành, mười sáu trăng lên”.

Người làng Chuông xưa làm thành thực rất nhiều loại nón. Nào là nón ba tầm cho các cô gái; rồi nón nhỏ, nón long, nón dẫu, nón chóp cho các chàng trai. Cầu kỳ hơn có nón thúng quai thao các liền anh liền chị quan họ ưa dùng...

Cùng với thời gian, thói quen tiêu dùng thay đổi, giờ đây hầu hết người làng chỉ quen làm loại

nón thông dụng nhất, thường được các bà, các chị sử dụng trong cuộc sống hàng ngày. Và lượng tiêu thụ loại nón này cũng không nhiều như xưa. Dù vậy, mỗi năm làng Chuông vẫn cung cấp ra thị trường khoảng 3 triệu chiếc nón. Nghề làm nón vẫn tạo việc làm cho hàng ngàn hộ dân xã Phương Trung và các xã lân cận chuyên cung cấp nguyên liệu như lá nón, vành nón, chỉ khâu... Làm nón cần sự tỉ mỉ, khéo léo, nhưng không phải công việc nặng nhọc, nên cả những em bé đang tuổi đến trường và các cụ phụ lão không còn nhiều sức vóc cũng có thể túc tắc kiểm thêm, bù chỉ cho con cháu.

...được nối lửa nay

May mắn nhiều người con làng Chuông đã không chấp nhận ngồi nhìn nghề truyền thống lui tàn. Cụ Phạm Trần Canh, thương binh hạng 2/4, là một trong số ít nghệ nhân của làng sau khi giải ngũ đã cất công tìm tòi, học hỏi và làm chủ được bí quyết tạo nên những chiếc nón nghệ thuật tinh xảo, cầu kỳ. Lọc cọc chiếc xe đạp với một chân, người thương binh lúc ấy đã đứng tuổi cất công tìm mua nón xưa ở các vùng xa về dỡ ra, hồi tưởng lại những gì đã được học từ thời thơ bé, tìm hiểu thêm về kỹ thuật làm nón.... Hai vợ chồng cụ Canh - những người làm nón tài khéo nổi tiếng của làng nay đã qua đời, nhưng kể về nghề nón, người làng không ai là không nhắc đến cụ.

Cùng chung chí hướng giữ gìn và phát huy vốn cổ như bậc cha chú, nghệ nhân Lê Văn Tuy tâm niệm "muốn sống được bằng nghề, sản phẩm phải có nhiều mẫu mã, hướng đến công dụng mới và những đối tượng khách hàng mới".

Chuyện với chúng tôi, anh Tuy giờ vẫn tiếc vì "đã không được học hành đến nơi đến chốn". Bỏ mất sớm, chỉ học hết cấp 2, ước mơ làm thầy giáo đang dở, nhưng cậu bé Tuy vốn khéo tay, nhanh trí, có thể hoàn thành mọi yêu cầu "đặt hàng", nên luôn đắt khách.

Bước ngoặt lớn đến với anh vào năm 1999 khi nhận đơn đặt hàng lá 1 chiếc nón cỡ lớn, đường kính tới 1m với yêu cầu lá nón không được nổi. Không chỉ phải tự thiết kế khung mới với kích thước khổng lồ, anh còn phải kỹ công chọn lựa được loại lá nón dài như yêu cầu. Để làm được chiếc nón, 2 vợ chồng anh đã phải miệt mài cùng làm, mỗi người ngồi khâu 1 phía. Thành công từ chiếc nón này đã giúp anh Tuy quyết tâm tìm tòi, học hỏi để sáng tạo thêm nhiều mẫu mã, từ kiểu dáng đến chất liệu. Giờ đây, ngoài những chiếc nón che mưa nắng thông thường, sản phẩm mới của gia đình anh còn có nón quai thao, các loại nón làm quà lưu niệm, nón biểu diễn (thời trang, múa), nón phục trang trong các phim cổ trang; nón kiểu Thái, kiểu Hàn, kiểu Tàu... "Năm ngoái, xưởng phim truyền đặt tôi thực dụng nón thời Nguyễn, nhưng

không có nguyên mẫu, chỉ mô tả. Tôi cũng may mò làm, may được các anh ấy chấp nhận và cổ vũ", anh Tuy hồ hởi kể lại.

Tuy vẫn duy trì được các đơn hàng với số lượng lớn (mỗi tháng, gia đình anh xuất bán khoảng 3 vạn chiếc nón các loại), anh Tuy thành thực chia sẻ, anh nghĩ mình là người may mắn. "Nghề nón nói chung khó phát triển, thu nhập của người làm nón không cao. Thị giới cũng chỉ được khoảng 100.000 đồng/ngày, nên không còn nhiều người trẻ tha thiết với nghề. Hai con trai tôi, đứa đang đại học, đứa học cấp 3, tuy cũng biết làm nón, nhưng chỉ tham gia vài khâu, chưa đứa nào làm được một chiếc hoàn chỉnh từ đầu đến cuối". Bởi lẽ đó, mong muốn của "ông chủ" Tuy cũng khá bình dị: có một khoảnh đất đủ rộng để trưng bày sản phẩm, dạy nghề, biến nơi đây thành điểm tham quan cho khách du lịch...

Dẫu không còn nhiều người làm nghề nón như xưa, dẫu rằng những chiếc nón lá đã thưa thớt bóng trong cuộc sống thường nhật ở đô thị, nhưng cũng như bạn mình, tôi nghĩ không phải hào huyền khi tin rằng nghề nón ở làng Chuông vẫn bền bỉ sinh tồn. Những chiếc nón "ngân xưa chung tình" ấy...

"Trên đầu đội nón làng Chuông/Ra đồng, xuống chợ, tới trường, vào thơ/ Dịu dàng che nắng, che mưa/Nón bằng, nón chóp ngàn xưa chung tình" (Hoàng Cẩm Thạch) 🌸

Anh Lê Văn Tuy - nghệ nhân làm nón làng Chuông.

Hội chợ làng Chuông.

ĐẤT *Nở Hoa* TRÊN TỪNG MILIMET

■ HIỂU LẼ

Những con số “biết nói”

Là một đô thị lớn thuộc diện đặc biệt của quốc gia, nên TPHCM luôn xác định nông thôn mới được xây dựng ở TPHCM phải là nông thôn của khát vọng khởi nghiệp, khát vọng làm giàu và thu hút các nguồn lực phát triển. Hiệu quả của việc xây dựng nông thôn mới trên hết và trước hết là chất lượng cuộc sống người dân, mà biểu hiện của nó theo ông Thái Quốc Dân, Phó Chánh Văn phòng điều phối Nông thôn mới TPHCM chính là thu nhập.

Thực vậy, mức sống của người dân tại 56 xã xây dựng nông thôn mới của TPHCM đã “xé dịch” rất căn cơ. Nếu năm đầu tiên (năm 2009) thực hiện chương trình, thu nhập bình quân tại đây chỉ 15,72 triệu đồng/người/năm, thì đến nay, sau 6 năm, thu nhập bình quân tại 56 xã xây dựng nông thôn mới đã tăng gần gấp 3 lần, vào khoảng 43,4 triệu đồng/người/năm.

Nếu trước năm 2010, thu nhập bình quân của người dân ngoại thành chỉ bằng 55% nội thành thì đến nay chỉ “kề 8 lạng, người nửa cân”. Hay nói cách khác, khoảng cách thu nhập giữa thành thị và nông thôn ngày càng hẹp dần. Và một con số “biết nói” nữa từ khi thành phố “mặn” nông thôn mới đến nay là gần 80.000 hộ tại 56 xã nông thôn mới đã vượt chuẩn nghèo qua từng giai đoạn. Và hiện nay trên địa bàn thành phố không còn hộ nghèo theo chuẩn nghèo quốc gia.

Theo ông Trần Ngọc Hồ, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn kiêm Chánh Văn phòng điều phối Nông thôn mới TPHCM, một trong những nguyên nhân chủ yếu góp phần tăng thu nhập cho người dân nông thôn là do được quan tâm phát triển sản xuất, gia tăng giá trị ngành nông nghiệp. Cũng có thể nói một cách văn hoa hơn đất làm nông nghiệp của thành phố bắt buộc phải “nở hoa” trên từng milimet, chứ không giống những vùng thuần nông khác. Thành ra, tính đến năm 2017, giá trị

Những vườn mai, vườn lan bạc tỷ quy mô hàng chục hecta đang xuất hiện ngày càng nhiều ở các huyện vùng ven TPHCM. Mức sống giữa nội thành và ngoại thành đã thu hẹp đáng kể. Đó là kết quả dễ thấy nhất của Chương trình xây dựng Nông thôn mới ở đô thị lớn nhất nước - TPHCM.

sản xuất nông nghiệp bình quân trên 1 ha đất canh tác là 450 triệu đồng/ha, tăng 2,85 lần so với 2010 là 158 triệu đồng/ha.

Những vườn hoa bạc tỷ

Để có được những con số trên, thời gian qua thành phố đã cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới và quá trình đô thị hóa một cách hợp lý, phù hợp với tình hình thực tiễn của vùng nông thôn thành phố. Cơ cấu kinh tế nông nghiệp tiếp tục chuyển dịch theo hướng nông nghiệp đô thị, giảm diện tích trồng lúa một vụ, hiệu quả kém sang các loại cây trồng, vật nuôi có giá trị kinh tế cao, phù hợp với điều kiện của thành phố như hoa lan, cây kiểng, cá cảnh, rau an toàn, chăn nuôi bò sữa...

Điển hình như trang trại Lan Huyền Thoại của bà Đặng Lê Thị Thanh Huyền ở huyện Củ Chi. Từ 1 ha trồng lan ban đầu vào năm 2008, với sự hỗ trợ của Chương trình xây dựng nông thôn mới của thành phố, bà đã mạnh dạn chuyển đổi 4 ha trồng cao su sang trồng lan. Đến nay, bà Huyền đã phát triển và mở rộng diện tích đến 8 ha trồng giống lan Mokara. Theo tính toán của bà Huyền, chi phí đầu tư ban đầu (kể cả cơ sở hạ tầng, cây giống và phân thuốc) khoảng 3,5 tỷ đồng/ha. Đến năm thứ hai, sẽ có thu hoạch, doanh thu hàng năm ước tính đạt 1 tỷ đồng/ha. Sau khi trừ các khoản chi phí, ước đạt lợi nhuận khoảng 750 triệu/ha/năm. Như vậy, với 8 ha, mỗi năm vườn lan này mang lại thu nhập “khủng”: 6 tỷ đồng.

Không những làm giàu cho mình, bà Huyền còn hướng dẫn kỹ thuật và tiêu thụ sản phẩm cho các hộ lân cận (hay các hộ vệ tinh). Nói về dự định tương lai, bà chủ vườn Lan Huyền Thoại thổ lộ không dừng con số 8 mà sẽ tiếp tục phát

Tại 56 xã xây dựng nông thôn mới có 38 hợp tác xã (36 hợp tác xã nông nghiệp, 2 hợp tác xã phi nông nghiệp) và 127 tổ hợp tác nông nghiệp đang hoạt động. Liên minh Hợp tác xã thành phố và các đơn vị liên quan đã tiến hành khảo sát, điều tra tình hình hoạt động và hướng dẫn các hợp tác xã nông nghiệp tổ chức chuyển đổi hoạt động phù hợp với Luật Hợp tác xã năm 2012.

Ông Trần Tứ Vương bên vườn mai đã được thương lái đặt mua để cung cấp thị trường Tết Mậu Tuất. Ảnh: Hiếu Lê

triển thêm 10 ha lan Mokara, trong đó đầu tư sâu về cây mô để chủ động nguồn giống phát triển các hộ vệ tinh.

Mô hình trồng hoa mai của ông Trần Tứ Vương ở xã Bình Lợi, huyện Bình Chánh cũng vậy. Trên diện tích 10ha, ông Vương trồng 80.000 gốc mai. Chi phí đầu tư ban đầu 400 triệu đồng/ha. Sau 3 năm ông thu về 800 triệu/ha, trừ tất cả chi phí, lợi nhuận 150 triệu đồng/ha/năm. Ông Vương cho biết, mức lợi nhuận đó là còn qua thương lái, chứ chưa bán tận ngọn. Từ mô hình trồng hoa mai, bán tết của ông Vương, nhiều hộ dân trong xã đã bỏ cây lúa, cây mía để trồng mai. Đến nay, xã Bình Lợi có gần 250ha trồng mai.

Theo Văn phòng điều phối Chương trình nông thôn mới TPHCM, trong giai đoạn từ năm 2011-2017, có hơn 22.000 hộ được hỗ trợ lãi vay để canh tác sản xuất theo hướng nông nghiệp đô thị. Tổng vốn đầu tư gần 10.800 tỷ đồng, tổng vốn vay được hỗ trợ lãi vay hơn 6.500 tỷ đồng. Theo tính toán, với 1 đồng vốn ngân sách hỗ trợ lãi vay sẽ huy động được 30 đồng vốn xã hội, trong đó huy động từ ngân hàng là 18 đồng, huy động trong dân 12 đồng. Thực tế nguồn lực đầu tư trong dân được huy động nhiều nhất là từ các chính sách khuyến khích chuyển dịch cơ cấu nông nghiệp đô thị của thành phố 📍

Công ty TNHH MTV Cao Su Chư Prông

Điểm sáng trong xây dựng nông thôn mới

■ VĂN VINH

Về Nông trường cao su Thống Nhất – Công ty TNHH MTV Cao su Chư Prông (huyện Chư Prông, tỉnh Gia Lai), chúng tôi tìm đến thôn 10 và cũng là đội 10 của nông trường, một thôn điển hình trong phong trào Toàn dân chung tay xây dựng nông thôn mới (NTM).

Theo chân đội trưởng Đặng Văn Quyết đến nhà thôn trưởng Trần Thị Soi, trên đường đến thôn 10, chúng tôi cảm nhận được nét văn hóa bình yên của nơi này. Thôn trưởng Trần Thị Soi cho biết: "Thôn có 131 hộ gia đình với 502 nhân khẩu, trong đó chỉ có vài người là dân tộc thiểu số từ phía Bắc vào, còn lại hầu hết đều là công nhân của đội 10 - Nông trường Thống Nhất. Chúng tôi phần lớn có "xuất xứ" từ tỉnh Hà Nam Ninh cũ và ít nhiều đều có liên quan đến công nhân cao su, nên rất đoàn kết, một lòng chung tay xây dựng cho thôn 10 sớm trở thành đơn vị đầu tiên của huyện đạt 19 tiêu chí NTM".

Xã Ia Dang Thôn được huyện Chư Prông chọn thí điểm trong xây dựng NTM và thôn 10 là thôn điểm của xã. Khi được hỏi về công việc xây dựng NTM, bà Soi không giấu niềm tự hào: "Không phải khoe với các anh chứ thôn chúng tôi tuy xa trung tâm huyện vài cây số nhưng phong trào VHVN, TĐTT rất mạnh, thậm chí nhiều năm nhất huyện. Trong các ngày lễ, tết, giữa thôn và đội cao su thường phối hợp chặt chẽ với nhau trong việc tổ chức lễ hội, treo cờ, truyền truyền trên hệ thống loa phóng thanh, trong đó có sự đóng góp của công nhân cao su".

Đến nay, thôn 10 đã hoàn thành 18/19 tiêu chí của NTM. Nằm lọt thỏm trong lòng rừng cao su, nhưng thôn vẫn có hệ thống giao thông rất tốt với đường nhựa, đường thoát nước, hệ thống điện lưới quốc gia, hệ thống loa phát thanh và những ngôi nhà rất khang trang, sạch đẹp 📍

LÀNG HOA Sa Đéc

TRÌNH LÀNG NHIỀU LOẠI HOA CÔNG NGHỆ CAO

Với tổng diện tích trồng hoa hơn 510 ha cùng 2.000 loài hoa kiểng khác nhau, làng hoa Sa Đéc đã trở thành một trong những vựa hoa kiểng lớn nhất vùng đồng bằng sông Cửu Long và khu vực phía Nam. Đặc biệt, trong vụ hoa Tết 2018, nhiều nông dân đã mạnh dạn đầu tư trồng các loại hoa công nghệ cao và dự kiến sẽ tung ra thị trường nhiều giống hoa mới lạ, hứa hẹn mang đến trải nghiệm thú vị cho cả người mua lẫn du khách.

“Hoa kiểng công nghệ cao” chiếm ưu thế

Làng hoa Sa Đéc những ngày này, ngoài trục chính là đường hoa Sa Nhiên - Cai Dao dài hơn 2km với bạt ngàn chậu hoa cây kiểng, đủ chủng loài, màu sắc và hương thơm, thì những ngõ nhỏ quanh nhà dân đều phủ đầy hoa kiểng.

Đang bận rộn bán hàng cho khách, ông Hồ Văn Chiến ngụ ở phường Tân Quy Đông, ấp Tân Hiệp, TP Sa Đéc cho biết, gia đình ông đã 3 đời trồng hoa. Trước đây, các loại hoa như hoa ly, hoa lan, cúc đồng tiền, sao băng... đều phải nhập từ Đà Lạt và các nơi khác về. Nhưng nay, “loại hoa nào có mặt trên thị trường thì ở đây cũng có, vì mình đã tự thuần giống được luôn rồi”, ông cười cho biết.

Việc thuần giống đã giúp chất lượng cây giống gia tăng lên thấy rõ. Như cây cúc đồng tiền, lúc trước nhập từ Đà Lạt, chỉ sau khi ra được một bông là chết, giờ thì loại hoa này có thể “chơi” đến bông thứ 3. Việc thuần giống đã giúp nhà vườn giảm chi phí vận chuyển, hạ giá thành sản phẩm, giúp nông dân tăng thu nhập đáng kể. Chị Lê Thị Ngọc Xuân ở TP Cao Lãnh, Đồng Tháp nhận xét: “Tôi thấy có nhiều loại hoa mới hơn năm rồi. Tôi rất thích những loại cây phong thủy như: cây giữ tiền vàng, cây kim ngân vạn lượng...”.

Những ngày này, du khách từ khắp nơi cũng đã bắt đầu đổ về tham quan làng hoa Sa Đéc. Điều

■ CẨM VÂN

đặc biệt là hiện nay, dù du khách đến vào bất cứ thời điểm nào trong năm cũng đều có thể ngắm hoa và chụp ảnh thỏa thích, bởi thành phố đang khuyến khích người dân trồng các loại hoa cây kiểng quanh năm chứ không trồng “độc” loại cây phục vụ Tết như trước.

Với hơn 10 năm trong nghề, ông Võ Văn Hạnh ngụ tại khóm Tân Hiệp, phường Tân Quy Đông, TP. Sa Đéc cho hay, gần đây ông đã chuyển toàn bộ diện tích đất sang trồng cây công trình, dù lợi nhuận của loại cây này thấp hơn hoa Tết, nhưng bù lại có thể trồng quanh năm, rui rở cũng ít hơn. Hiện ông đang trồng hai loại cây chính là ki đó và cẩm thạch (khoảng 5.000 chậu). Ngoài 2 loại cây trên ông còn trồng thêm cây gấm và trồng thử nghiệm một số giống mới như dưa kẹm, phi yến...

Theo ông Phạm Phước Lợi, Tổng Giám đốc HTX hoa kiểng Tân Quy Đông, TP Sa Đéc hiện có khoảng hơn 510 ha trồng hoa. Diện tích dành cho hoa không tăng nhưng chất lượng thì tăng hẳn. Năm nay, bên cạnh những loại hoa truyền thống vốn đã được thị trường ưa chuộng thì HTX và người dân cũng tranh thủ tìm tòi những giống mới để đa dạng hơn sản phẩm. Hiện, có mấy loại hoa công nghệ cao do trung tâm giống và các nhà sản xuất cung cấp như: đồng tiền, cát tường, ly, dạ yến thảo, chuông (hoa tình yêu)... Ngoài ra, HTX cũng thử nghiệm cơ bản bước đầu thành công cúc đồng tiền mini, thạch thảo, cúc pico,... và đang thử nghiệm mô hình trồng ớt kiểng dùng để trang trí bàn ăn.

Hứa hẹn vụ mùa bội thu

Nếu như trước đây làng hoa Sa Đéc chỉ kinh doanh theo mô hình “chưa truyền con nối” thì nay,

người dân đã chú ý áp dụng khoa học kỹ thuật, đầu tư cơ sở hạ tầng, thậm chí xây dựng trung tâm lai tạo nhân giống cây mỗ, lập chợ đầu mối để tiêu thụ hoa kiểng... Nhờ vậy mà các vườn hoa luôn được cập nhật, bổ sung nhiều giống hoa quý hiếm, mới lạ. Một số nông dân đã thử nghiệm làm nhà màng để che mưa, chủ động về thời tiết, mang lại hiệu quả ngoài sức mong đợi. Ông Phạm Phước Lợi dự báo năm nay hoa kiểng của Sa Đéc sẽ trúng mùa, trúng giá. Đặc biệt, với những nhà vườn chịu khó, mạnh dạn chuyển đổi, biết kết hợp kinh nghiệm và khoa học kỹ thuật thì nhà đó chắc chắn sẽ thắng và trúng lớn. Như anh Đặng Thanh Hải, Phó Giám đốc HTX đang trồng khoảng 2.000 cây đồng tiền lùn (loại giống mới), với mức giá từ 70 - 80 ngàn/bông, tính ra ảnh lời hơn cả trăm triệu đồng.

Ông Nguyễn Anh Hùng, Phó Giám đốc Trung tâm Nông nghiệp công nghệ cao tỉnh Đồng Tháp cũng cho biết, tính đến thời điểm này, trung tâm đã cung cấp hơn 10 loại cây giống mới cho người dân như: hoa đồng tiền, hoa chuông, cúc tiger, cúc Đài Loan, cúc mâm xôi, cúc mini, lan ý mỹ, dạ yến thảo, thạch thảo và một số nhóm lan khác,... Về số lượng cây giống, năm nay trung tâm đã cấp lên đến khoảng 370.000 cây cho người dân kinh doanh sản xuất.

"Phải nói là nông dân mình ngày càng hiện đại. Họ thường ra nước ngoài tìm hiểu liên kết và nhập các loại cây mới từ khắp nơi, nhiều nhất là từ Singapore, Thái Lan, Hàn Quốc... Sau khi "sản"

được các giống cây mới, độc và lạ thì họ sẽ mang về tự trồng (nếu tự nhân giống thành công), hoặc lên trung tâm nhờ nhân giống giúp. Và đây cũng là một trong những nguồn cung cấp cây giống mới cho trung tâm sau nguồn truyền thống", ông Nguyễn Anh Hùng chia sẻ thêm.

Gặp chúng tôi, ông Hồ Văn Chiến khoe: "Năm nay, tôi nhập và trồng nhiều giống mới phục vụ công trình hơn năm rồi, như cây bông trang, tôi trồng đến 9 - 10 loại. Mà hôm rày giao cho lái hàng hà luôn không biết nhiều mà nói. Cứ mỗi lần giao mấy ngàn chậu..." Theo ông Võ Minh Thông, Chủ tịch UBND phường Tân Quy Đông, phường đã xác định sẽ phát triển làng hoa theo hướng tăng thêm diện tích các loại hoa kiểng quanh năm và giảm số lượng hoa Tết. Trong năm 2018, phường giao cho HTX nhiệm vụ tăng cường diện tích nhà màng, và chú trọng 2 loại hoa cúc và hồng; đặc biệt là hồng vì có giá cao, sức tiêu thụ mạnh. Địa phương cũng đã có kế hoạch vận động bà con sử dụng mặt đất 3 lớp để có thể khai thác tối đa diện tích đất. (Ví dụ như cùng loại cây, lớp 1 đặt cây còn nhỏ, lớp 2 là cây vừa và lớp 3 có thể treo hoặc đặt lên trên cùng là những cây thành phẩm để bán).

Thực hiện chủ trương phát triển làng hoa gắn với du lịch, phường sẽ tiếp tục vận động bà con trồng hoa kiểng kết hợp với các loại hình như du lịch homestay, khu vui chơi giải trí, quán nước, bãi giữ xe, nhà nghỉ... để người dân không chỉ thu được nguồn lợi từ hoa kiểng mà còn từ du lịch 🌺

Suốt dải đất duyên hải miền Trung, có bao nhiêu làng chài đã từng và đang tồn tại? Câu chuyện thăng trầm của những làng chài đó, có bao nhiêu biến sự đã ghi? Để rồi trong dòng chảy thời gian, một câu hỏi được nêu lên đầy khắc khoải, liệu những làng chài ấy sẽ đi về đâu?

LÀNG CHÀI 100 Tuổi

■ THỤY BẤT NHI

Trăm năm cùng một dấu chài...

Xuôi theo quốc lộ 1, chúng tôi về Thiện Chánh. Thôn biển này nằm trên doi cát đối diện với biển Đông, trải dài về phía Nam, đầu nối với Quy Nhơn, Phù Cát, còn phía Bắc là ngã ba cửa sông Tam Quan, nơi có cảng cá và bãi tắm Tam Quan được nhiều người biết đến. Đây cũng là chặng đầu của xứ dừa Bình Định, bao năm qua từng tiếng vói câu ca dao chài ai cũng công tui dừa.

Có điều, không mấy ai để ý rằng, thôn biển này chính là một điểm nhấn quan trọng của ngư trường miền Trung, nơi hội tụ nhiều nhất các con thuyền đánh cá. Nếu Bình Định được xem là tỉnh có đội hình thuyền chài đông nhất nước, thì Hoài Nhơn là huyện nhiều thuyền đánh cá nhất, và Tam Quan Bắc là xã nhiều thuyền nhất. Đến nay, mỗi đợt trăng tròn, có gần 2.000 con thuyền đánh bắt xa bờ về phơi mạng ở đây.

Đầu mốc hình thành nên làng chài này, chính là Vạn Đông An, nơi tụ trung những người dân biển. Ông Trần Văn Hồi, ngư dân Thiện Chánh kể rằng, hơn trăm năm trước, những người dân lưu lạc đã tụ hội về đây, hình thành kẻ chài đầu tiên tại Tam Quan Bắc và chọn tên Vạn Đông An là điểm thờ Ông Nam Hải (cá Ông voi). Sau nhiều thăng trầm lịch sử, trải qua những biến động chiến tranh, Vạn Đông An hôm nay là điểm đầu nối nghề đánh cá 2 thôn Thiện Chánh và Thiện Chánh 1 (Tam Quan Bắc, Hoài Nhơn, Bình Định). Hơn 1.000 hộ dân nơi đây ngày ngày vẫn kế tục nghiệp tổ tiên, giòng thuyền vươn khơi đánh bắt hải sản.

Những ngư dân Thiện Chánh được đánh giá cao về tay nghề đánh bắt. Những con thuyền của họ đã từng mở màn cho các phong trào đánh bắt xa bờ, với sản phẩm mostly đen, cá ngừ đại dương, và gần đây là cá mút đá... Hàng trăm tấn hải sản hàng tháng đều được người dân Thiện Chánh đưa về đất liền tiêu thụ. Tất cả những thành quả ấy, đều liên quan đến hình ảnh một Vạn Đông An gần trăm năm tuổi!

Bao giờ lại được là xưa?

Câu chuyện làng chài Thiện Chánh - Vạn Đông An, thật ra không phải hiếm hoi ở vùng duyên hải miền Trung. Hình ảnh những làng chài với các miếu thờ ông Nam Hải, những lễ hội cầu ngư, những di tích lịch sử, là rất phổ biến ở mỗi vùng biển. Gần như mỗi tên làng,

Tam Quan Bắc là xã đầu tiên đạt chuẩn NTM của huyện Hoài Nhơn. Ngay khi bắt đầu triển khai xây dựng NTM, xã đã triển khai đóng bộ nhiều giải pháp hỗ trợ ngư dân đóng mới tàu cá đánh bắt xa bờ, mở rộng tổ đoàn kết hỗ trợ khai thác trên biển, nuôi trồng thủy sản theo hướng thâm canh tăng năng suất... Từ 3 năm trước xã đã nhựa hóa, đổ bê tông 100% đường trục xã, thôn, 100% số hộ được sử dụng điện thường xuyên và nước sạch.

mỗi thôn xóm đều gắn với một câu chuyện dài không đơn giản xòa bôi.

Tuy nhiên, với tốc độ lật ách của xu hướng đô thị hóa, hình ảnh của những làng chài đã dần bị mai một. Xuất phát từ yêu cầu phát triển, nhiều làng chài đã bị giải tỏa để phục vụ những định hướng đầu tư quy mô hơn. Rồi đến lượt những người dân, bởi mong muốn điều kiện cuộc sống, sinh hoạt tiện nghi hơn, đã chấp nhận hoán đổi các khung cảnh cuộc sống, chấp nhận những tác động xấu về môi trường quanh mình.

Đơn cử Đà Nẵng, thành phố được đánh giá có tốc độ phát triển đô thị tích cực nhất, một nơi "đáng sống" nhất nhì cả nước, nhưng trong lịch trình 20 năm thay đổi, cũng đã xóa tên nhiều làng chài truyền thống. Nại Hiền Đông, Xuân Hà, Thọ Quang... đã từng bước trở thành những cái tên làng chài nằm trong hoài niệm. Không ít nhà nghiên cứu tại thành phố này đang đau đầu ước mong có thể tái hiện, phục chế lại phần nào những khung cảnh làng chài cũ như vậy, song gần như lực bất tòng tâm.

Chia tay chúng tôi, ông Hồ Sang, hiện là chủ vạn Vạn Đông An thổ lộ, nỗi lo về một ngày nào đó mai một miếu đường này là có thật. Khi dòng chảy đầu tư bất động sản lấn le tràn qua mọi ngõ xóm đầu thôn, dĩ nhiên nguy cơ là khó tránh khỏi. Khi áp lực kinh tế thị trường tiếp tục khuyếch đảo thì làm sao bảo lưu những giá trị cũ, bồi dưỡng và nắm lấy cơ hội tồn tại nguyên bản của những làng chài? Làm sao những giá trị trăm năm của những làng chài như Thiện Chánh - Vạn Đông An tồn tại vững chãi? 🚫

XÂY DỰNG NÔNG THÔN Ở TRUNG QUỐC

■ TS TĂNG MINH LỘC

Phó Chủ tịch Hội Khoa học Phát triển nông thôn Việt Nam

Trong chuyến nghiên cứu nông thôn Trung Quốc lần này, chúng tôi đề nghị bạn cho đi thăm một xã tốt và một xã còn yếu ở một địa phương có nhiều điều kiện tự nhiên khá tương đồng với các tỉnh Trung du và miền núi phía Bắc nước ta. Bạn đồng ý và giới thiệu chúng tôi xuống huyện Tùng Phan (ShongFan), một huyện có phong trào phát triển nông thôn tốt của tỉnh Tứ Xuyên.

1. Đón làng mở rộng đồng ruộng cho sản xuất

Đọc đường đến xã Văn Xuyên (Wuanchen), một xã khá của huyện, chúng tôi nhìn thấy nhiều cụm dân cư lẻ đang bị phá dỡ. Theo ông Chủ tịch huyện – người trực tiếp đưa chúng tôi đi – thì họ đang thực hiện dồn các cụm dân cư lẻ vào các thôn lớn trung tâm để mở rộng đồng ruộng nhằm thuận tiện hơn cho áp dụng các kỹ thuật canh tác mới. Tôi hỏi: Dồn bằng cách nào? Ông cho biết: Ở huyện này, mỗi xã có chừng 5-7 thôn, mỗi thôn có thể có một số cụm dân cư lẻ 20-30 hộ đã tồn tại lâu đời. Nếu đầu tư hạ tầng điện, đường, nước sạch, xử lý môi trường... đến từng cụm lẻ sẽ rất tốn kém mà đồng ruộng vẫn bị chia cắt manh mún. Do vậy phải dồn dân vào các cụm trung tâm. Mặt bằng giải phóng được sẽ giao lại cho các công ty vệ nông nghiệp cải tạo thành đồng ruộng.

Từ huyện đến xã Văn Xuyên chừng 40km. Đọc đường chúng tôi gặp nhiều cánh đồng bắp cải, nho, táo rộng mênh mông, hàng luống chạy dài tít tắp. Đồng ruộng ngăn nắp vô cùng. Nghe nói, ruộng đất trước đây nhà nước giao cho nông dân, cũng nhỏ lẻ và sản xuất đa canh. Từ khi có chủ trương “sản nghiệp hóa” thì tình hình mới đổi khác... Tôi cũng đã đọc và biết chủ trương “sản nghiệp hóa nông nghiệp” của Trung Quốc có từ những năm 2000. Đây là chương trình thúc đẩy doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn. Nông dân được bán ruộng hoặc cho doanh nghiệp thuê ruộng. Ông Chủ tịch cho biết: Các doanh nghiệp được khẳng định là hạt nhân của nền nông nghiệp hiện đại nên từ lâu Nhà nước đã có chính sách khuyến khích họ. Hiện tại với doanh

nghiệp lần đầu đầu tư sẽ được ngân sách hỗ trợ 20-25% chi phí cải tạo đồng ruộng, xây dựng trục giao thông chính và thủy lợi nội đồng, xây dựng nhà kính hoặc công trình xử lý chất thải chăn nuôi, thủy sản... Khi có nhiều doanh nghiệp có nhu cầu đầu tư thì Nhà nước cho đấu thầu nhưng có hệ số ưu tiên cho doanh nghiệp có phương án xuất khẩu, có đội ngũ cán bộ kỹ thuật giỏi, có phương án tài chính tốt... Đến nay huyện Tùng Phan đã có trên 300 doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp và thủy sản. Mặt hàng xuất khẩu chính là nho, táo, thảo quả đã đạt trên 400 triệu USD/năm chính do các doanh nghiệp này tạo ra. Nông dân làm thuê cho doanh nghiệp và thực sự họ đã trở thành tầng lớp công nhân nông nghiệp, có thu nhập ổn định và cao hơn thời làm nông dân truyền thống trước đây.

Chúng tôi dừng lại bên một cánh đồng nông dân đang thu hoạch táo. Táo hái xuống, chỉ chừa qua loa là ăn ngon lành. Thực tế, nhiều mặt hàng nông sản của Trung Quốc đang xuất sang Mỹ, Nhật, EU nhưng người Việt lại có tâm lý sợ an nông sản của Trung Quốc. Phải chăng là khi sang Việt Nam, do cơ chế và cách kiểm soát, kiểm dịch còn lỏng lẻo của ta mà một số người buôn đã tẩm ướp hóa chất bảo quản không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm (?).

2. Hạ tầng nông thôn hiện đại, cảnh quan xanh – sạch – đẹp

Thôn Phúc Hưng thuộc xã Văn Xuyên có thể nói là rất đẹp. Chúng tôi vào làng trên con đường bê tông rộng 24m, hai bên vệ đường đường nhựa chỉ trồng một loại cây long não, thỉnh thoảng điểm xuyết những khóm hoa, tạo nên điểm riêng biệt của làng. Các đường ngõ cũng trải bê tông, nói là đường ngõ nhưng mặt đường phổ biến rộng 5m, phẳng lì như được cân bằng máy. Đường nào cũng có rãnh thoát nước. Đầu cũng thấy họ làm kỹ thuật, chắc chắn và đẹp chứ không nhay nhô như thường thấy ở đường phố, đường làng của ta.

Khu định cư mới (do dồn dân) của thôn là những dãy nhà 2-3 tầng nối tiếp nhau như biệt thự ở các khu đô thị mới. Mỗi nhà đều có khuôn viên chừng 300m²,

diện tích xây dựng khoảng 120-150m², còn lại là sân, vườn. Trong mỗi nhà hầu như đều có kiểu thiết kế phòng khách, phòng ngủ, nhà vệ sinh, bếp phù hợp với lối sống hiện đại. Thiết bị, đồ dùng cũng đều model mới từ nơi thờ cúng và một số trang trí trong nhà thì vẫn có bản sắc nông thôn truyền thống của người Hoa như: gương trừ tà, đèn lồng, chữ Hỷ, tranh phong cảnh... Anh em trong đoàn đều nhận xét: nhà ở của nông dân Trung Quốc ở đây còn hiện đại, sang trọng hơn nhà của nhiều công chức bậc trung ở ta.

Theo ông Chủ tịch huyện thì Phúc Hưng là làng đẹp, được xây dựng chỉnh trang dựa theo mô hình

mẫu của Trung ương. Thực tế thì từ năm 2000 Trung Quốc đã xây dựng 10 làng mẫu để “Làm thay đổi nhận thức và tư duy của cán bộ và người dân về nông thôn mới XHCN”. Tôi đã có dịp được đến 3 thôn trong số đó. Làng mẫu đầu tiên được xây dựng ở huyện Xương Bình (ngoại thành Bắc Kinh) với hàng ngàn ngôi nhà 2 tầng được kiến trúc giống nhau. Khuôn viên mỗi nhà chừng 300m², cũng có sân, vườn, cây cảnh, cổng vào truyền thống, đường làng thẳng tắp. Nhìn chung là hiện đại nhưng cảm giác đó là “phổ” nhiều hơn “làng”. Những phòng công xây sau càng đẹp hơn, mang dáng dấp resort hơn với nhà cửa kiến trúc nhiều kiểu dáng hiện đại, nhiều không gian hồ nước, cây xanh, hoa cảnh. Đường làng không chỉ thẳng tắp mà nhiều đoạn vẫn tồn tại tự nhiên, cũng quanh co, có những điểm nhấn, khi thì một cây to, khi thì là một tảng đá hoặc con sông...

Làng Phúc Hưng này xây dựng sau nên có nhiều cải tiến. Làng có cả công viên. Một khu phố nhỏ cũ mà theo ông Chủ tịch, nó được hình thành từ thời công nghiệp hưng chấn, nay thuộc diện “bảo tồn”, được chỉnh trang lại nhưng vẫn đậm dáng dấp phố xưa của người Trung Hoa: nhà nhỏ hẹp, nhiều kiến trúc, cửa hiệu san sát (chỉ có điếu là họ không bán hàng trên vỉa hè như ta). Trên nền đất làng bây giờ có gần chục nhà máy may, giày, chế biến nông sản... thu hút hơn

2.000 lao động của xã và lân cận.

Đã 12 giờ trưa, đoàn vào ăn trưa tại cửa hàng HTX. Chúng tôi những người thuộc thế hệ U60 không khỏi tò mò hứng thú với các tên “cửa hàng HTX dịch vụ ăn uống”. Nhà hàng đủ chỗ ngồi cho 500-600 người. Chúng tôi xem thực đơn, chọn đủ 9 món theo cách ẩm thực của người Trung Quốc, mua vé và chọn chỗ ngồi. Sau đó, nhân viên HTX sẽ đến lấy vé và mang thức ăn đến. Đồ ăn rất ngon, có lẽ là giờ cao điểm nên có đông người ăn và rất ồn ào. Ông Chủ tịch ngược ngáp thanh minh: “Thói quen của nông dân chúng tôi, ăn uống thì ồn ỉ lắm”. Còn ông trưởng thôn thì kể: Thôn ông có 2 HTX, 1 HTX lo vệ sinh môi trường, bao gồm cả tu chăm sóc hoa, cây cảnh công cộng và cho các hộ gia đình, cả sản xuất chất đốt (nguyên liệu là lõi ngô, trấu, cành cây...do các hộ thu gom bán lại). 1 HTX chuyên dịch vụ ăn uống gồm cả chuỗi nhà hàng và nấu cỗ cho đám cưới, đám tang... Cả 2 HTX đều “ăn nên làm ra” nhưng HTX ăn uống thì tốt hơn. Năm ngoái thu lãi trên 100 vạn tệ (khoảng trên 3 tỷ VNĐ).

Buổi chiều, chúng tôi đi thăm xã Mộc Xuyên, một xã được coi là “nhóm dưới”. Cảm nhận đầu tiên là cảnh vật ở đây cũng rất đẹp: những ngôi nhà mái xám, tường trắng nổi nhau ẩn hiện dưới những rặng cây xanh. Con đường trực lớn bằng bê tông chạy viền quanh làng. Phía trước là con sông nhỏ đã được kè đá 2 bên. Sau làng là dãy núi xanh. Đứng là địa thế “đầu tựa sơn, chân đạp thủy” rất đặc địa theo phong thủy Trung Hoa. Chúng tôi cũng không vào trụ sở xã mà xuống thẳng thôn Hoa Sơn, một trong 3 thôn lớn của xã. Tôi hỏi “Ở đây thấy hạ tầng công cộng và nhà ở dân cư dường như mới tân trang lại, không khác mấy so với Văn Xuyên, thậm chí cảnh vật còn đẹp hơn. Sao lại nói họ ở nhóm dưới?”. Ông Chủ tịch bảo: “Vi họ chưa hoàn thành đồn điền. Chợ và hệ thống thoát nước ở một thôn cũng chưa xong theo kế hoạch”.

Thôn Hoa Sơn có trên 300 nóc nhà, nằm trải dài hơn 2km, có nhà văn hóa thôn được thiết kế 2 tầng. Phòng học tập cộng đồng có chỗ ngồi cho khoảng 80 người. Trên mỗi bản đều có 1 máy vi tính (hơi cũ). Kế bên là phòng học rộng chừng 50m². Các giá sách cũng nhiều sách đủ do con em của làng và người hảo tâm quyên tặng là chính. Ban Quản lý chỉ đặt 3 tờ báo hàng ngày để phục vụ đọc giả. Tiếp đó là phòng chẩn đoán bệnh chừng 30m². Sôi động nhất là phòng thể thao ở tầng 1 rộng chừng 90m², ở đây đang có 5 bàn cờ tướng với hơn chục người chơi ở một góc, còn lại là đám đông với 3 bàn bóng bàn. Ông trưởng thôn bảo: Đang chuẩn bị cho cuộc thi đấu cấp xã nên các vận động viên chân đất tập trung tập luyện đông hơn. Tôi hỏi: “Vậy nguồn sống của nhà văn hóa và cách thức quản lý ở đây ra sao?” Ông giải bày: Người Trung Quốc bây giờ ngại ở nhà cũng biết có thể giới (qua tivi) nhưng phàm là con người thì đều có nhu cầu giao lưu.

Người già muốn gặp nhau để ôn lại thời thả diều đánh đáo, tỷ thí với nhau vắn cờ hoặc tán gẫu chuyện thời sự. Thanh niên có cơ để gặp gỡ tán tỉnh nhau. Trẻ con thì cần chỗ vui chơi...thế nên nhà văn hóa là chỗ để người làng gặp gỡ. Nguồn hoạt động thì từ Quỹ Phát triển nông thôn do dân làng đóng nhưng chủ yếu ở đây là đóng góp của các CLB, ví như CLB bóng bàn này là phải trả tiền thuê phòng nhưng rẻ thôi. Quản lý nhà văn hóa có 3 người, đều được huyện tập huấn kiến thức và kỹ năng hướng dẫn hoạt động, rồi có thi tuyển mới được vào. Ở đây thể thao là sôi nổi nhất vì chúng tôi thường xuyên tổ chức thi đấu giữa các thôn và các xã bên.

3.Xây dựng NTM – Nhà nước quản lý rất chặt

Trên đường về, tôi đem một điều băn khoăn hỏi ông Chủ tịch huyện: “Nhà ở dân cư và các công trình hạ tầng công cộng ở 2 xã đều thấy rất trật tự, ngăn nắp, chất lượng, cảnh quan rất đẹp. Vậy Nhà nước có can thiệp gì không?” Ông bảo: “Nông dân chúng tôi không thể có kiến thức tốt về xây dựng, kiến trúc được mà thường thì họ rất tùy tiện. Vì thế Chính phủ đã có chỉ đạo “Chính quyền huyện, xã phải chịu trách nhiệm về quy hoạch và quản lý xây dựng NTM”. Do đó, những khu dân cư cần cải tạo hay khu định cư mới, huyện đều phải thuê tư vấn chuyên ngành đến, quy hoạch rất chi tiết theo hướng đô thị. Sao cho hạ tầng và nhà ở thì theo tiện ích đô thị, nghĩa là phù hợp với lối sống hiện đại nhưng môi trường cảnh quan thì phải giữ hồn nông thôn, nghĩa là gắn gũi với thiên nhiên: phải nhiều cây xanh, hồ nước, hoa cảnh hơn và đặc biệt phải giữ được bản sắc văn hóa bản địa.

Ở những khu định cư mới, sau khi có quy hoạch

được duyệt, người dân có thể bốc thăm nhận lô đất ở. Đất thì Nhà nước cấp, xây thì dân bỏ tiền (thiếu tiền thì ngân hàng cho vay lãi suất ưu đãi). Nhưng họ phải xây theo quy hoạch và thiết kế đã được duyệt. Huyện cử 2-3 kiến trúc sư, kỹ sư xây dựng chịu trách nhiệm. Ra vậy, hèn chi mà họ xây dựng đến đâu là đẹp như resort ở ta vậy.

Chúng tôi bỗng giật mình: Khi xây dựng NTM, ta cũng khẳng định quy hoạch là giải pháp hàng đầu. Phải xong quy hoạch mới được xây dựng. Đó là chủ trương hết sức đúng đắn. Nhưng tiếc thay do đội ngũ quy hoạch mỏng, kiến thức về quy hoạch, về kiến trúc nông thôn rất thiếu nên chất lượng quy hoạch cấp xã thời gian qua là rất thấp. Lại thêm phương châm: “Cộng đồng dân cư tự quyết” không được hiểu đầy đủ nên việc xây dựng ở nông thôn, nhất là xây dựng nhà ở dân cư, chúng ta đã để dân “tự bơi”. Nhà nước không có quy chế quản lý xây dựng nông thôn (một dạng luật), cũng không có hướng dẫn các mẫu nhà, mẫu khuôn viên đẹp phù hợp với từng vùng văn hóa để người dân lựa chọn, nên mặc nhiên ai có vốn đất thì muốn xây gì cũng được. Đó cũng là lý giải vì sao nhiều xã đã được công nhận đạt chuẩn NTM mà bộ mặt làng quê vẫn nhếch nhác, vệ sinh môi trường vẫn là bức xúc lớn với người dân.

Có thể nói, chỉ ít ngày đi nghiên cứu về phát triển nông thôn ở Trung Quốc, với những điều “mục kích sơ thị” từ làng xã của họ đã giúp chúng tôi thu được nhiều điều bổ ích. Không chỉ thấy sâu hơn về nội hàm mục tiêu của NTM mà còn rút ra được những bài học hay trong chi đạo thực hiện. Ngày Xuân, nói chuyện người để ngắm chuyện mình! 🇻🇳

Miền Trung

và vấn đề sản xuất lương thực

■ VŨ NGỌC HOÀNG

Hơn 500 năm qua, về cơ bản, nền kinh tế ở các tỉnh vùng duyên hải Trung Trung bộ và Nam Trung bộ vẫn là nông nghiệp, và trong nông nghiệp thì chủ yếu vẫn là sản xuất lương thực, dù Miền Trung nói chung không có lợi thế về sản xuất lương thực. Đất đai hẹp, manh mún, ít có những cánh đồng lớn, núi ở phía tây nhiều và chạy dài theo dãy Trường sơn, chiều ngang hẹp, sông ngắn, độ dốc lớn, dễ xói mòn, đất đai ít màu mỡ, thiên tai bão lũ và nắng hạn nhiều, khí hậu và địa hình đa dạng, phức tạp.... Với đặc điểm như vậy, theo kết quả khảo sát ở một số nơi, nếu hạch toán đầy đủ thì sản xuất lương thực ở miền Trung nhìn chung là lỗ vốn.

Nếu một vài kỷ kế hoạch 5 năm mà không phát triển được thì có thể tìm nguyên nhân trong điều hành quản lý; mấy chục năm không phát triển được thì có thể tìm nguyên nhân từ chính sách; nhưng đến mấy trăm năm không phát triển được thì phải tìm nguyên nhân từ trong văn hóa, trong tư tưởng kinh tế, cơ cấu kinh tế và phương hướng của một chiến lược lâu dài.

Tất nhiên cái gì cũng có lý do khách quan, chứ chẳng ai lại không muốn giàu có. Hơn 500 năm qua rõ ràng là hoàn cảnh chiến tranh đã chi phối rất nhiều trong việc lựa chọn cơ cấu kinh tế nông nghiệp-lương thực. Mà đối với chiến tranh ngày ấy thì lương thực là điều kiện quan trọng bậc nhất cho hậu

Miền Trung nước ta có lợi thế về sản xuất lương thực không? Hơn 500 năm qua kinh tế của Miền Trung có phải chủ yếu là sản xuất lương thực không? Vì sao Miền Trung cần cù lao động mà vẫn nghèo? Làm sao để hết nghèo và phát triển giàu mạnh lên? Đó là những câu hỏi rất cần được nghiên cứu để trả lời cho thấu đáo. Bài này xin nêu ít ý kiến về vấn đề sản xuất lương thực ở miền Trung.

cần chiến tranh. Lý ấy, con người ta phải hạch toán giá trị theo cách khác, không phải là lời lãi bao nhiêu tiền, mà là chiến thắng hay chiến bại. Mặc dù đã tập trung nhiều cho sản xuất lương thực, nhưng ở Miền Trung, nhiều lần và nhiều nơi vẫn thiếu lương thực. Trong điều kiện đó, thì vì cuộc sống trước mắt, vì sự tồn tại, con người ta tất nhiên phải tập trung cho sản xuất lương thực là việc trước tiên. "Phi nông bất ổn" là sự tổng kết thực tế và cũng là phương hướng.

Một lý do khác phải sản xuất lương thực là vì ngoài lương thực ra, người nông dân chưa biết phải làm gì khác để sinh sống và phát triển. Công nghiệp thì hầu như chưa có (chỉ trừ thời gian gần đây và cũng mới sử dụng một tỷ lệ lao động chưa nhiều). Thủ công nghiệp thì còn nhỏ bé và bấp bênh về thị trường. Đã có nhiều lần phát triển một số cây công nghiệp và cây thực phẩm, với quy mô nhỏ lẻ thì hiệu quả hơn cây lúa, nhưng mở rộng quy mô thì chưa có thị trường và hệ thống thu

mua không đủ tin cậy, ép giá nông dân. Trong thời chúa Nguyễn, có lúc phát triển thịnh đạt nghề trồng dâu nuôi tằm, ương tơ dệt lụa. Tàu bè từ các nước vào Hội An để mua lụa của Đàng Trong mang đi Nhật Bản và Châu Âu. Nhưng sau đó một thời gian thì lụa Đàng Ngoài và lụa Trung Hoa cũng đem vào Hội An bán xuất khẩu đi các nước, với giá rẻ hơn nhiều, thế là việc trồng dâu nuôi tằm, ương tơ dệt lụa ở Quảng Nam-Đà Nẵng và một số nơi khác phải cơ đấn lại, lụi tàn đi. Trong khi chưa có công việc nào khác thì phải tiếp tục sản xuất lương thực là chuyện đương nhiên.

Còn tương lai thì sao? Chẳng lẽ Miền Trung cứ phải nghèo và chậm phát triển mãi, trong khi, lại có truyền thống hiếu học và cần cù lao động? Để Miền Trung có thể giàu có, thịnh vượng và phát triển thì còn rất nhiều vấn đề phải bàn, bài này chỉ tham gia mấy ý kiến về việc giảm sản xuất lương thực, chuyển sang sản xuất các loại cây được liệu, cây thực phẩm, trong đó

phải hiểu theo cách khác; tính kế hoạch bảo đảm an ninh lương thực trên phạm vi cả nước chứ không phải trên từng địa phương; còn xuất khẩu thì tính theo giá trị chứ không phải số lượng.

Trong số các loài cây được liệu và cây thực phẩm, có nhiều

được liệu, số diện tích phù hợp với cây được liệu có thể lên tới trên 50% tổng số diện tích đất. Nhiều loại cây được liệu quý hiếm, có giá trị cao về y học và kinh tế, chỉ có thể hoặc cần phải phát triển dưới tán rừng. Chính điều này, khi đầy đủ thông tin, sẽ dẫn đến trong

*Mô hình trồng dừa cao sản, năng cao thu nhập cho người lao động.
Ảnh: Minh Phong.*

có việc chuyển một phần đáng kể diện tích đang trồng lúa nước hiện nay sang các loại cây trồng cạn. Nền nông nghiệp mới có thể và nên là nền nông nghiệp được liệu và thực phẩm, công nghệ cao. Với phương hướng ấy, nông nghiệp cũng sẽ là khu vực có thể làm giàu chứ không phải chỉ là để chống đói, để cầm cự, để phòng thủ, như lâu nay. Trong nước ta, nông nghiệp công nghệ cao đã có ở một số nơi, có thể tạo ra giá trị sản phẩm gấp mấy chục lần, thậm chí một trăm lần so với trồng lúa. Ở Israel, với nông nghiệp công nghệ cao, nhiều nơi người ta đã thu 3 triệu USD giá trị sản phẩm/ha, tức là gấp hơn 900 lần so với chúng ta trồng lúa ở Miền Trung hiện nay.

Ngày nay đã khác trước đây, Việt Nam từ một quốc gia thiếu lương thực, phải đi nhập khẩu lương thực, đã trở thành một trong ba quốc gia xuất khẩu lương thực nhiều nhất thế giới. Mặt khác, ngày nay, khẩu phần lương thực trong bữa ăn ở nước ta sẽ ngày càng giảm bớt trong thời gian sắp đến. Trong điều kiện như vậy, khái niệm "an ninh lương thực"

loại có giá trị sản phẩm trên một đơn vị diện tích và có tỷ suất lợi nhuận cao hơn nhiều so với cây lương thực, thậm chí có loại cao hơn hàng chục lần; tạo công việc làm cũng nhiều hơn; đồng thời thị trường thì rộng lớn và ngày càng tăng hơn trong những thập niên đến. Thuốc phòng chữa bệnh từ được liệu cần thay thế cho một phần đáng kể thuốc tây sẽ tốt hơn cho sức khỏe con người, giảm tác dụng phụ. Thực phẩm từ thực vật có nhiều ưu điểm đối với sức khỏe con người khi so với chất bột-lương thực. Khi xã hội phát triển lên thì cơ cấu khẩu phần thức ăn cũng thay đổi dần theo hướng giảm tỷ lệ lương thực và tăng thực phẩm rau quả. Du lịch đang có xu thế phát triển mạnh, không gian và tiềm năng còn nhiều, nhu cầu thực phẩm phục vụ cho du lịch và xuất khẩu rau quả cũng tăng nhiều. Đó là thị trường đầu ra.

Đã có những nghiên cứu khoa học cho rằng, ở phía tây các tỉnh Miền Trung, nhiều vùng có các loại nguyên tố vi lượng trong đất và tiểu vùng khí hậu rất phù hợp đối với việc phát triển các loại cây

nhân dân có nhu cầu bảo vệ rừng để trồng được liệu, vì được liệu đem lại lợi ích lớn hơn và lâu dài so với việc chặt phá cây rừng để bán. Từ đó, được thêm mặt lợi ích rất lớn về bảo vệ môi trường cho cả miền núi và đồng bằng, kể cả ở vùng biển, trong chống xói lở, phòng chống lũ lụt, bảo vệ các hồ nước, các nguồn nước ngọt, mạch nước ngầm, chống xâm nhập mặn..

Nếu nghiên cứu kỹ lưỡng lịch sử phát triển các loại cây trồng, các vùng chuyên canh ở khu vực Miền Trung, sẽ thấy không ít trường hợp các loại cây trồng (ngoài lương thực) đã từng bị bấp bênh, lúc hưng thịnh, lúc suy tàn, do thị trường tiêu thụ không ổn định, điều kiện bảo quản không có. Thực tế ấy nhắc ta, để bảo đảm thành công, song song với kế hoạch phát triển các loại cây được liệu và thực phẩm, cần phải có đồng thời kế hoạch thị trường và chế biến, bảo quản, với các giải pháp khác thì. Thậm chí phải bắt đầu trước tiên từ việc tổ chức thị trường.

Quảng Nam, tháng 12.2017

Qua nhiều thập niên, lúa được xem là cây trồng chủ lực ở ĐBSCL. Nhưng nay, do tác động của thiên nhiên lẫn con người, vùng sản xuất nông nghiệp lớn nhất nước hay còn được ví von là “kho lương” quốc gia, cần “tắm áo mới” để chuyển mình. Sự chuyển mình này được đặt trên nền tảng tôn trọng những thay đổi của “mẹ” thiên nhiên và đảm bảo sinh kế của người nông dân.

“KHO LƯƠNG” quốc gia TRONG TÀ ÁO MỚI

■ TRẦN TOÀN

Tiến năng nhiều, thách thức lớn

Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) nằm ở hạ nguồn, nơi sông Mê Công đổ ra biển. Đây là vùng đất đầy tiềm năng nhưng là châu thổ trẻ, rất mẫn cảm với mọi tác động, là nơi thể hiện rõ nét tương tác và quan hệ hữu cơ nước - đất - con người.

Vùng đất này chiếm 12% diện tích, 19% dân số cả nước, mạng lưới sông, kênh, rạch dày đặc, có lợi thế phát triển nông nghiệp, công nghiệp thực phẩm, du lịch, năng lượng tái tạo và là trung tâm sản xuất nông nghiệp lớn nhất của Việt Nam. ĐBSCL đóng góp 50% sản lượng lúa, 65% sản lượng nuôi trồng thủy sản và 70% các loại trái cây của cả nước, 95% lượng gạo xuất khẩu và 60% sản lượng cá xuất khẩu, có vị trí thuận tiện trong giao thương với các nước ASEAN và Tiểu vùng sông Mê Công. Theo thống kê của các cơ quan chức năng, sản lượng khai thác lúa ở ĐBSCL đã tăng từ 4,5 triệu tấn vào năm 1976 đến nay lên gần 30 triệu tấn, không chỉ góp phần đảm bảo an ninh lương thực trong nước mà còn đóng góp quan trọng đối với an ninh lương thực cho cả thế giới.

Tuy nhiên, theo các cơ quan chức năng, ĐBSCL là một trong bốn đồng bằng bị tác động mạnh nhất do biến đổi khí hậu, nước biển dâng. ĐBSCL đã, đang và sẽ đối mặt với nhiều tác động nghiêm trọng do khí hậu cực đoan, tình trạng khai thác và sử dụng nước ở thượng nguồn Mê Công và các hoạt động nhân sinh khác. Những nguy cơ đó sẽ làm thay đổi căn bản mô hình sản xuất, tập quán sinh hoạt, sinh kế và đời sống của người dân trong vùng.

Cây và con: đất và nước

Theo ông Nguyễn Hữu Thiện, chuyên gia độc lập về sinh thái ĐBSCL, hai trụ cột nông nghiệp và thủy sản dựa trên nền tảng chính là đất và nước. Nhưng hai yếu tố này phụ thuộc vào dòng chảy và quá trình vận chuyển phù sa sông Mê Công. Do đó, có những tên gọi cần thay đổi để phù hợp với sinh thái vùng đất này. Trong quá khứ ở ĐBSCL người dân không có từ “mùa lũ”, chỉ có “mùa nước nổi” để báo hiệu nước từ phía thượng nguồn Mê Công đã đổ về. Có chế độ thủy triều độc đáo với nước lớn, nước ròng hàng ngày, để

súc rửa, tự làm sạch đồng bằng.

Tuy nhiên, canh tác lúa 3 vụ trong đề bao khép kín đã làm cạn kiệt nguồn thủy sản tự nhiên, như cá trắng đã mất 100%. Đây là nguồn dinh dưỡng quan trọng của nông dân và nguồn thu nhập cho những người không có đất ở nông thôn. Một hiện trạng nữa, vùng đất này đang rơi vào trạng thái giảm phù sa mịn gây bạc màu đất, toàn bộ cát, sỏi về ĐBSCL bị chặn...

Chú trọng giá trị hơn số lượng để phục hồi đất đai, nguồn nước và sức chống chịu của đồng bằng, chuyển đổi mô hình sản xuất tại ĐBSCL, theo nhiều chuyên gia là bài toán “sống còn” hiện nay. GS Võ Tổng Xuân dẫn chứng suốt hơn 40 năm thống nhất đất nước, chính sách an ninh lương thực đã ăn sâu vào cộng thể. Do vậy, hầu hết đầu tư tổ chức sản xuất nông nghiệp chỉ cho cây lúa, từ hệ thống thủy lợi dẫn ngọt đến ngăn mặn. Dù rằng chi phí đầu tư rất cao nhưng vừa không mang lại hiệu quả kinh tế vừa gây thiệt hại cho nông dân trồng lúa. Vì nhà nước chỉ có biện pháp cho cây lúa, còn nông dân thì trồng cây ăn quả tự phát,

nhà máy chế biến cũng tự phát, hai bên không gắn kết được với nhau nên không ai quy hoạch vùng trồng nguyên liệu. Thành ra diện tích canh tác nhỏ lẻ, manh mún tạo điều kiện để thương lái thao túng đầu ra. Do vậy, GS Võ Tổng Xuân cho rằng nếu còn để nông dân làm ăn cá thể, đất đai manh mún, tự do nuôi trồng, là còn sống trong thời tự cung tự cấp, nông dân nghèo vẫn hoàn nghèo.

Một nghiên cứu kinh tế cho thấy khi canh tác lúa 3 vụ liên tục trong 15 năm trên diện tích 1ha, xã hội bị lỗ 47,8 triệu đồng. Điều này có nghĩa là càng làm lúa 3 vụ thì quốc gia càng nghèo thêm. Theo nhận định của GS Hoàng Ngọc Phong, nguyên Phó Viện trưởng Viện chiến lược, phát triển - Bộ Kế hoạch - Đầu tư, vùng ĐBSCL chỉ cần đảm bảo khoảng 1 triệu ha chuyên canh tác lúa chất lượng-năng suất cao đủ để người dân sống tốt (hiện đang quy hoạch đất trồng lúa khoảng 1,7 triệu ha) còn hơn 500 ngàn ha nhiễm mặn có thể trồng lúa mùa đặc sản và tôm một vụ, sẽ có giá trị cao hơn. Việc đảm bảo nước ngọt cho khoảng 1 triệu ha sẽ nhẹ nhàng hơn so với việc cứu thêm 500 ngàn ha nhiễm mặn. Đây cũng là con đường công nghiệp hóa nông nghiệp.

Chủ động hài hòa với thiên nhiên

Nếu thích nghi với tự nhiên để dàng hơn việc làm trái tự nhiên, tại sao không chọn thích nghi với tự nhiên? Câu hỏi này được đặt ra tại Hội nghị Chính phủ về chuyển đổi mô hình phát triển bền vững ĐBSCL, mà nhiều chuyên gia, nhà quản lý xem như một Hội nghị Diên Hồng để vùng châu thổ này thịnh vượng trong bền vững, phồn vinh lâu dài. Trên nền tảng căn chủ động thích nghi sống chung với ngập và mặn, GS Võ Tổng Xuân đề nghị cần khoác cho vùng châu thổ này một tà áo mới. Tức sản xuất nông nghiệp phải thay đổi: chỉ cần chọn một số cây con chiến lược có giá trị cao, không cần nhiều nước ngọt, có thể sử dụng nước mặn. Nhưng trong quá

Buổi sáng trên chợ nổi Cái Răng, Cần Thơ. Ảnh: NTV

trình lựa chọn, phải có doanh nghiệp tham gia từ đầu. Vì họ là người sau cùng đầu tư sản xuất nguyên liệu và chế biến thành các mặt hàng cung cấp cho thị trường.

Điệp khúc “được mùa mất giá, trồng chật-chặt trồng, giải cứu...” sẽ vang mãi nếu sự liên kết chuỗi sản xuất, và liên kết vùng không được thực hiện. Theo GS Hoàng Ngọc Phong, có nhiều mô hình liên kết để nông dân có thu nhập tốt hơn trồng lúa nhưng rào cản chính là hiện doanh nghiệp chưa tham gia đầu tư mạnh vào nông nghiệp. Điều này, theo GS Phong, là thất bại trong chính sách về liên kết chuỗi giữa doanh nghiệp với nông nghiệp và nông dân.

Đề vùng sản xuất nông nghiệp lớn nhất quốc gia có hành lang cơ chế và định hướng phát triển theo chiều sâu trước đổi thay của thiên nhiên và vượt qua vùng trũng về thu nhập (thu nhập bình quân vùng ĐBSCL chỉ bằng khoảng 40,2 triệu đồng/người/năm, trong khi cả nước là 48 triệu), tháng 11.2017, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Nghị quyết về phát triển ĐBSCL thích ứng với biến đổi khí hậu. Đây là nghị quyết đầu tiên của Chính phủ có tính đột phá chiến lược nhằm thực hiện chuyển đổi trên quy mô lớn và xây dựng mô hình phát triển bền vững ĐBSCL. Trong đó, mục tiêu yêu cầu của Chính phủ là trong thời gian tới, vùng châu thổ này phải có trình độ phát triển khá so

với cả nước và thu nhập bình quân đầu người đạt cao hơn trung bình cả nước, sinh kế của người dân được bảo đảm. Tỷ trọng nông nghiệp sinh thái, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao chiếm trên 80%, các hệ sinh thái tự nhiên quan trọng được bảo tồn và phát triển.

Nghị quyết nhấn mạnh, cần thay đổi tư duy phát triển, chuyển từ tư duy sản xuất nông nghiệp thuần túy, chủ yếu là sản xuất lúa sang tư duy phát triển kinh tế nông nghiệp đa dạng, đáp ứng nhu cầu của thị trường. Chuyển từ phát triển theo số lượng sang chất lượng, xây dựng nông thôn mới gắn với phát triển mạnh mẽ nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ và nông nghiệp sạch gắn với chuỗi giá trị và xây dựng thương hiệu.

Yêu cầu các địa phương tôn trọng quy luật tự nhiên và tránh can thiệp thô bạo vào tự nhiên. Từ thực tiễn chọn mô hình thích ứng thân thiện môi trường và phát triển bền vững với phương châm chủ động sống chung với lũ, ngập, nước lợ, nước mặn. Từ đó, bảo đảm được cuộc sống ổn định, khá giả của người dân, đồng thời vẫn đảm bảo bảo vệ được đất, nước và đặc biệt là con người. Khuyến khích sự tham gia của tất cả các bên liên quan, bảo đảm sự gắn kết hữu cơ trong nội vùng cũng như sự liên kết chặt chẽ với vùng kinh tế trọng điểm phía Nam và Tiểu vùng sông Mê Công

NGƯỜI MẠI MIẾT ĐI TÌM ... HỢP TÁC XÃ

■ VŨ THÙY AN

TS Võ Thị Kim Sa.

MỘT LẦN, KHI TẠP CHÍ NÔNG THÔN VIỆT THỰC HIỆN CHUYÊN ĐỀ VỀ HỢP TÁC XÃ (HTX), TÔI ĐƯỢC TS.ĐẠO THẾ ANH (PHÓ CHỦ TỊCH HỘI KHOA HỌC PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN VIỆT NAM, PHÓ VIỆN TRƯỞNG VIỆN CÂY LƯƠNG THỰC, CÂY THỰC PHẨM) GIỚI THIỆU: "VIẾT VỀ HTX THÌ NÊN

LIÊN HỆ CHỊ KIM SA, CHỊ ẤY AM HIỂU VÀ CÓ NHIỀU NGHIÊN CỨU VỀ MÔ HÌNH HTX HAY LẮM ĐÂY!"

NGHĨ MỘT TIẾN SĨ ĐƯỢC MỘT TIẾN SĨ KHÁC GIỚI THIỆU LÀ "HAY LẮM ĐÂY", HẸN PHẢI BẬN RỘN VÀ KHÓ TIẾP CẬN, NHƯNG KHI TÔI GỬI TIN NHẮN MỜI CHỊ VIẾT BÀI CỘNG TÁC THÌ CHỊ LẬP TỨC TRẢ LỜI. SAU ĐÓ, TỪ BÌNH THUẬN - NƠI CHỊ ĐANG TÍNH CHUYỆN GIÚP NÔNG DÂN Ở ĐÂY CÂY DỪNG MỘT HTX TRỒNG THANH LONG, CHỊ GỬI CHO CHUYÊN ĐỀ HTX MỘT BÀI DÀI. "CHỊ KIM SA" ẤY CHÍNH LÀ TS.VÕ THỊ KIM SA, PHÓ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG CÁN BỘ QUẢN LÝ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN 2 (QLNN&PTNT2).

Tuổi thơ dữ dội... ngọt ngào

Chị sinh năm 1967 ở Mỹ Hạnh, Đức Hòa, Long An (quê hương Anh hùng Nguyễn Thị Hạnh). Ba chị tham gia cách mạng từ lúc má chị mang bầu chị. Sau Tết Mậu Thân 1968, ba chị đi biệt lập, rồi sau đó bị bắt. Năm chị 3 tuổi, chị được mẹ bỏ ra nhà tù Phú Quốc thăm ba. Một anh quân cảnh tốt bụng, đã với tay nhận chị qua hàng rào kẽm gai và chuyển vào cho ba chị. Đó cũng là lần duy nhất trong đời chị được gặp ba. Năm 1974, ba chị hy sinh...

Không còn ba, chị lớn lên trong

tình yêu thương của má và ông nội. Chị thương ông nội lắm. Ngoài ba của chị, ông nội còn 3 con trai nữa, tất cả đều theo cách mạng và lần lượt hy sinh. Mất hết con trai, ông nội cưng đứa cháu gái theo kiểu cưng một... thằng cháu trai đích tôn, đối xử với chị như chị là một "nam nhi đại trượng phu" vậy! Ông dạy chị chơi cờ tướng, huấn luyện chị trở thành đối thủ của ông, "rèn giữa" chị bằng những trò chơi mạnh mẽ đầy thách thức.

Ngược với ông nội, má lại dạy chị tính dịu dàng, biết lắng nghe và

chia sẻ với người khó khăn, đồng thời má rất chăm lo cho học vấn của chị. Chị nhớ hồi đó chị ao ước có cái nón xếp, má chị bàn giao kèo chị phải "đổi" điểm 10 mới có cái nón đó. Vậy mà đến khi chị đủ "chỉ tiêu" điểm 10 thì má đi chợ về đưa cho chị... hai quyển sách! Nhờ má rèn giữa nghiêm khắc, chị học giỏi nhất trường, được tuyển thẳng vào trường cấp 3, rồi thi một nhát là đậu vào Đại học Sư phạm. Chị thiên về con số, phép tính, hình học... và mơ ước sẽ trở thành giáo viên dạy toán.

Thế nhưng, cuộc đời lại thay đổi ngoài sự “lập trình” của chị...

Vào đời với tố chất... nông dân!

Học vừa xong năm thứ nhất Đại học Sư phạm, năm 1986, chị Kim Sa là một trong bốn sinh viên được chọn đi du học tại Bulgaria. Chị ra tới Hà Nội thì được Bộ Giáo dục “dự” đổi sang ngành... Xã hội học, vì đây là ngành học mà thời điểm đó Việt Nam chưa có! “Đang theo khoa học tự nhiên mà chuyển sang khoa học xã hội, xoay 180 độ vậy chị làm sao thích nghi?” Câu hỏi của tôi nhận được cái bật cười to của chị: “Cũng may là mình vốn được má rèn tính kỷ luật từ nhỏ, nên cũng thích nghi tốt. Hơn nữa, chính câu “ngành học mà Việt Nam chưa có” như có ma lực, thôi thúc mình dẫn bước”... Ra trường với luận án tốt nghiệp đạt điểm tối đa và điểm trung bình các môn đạt loại xuất sắc, chị về nước và được Thạc sĩ Nguyễn Thị Oanh nhận về làm tại Phòng Nghiên cứu Công tác Xã hội.

Trong một lần cùng cô Oanh đi công tác ở An Giang, chị gặp được PGS.TS Vũ Trọng Khải, lúc bấy giờ là Phó hiệu trưởng Trường Cán bộ QLNN&PTNT2, và TS Nguyễn Văn Bảy, Trưởng khoa Khuyến nông và Phát triển nông thôn. Suốt chuyến đi, thấy chị lần la nói chuyện với mấy chị nông dân mang “cây nhà, lá vườn” ra chợ bán mà say sưa như gặp bạn tâm giao, thấy Khải nhận xét: “Em có tố chất làm việc với nông dân đấy!” Ít lâu sau chuyến công tác ấy, thấy Khải đã đề nghị cô Oanh cho chị về đầu quân tại Trường Cán bộ QLNN&PTNT2, vì: “Muốn khuyến nông hay chuyển giao khoa học, kỹ thuật, kiến thức, kỹ năng cho nông dân thì cần người hiểu tâm lý nông dân, biết lắng nghe nông dân và biết thấu hiểu nông dân!” Thế là, một lần nữa sự nghiệp của chị lại xoay chuyển 180 độ.

“Nông dân dễ thương lắm, đứng các lớp dành cho nông dân luôn cho mình cảm giác rất khác lạ!” - chị tâm sự. “Các học viên vô tư khoe với mình đã phun cả 3 chai thuốc trừ sâu

mặc dù nhu cầu chỉ cần có 2 chai, chỉ vì ra chợ thấy người ta khuyến mãi mua 3 chai thì được tặng thêm thuốc bón lá! Họ ám ức kể cho mình nghe chuyện mất mùa thì đói kém, được mùa thì bị tư thương ép giá như thế nào... Có lần, một chị học viên kể có “ai đó” ban đêm lên vào vườn tiêu sắp thu hoạch của gia đình chị cắt hết gốc. Những giọt nước mắt lăn trên má chị làm mình nhói đau. Mình nghĩ phải làm sao để nông dân biết thương yêu, bảo vệ nhau, biết hợp tác cùng nhau để phát triển mạnh hơn”...

Dành hết tình yêu cho... hợp tác xã!

“Chuyện tình” với mô hình HTX bắt đầu khi người bạn sống ở Quebec gửi cho chị một email giới thiệu anh Alain Plouffe, làm việc cho tổ chức SOCODEVI - một tổ chức phi chính phủ của Canada đang hỗ trợ tỉnh Sóc

tay Phát triển HTX Việt Nam”. Năm 2007, SOCODEVI chính thức mở văn phòng dự án, cơ sở đặt ngay tại Trường Cán bộ QLNN&PTNT 2. Chị làm ban thời gian cho SOCODEVI với vai trò là Điều phối viên dự án.

Giữa lúc nông dân còn ám ảnh nặng nề với mô hình HTX “kiểu cũ”, muốn thay đổi nhận thức và xây dựng tinh thần hợp tác cho nông dân là một việc khó. Sinh kế của họ quá bấp bênh, chỉ cần “sảy chân” là mất trắng nên việc tạo lập môi trường để nông dân tin tưởng và hợp tác với nhau không đơn giản chút nào. Mong muốn xây dựng được một “bằng chứng” để ai cũng thấy rằng HTX chính là công cụ giúp nông dân gia tăng sức mạnh kinh tế và có thể đùm bọc hỗ trợ nhau, chị la cà khắp các vùng quê, ăn cá đồng, lội ruộng sinh cùng nông dân để dễ chia sẻ, đồng cảm và tìm chất keo liên kết

TS Vũ Thị Kim Sa (thứ hai từ bên phải) đi thực tế cùng nông dân.

Trắng xây dựng HTX Evergrowth. Đó là năm 2000, khi mô hình HTX “kiểu cũ” đang từ từ khép lại và mô hình HTX “kiểu mới” tuy đã xuất hiện trên khuôn khổ pháp lý nhưng chưa lộ diện rõ ràng trong thực tế. Như người buồn ngủ gặp chiếu manh, chị ngỡ ngàng nhận ra trong khi mình đang loay hoay với định kiến về một HTX “kiểu cũ” trì trệ, lạc hậu, năng suất thấp... thì ở bên Canada và các nước phương Tây đã có những HTX đúng như chị hằng mong đợi. Chị quyết tâm vừa làm, vừa tham gia học nghiệm cứu sinh với luận án nghiên cứu về HTX. Chị mò mẫm vào internet tìm hiểu, xin tài liệu từ anh Alain và cùng anh ấy xây dựng dự án “Chung

họ lại với nhau. Chị lặn lội đến thăm nhiều HTX, cơ quan quản lý nhà nước về HTX ở Canada, với mục đích tìm hiểu tường tận về HTX của “người ta” để có thể sàng lọc và áp dụng vào HTX ở quê hương mình. Cuối năm 2016, từ là nhân viên của SOCODEVI, chị chuyển sang làm “đối tác” với SOCODEVI trong Dự án Phát triển hợp tác xã Việt Nam (VCED). Hiện chị là đồng giám đốc (phía Việt Nam) và sẽ gắn bó với nông dân và HTX đến năm 2021 trong dự án này.

“Có khi nào trong hành trình mãi miết đi tìm và quảng bá mô hình ưu việt cho HTX nông nghiệp Việt, chị cảm thấy đuối hay nản?” Chị

trầm ngâm: “Nhiều khi mình cũng đau đầu nhức óc bởi trở ngại nhiều quá! Ví dụ hiện nay một số người đang ca ngợi mô hình HTX có doanh nghiệp (như công ty bán phân bón, công ty thu mua nông sản) tham gia là thành viên cùng với nông dân.

Họ lập luận rằng nông dân nghèo thì HTX nghèo, “mở cửa” để doanh nghiệp tham gia làm thành viên, góp vốn cao thì HTX sẽ tăng tiềm lực tài chính, phát triển kinh doanh. Nhưng mình thì lo là nông dân và các doanh nghiệp

không có “nhu cầu chung”, nếu không muốn nói là trái ngược nhau. Một công ty phân bón sẽ muốn bán nhiều phân bón, giá càng cao càng tốt. Ngược lại, nông dân muốn mua phân bón chất lượng tốt, số lượng vừa đủ, giá cả càng thấp càng tốt. Nếu công ty phân bón và nông dân trở thành “người cùng nhà” thì chuyện gì sẽ xảy ra khi nông dân muốn cắt hợp đồng với công ty này, chuyển sang mua phân bón từ một công ty khác? Tương tự, khi một công ty tiêu thụ nông sản và nông dân cùng góp vốn

vào để đồng sở hữu một HTX, thì làm sao HTX có thể bán nông sản của mình cho công ty khác? Sẽ có những người nói chẳng khó khăn gì, nhưng đó chỉ là lý thuyết. Sống “trong lòng” của nông dân nên mình biết, chuyện này sẽ càng làm gia tăng sự lệ thuộc của nông dân vào doanh nghiệp! Hẳn nhiên, doanh nghiệp và những người khuyến nghị mô hình này không ủng hộ mình. Thế nên đôi khi, mình thấy rất đơn độc! Buồn chứ, nhưng mình sẽ không đầu hàng!”

Trên bàn làm việc của chị có dán lời phát biểu của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Nông dân ta giàu thì nước ta giàu. Nông nghiệp ta thịnh thì nước ta thịnh. Nông dân muốn giàu, nông nghiệp muốn thịnh, thì cần phải có hợp tác xã”. Tới tin người phụ nữ mài miết đi tìm mô hình HTX này rồi sẽ tìm được mô hình “đổi trọng” để bà con nông dân có sánh và lựa chọn - như chị vẫn hằng mong!...

TS Võ Thị Kim Sa (hàng đứng, giữa) tại một buổi tập huấn cho nông dân.

OrgaGro

Bữa cơm sum vầy
ngày tết

CÔNG TY CP SẢN XUẤT THƯƠNG MẠI XUẤT NHẬP KHẨU GẠO VIỆT

Số 1326, Đường 3 tháng 2, Phường 2, Quận 11, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại: 028 2253 3717 Fax: 028 2253 3719 - Hotline: 0943 457 457

Website: gaovietco.com - Email: sales@gaovietco.com - Mã số thuế: 0314472155

SANG TRỌNG ĐẲNG CẤP như...

GẠCH *Platinum*

3S

SIÊU CỨNG

SIÊU CHỐNG MÀI MÒN

CÔNG NGHỆ S3D SIÊU THỰC

"MỖI SẢN PHẨM MANG THƯƠNG HIỆU ĐỒNG TÂM
LÀ TÂM HUYẾT CỦA CHÚNG TÔI
VÀ LÀ NIỀM TỰ HÀO CỦA NGƯỜI VIỆT"

Xuân MẬU TUẤT 2018

Sacombank

*Kính chúc quý độc giả cùng gia quyến
Hạnh Phúc - An Khang - Thịnh Vượng*

Từ 15/11/2017 - 12/02/2018

GIẢI ĐẶC BIỆT: CÁN HỘ

2,5
TỶ ĐỒNG

• Khách hàng chỉ cần:

- Gửi tiết kiệm tối thiểu **5 triệu đồng**
- Sử dụng dịch vụ tại Quầy
- Sử dụng dịch vụ Ngân hàng điện tử (eBanking)

*Xuân thi ân
Vết đặc lộc*

TỔNG GIÁ TRỊ GIẢI THƯỞNG LÊN ĐẾN

40
Tỷ Đồng

Hàng trăm ngàn giải thưởng
hấp dẫn trúng ngay

CHO CUỘC SỐNG HOÀN HẢO

Chúc Mừng Năm Mới

2018

Xuân Mậu Tuất

CÔNG TY CỔ PHẦN BẤT ĐỘNG SẢN E XIM

179EF Cách Mạng Tháng Tám, P.5, Q.3, TP.HCM

Điện thoại: (84.28) 6264. 6726 - Fax: (84.28) 6264. 6724

Email: eximland@eximland.com.vn

Website: <http://www.eximland.com.vn>

Chúc Mừng Năm Mới

CHÂN THÀNH CẢM ƠN

Quý khách hàng, Quý đối tác và các Cơ quan ban ngành đã tin tưởng
và đồng hành cùng Anova Feed trong suốt thời gian qua.

Kính chúc Quý khách năm mới nhiều may mắn, thành công và hạnh phúc.

THÀNH VIÊN TẬP ĐOÀN NOVA

CÔNG TY CỔ PHẦN ANOVA FEED

ANOVA FEED - LONG AN:

CCN Tập Đoàn Anova, Ấp 4, Long Cang, Cần Đức, LA.
Điện thoại: (0272) 372 6545 - Fax: (0272) 372 6541

(0272) 3 728 728

ANOVA FEED - ĐỒNG NAI:

Lô G8, Đường Đ6A, KCN Dầu Giây, Bàu Hàm 2, Thống Nhất, ĐN.
Điện thoại: (0251) 3 772 380 - Fax: (0251) 3 772 379

www.anovafeed.vn

ANOVA FEED - HƯNG YÊN:

Đường A2, Khu A, KCN Phố Nối A, Lạc Hồng, Văn Lâm, HY.
Điện thoại: (0221) 3 788 377 - Fax: (0221) 3 788 837

MÀNG PHỦ NÔNG NGHIỆP Agriculture films

1. Hạn chế cỏ dại
Weed spread minimization

2. Kiểm soát bệnh hại
Disease spread control

3. Hạn chế côn trùng
Pest infestation prevention

4. Ngăn sự bốc hơi của phân Urea,
giảm sự thấm lậu và rửa trôi phân bón.
Reduction of evaporation from Urea fertilizer,
leepage, and fertilizer washout.

5. Chống xói mòn đất
Soil erosion prevention

Tăng
lợi nhuận
đến 30%

Tăng
năng suất
đến 30-50%

Increase profit up to 30%

Increase productivity from 30% to 50%

Công ty Cổ phần Nhựa **Rạng đông®** là nhà sản xuất tiên phong trong lĩnh vực thời màng, hiện nay chúng tôi đã đầu tư dây chuyền hiện đại nhập khẩu từ châu Âu, công nghệ sản xuất hiện đại 3 đến 5 lớp với năng lực sản xuất 90 triệu m² /năm (18,000 tấn/năm).

Lợi ích của màng nhà kính **Rạng đông®**

- Tối ưu hóa ánh sáng, chống tia cực tím.
- Giảm thiểu sự biến động khi thay đổi khí hậu và thời tiết.
- Tốt cho sự nảy mầm, tăng trưởng của cây trồng và sản xuất cây trồng chất lượng sẽ phát triển nhanh hơn.
- Giảm lượng thuốc trừ sâu và sát khuẩn.
- Giải pháp hàn và nhanh.

Lợi ích của màng phủ nông nghiệp **Rạng đông®**

- Bảo vệ cây trồng khỏi thời tiết khắc nghiệt
- Nảy mầm tốt hơn, phát triển cây trồng & tăng sản lượng.
- Giữ ẩm tốt nên tiết kiệm nước tưới từ 40 đến 50%.
- Giảm tỷ lệ bệnh tật và côn trùng.
- Cây trồng phát triển quanh năm, tăng vụ mùa.
- Chống tia cực tím.

MÀNG NHÀ KÍNH Greenhouse films

Khả năng truyền sáng tốt
High light transmission

Sự lưu giữ nhiệt tốt
Excellent heat retention

Chống tia UV
UV protection

Chống nhỏ giọt - đọng sương
Anti-dripping and mist

Chống côn trùng
Anti-insect

Chống bám bụi
Anti-dust

CÔNG TY CỔ PHẦN NHỰA **Rạng đông®** LONG AN

Trụ sở chính: Lô H1, H2, H3, H4, H7, H8, H9 đường số 3, 8, 9
khu công nghiệp Tân Đông, xã Đức Hòa Hạ, huyện Đức Hòa,
tỉnh Long An, Việt Nam

SẢN PHẨM CỦA CÔNG TY CỔ PHẦN NHỰA **Rạng đông®**

Trụ sở chính: 190 Lạc Long Quân, P.3, Q.11, TP. HCM, Việt Nam
Tel: (84-28) 3969 2272 - Số nội bộ: 257 / 258 - Fax: 3969 2843
Website: www.rdpplastic.com.vn - www.rangdongshop.com
E-mail: nhuairangdong@rdplastic.vn

điện quang

Tết

Vạn Điều

may

Chúc mừng
năm mới

KÍNH CHÚC QUÝ KHÁCH HÀNG NĂM MỚI
AN KHANG - THỊNH VƯỢNG

CÔNG TY CỔ PHẦN NHỰA TÂN ĐẠI HƯNG

Chuyên sản xuất bao PP dệt, túi siêu thị, vải địa kỹ thuật

Văn phòng: 414 Lầu 5 – Lũy Bán Bích – P. Hoà Thạnh – Q. Tân Phú – Tp. Hồ Chí Minh
ĐT: (84.8) 3.9737277 – 3.9737278 – 3.9737276 * Fax: (84.8) 3.9737279

Nhà máy: C11 – C15 Cụm CN nhựa Đức Hoà Hạ – Huyện Đức Hoà – Tỉnh Long An
ĐT: (84) 072.3779328 * Fax: (84) 072.3779255

Email: tdhplastic@gmail.com – Website: www.tandaihungplastic.com

Sản phẩm:

- Túi xách siêu thị có dệt/ không dệt có tráng ghép màng.
- Bao PP dệt đựng sản phẩm nông nghiệp như gạo, phân bón, thức ăn gia súc, gia cầm, cá,...
- Túi lưới Leno đựng sản phẩm nông nghiệp như khoai tây, cà rốt, bông cải, cà chua,... và củi, gỗ.
- Vải địa kỹ thuật có dệt
- Túi Jumbo, túi big bag.

Vải địa kỹ thuật

Túi xách siêu thị

Bao dệt PP

Chứng chỉ và giải thưởng:

- ☑ ISO 9001:2008
- ☑ Nhà cung cấp chất lượng đáng tin cậy
- ☑ Nhà xuất khẩu uy tín (Bộ Công Nghiệp và Thương Mại)
- ☑ Tân Đại Hưng đã được kiểm toán bởi các bên kiểm toán độc lập như Bureau Veritas, Intertek và thoả mãn nhiều chứng chỉ đánh giá như : BSCI, ICS, SMETA, Walmart's FCCA & SCS,....

KHU CAO ỐC VEN SÔNG

DREAM HOME

RIVERSIDE

Nơi cân bằng cuộc sống

Chúc Mừng Năm Mới 2018

Vị trí đắc địa

Tiện ích cao cấp

Thiết kế sang trọng và hiện đại

CHỦ ĐẦU TƯ
CÔNG TY CỔ PHẦN
NHÀ MƠ

Holine: 0906939321 – 0906939362

www.dreamhomeriverside.vn

LienVietPostBank
NGÂN HÀNG BƯU ĐIỆN LIÊN VIỆT

ViViet
AN TOÀN - TIỆN ÍCH

TIẾT KIỂM ONLINE VAY LẠI DỄ DÀNG

**ƯU ĐÃI, AN TOÀN
NGẬP TRÀN QUÀ TẶNG**

CHUYỂN TIỀN
CHỈ 3.300vnd **24/7**

**THANH TOÁN HÓA ĐƠN
HƠN 200 DỊCH VỤ**

Điện, Nước, Viễn thông, Truyền hình
mua vé máy bay, vé tàu...

Tổng đài CSKH (miễn phí)
1800 6665

www.viviet.vn

www.facebook.com/viviet.vn

2018
Happy New Year

Chúc Mừng Năm Mới

Hội đồng quản trị, Ban Điều hành, Cán bộ nhân viên
Ngân hàng TMCP Kiên Long

Kính chúc

Quý Lãnh đạo cơ quan, ban ngành trung ương, địa phương,
cùng Quý khách hàng, Quý đối tác

Ân Khang Thịnh Vượng – Vạn Sự Như Ý
Phát Tài Phát Lộc

You Vietnam Home

REX HOTEL SAIGON
www.rexhotelvietnam.com
141 Nguyễn Huệ Blvd., D.1, Hồ Chí Minh City, Vietnam

MỪNG XUÂN

Mậu Tuất 2018

REX HOTEL SAIGON

Ngôi Nhà Việt Nam Của Quý Khách

Tết đến Xuân về, REX sẽ là một người bạn luôn sát cánh với quý khách và sẵn lòng mang đến những điều tuyệt vời nhất cho những người mà bạn yêu thương, để khởi đầu của một năm mới được trọn vẹn, thật nhiều niềm vui và hạnh phúc. Khách hàng của REX sẽ không phải lo âu điều gì khi đến đây, bởi REX sẽ luôn mang đến cho bạn những điều tốt đẹp nhất! Cùng REX đón một mùa xuân mới, một mùa xuân yêu thương và sum vầy.

REX HOTEL SAIGON

141 Nguyễn Huệ, Quận 1, TPHCM

Tel: (+8428) 3829 2185 - Email: rexhotel@rex.com.vn

 [Rexhotelsaigon](https://www.instagram.com/Rexhotelsaigon)

 www.rexhotelvietnam.com

 [RexHotelVietnam](https://www.facebook.com/RexHotelVietnam)

Mưa Xuân

■ TRẦN THẾ TUYẾN

Mưa xuân như nín bước chân
Ta về thăm lại làng gần, thôn xa.

Năm dài thảng rộng như hoa
Lối về xưa nhớ lối ra bây giờ.

Những năm lúa chín ngập bờ
Trai làng ra trận, đêm mơ hội mùa.

Mưa xuân ai đợi ai chờ
Hoa xoan dẫn lối cầu thơ mơ màng.

Chiều chiều em hát tặng chàng
"Bài ca năm tấn", có sang đón về.

Một thời dẫu đặc làng quê
Mưa xuân vẫn thế, tử tế nhớ nhung.

Người đi bao nỗi riêng chung
Người về một cõi, mệnh mỏng bến bờ.

Mưa xuân từ bấy đến giờ
Vẫn không phai hóa thành thơ tặng nàng.

Xuân

■ HỒ XUÂN HÙNG

Vui chén rượu Đông đợi chờ Xuân

Nỗi niềm năm cũ gửi xa gần

Cuộc đời hư, thực bao phải trái

Đề ta nhận rõ: Thiện, Mỹ, Chân

Đêm nay ai thức cùng ta vậy?

Bình rượu, bình thơ rạng sáng Xuân

Không cho con tạo xoay vần mãi

Để thơ tôi với kiếp phong trần.

Các sản phẩm của chị Yết Lê

“Chợ mạng” và chuyện lan tỏa cái tâm

■ TỐNG HOÀNG YẾN

Có lẽ, chưa bao giờ, việc mua bất kỳ một loại thực phẩm, của bất kỳ vùng miền nào lại đơn giản, dễ dàng và nhanh chóng như bây giờ. Khá ngạc nhiên, là cách thức kinh doanh ấy hiện được vận hành bởi phần nhiều là những người không có kiến thức bài bản về kinh doanh, và khởi đầu đến với mạng như một cuộc rong chơi.

Chị Hồ Bảo Trân, chủ của trang facebook **Vị Quê**, chuyên kinh doanh các loại thực phẩm từ Khánh Hòa, Nha Trang kể, sở dĩ, chị chọn bán hàng qua facebook là bởi cách đây ba năm, chị thất nghiệp. Khi đó, thực phẩm quê chưa tràn ngập thành phố như bây giờ, không phải quá dễ để người Khánh Hòa ở Sài Gòn có thể tìm mua đúng loại mắm nêm, cọng rau thơm hay ớt nhân lồng quế, con mực tươi rồi đúng... quê. Vì thế, chị nghĩ, tại sao không mang những đặc sản còn thơm nồng mùi biển, mùi đất quê vào bán. Vậy là **Vị Quê** ra đời.

Chị giới thiệu sản phẩm trên facebook. Mùa nào thức nấy, được bạn bè, người quen ủng hộ, thấy ngon nên những người đó lại giới thiệu cho bạn bè, người thân. Cứ thế, cứ thế, lượng khách hàng tăng dần lên. Đến nay, lượng khách hàng của chị khoảng 5.000 người, trung bình mỗi ngày chị nhận tổng 60 - 70 đơn hàng lớn, nhỏ, có ngày lên tới con số 80 và thay vì chỉ nấu tại bếp gia đình, chị phải thuê địa điểm mở bếp, cũng thay vì một mình làm như trước, nay chị phải thuê bốn nhân viên phụ và bốn người giao hàng (shipper).

Chị Trân nói, hành trang đến với kinh doanh thực phẩm qua mạng của chị không có gì “chuyên nghiệp” cả. Chị bắt đầu bán những sản phẩm đầu tiên với ý nghĩ “mình muốn ăn ngon, sạch như thế nào thì tìm nguồn hàng như thế để bán”. Và chị bảo, nói có vẻ sáo rỗng, nhưng kinh doanh bằng cái tâm là điều phải khắc cốt ghi tâm. Nghề thuật bán hàng cũng không qua nổi cái tâm. Bởi, chỉ khi dùng cái tâm của mình để kinh doanh thì mới dám chấp nhận đồ cả thùng mực không còn tươi ngon sau khi nhả xe vào trễ vài tiếng; chấp nhận chịu lỗ để bù cho khách món ăn khác khi họ phản nản món đó không tươi ngon, không như ý... Và chỉ khi đặt mình vào tâm tư của người tiêu dùng, mới tặng cho họ thêm một vài chiếc bánh xèo khi họ đặt mua mắm; tặng họ thêm ít rau thơm, ít ớt nhân lồng quế khi họ đặt mua kho quẹt, bởi “Ở quê mình, mọi người hay ăn kèm như vậy. Người xa quê, nổi nhưng nhớ những món ăn, gia vị đi kèm thường đa diết hơn, tặng là để cùng nhau nhớ quê và cùng xoa dịu nỗi nhớ quê, món ăn quê trong nhau”.

Và có lẽ, không phải nghề thuật bán hàng, nhưng chính cái tâm đã giúp chị Trân tạo được sự khác biệt và từ đó, được người tiêu dùng tin tưởng, ủng hộ.

Khởi đầu từ những post giới thiệu bán bóp da, túi da tự làm trên facebook cách đây ba năm, tới nay, bên cạnh duy trì mặt hàng đầu tiên đó, chị Diễm Châu, quận Thủ Đức, TPHCM còn kinh doanh thêm các mặt hàng thực phẩm sạch, thực

Trang facebook **Vị Quê** của chị Hồ Bảo Trân.

Món ram rán giòn, đặc sản Quảng Bình, được bán trên facebook Vj Quê.

phẩm nhà làm.

Chị Châu nói, “chợ mạng” giờ cũng nhộn nhịp người bán, người mua; cũng cạnh tranh gay gắt, lấy lòng người mua không kém các ngôi chợ hiện hữu ngoài đời thật. Vì thế, để trụ vững cũng phải xoay xở, cũng trăn ai trăm bề. Xoay xở mà chị Châu nói ở đây chính là việc phải hiểu tâm lý, nhu cầu của người tiêu dùng hiện đại.

“Tôi đã từng chạy quảng cáo, tôi cũng tự mày mò tìm hiểu về Social Media Marketing - tức các chương trình tiếp thị thường tập trung vào những nỗ lực để tạo ra nội dung thu hút sự quan tâm và khuyến khích của người tiêu dùng... trên các mạng xã hội. Nhưng tôi nghiệm ra rằng, với việc kinh doanh thực phẩm trên mạng, những việc đó thực sự không hiệu quả. Cái người tiêu dùng cần không phải là post quảng cáo hiển thị trên news feed facebook của họ; họ cũng không cần hình ảnh đã chỉnh sửa bởi các ứng dụng... Cái người tiêu dùng cần là sản phẩm thực sự chất lượng, thực sự an toàn, được họ tin tưởng dựa trên uy tín của người bán”, chị Diễm Châu chia sẻ.

Vậy để tạo uy tín, chị Châu đã làm gì? Chị kể, chị đã chọn đi theo một lối nhỏ, ấy là tạo niềm tin cho khách hàng, bạn bè, người quen đã chọn lựa, mua sản phẩm của mình trước. Và chính những người tiêu dùng đầu tiên này, do tin tưởng, thương quý lại giới thiệu cho người thân, bạn bè, đồng nghiệp. Rồi những người thân, bạn bè đồng nghiệp đó lại trở thành một kênh giới thiệu giữ gìn sản phẩm. “Sự tin tưởng vào sản phẩm chất lượng là điều quan trọng nhất khiến người tiêu dùng sẽ trở lại, mua tiếp sản phẩm của người bán. Không được để mất lòng tin, dù chỉ một lần, với thực phẩm sạch thì lại càng không”, chị Châu chia sẻ “bí quyết”.

Kinh doanh các loại thực phẩm như cà na ngâm đường, cà na ngào đường, mật ong nguyên chất

hoặc mật ong ngâm chanh đào, ngâm dâu tằm, mật ong ngâm nha đam, rượu nếp than, gạo J'rai, bơ, sầu riêng... được khoảng hai năm, chị Yến Lê, TPHCM khẳng định, đối với kinh doanh thực phẩm, chất lượng luôn phải được đặt lên hàng đầu. Để có nguồn mật ong, gạo hay bơ để bán, chị và chồng phải đi lên tận các vùng Tây Nguyên tìm hiểu, cùng cô bạn thân vốn là thổ địa ở đó tuyển hàng; để có nguồn cà na chị đã nhờ người nhà ở miền Tây chọn đúng loại gửi lên. Đặc biệt, để có những món đồ homemade từ các nguyên liệu sạch, chị Yến làm theo công thức riêng thường là... chẳng giống ai.

“Tôi mới thử nghiệm ở dạng nhỏ lẻ nên không đầu tư nhiều vào kế hoạch marketing. Phương châm của tôi là sản phẩm nào tốt cho sức khỏe

Chị Yến Lê thường đến tận vườn chọn mua bơ sạch

thì mới bán và đối đãi với người mua giống như đối đãi với người thân, bạn bè mình vậy. Với mỗi loại thực phẩm bán ra, tôi thường có thói quen nghiên cứu trước về công dụng đối với sức khỏe của nó. Tôi thêm gia vị này, gia vị kia để tạo thành. Cả mật ong chanh đào tôi cũng làm theo công thức riêng và cho thêm muối

hồng Himalaya vốn là một loại muối có nhiều rung động năng lượng tích cực. Có những món tôi làm với số lượng không nhiều và thường không đủ hàng để bán. Chẳng hạn như nha đam ngâm mật ong, muối đậu phộng rang sả. Nha đam là loại cây được hái từ vườn nhà, cọng nhỏ chứ không phải loại trồng đại trà, cọng lớn. Điều thúc đẩy tôi làm món này là bởi tôi đọc nhiều tài liệu nói nó có tác dụng tốt trong việc điều trị một số bệnh hiểm nghèo, có tính giải độc, tăng cường sức đề kháng và giúp chữa lành vết thương”, chị Yến Lê nói.

Chị Yến Lê cho rằng: Trao đi một sản phẩm cũng giống như trao đi một món quà và mang đến cho nhau năng lượng tích cực. Vì vậy, chị tỉ mỉ, cẩn trọng đặt may những chiếc túi vải để đựng chai mật ong, đôi khi còn làm túi lưới đựng hũ cà na. Chị bảo, có lẽ nhờ vẻ đẹp handmade của sản phẩm, nên không chỉ mua về sử dụng, khá nhiều khách hàng đã mua gắn cả trạm chai mật ong để làm quà tặng.

“Cái gì đi từ tâm sẽ tới tâm nhanh nhất. Khi bạn trao đi năng lượng tích cực thì sức mạnh từ năng lượng đó sẽ được lan tỏa”, chị Yến Lê tâm sự.

Ông Tới giới thiệu những cây xoài được rao bán trên mạng.

TRỒNG XOÀI TRÊN “IN- TẠC- NÉT”

“Thời buổi ăn gì cũng sợ ngộ độc, phải chỉ nhiều loại thực phẩm làm được như trái xoài Mỹ Xương thì người tiêu dùng đỡ khổ”, ông Hai Hoàng nói.

■ HÙNG ANH

Ngôi nhà “trồng xoài qua mạng”

Buổi tiệc mừng nhà mới đang hào hứng, bất ngờ Ba Hùng bung ra một đĩa xoài chín vàng ươm, thơm phức, cười toe giới thiệu: “Mời các chiến hữu thưởng thức xoài cát chu do tui trồng”. Ba Hùng vừa nói xong, cả bàn tiệc cười nghiêng ngả. Út Thương cười chảy nước mắt, nói: “Anh Ba, anh... xạo vừa vừa thôi. Anh chỉ có cái nền nhà trệt lồi, đất đầu trồng xoài?”. Hai Hoàng ăn thử miếng xoài, tấm tắc khen ngon, nói: “Ê Hùng, chú nói thiệt là xoài mua ở đâu mà ngon quá để anh mua với, đừng “nổ” xoài do chú trồng, khó nghe quá”. Bất chấp các chiến hữu chọc quê, Ba Hùng khệ nệ bung ra thêm một rổ xoài chín vàng, tình bơ nói: “Chút nữa mỗi người lấy vài trái về ăn nhe, tui biếu, bảo đảm an

toàn vệ sinh thực phẩm tuyệt đối. Xoài do tui trồng thiệt mà, khỏi cần đất cát gì hết, tui trồng qua mạng “in-tạc-nét”, trồng thiệt chỗ không phải đặt mua qua mạng à nghen”. Nghe Hùng nói vậy, Hai Hoàng gật gù: “Nghe cũng có lý, chú là “chuột máy tính” ở Mỹ Tho này mà. Vậy chú trồng xoài qua mạng ra sao, kể nghe coi”.

Hóa ra Ba Hùng không nói xạo chuyện “trồng xoài trên in-tạc-nét”, mà cây xoài của Hùng trồng ở tận HTX Xoài Mỹ Xương (xã Mỹ Xương, huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp), cách TP Mỹ Tho (Tiền Giang) gần 100 cây số. Hùng kể: “Hồi đầu năm 2017 tui nghe chuyện người ở nhà mà vẫn trồng được xoài sạch để ăn, nên vào địa chỉ website của HTX xoài Mỹ Xương

trên internet xem thử. Lúc đó tui mới biết HTX đưa hình ảnh hàng trăm cây xoài rao bán trên mạng, xoài cát chu, Hòa Lộc, xoài tượng Thái... có đủ”. Lựa tới lựa lui, Hùng chọn một cây xoài cát chu có tán đẹp, nhấp chuột đặt mua. Lập tức những điều kiện cần thiết hiện ra: cây xoài được bán trong vòng 1 năm gồm 2 mùa thu hoạch trái, sản lượng 80kg/năm, giá bán bằng giá thị trường ở thời điểm đặt mua. Sau khi khách hàng ký hợp đồng mua cây xoài thì chủ vườn (cũng là xã viên của HTX) sẽ tự tay chăm sóc cây, vào các thời điểm cây trổ bông, đậu trái, bao trái và trước khi thu hoạch 1 tuần lễ đều được cập nhật hình ảnh lên mạng cho chủ cây xoài nhìn thấy tận mắt. “Điều tui khoái nhất là mình chỉ ngồi ở

nhà chứ không cần đến tận vườn. Lâu lâu nghe chủ vườn điện thoại thông báo có hình ảnh mới về cây xoài thì mới máy tính vào mạng xem. Đến lúc thu hoạch trái, nếu rảnh rang tui có thể xuống tận vườn tự tay hái trái đem về. Còn không rảnh, chủ vườn sẽ thu hoạch, đóng thùng giấy gửi đến tận nhà mình. Nhưng nói thiệt, tui thích đưa người nhà, mỗi bạn bè cùng đi thu hoạch xoài, vì khi xuống đó giống như đi du lịch sinh thái: vườn tược mát mẻ, không khí trong lành, cơm nước thì đặt chủ vườn nấu dùm, nhiều món ngon hết sảy", Hùng kể.

Thú vị chuyện "cây xoài nhà tôi"

Theo ông Võ Văn Yên (Hai Yên, cán bộ phụ trách kinh doanh của HTX), chuyện "trồng xoài qua mạng" HTX đã thực hiện được 2 năm. "HTX có hơn 90 xã viên trồng trên 900 ha xoài theo tiêu chuẩn chất lượng toàn cầu GlobalGAP, trong 2 năm qua đã bán được hơn 100 cây cho khách hàng ở khắp các tỉnh, thành trong cả nước", ông Yên nói. Ông Yên cho biết, chuyện "trồng xoài qua mạng" xuất phát từ một buổi tiệc trà giữa Giám đốc HTX Võ Việt Hưng với Bí thư Tỉnh ủy Đồng Tháp Lê Minh Hoan và bà Hoài Thu, Phó Bí

Huyện ủy Cao Lãnh. Lúc đó các vị này nảy ra ý tưởng bán cây xoài trên mạng để mọi người trong cả nước có thể mua trái xoài sạch, an toàn về làm quà tặng người thân, bạn bè; đồng thời có điều kiện biết đến xứ xoài Mỹ Xương nổi tiếng và Cao Lãnh nói chung khi đến vườn tự tay thu hoạch trái. Bàn tới nghĩ lui, tất cả đều thống nhất lấy cái tên hết sức bình dị "cây xoài nhà tôi" để đặt cho hoạt động thương mại có một không hai này. Bên những cây xoài đã được bán qua mạng và gắn những bảng số hiệu rất đẹp như HL 9999, CC 888... ông Hai Yên kể: "Sau khi khách hàng ký hợp đồng đặt mua "Cây xoài nhà tôi" thì HTX có trách nhiệm cấp giấy chứng nhận đã mua cây xoài cho khách hàng và gắn số hiệu cho cây, những bảng số hiệu rất đẹp là do khách hàng tự chọn chứ không phải của HTX đưa ra. Ký hiệu CC là xoài cắt chùy, còn ký hiệu HL là xoài Hòa Lộc".

Bà Đỗ Thị Nới, chủ vườn xoài rộng hơn 1ha ở ấp Mỹ Hưng Hòa, bán được 13 cây xoài qua mạng trong 2 năm qua, cho biết trước khi đưa cây xoài lên mạng rao bán, nhà vườn phải chọn những cây có tán đẹp, khả năng đậu trái nhiều và mỗi

cây chỉ bán một năm, bình quân từ 50 kg đến 100 kg tùy cây lớn, nhỏ. Khi ký hợp đồng, khách hàng và chủ vườn đều tính đến yếu tố rủi ro, hao hụt do thời tiết. Tuy nhiên, nếu cây xoài đậu trái nhiều hơn số lượng trong hợp đồng chủ vườn cũng giao hết số lượng trái cho khách. Ngược lại, nếu vì thời tiết bất lợi làm cây xoài đậu trái ít, chủ vườn sẵn lòng "bù lỗ" để... giữ mối. Nhưng chuyện này hầu như không xảy ra vì khi chuẩn bị bao trái, nhà vườn đã tuyển lựa bỏ hết xoài xấu, chỉ giữ lại những trái đẹp cho khách hàng. Khi thu hoạch, nếu số lượng trái nhiều quá, khách hàng có quyền lấy đủ số lượng cần dùng, số trái dư gửi lại chủ vườn tự bán, lần thu hoạch sau sẽ giao bù cho đủ. "Khi ký hợp đồng, khách hàng sẽ giao đủ tiền mua cây xoài, khi thu hoạch đủ giá xoài trên thị trường có cao hơn giá hợp đồng, chủ vườn cũng không được tăng giá. Ở đây nhà vườn luôn giữ chữ tín với khách hàng, nên không bao giờ lấy trái xoài ở cây khác để giao hoặc ký kèo chuyện giá cả", bà Nới nói. Trong khi đó ông Đỗ Văn Tới, chủ 300 gốc xoài, trong đó có 10 gốc đã bán trên internet, cho biết chuyện bán xoài qua mạng chủ yếu là vui và nhằm quảng bá hình ảnh, chất lượng của xoài Mỹ Xương- Cao Lãnh với mọi người, chứ trên thực tế chuyện chăm sóc cây từ lúc bán đến lúc thu hoạch cũng bình thường như mọi ngày. "Quan trọng là bán xoài kiểu này khách hàng trả tiền 1 lần ngay khi ký hợp đồng nên nhà vườn có vốn để chăm sóc cho cây thật tốt, còn khách hàng có thể "nổ ngất trời" rằng xoài sạch, an toàn nhà tui trồng để sử dụng và làm quà biếu người thân, bạn bè.

Nghe câu chuyện "cây xoài nhà tôi" của những chủ vườn- xã viên HXT xoài Mỹ Xương, ông Hai Yên cho rằng, nếu chính thức kết hợp được chuyện "trồng xoài qua mạng" với du lịch miệt vườn, chắc chắn trái xoài sạch Mỹ Xương sẽ ngày càng được nhiều người biết đến và thu nhập của chủ vườn xoài sẽ khấm khá hơn 🍌

Ông Hai Yên và cây xoài cắt chùy đã được bán cho khách hàng.

Địa chỉ: HTX xoài Mỹ Xương: 130 ấp Mỹ Thới, xã Mỹ Xương, huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp. Website: <http://xoaiacaolanh.com>.
vn. Giám đốc HTX: ông Võ Việt Hưng, điện thoại: 0908679599

Với số lượng 45 con heo đen đang trong giai đoạn sinh sản, bình quân một năm sẽ sản sinh ít nhất khoảng trên 300 heo con/hai lứa, K'Brooke thu lãi ròng 143.000.000 đồng.

Ảnh: Ngọc Ngà

Từ con heo đen bản địa

K'Brooke người thôn Lăng Cú, xã Gung Ré, huyện Di Linh, tỉnh Lâm Đồng. Anh được xem như người thành đạt ở thôn bởi tốt nghiệp Đại học Tây Nguyên ngành quản lý đất đai và sớm có việc làm ổn định với mức thu nhập 10 triệu đồng/tháng ở một công ty có phần về giải pháp công nghệ và trắc địa. Nhưng lần sống khởi nghiệp đã bắt Brooke về rừng. Dự án khởi nghiệp của Brooke, chàng trai 27 tuổi, là mô hình nuôi heo đen sinh thái. Ý tưởng này xuất phát từ nhu cầu của thị trường về thực phẩm sạch và những vấn đề đặt ra trong việc bảo tồn nguồn heo đen – đặc sản trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Đây là giống heo được người dân bản địa thuần hóa từ heo rừng, có sức đề kháng cao với môi trường chân thả tự nhiên nên heo khỏe, ít dịch

Làm giàu bằng “văn hóa” K’ho

■ ĐỖ QUANG TUẤN HOÀNG

Trong lúc đầu đầu cũng nghe người ta nói đến nông nghiệp công nghệ cao thì có một chàng trai trẻ người dân tộc K’ho, 27 tuổi, lại bỏ việc, bỏ phố về rừng làm nông nghiệp truyền thống. Thế có là hướng đi đúng không? Trả lời thắc mắc của tôi, K’Brooke chỉ cười hiền nói “đại mà khôn, khôn mà đại”.

bệnh, có khả năng phát triển và sinh sản ổn định trong điều kiện dinh dưỡng kém.

Đầu năm 2017, K'Brooke thành lập tổ hợp tác nuôi heo đen tập trung với số vốn ban đầu là hơn 300 triệu đồng. Việc chăn nuôi heo được

thực hiện tại một rẫy cà phê giáp bia rừng thuộc thôn Bơ Nôm, xã Sơn Điền. Nơi đây có khe nước chảy quanh năm; có chuối rừng, măng tre, lá bép và cây cỏ tự nhiên là nguồn thức ăn chính cho đàn heo. Ngoài ra, K'Brooke

còn cho heo ăn bổ sung cám gạo, cám bắp (không sử dụng cám tổng hợp)...

Heo được thả trong một rẫy cà phê rộng, chẳng những không làm ảnh hưởng đến gốc cà phê mà quá trình kiếm ăn việc dùng mồm cày dũi đất, nước tiểu, phân của chúng còn góp phần làm tơi xốp và bồi bổ đất, giúp cây cà phê phát triển tốt.

K'Brooke đã khéo tập heo thói quen nghe tiếng kèn để tới đến hoặc khi nào cần tụ tập đàn heo cho chúng ăn hoặc kiểm tra đàn, thì chỉ cần đánh kèn là cả bầy từ lớn tới bé đều thi nhau chạy về chuồng. Nước suối được sử dụng để phát điện (2 kW) vừa thắp sáng vừa sưởi ấm heo con vào ban đêm. K'Brooke đã đầu tư hệ thống máy xén thức ăn cho heo,

K'Brooke tự tin cho biết anh đã tham gia chương trình Thách thức công nghệ nông nghiệp vùng Mekong nhằm tăng tốc khởi nghiệp sáng tạo trong nông nghiệp dành cho các dự án khởi nghiệp tại Việt Nam, Lào, Campuchia, Myanmar để tiếp cận học hỏi và tìm kiếm nhà đầu tư chiến lược.

dùng men vi sinh để ủ thức ăn, cũng như xử lý phân và chất thải, sử dụng vaccine để tiêm phòng...

Chiều về, khi tiếng keng gọi heo vang lên, thì còn có 50 con dê trong độ tuổi sinh sản và rất nhiều dê con cũng lao từ triền núi về chuồng. Con nào con nấy bụng căng tròn bởi rau rừng. “Đề hoàn toàn không ăn cám nên gần như không tốn bất cứ chi phí nào cho việc nuôi dê” K’Brooke nói. Bên cạnh đó, cũng trong khu vực chăn nuôi này, Brooke còn tận dụng chân núi gà với số lượng lớn cũng từ nguyên liệu tự nhiên. Chúng kiến cảnh heo, dê, gà ủa về, trong đó có những chú heo, chú dê vừa được sinh ra mới hiểu rõ câu nói “dại mà khôn, khôn mà dại” của Brooke.

Đến nông nghiệp “thuận thiên”

Chăn nuôi thuận theo tự nhiên là cách mà những người K’ho đã từng sử dụng và đã bị quên lãng. Không chỉ có vật nuôi bản địa, K’Brooke còn đang theo đuổi một giấc mơ lớn hơn với cây trồng và phê và những cây trái bản địa. “Cách mạng” trong nông nghiệp đã được K’Brooke thực hiện ngay trong chính vườn cà phê của gia đình. Mùa khô, khi cái nắng lên đến đỉnh điểm, thiếu nước xảy ra trầm trọng trên hầu khắp tích cà phê ở vùng Di Linh, để giảm thiểu điều này, từ ba năm trước, K’Brooke đã thuyết phục bố mẹ cho trồng xen cây măng vào vườn cà phê. “Ba năm thôi cây đã lớn rồi, nặng (người) trổ nặng, mưa (người) trổ mưa mà cũng đỡ lo cà phê đổ ngã bão,” bà Ka Phiu - mẹ Brooke phấn khởi nói.

Một thói quen làm cà phê mà K’Brooke vẫn nhớ như in trong cả tuổi thơ là phải siêng xạc cỏ: “10 tuổi thôi mình đã biết đi xạc cỏ đồi công. Ngày ấy, không xạc cỏ là không giỏi.” Nhưng sau này, với sự ham tìm hiểu, nhất là được truyền cảm hứng từ cuốn sách Cuộc cách mạng một cộng đồng và Gieo mầm trên sa mạc của Masanobu Fukuoka, K’Brooke nhận ra giá trị

của một số loại cỏ nhất định đối với đất. Bởi thế anh không cần phải xạc cỏ mà chuyển sang quản lý sự phát triển của một số loại cỏ nhất định vừa giữ độ ẩm cho đất, vừa bớt chi phí mua phân bón. Hiện điều này đã được bà con cà phê thôn Lăng Cú học tập từ rẫy cà phê nhà ông K’ Díp - bố của K’Brooke.

Không chỉ vậy, bốn sào đất bố mẹ cho Brooke sở hữu ở Đình Trang Thượng là đất dốc đứng, anh đã chấp nhận không thu cà phê mấy năm để tập trung cải tạo đất và trồng cà phê theo hướng nông - lâm kết hợp. Đây là phương thức canh tác mà cây thân gỗ được trồng và khai thác trên cùng một diện tích với cây cà phê. Theo anh, hiện nay bà con chủ yếu canh tác theo hướng thâm canh thuần loài. Nhưng điều đó đồng nghĩa với không có tương lai. Việc đa dạng các loại cây còn phục hồi các hệ sinh thái đồng thời tạo thêm thu nhập cho người dân. “Cuộc sống người dân có ấm no người ta mới lo tới chuyện bảo tồn văn hóa. Bởi thế nông nghiệp không đơn thuần chỉ sản xuất mà đó còn là cuộc sống,” K’Brooke tâm tình.

Thế nên từ chuyện cây cà chua thân gỗ giá trị cao đang được bà con nông dân trồng xen canh với cà phê, anh hào hứng nói rộng về đa canh cây trồng. Anh bảo đây là việc tốt đem lại sự bền vững trong nông nghiệp. Độc canh quá nhiều đồng nghĩa là chết. Chế độ sống của đất. Chết khi giá cả xuống đáy...

Thuận tự nhiên là một cụm từ đang cần chung tay xây dựng một sự cân bằng sinh thái mà koho farm của K’Brooke đang theo đuổi từng ngày. Chim ăn chuối chín không hẳn là thảm kịch mà là tín hiệu đáng mừng vì khu vườn luôn thu hút nhiều chim chóc và các loại động vật khác cùng sinh sống hài hòa. Cuộc sống chúng ta cũng vậy, phải biết cho đi rồi sẽ nhận lại thông qua một vật chất khác. Một nền nông nghiệp bền vững là bạn phải hiểu tự nhiên hiểu quy luật của vũ trụ và một tư duy

thông thái. Koho đang gây dựng khu rừng, một trang trại thuận tự nhiên chính là tạo ra những sản phẩm an toàn - ngon và bảo vệ môi trường sống của chính chúng ta...

Gung Ré là xã duy nhất còn giữ lại tên gọi của ngày xưa. Theo lời người già kể lại, Gung Ré là tên một ngọn núi thần ở vùng này. Và các tên thôn Lăng Cú cũng là cách người ta gọi phiên từ làng cũ. “Sống ở một không gian như vậy bảo sao mình lại không muốn tìm lại chút ngày xưa. Nhưng điều đó không có nghĩa không bắt nhịp với xu hướng hiện tại,” K’Brooke cười nói.

Sinh ra ở buôn làng của người K’ho, những món ăn truyền thống quán quýt và nuôi dưỡng nên người con này. Nhưng K’Brooke hiểu rất rõ rằng: “Người trẻ sẽ không là gì nếu chỉ sống trong hoài niệm mà không lao động, không hòa nhập, không sáng tạo. Và văn hóa cũng sẽ chết nếu chỉ đứng yên một chỗ.” Vì thế anh đã lựa chọn hình thức kinh doanh ẩm thực, sản vật bản địa. Bởi “nói cho cùng đó là tri thức bản địa nghĩa là văn hóa. Và khi bản thân văn hóa sinh ra lại thì người ta mới đủ sức giữ gìn và phát huy nó”. Những sản phẩm của chính mình làm ra và cả những sản phẩm truyền thống của bà con quanh vùng được Brooke bán trên hệ thống website koho.vn và facebook với tên gọi K’ho Food. Brooke vẫn thường nói đùa rằng trang web đó như một phiên chợ, ở đó không chỉ có thịt heo đen mà còn lúa rây, đậu leo, măng ong, rau rừng, thổ cẩm, đồ đan lát..., những thứ mang đậm bản sắc người K’ho.

Không chỉ kinh doanh cho riêng mình, K’Brooke còn tư vấn, hỗ trợ tận tình bất cứ ai có nhu cầu làm nông nghiệp bền vững và làm giàu bằng tri thức bản địa. Đó chính là cách vận hành của nền kinh tế chia sẻ. Anh triết lý: “Nếu bạn muốn đi nhanh thì hãy đi một mình. Còn nếu muốn đi trên con đường lâu dài thì hãy đi chung cùng với những người khác” ☞

Chợ quê giữa phố thị

■ TRÍ NHIÊN

Đến chợ quê ngoài việc tìm lại cho mình không khí xưa cũ, người đi chợ còn có cơ hội góp chút chân tình để giúp những mảnh đời khó khăn.

Từ mấy tháng nay, đều đặn mỗi sáng chủ nhật hàng tuần, có một cái chợ quê nhỏ xíu, chỉ chiếm một góc nhỏ lại họp tại quán cà phê Cây Sấu trên đường Thích Quảng Đức, quận Phú Nhuận, TPHCM. Ở đó chứa đựng biết bao hồn cốt “quê nhà”, khiến ai một lần lạc bước cũng ngỡ ngàng, rồi nhớ quê da diết.

Ái nhớ quê thì đến

“Chợ quê chủ nhật này có tổ chức vẽ nón lá, mình muốn có thứ gì thêm, muốn các mẹ khéo tay xuất hiện giữa chợ để làm trâu, làm nhẵn, đan lát đủ thứ bằng lá cho bọn trẻ con bu quanh làm và chơi (chúng mình có sẵn mấy tấm đệm lát rồi)”.

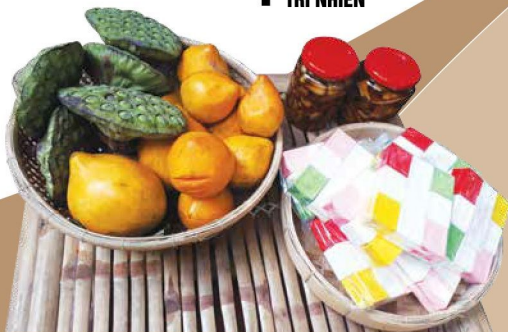
“...Chợ quê có món quê, cũng có cả những món không hẳn là quê, nhưng làm thủ công tỉ mỉ từ bàn tay của những người thợ lành nghề. Đến chợ quê, ngoài việc tìm lại cho mình những không khí xưa cũ, còn là góp chút chân tình mua cây giống cho những người dân đang sống trong rừng có kế sinh nhai mới nữa nghen”.

“Tuần này trời yên biển lặng, hàng họ đã có thể bon bon từ Quy Nhơn vào Sài Gòn, nên sáng mai nhà em lại ra Chợ quê tiếp nghen. Tuần này, ngoài món quen thuộc như mọi khi là ram tôm đất, nem chua và bánh bèo, nay em góp thêm món mới là bánh lọc nữa nhé, cũng món từ quê vào luôn”.

“Ghé Chợ chơi cũng được, mua sắm cũng được, hay ngồi nhâm nhi ly cà phê dưới tán cây xanh mát và tìm chút vị quê giữa lòng phố cũng hay ho lắm á. Hẹn gặp cả nhà vào sáng ngày mai nha”.

....

Đã thành thông lệ, cứ gần đến ngày chủ nhật cuối tuần là trên trang facebook của Hội quán

Các bà mẹ - đơn vị có sức sáng kiến tổ chức Chợ quê với mong muốn lưu giữ hồn quê giữa phố, chung tay giữ các làng nghề và giáo dục trẻ nhỏ lối sống xanh, lại ít đi lối mời gọi. Chợ chỉ họp từ 8 đến 12 giờ sáng chủ nhật hàng tuần nên ai không nhanh chân, sẽ không có cơ hội thưởng thức hay mua về những món hàng đặc sản từ nhiều vùng miền, nhất là thực phẩm chế biến sẵn. Góc này có chỉ bán đậu hũ nóng, góc kia bày rổ bố kết, bó sả, vài nhánh lá bưởi, có cả cái bếp với nồi gang xưa xưa để đun nước gội đầu, góc bếp nhỏ có khoai nướng, có cái mủng đựng bánh tằm làm bằng khoai mì và màu hoàn toàn tự nhiên.

Trừ sách ra, tất cả hàng hóa "đều từ quê ra", từ rau sạch, bánh phục linh, bánh xèo vỏ, xôi, tào hũ... đậm hương vị nhà quê, đến đồ thủ công mỹ nghệ, áo dài từ tấm đung chất Việt... Những "bạn hàng" thuộc thế hệ 6X, 7X, 8X ở các vùng miền khác nhau nhưng đều chân tình, ấm áp.

Lưu giữ hồn quê

Ngoài những sản phẩm cây nhà lá vườn, người đến chợ quê có thể dễ dàng tìm thấy những đồ thủ công hay gia dụng của các làng nghề truyền thống tưởng rằng đã "lạc trôi" theo kỷ ức. Đó là chiếc chiếu đệm bằng đan bằng tay từ Tây Ninh hay những sản phẩm khay, đĩa, chén làm từ tre, mo cau, hay lá sen từ miệt Đồng Tháp... Thậm chí có cả những đôi đũa kim giao - sản phẩm thủ công của đồng bào dân tộc thiểu số được làm từ gỗ Mạy Tắt, mọc trên núi đá vùng Lạng Sơn.

Có khi chỉ là mấy cái giỏ lủng, giỏ làm bằng rễ tranh, do các chị ở Hội quán Các bà mẹ mang về từ một chuyến đi Cần Thơ sau khi ghé thăm những người làm nghề ở đó. Vừa giúp được người có hàng muốn bán, lại vừa giúp người mua tìm được những thứ họ cần... Loại giỏ này ai nhìn vào cũng mê, bởi người ta mua để ngắm, để nhìn và để nhớ một thời ở quê chân lấm tay bùn, và giỏ cũng có thể dùng nó mỗi ngày nơi phố thị.

Đó là mấy tấm vải lụa để may áo dài được mang về từ làng lụa Mã Châu (Duy Xuyên, Quảng Nam), nơi chị Nguyễn Thanh Thủy, Hội trưởng Hội quán đã

nhiều lần đến tìm hiểu về một làng nghề giữ ít người biết đến. Mang lụa đến chợ như là cái cớ để giới thiệu cho nhiều người rõ hơn về

chất liệu và quá trình làm nên một tấm lụa, hiểu thêm giá trị của một làng nghề, nơi có những con người đang ngày đêm cố gắng hồi sinh một làng lụa nổi tiếng một thời.

Và chắc chắn không thể thiếu các loại rau củ sạch, cũng được người bán mang về từ nơi này nơi kia, đảm bảo không sử dụng hóa chất, thuốc trừ sâu...

Neo cá yêu thương

Điều dễ thương níu kéo các bà, các chị đến với chợ quê chính là một phần lợi nhuận từ phiên chợ sẽ được dùng để mua quà tặng cho những hoàn cảnh khó khăn. Món quà thường rất thiết thực như: dẻ giống tặng các hộ gia đình khó khăn hay bơ giống các hộ dân nghèo ở Lâm Đồng. "1.985.000 đồng là số tiền có từ sự đóng góp của mọi người trong buổi chợ quê sáng nay. Toàn bộ sẽ được chuyển về giúp những gia đình bị thiệt hại trong mùa lũ lụt vừa qua ở Tuy An mua lại cây giống cho vụ mùa mới", là thông tin được cập nhật ngay trên trang facebook của Hội quán ngay khi kết thúc một buổi chợ.

Một chị hào hứng đúc kết: "Một buổi sáng chủ nhật trời không nắng, mẹ và Voi xuống Chợ Quê Giữa Phố mang theo 2 quả đu đủ, 2 chẻ chuối sứ, mớ rau đắng và rau quế vị, thêm một bắp hoa chuối hột, tất cả đều ngọt và đậm tình quê tham gia họp chợ. Số tiền bán được dùng để mua sách bổ sung cho tủ sách Không gian đọc Củ Chi, bên cạnh đó Hội quán các bà mẹ còn tặng một suất học bổng 1 triệu đồng cho em Nguyễn Đăng Khoa học sinh lớp 4/4 trường Tiểu học An Phú 2 có hoàn cảnh đặc biệt để em được đến trường. Cảm ơn Hội quán Các bà mẹ và cảm ơn các bà mẹ đến mua hàng ủng hộ".

Tiền thu từ chợ đã theo chân các chị ở Hội quán đi khắp các tỉnh để giúp đỡ nhiều mảnh đời. Người bán kẻ mua đều đây không chỉ vì yêu nét đẹp quê hương, muốn gìn giữ hồn quê trong tâm thức mà còn vì cái tâm thiện nguyện của chị em. Đó là tình yêu quê hương, lòng nhân ái, chân tình... Có lẽ vì vậy mà phiên chợ trở nên đặc biệt, với mỗi người. Nó đã dần trở thành thói quen, thành "món nghiện" không được của nhiều chị em vào mỗi sáng chủ nhật hàng tuần.

"Nguyễn tác của chị em chúng tôi không chỉ là tặng hàng trăm suất quà, phần quà lớn hay nhỏ, mà chúng tôi mong muốn mang đến những "chiếc cần câu" cho những người thật sự cần để vươn lên trong cuộc sống" - chị Nguyễn Thanh Thủy, Hội trưởng Hội quán Các bà mẹ tâm sự.

DOANH NGHIỆP, NGƯỜI LAO ĐỘNG

và NHỮNG CÂU CHUYỆN KẾT NỐI

■ TS NGUYỄN ĐỨC LỘC

Mỗi năm, cứ độ năm hết Tết đến, các doanh nghiệp sản xuất tại các thị lớn lại rơi vào tình trạng phập phồng lo lắng. Câu hỏi thường trực là liệu những người công nhân đã quen với các thao tác dây chuyền sản xuất của công ty mình có quay lại làm việc không? Chuyện này trên thực tế không hề mới bởi nó vẫn thường được các chủ doanh nghiệp đặt ra trên các diễn đàn báo giới và kể cả các diễn đàn hội thảo về lao động việc làm tại các khu công nghiệp, khu chế xuất.

Cho đến nay, dường như giới chủ doanh nghiệp vẫn chưa có câu trả lời thỏa đáng mặc dù ngày ngày người công nhân vẫn đến công xưởng làm việc và người quản lý doanh nghiệp, công ty vẫn có thể hàng ngày gặp gỡ họ. Phải chăng để hiểu được người công nhân nghĩ gì? Từ đó tính toán để xác định mối quan hệ giữa người lao động và chủ doanh nghiệp là việc quá khó khăn? Bản thân tôi là người làm nghiên cứu nhân học, cũng không ít lần hình thành câu hỏi trong đầu nhằm tìm ra lời giải cho hiện tượng xã hội vốn dĩ quen thuộc này.

Những bữa tiệc Xuân và mạng lưới những người cùng quê

Cách đây vài năm, trong khuôn khổ của một đề tài về những đóng góp của người di làm ăn xa đối với vấn đề an sinh hộ gia đình, tôi thường có những cuộc quan sát tham dự dài ngày vào dịp Tết. Sở dĩ chúng tôi phải làm như vậy là do tính đặc thù của những người cùng làng cùng xóm di cư làm ăn khắp nơi và có tính biến động cao, nên một năm họ chỉ về thăm nhà vài lần, và dịp về đông nhất chính là Tết Nguyên đán. Ngay chính người thân trong gia đình cũng chỉ có thể gặp nhau trong dịp này. Đây là thời khắc hiếm hoi trong năm để những người di làm ăn xa tận dụng để nghỉ ngơi, ăn chung với nhau vài bữa cơm, và cùng nhau thực hiện các nghi thức kính nhớ ông bà tổ tiên như cúng chạp mả, tế xuân. Khi dòng người di cư đổ ra đô thị càng nhiều, người dân trong các thôn xóm càng ít đi trong những ngày thường nhật thì những ngày Tết

"Chuyến xe mùa xuân - Tết sum vầy" 2017 đưa sinh viên, công nhân, người lao động nghèo ở TPHCM về quê ăn Tết.
Ảnh: Suntory PepsiCo Việt Nam

là đúng là những ngày đông vui nhất. Các bữa tiệc được bày biện linh đình, liên tục suốt các ngày từ trong Tết đến trước rằm tháng Giêng, lúc mọi người lục tục khấp khởi lên đường mưu sinh. Tôi may mắn được tham dự các bữa tiệc như vậy suốt nhiều năm liền và thông qua quan sát tôi bắt đầu tự trả lời cho mình những câu hỏi về người di cư.

Tùy theo lứa tuổi, những người cùng thôn cùng xóm thường tụ họp nhau lại, "đậu tiền" để tổ chức tiệc tùng bùng với dân mây hát, tiệc mặn, bia rượu uống thoải mái. Ban đầu trong nhận thức có đôi phần định kiến của tôi là người miền Trung thường rất tiết kiệm, nhưng qua các bữa tiệc ngày Tết tôi lại thấy những người trẻ khá hào phóng với tiệc mỗi, bia bọt linh đình, xả láng. Nhiều người chia sẻ rằng sau một năm phải đi tứ tán khắp nơi để kiếm sống, có nơi có người đồng hương nhưng không phải là tất cả đều là người cùng thôn, cùng xóm. Nên gặp lại nhau thì rất vui, phải "hết mình" là vì vậy.

Sau những bữa tiệc linh đình vui vẻ, tôi nhận ra có một sự kết nối chặt chẽ giữa những người cùng quê. Trong bữa tiệc dĩ nhiên không thể thiếu những câu chuyện làm ăn nơi đất khách. Họ thông tin với nhau về tình hình lương hưởng, thu nhập, các khoản phúc lợi của doanh nghiệp, rồi từ đó so sánh với nhau. Từ đây họ trao nhận thêm các thông tin, cơ hội việc làm. Những quán café ở nơi thôn quê ngày Tết trở nên sôi động hơn bao giờ hết. Họ cứ rí rả với nhau trong khoảng thời gian hơn hai tuần. Các phương cách, chiến lược mưu sinh được chia sẻ và cũng là lúc đưa ra quyết định chuyển việc, hỗ trợ nhau tìm công việc mới nếu như công việc cũ không còn hấp dẫn, bị giới chủ doanh nghiệp chèn ép. Người đi thành phố làm việc không chỉ là những người đã đến tuổi lao động, mà có cả những cậu thanh niên, 16 - 17 tuổi. Sau một năm ra phố, về lại quê, họ trở nên già dặn hơn và họ cũng có những bữa tiệc riêng cho lứa của mình, cũng nhằm trao đổi thông tin về cơ hội việc làm đã qua và sắp tới.

Doanh nghiệp, người lao động và sự kết nối, tại sao không?

Tuy nhiên, câu chuyện tôi kể ở đây là câu chuyện của cách 3, 4 năm về trước, còn đến nay, các bàn tiệc vẫn được mở ra hàng năm như là một tập tục của người làm ăn xa quê. Còn việc kết nối chia sẻ thông tin mạng lưới những người cùng quê đa dạng hơn rất nhiều. Đặc biệt kể từ khi điện thoại thông minh và mạng xã hội trở nên thịnh hành, những nhóm cộng đồng (group) từ các mạng xã hội như: facebook, zalo, ican... được lập ra để kết nối, chia sẻ thông tin, tương hỗ cho nhau trong môi trường những người cùng quê khá hiệu quả. Những thông tin doanh nghiệp về tiền lương, phúc lợi, chế độ đãi ngộ được cập nhật liên tục. Họ không cần chờ đến bữa tiệc xuân để quyết định thay đổi công việc. Mạng xã hội đã giúp cho họ kết nối và vượt qua những giới hạn về không gian và thời gian, và đã mang đến cho nhiều tiện ích. Tuy nhiên, ở một khía cạnh khác, việc kết nối của những người lao động xa quê cũng đang trở thành một vấn đề thách thức đối với giới chủ doanh nghiệp.

Những người lao động đã kết nối và ngày một hiểu nhau hơn, nhưng người chủ doanh nghiệp dường như đang rơi vào bế tắc khi càng ngày càng không hiểu những người lao động đang làm việc trong nhà xưởng của mình. Trong thời gian gần đây cũng có khá nhiều doanh nghiệp nước ngoài liên hệ với chúng tôi để nhờ tư vấn rằng: "Hãy nói cho chúng tôi hiểu hơn về công nhân Việt Nam, để chúng tôi có thể cùng làm việc lâu dài với họ". Có lẽ đã đến lúc các cơ quan chức năng cần có chính sách, công cụ kết nối giữa giới chủ doanh nghiệp và người lao động để hai bên hiểu nhau hơn. Đó cũng là những nền tảng cơ bản cho sự phát triển bền vững khi câu chuyện về cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 cũng đã khởi đầu với nhiều kỳ vọng và không ít thách thức 🚧

Cho nhà thêm lộc

■ **DẶNG DUNG**

Năm nay, nhiều loại cây cảnh, trái cây có mẫu mã mới lạ đã được "trình làng".

Chó đốm công quất cảnh

Nghệ nhân Trương Ngọc Xuân, người trồng quất bonsai nổi tiếng ở Hà Nội đã nảy ra ý tưởng trồng quất trong chậu sành hình chó đốm. Những chậu sành độc đáo được làm tại làng gốm Bát Tràng. Trên lưng mỗi chú chó đều có 1 chiếc giỏ trồng quất cảnh. Hình ảnh quất sai trĩu quả trên thân những chú chó đốm không chỉ ngộ nghĩnh mà còn thể hiện mong ước năm mới thịnh vượng, nhiều tài lộc và may mắn.

Cây quất dáng lộc bình khổng lồ

Sau nhiều năm trồng và chăm sóc, ông Nguyễn Trung Thành ở Hưng Yên đã tạo hình thành công những cây quất dáng lộc bình khổng lồ. Mỗi cây quất cao khoảng 3m, đường kính thân 1,2m hình dáng giống chiếc lộc bình cân đối. Cây đủ điều kiện tạo thế phải là cây già từ 5 đến 7 năm, tán đủ rộng. Trên thân chiếc lộc bình màu xanh khổng lồ, những chùm quả sai trĩu tạo nên nét độc đáo riêng. Mỗi cây quất lộc bình có giá cả chục triệu đồng.

Dưa hấu Nam Mỹ tí hon

Giống dưa pepino, còn gọi là dưa hấu Nam Mỹ, vừa là cây ăn trái, vừa có thể trồng làm cây cảnh. Trái dưa pepino có hình oval, gần giống trái cà chua, nặng khoảng 200-300gram. Khi chín có màu vàng kem, sọc tím lá mắt, vị ngọt nhẹ, mềm, mùi giống như dưa lê. Ông Trần Văn Tiếp (ấp Khánh Hòa, xã Tân Khánh Đông, TP.Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp) đã chuẩn bị khoảng 2.000 chậu dưa tí hon để bán Tết. Mỗi chậu có giá từ 50.000 - 150.000 đồng, tùy vào số lượng trái 🚧

“NHÂN SINH”

trong văn hóa ẩm thực ngày Tết của dân tộc Thái Tây Bắc

■ NHẬT THANH

Di dọc quốc lộ 32 nối các tỉnh Yên Bái, Điện Biên, Lai Châu, chúng tôi dừng chân ở cánh đồng Mường Lò, Yên Bái - cánh đồng lớn thứ 2 của Tây Bắc và cũng là cái nôi văn hóa của dân tộc Thái. Người Thái đã định cư ở mảnh đất Tây Bắc từ rất lâu đời. Văn hóa ẩm thực độc đáo của họ cũng được lưu giữ cho đến ngày nay...

Món ăn của người Thái chủ yếu được chế biến từ nguyên liệu sẵn có: gạo nếp được trồng trên những thửa ruộng màu mỡ của cánh đồng Mường Lò, cá béo tròn được đánh bắt trên những dòng suối, rau gia vị hái trên rừng hoặc trong vườn nhà.

Nhờ “cái duyên” của người thích du lịch khám phá, tôi may mắn gặp được nghệ nhân người dân tộc Thái duy nhất của tỉnh Yên Bái – cô Điều Thị Xiêng. Tôi đã cùng cô đến nhà chị Lương Thị Chung ở Bản Chao Hạ xã Nghĩa Lợi đứng vào ngày gia đình mổ lợn ăn Tết. Chị Chung cho biết, ngày Tết, nhà nào cũng làm vài mâm cúng ông bà tổ tiên, mời anh em, họ hàng, thông gia, con cháu ăn Tết đoàn viên. Trước khi mời khách, chủ nhà mang thủ, đuôi, chân, xương sườn lợn đã luộc chín đặt lên bàn thờ thắp hương cúng tổ tiên, mời tổ tiên về ăn tết, cầu xin tổ tiên phù hộ sức khỏe - “khỏe như voi đang độ, khỏe chắc như sắt đá”, cầu mùa màng tươi tốt, chân trâu, bò, lợn, gà đều tốt. Sau khi cúng xong, mâm cúng phải để nguyên trên bàn thờ. Các món đặc sản được người Thái dọn riêng đãi khách có các món ăn đặc trưng nổi tiếng của người Thái Tây Bắc như: Pa Pỉnh Tộp (cá suối nướng lật úp), thịt trâu sấy, xôi ngũ sắc, lươn đồng sấy, thịt lợn chua rang, gỏi thịt lợn, cơm lam, các món thịt nướng, rêu đá, hoa ban. Cứ như vậy, bữa trưa nhà này mời ăn tết thì bữa tối và hôm sau lại nhà khác mời.

“Bông hoa ngũ sắc” trên mâm cỗ ngày Tết

Trong những món ăn được chế biến từ hạt gạo Mường Lò, nổi tiếng nhất là món xôi ngũ sắc. Đây cũng là món không thể thiếu trong mâm cỗ đãi khách ngày Tết của dân tộc Thái. Là một trong những hộ người Thái đầu tiên làm du lịch cộng đồng ở bản Đều, xã Nghĩa An - chị Hoàng Thị Phương cho biết, xôi ngũ sắc hội tụ được những giá trị truyền thống và hiện đại, mang ý nghĩa về quan niệm vũ trụ, triết lý âm dương và ý nghĩa nhân sinh cao đẹp. Xôi có 5 màu gồm màu trắng nguyên thủy của

gạo nếp và các màu vàng, xanh, đỏ, tím, tượng trưng cho: sức khỏe, tiền tài, hạnh phúc, môi trường sống, sự thủy chung. Mâm xôi ngũ sắc thường được bày ở trung tâm mâm cỗ.

Đặc có xôi ngon, thơm dẻo, nguyên liệu để nấu xôi phải là gạo nếp Tú Lệ - hạt to, trong, là loại nếp thơm ngon và nổi tiếng nhất vùng. Bốn loại lá rừng dùng để nhuộm các màu xanh - đỏ - tím - vàng được nấu với nước lấy từ suối nguồn ở xã Tú Lệ. Khi đã có nước màu, gạo nếp được bỏ vào ngâm khoảng 10 tiếng rồi vớt để ráo. Sau đó, gạo được đổ trong chõ xôi truyền thống của đồng bào gọi là Mỏ Nùng.

“Gà tơ tẩn đem đến, không bằng cá Pỉnh Tộp đem cho”

Tục ngữ Thái có câu: “Cây mần mọk má ha, Báu to pa pỉnh tộp ma sú” nghĩa là: “Gà tơ tẩn đem đến, không bằng cá Pỉnh Tộp đem cho”. Người ta đánh giá món cá nướng này sang trọng không chỉ bởi giá trị ẩm thực mà còn bởi sự ước lượng chuẩn xác và bàn tay khéo léo của người làm. Từ xa xưa, cá và các loại thủy sản đã là nguồn thực phẩm quan trọng trong bữa ăn hàng ngày của người Thái. Khi đứa con mới ra đời, người mẹ lấy đôi dưa mới gắp miếng cá nướng chấm vào miệng con trẻ, làm như vậy có nghĩa là bé sinh ra hưởng miếng cơm cá mà lớn khôn. Đối với đồng bào Thái, “Cơm trắng, miếng cá bạc” là biểu tượng cho sự no đủ, hạnh phúc.

Cá Pỉnh Tộp hay còn gọi là “Pa Pỉnh Tộp” có mặt

Ảnh 1: Lễ cúng Tết của dân tộc Thái.

Ảnh: Nhật Thanh

Ảnh 2: Độc sản Pa Pỉnh Tộp.

Ảnh 3: Xôi ngũ sắc. Ảnh: Giảng A Phôn.

trong những bữa ăn bình dị hàng ngày cũng như trên mâm cỗ trong những ngày lễ, ngày Tết, hay mâm cơm đãi khách của người Thái Tây Bắc. Để làm được món “Pa Pỉnh Tộp”, người ta chọn loại cá chép khoảng 0,5 kg trở lên, béo và còn tươi. Trước khi mổ phải cạo vảy để gia vị ướp ngấm đều vào cá, không mổ cá đang bụng mà phải mổ đàng dọc sống lưng để khi lật úp, cá mềm mại dễ gấp hơn và phần gia vị nhồi trong bụng cá khi tiếp xúc với than hồng sẽ tỏa mùi thơm ngấm vào thịt cá. “Pa Pỉnh Tộp” phải ướp bằng ớt bột khô thì khi nướng, cá mới thơm ngon và ướp đậm muối hơn một chút so với cá đem rán. Sau khi tẩm ướp, để khoảng 5-10 phút, người ta nhồi vào bụng cá những loại rau thơm đã được thái nhỏ như: gừng, tỏi, sả, hành, rau thơm rừng (Hom mu chun) và mắm măng của cây sa nhân. Gấp úp con cá lại, xoa một lớp bột riềng và thỉnh gạo ngoài vỏ cá rồi kẹp vào gấp nướng. Cá phải nướng trên cây gỗ nũi dáo để cá chín vàng đều, thơm ngon. Khi gỡ cá ra đĩa, người Thái có sáng kiến dùng sợi chỉ vuốt dọc theo chiều gấp, con cá được gỡ ra nguyên vẹn, không vỡ nát.

Đối với người Thái, khách quý tới nhà, sau khi đôi lời chia vui, cảm ơn, chủ nhà sẽ chia phần “Pa Pỉnh Tộp” cho khách với ý niệm: đây là món ăn thể hiện sự quý trọng, mến khách, hẹn gặp lại và không bao giờ quên!

Gà nướng, trâu khô và rau rừng kiểu Thái

Theo chân nghề nhân Điền Thị Xiêng, tôi khám phá thêm món gà nướng trong mâm cơm được làm trong

ngày Tết của người Thái. Chị cho biết, gà nướng của người Thái bao giờ cũng là gà nhay ổ, đây là lúc gà béo nhất mà thịt lại mềm. Cách nướng khá độc đáo, gà mổ sạch, ướp gừng, sả, lá thơm, hạt sên (mắc khén) rồi nướng than. Bí quyết là khi nướng phải vừa xoay đều tay vừa quạt nhẹ, thỉnh thoảng dùng lông gà phết mỡ lên thân gà, có thể gà mới chín đều, vàng và thơm ngày.

Để đãi khách quý, người Thái dọn thịt trâu khô và các món rau rừng cùng món gà nướng. Thịt trâu khô được chế biến từ thịt bắp của trâu, nướng đủ độ chín. Khi ăn xé ra thành từng sợi nhỏ, cộng dài để cảm nhận được vị ngọt của thịt trâu, mùi khói ngai ngái của núi rừng, vị đậm đà của các gia vị tẩm: sả, ớt, tỏi, tiêu. Các món rau từ rau cải nướng ngọt dịu, bẹ chuối rừng bùi bùi đậm đà, rêu đá nấu canh hay trộn gia vị rồi nướng, hoa ban nấu canh hoặc xào đều vô cùng hấp dẫn. Rêu đá và hoa ban là hai món ăn truyền thống của người Thái, được dùng trong hội cưới, chuyên chở cả câu chuyện tình chung thủy và khát vọng ấm no, hạnh phúc.

Ngày xuân đến với các bản làng Tây Bắc, nắm tay mùa xòe với những gái Thái “thắt dây lưng ong” đậm đà, thưởng thức một bữa ăn ngày Tết đặc trưng của dân tộc Thái và hòa cùng cung bậc vui tươi trong trẻo của dân tình nẩy lên giữa núi rừng, mới cảm nhận được trọn vẹn triết lý nhân sinh của con người Tây Bắc: “Ấm dương của tự trụ, khát vọng ấm no, hạnh phúc của con người” ☺

Hương rừng Tây Bắc thấm sâu vào từng món ăn. Đến Tây Bắc, khách say vì các món ăn của bà con các dân tộc, say vì hương vị của núi rừng, say vì câu khắp, điệu xoè không bao giờ thiếu sau mỗi bữa tiệc nơi đây...

■ YÊN NGUYỄN

Thịt lợn muối chua

Thịt lợn được chọn lọc kĩ, thái miếng bằng hai đầu ngón tay, ướp với men lá rừng cùng gạo rang giã nhỏ khoảng một tiếng đồng hồ. Dùng lá chuối hơ qua lửa không rửa mà chỉ lau cho khô và sạch dùng để lót xuống đáy bồ, sau đó xếp thịt lên, cứ mỗi lớp thịt lại cho một lượt gạo rang trộn với muối, sau đó đậy kín bằng lá chuối. Thịt được treo trên bếp lửa dùng để ăn dần... Khách thường thích món thịt lợn muối chua vẫn cảm nhận được màu sắc của thịt, độ béo ngậy của bì lợn, độ chua của men rừng, mùi thơm của gạo rang. Món này thường được dùng nhiều với các loại rau rừng.

Thịt gà nấu canh chua

Chọn từ gà nuôi thả (gà đồi) những con vừa phải không to quá, mổ sạch bỏ hết nội tạng, chặt thành từng miếng, ướp với măng được muối chua cùng gia vị hạt dổi, ớt, gừng... ướp khoảng 30 phút cho ngấm hương vị của măng, gia vị của rừng. Xếp vào nồi không đun trực tiếp trên bếp mà chỉ để xoay đều canh bếp lửa khoảng hai tiếng, thịt chín cũng là lúc gia vị ngấm kỹ vào thịt gà.

Com lam

Được chế biến bằng cách vo gạo sạch, cho vào ống nứa bánh tẻ còn tươi, đổ nước chỉ kín hạt gạo, sau đó đem nướng trên bếp lửa cho chín. Khi ăn ta thường thích vị thơm của hạt gạo quyện với vị của nứa tươi khi cháy. Đây là món ăn đặc trưng của người Thái Mường Lò và không biết từ bao giờ nó đã là đặc sản mà du khách tới đây không thể quên được.

Canh Mọ

Lễ, Tết của người Thái không thể thiếu được món Canh Mọ. Món ăn đậm đà hương vị núi rừng được chế biến từ các loại thịt chuột, chim, sóc sấy khô, băm nhỏ, trộn với hoa chuối, các loại rau thơm, ớt chỉ thiên, mắc khén. Tất cả được cho vào trong ống tre cùng với gạo nếp giống như món cơm lam, đem đốt. Khi sôi lấy que tre vớt nhón sọc liên tục đến khi nhuyển. Khi đổ ra bát, món Canh Mọ sền sệt và sánh, dùng xôi nếp nếm chấm ăn rất thơm ngon.

HƯƠNG VỊ NGÀY TẾT CỦA NÚI RỪNG

Tây Bắc

Thịt trâu nướng (nhũn táp)

Món thịt trâu nướng chế biến đơn giản, chỉ dùng những gia vị có sẵn ở địa phương nên hương vị đặc biệt, nếu đã thưởng thức một lần thì ít ai quên được. Người Thái thường chọn những miếng thịt thăn của con trâu còn non, thái dọc theo thớ chừng hai đốt ngón tay, dùng lá dong quấn chặt lại, đem nướng trên bếp than củi đang cháy hồng, vừa lật vừa thổi lại cho tái đều. Khi thịt trâu chín tái thì thái lát thật mỏng xếp đều lên đĩa. Riêng gia vị như: lá chanh thái nhỏ, hạt xén nướng giã nhỏ, một ít ớt, muối, chanh...đều nằm trong món Pja (Pja được lấy từ ruột non của con trâu vừa mổ).

Măng đắng

Là loại măng chủ yếu từ cây vầu, cây nứa có lá xanh đã mọc trổ trên mặt đất. Khi ăn măng đắng, người ta thường nướng trên bếp lửa cho cháy vỏ, ăn chấm với chấm chèo - muối, ớt, lá gừng, tỏi gia nhỏ, hạt sên... Món măng đắng có vị ngọt, vị đắng từ măng, vị mặn của muối, vị cay tê tê của gừng và hạt sên, vị cay nồng của ớt.

Rau rừng sôi

Người Thái dùng rất nhiều loại rau như: tằm bóp, rau đu đủ, cỏ mần trầu, hoa chuối rừng, hoa ban... Rửa sạch, đem sôi trên chõ gỗ cho chín vừa để không làm mất hương vị. Rau rừng sôi khi ăn chấm với nước chấm tự pha chế, món có vị đặc trưng ngọt, đắng, bùi, chất, cay từ các món rau Tây Bắc 🇹🇻

Rực rỡ Tết Huế

với mâm bánh cúng gia tiên

■ TUẤN ANH

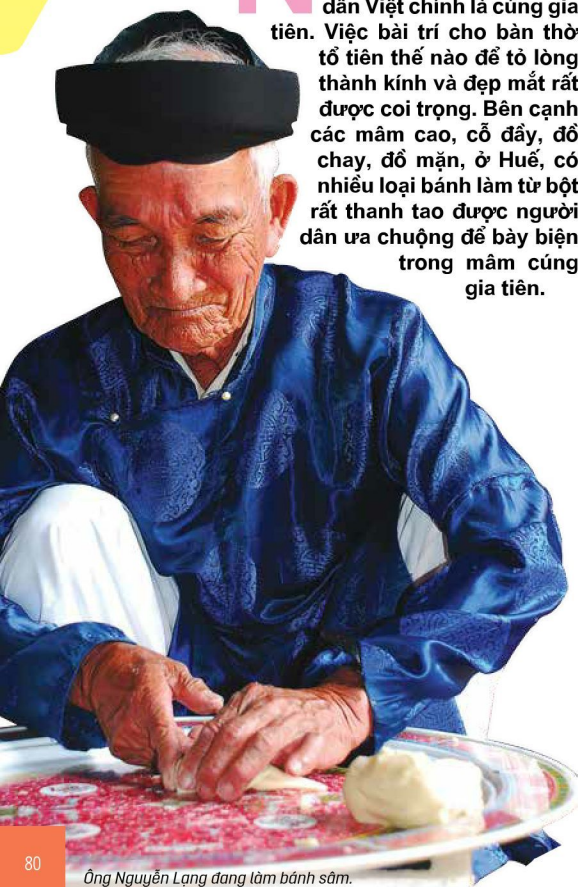
Năm hết, Tết đến, một phong tục không thể thiếu đối với mọi người dân Việt chính là cúng gia tiên. Việc bài trí cho bàn thờ tổ tiên thế nào để tỏ lòng thành kính và đẹp mắt rất được coi trọng. Bên cạnh các mâm cao, cỗ đầy, đồ chay, đồ mặn, ở Huế, có nhiều loại bánh làm từ bột rất thanh tao được người dân ưa chuộng để bày biện trong mâm cúng gia tiên.

Bánh Thuận

Đây là loại bánh đã hiện diện từ lâu trên bàn thờ cúng gia tiên vào dịp lễ Tết của người dân Huế và miền Trung. Bánh được làm từ nguyên liệu chính là trứng vịt, bột củ bình tình, bột năng trộn lẫn, đánh nhuyễn sủi bọt. Bánh Thuận dễ làm, nhưng đòi hỏi người làm bánh phải rất cẩn thận, kiên nhẫn, bởi khi bột đổ vào khuôn nóng quá hay để lâu thì bánh dễ bị cháy xém. Để bánh khỏi dính, người ta thường quét chút dầu phụng lên khuôn. Và để bánh chín đều, màu sắc không có sự khác biệt quá lớn do độ nóng không đạt, người thợ đồ bánh phải giữ lửa đều tay cả trên và dưới khuôn. Thông thường mỗi mẻ bánh chín tầm 4 đến 5 phút, tuy nhiên, muốn ra lò những mẻ bánh giòn và giữ được lâu, người ta đặt bánh lên nong tre để trên bếp tro còn ấm i nóng, sấy khô trong khoảng 15 tiếng.

Nổi tiếng về nghề làm bánh Thuận truyền thống ở Huế phải kể đến thôn Hiền An, xã Vinh Hiền, huyện Phú Lộc. Trong năm, làng nghề rất ít khi đồ lửa làm bánh, nhưng kể từ cuối tháng 11 Âm lịch, người dân bắt đầu tui bụi đánh trứng, nhào bột, ra khuôn làm bánh để cung cấp cho thị trường. Cô Nguyễn Thị Xê, người có thâm niên làm nghề 15 năm ở Hiền An cho biết, trước đây, bánh Thuận được làm hoàn toàn thủ công, hiện nay với việc sử dụng máy đánh bột bằng điện, bánh được sản xuất ra nhiều hơn đủ cung ứng cho thị trường ở Huế và các tỉnh thành lân cận. Thôn An Truyền, xã Phú An, huyện Phú Vang, TT Huế cũng là nơi tập trung nhiều hộ làm bánh Thuận. Trong năm, các hộ thường làm "lại rai", nhưng kể từ tháng 9 Âm lịch trở đi, làng nghề bắt đầu "vào guồng" chạy hết công suất để kịp cung cấp cho thị trường Tết. Vào mùa cao điểm, mỗi hộ làm nghề đồ khoảng 5.000 đến 6.000 cái bánh/ngày.

Ông Nguyễn Lạng đang làm bánh sấm.

Bánh in và bánh Trái cây

Miệt vườn Kim Long là vùng đất nổi tiếng của xứ Đàng Trong với phong cảnh hữu tình, nơi được mệnh danh là miền gỏi đẹp đến nỗi tương

Bánh trái cây

truyền vua Thành Thái đã viết câu thơ “Kim Long có gỏi mỹ miều, Trầm thương Trầm nhớ, Trầm liếu, Trầm đi”. Ngày nay, Kim Long còn lưu giữ rất nhiều nghề truyền thống mà trong đó, phải kể đến là nghề làm bánh ngũ sắc (thường gọi là bánh in). Đây cũng là những loại bánh

mà theo phong tục, tập quán, người dân Huế thường bày biện trên bàn thờ vào ngày Rằm, ngày Tết.

Gọi là bánh in bởi bánh được làm từ đậu xanh và bột nếp, rồi nén lại bằng cái khuôn nhỏ cỡ bao diêm, in hoa văn lên thân bánh. Bánh có màu trắng nhưng có tềngoi bánh ngũ sắc vì được gói bằng vỏ ni lông 5 màu khác nhau: đỏ, xanh, vàng, hồng, tím. Theo bà Nguyễn Thị Tý - 62 tuổi, trông đơn giản vậy nhưng để làm được cái bánh in người thợ phải trải qua 10 công đoạn khác nhau, từ bóc vỏ đậu xanh, xay, sàng bột, chà mịn, bỏ bột vào khuôn in, sấy và gói...toàn bộ đều được làm thủ công.

Ngoài bánh in, xứ miệt vườn Kim Long còn được biết đến bởi nghề thuật làm bánh trái cây nổi tiếng - một loại bánh có nguồn gốc từ cung đình. Bánh được làm bằng bột đậu xanh phủ rau câu phía ngoài. Bánh được tạo hình theo nhiều loại trái cây và được phủ màu sắc sinh động với phẩm màu tự nhiên: màu vàng dùng bột nghệ, cà rốt, màu đỏ từ cà gác, màu xanh của lá dứa, lá rau ngót và màu tím của củ dền...

Bánh Sấm cùng bánh Dứa

Bánh Sấm và Bánh Dứa cũng là hai loại bánh được người Huế chuộng lên bàn thờ cúng gia tiên trong các dịp kỵ, giỗ. Tuy nhiên hiện nay, các loại bánh này ít thấy trên thị trường. Những người còn theo đuổi nghề làm bánh này còn rất ít, đa số tuổi cao sức yếu, và giới trẻ thì không còn mặn mà với nghề vì bánh được làm khá cầu kỳ, để làm đẹp, làm ngon rất khó, đòi hỏi tay nghề kỹ thuật cao, mất rất nhiều thời gian, công sức.

Theo ông Nguyễn Lạng, 85 tuổi, làng An Thành, xã Quảng Thành, huyện Quảng Điền, một trong những người hiếm hoi ở làng này còn theo đuổi với nghề thì sở dĩ bánh được gọi là bánh Sấm vì bánh có hình dáng như củ nhân sấm. Dù nguyên liệu để làm bánh dễ kiếm, đó là bột đậu xanh, vùng quê nào cũng có nhưng đây là loại bột khi nung nhiệt độ cao bánh thường bị vỡ, nứt nẻ. Không dễ để làm bánh đẹp bởi lẽ nếu uốn không khéo thì bánh có hình dáng thô kệch như rễ cây.

Với bánh Dứa - một loại bánh nếp với nhiều màu sắc khác nhau có nhân bên trong là thịt mỡ heo, đậu phụng...cũng vậy. Hầu như, loại bánh này chỉ được người dân tự làm để chưng trên bàn thờ mỗi dịp trọng đại, và tại làng An Thành nơi thủ phủ của loại bánh này cũng chỉ còn vài hộ còn làm nghề nên thỉnh thoảng mới thấy bánh ở một vài phiên chợ quê và hiếm thấy trên thị trường 🐾

Ghê Huế thưởng thức bún giò “hữu cơ”

■ AN BÌNH

Ấm thực Huế không thể bỏ qua món bún giò heo. Nhưng để thưởng thức được một tô bún giò heo, đúng chất Huế, được chế biến hoàn toàn bằng các loại nông sản, thực phẩm hữu cơ, đạt tiêu chuẩn an toàn vệ sinh thực phẩm thì không phải dễ! Bạn chỉ có thể tại nguyên khi đến địa chỉ số 101 Phan Đình Phùng, TP Huế, trong khuôn viên quán Café Gió và Nước tọa lạc bên sông An Cựu của Công ty TNHH MTV Nông sản hữu cơ Quê Lâm (Tập đoàn Quê Lâm).

Trong những ngày Tết cổ truyền, thực khách sẽ được thưởng thức tô bún giò heo được chế biến hoàn toàn bằng sản vật hữu cơ. Bún tươi làm từ gạo hữu cơ Quê Lâm, được người làng Vân Cù sản xuất. Gạo hữu cơ và các loại rau, củ, hoàn toàn do Tập đoàn Quê Lâm cung cấp, được sản xuất theo mô hình khép kín đảm bảo tiêu chí “6 không”: không hương liệu, không dùng hóa chất tẩy trắng, không chất bảo quản, không

thuốc diệt cỏ, không phân bón hóa học, không thuốc trừ sâu. Giò và xương heo được cung cấp bởi heo hữu cơ của Tập đoàn Quê Lâm theo mô hình chăn nuôi sạch với tiêu chuẩn “5 không”: không có chất tạo nạc, tạo màu, tăng trọng, chất kháng sinh và kim loại nặng. Ăn bún giò không thể thiếu đĩa rau sống. Và, cũng như bún, giò heo...rau sống các loại là rau hữu cơ được cung cấp bởi Tập đoàn Quê Lâm.

Vị ngon đậm đà của tô bún giò heo đúng chất Huế của Quê Lâm chính là kết hợp hòa quyện giữa miếng ngon truyền thống và tinh hoa từ thực phẩm sạch 🐾

Đà Lạt VÀO GIỎ QUÀ TẾT

■ NINH GIANG

Thành phố Đà Lạt được biết đến là thủ phủ rau, hoa của cả nước. Những mặt hàng nông sản xuất xứ từ Đà Lạt đã xuất hiện trên các kệ hàng tại siêu thị, chợ đầu mối nông sản, giờ còn được nhiều đơn vị, cá nhân đưa vào giỏ quà trong dịp Tết Nguyên đán 2018.

Đáp ứng nhu cầu của khách hàng, những nông sản công nghệ cao của thành phố Đà Lạt (tỉnh Lâm Đồng) như: rau xà lách thủy canh, dưa pepino, dâu tây, cà chua, dưa chuột, su hào tím, bông atiso, khoai lang mật... được đóng thành những giỏ quà để giới thiệu đến người tiêu dùng dịp Tết. Với nhiều người trồng nông sản tại Đà Lạt, đây là hướng thay đổi cách tiếp cận với người tiêu dùng. Bằng cách giới thiệu nông sản thông qua những giỏ quà Tết đặc biệt, người tiêu dùng sẽ có cái nhìn đa dạng hơn về nông sản tại phố núi.

Ngay từ thời điểm trước Tết Nguyên đán 2018 hơn 2 tháng, gia đình chị Phạm Thị Thủy Linh (38 tuổi, tổ Lâm Văn Thạnh, phường 11, TP Đà Lạt) đã nhận được nhiều đơn hàng về giỏ quà Tết nông sản Đà Lạt. Theo chị Linh, thông thường người tiêu dùng sẽ được tư vấn và giỏ quà Tết cũng được gói tùy thuộc vào nơi vận chuyển. "Đối với những khách ở gần thì giỏ quà sẽ đựng trong giỏ xách, có giá từ 180.000 đến 200.000 đồng/giỏ, gồm 5 đến 6 loại rau, củ, quả. Dạng quà Tết được đựng trong những hộp giấy cứng, phù hợp với vận chuyển đi xa và đựng được nhiều nông sản, có giá

từ 500.000 đến 800.000 đồng/giỏ với khoảng 5 kg gồm nhiều loại rau, củ, tất cả đều được trang trí bắt mắt đáp ứng thị hiếu của khách hàng" - chị Linh chia sẻ.

Còn anh Nguyễn Đức Huy, Giám đốc HTX Dịch vụ nông nghiệp tổng hợp Thủy canh Việt (đường Lữ Gia, phường 9, TP Đà Lạt) cho biết, trong đợt Tết Nguyên đán đơn vị đưa ra nhiều dòng sản phẩm là những hộp rau tươi đóng gói, bọc cuốn trong màng thực phẩm, bảo quản trong ngăn mát từ 15-18°C. "Sản phẩm của chúng tôi được trồng trong vườn rau công nghệ cao, áp dụng hệ thống chăm sóc thông minh, sản phẩm khi đến tay người tiêu dùng có thể truy xuất nguồn gốc và giới hạn thời gian sử dụng trong vòng 7 ngày kể từ khi thu hoạch", anh Huy chia sẻ.

Theo những đơn vị cung cấp giỏ quà Tết bằng nông sản, nhu cầu mua giỏ quà Tết bằng nông sản Đà Lạt đang có xu hướng tăng mạnh trong những năm gần đây. So với giỏ quà Tết truyền thống, thường được làm rượu, mứt, bánh trái... thì giỏ quà Tết bằng nông sản có sự độc đáo, lạ lẫm và thiết thực cho người được biếu, tặng. Việc biến những sản phẩm nông nghiệp đặc trưng thành giỏ quà biếu, tặng ngày Tết không chỉ tạo ra sản phẩm mới, lạ, độc đáo mà còn nâng cao được giá trị nông sản Đà Lạt, tăng doanh thu cho người sản xuất, hình ảnh nông sản Đà Lạt ngày càng được nhiều người biết tới. 🇻🇳

Ngày xuân, nhớ Lạp Xưởng tươi “nhà làm”

■ MINH TÂM

Trước Tết Nguyên đán khoảng một tháng, nhà đi tôi ở thị trấn Tầm Vu (huyện Châu Thành, Long An) có giò. Có lẽ cũng là dịp cuối năm nên nhà đi thường làm cỗ rất to, mời cả họ về tụ hội. Với tôi, chạy về quê ngoại vào dịp giò này đã thành một thói quen, một kỷ ức gắn liền với Tết.

Nếu như Tết miền Bắc luôn có món giò chả (miền Nam gọi là chả lụa) thì mâm cỗ ngày xuân ở miền Nam không thể thiếu món lạp xưởng tươi. Không chỉ là “món tử” trên mâm cỗ được trẻ con thích mê, lạp xưởng tươi còn là món quà Tết “homemade” (nhà làm) mà mỗi năm đi đều gửi tặng cho các gia đình trong họ. Mỗi nhà được biếu vài dây lạp xưởng, thế mà thân tình. Hương vị đậm đà ẩn trong màu đỏ rượu của món lạp xưởng ngày nào luôn mang một nét gì đó rất riêng.

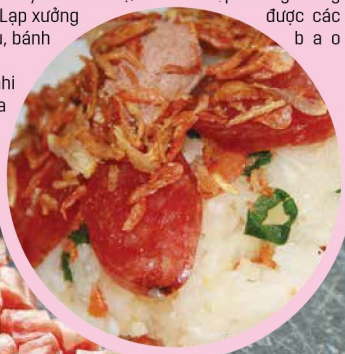
“Mỗi vùng mỗi vị, mỗi lò mỗi bí quyết”, với đi tôi, công đoạn làm lạp xưởng được bắt đầu bằng việc chọn mua ruột heo. Ruột heo sau khi được rửa sạch, dùng rượu trắng đổ vào, bóp sạch để khử mùi. Phần thịt dùng để nhồi phải chọn thịt nạc, tươi nóng. Riêng với mỡ thì xắt nhỏ cỡ hạt lựu rồi ướp với đường cùng gia vị cho đến lúc có độ trong thì mới đem trộn với thịt. Trộn hỗn hợp với tỏi, đường, một ít muối, hạt nêm, tiêu hột và gia vị đặc trưng làm nên món lạp xưởng tươi ngon là loại rượu mai quế lộ. Tiếp đến là chia ruột heo ra thành những đoạn ngắn khoảng 1 tấc rồi để nhồi thịt vào. Kết thúc từng đoạn dùng dây thắt khúc lại và cứ như vậy đến khi hoàn tất.

Làm lạp xưởng tươi tại nhà theo lối thủ công rất cần đến nguồn năng tự nhiên để phơi khô. Vào ngày nắng tốt, chỉ cần phơi hai ngày rồi đến ba ngày là bề mặt lạp xưởng đã se lại.

Để chế biến lạp xưởng, thay vì chiên, đi tôi chọn cách luộc với nước hoặc nước dừa. Với đa số đặc sản của miền Tây, nước dừa chính là bí quyết! Cho một lượng nước vừa đủ xâm xấp lạp xưởng, canh lửa nhỏ rồi dùng đũa trở đều, cho đến khi cạn nước thì lạp xưởng cũng vừa chín tới, căng bóng. Cách này không dùng dầu, lạp xưởng đạt đến độ mềm vừa phải, vừa an toàn cho sức khỏe. Nhưng với tôi và chị hai, từ nhỏ đã thích xỏ từng chiếc lạp xưởng rồi đem nướng, cảm giác xuyết xoa vừa thổi vừa ăn khi que lạp xưởng còn nóng rất “chất”.

Để bảo quản lạp xưởng tươi lâu nhất có thể và tránh làm lạp xưởng tươi bị chua, sau khi phơi khô lạp xưởng đi tôi sẽ gói giấy và cho vào ngăn đông tủ lạnh, bằng cách này có thể dùng lạp xưởng trong 1 tháng. Khi muốn dùng đến chỉ cần rã đông là có thể sử dụng. Lạp xưởng được các bà nội trợ biến tấu thành nhiều món như cơm chiên dương châu, bánh b a o hắp, gói cuốn với thịt kho hột vịt...

Trong những ngày Tết, còn gì đậm đà hơn chút rượu nhâm nhi với hột vịt bắc thảo đậm béo cùng lạp xưởng, tôm khô và vị chua thanh thoát của củ kiệu. Và vì vậy, thiếu lạp xưởng tươi quả thật là mất đi một hương vị đặc biệt quê nhà miền Tây! 🍷

ĐẾN CHỢ BÌNH ĐIỀN

Mua sỉ "Cá ngon, Ốc lạ"

■ PHƯƠNG ĐĂNG

Với tổng diện tích hơn 1.000m² được phân chia thành 24 ô vựa, Khu hải sản cao cấp nằm trong chợ Bình Điền (thuộc KTM Bình Điền, Tổng Công ty Thương mại Sài Gòn TNHH MTV – SATRA) đã trở thành điểm dừng chân không thể thiếu của bất kỳ khách hàng nào ghé thăm chợ trong thời điểm này.

Thương nhân - nghệ nhân

Anh Hồ Ngọc Lai, chủ vựa hải sản 24H là một trong những thương nhân đầu tiên về kinh doanh tại Khu hải sản cao cấp chợ Bình Điền. Anh cho biết: Không giống với việc buôn bán các mặt hàng hải sản thông thường, kinh doanh hải sản cao cấp cần một sự tinh tế, tỉ mỉ, có thể xem như một thú chơi của thương nhân. "Con cá không chỉ cần lạ, ngon mà phải đặc biệt tươi. Tuổi đến độ còn quẩy đuôi dù khách của tôi có mang cá từ Bình Điền sang Đài Loan (Trung Quốc) thường thôi!" - anh Lai vui vẻ cho biết.

Theo anh Lai, chỉ riêng việc xây dựng bể nuôi đạt tiêu chuẩn, phải mất khoảng 4 tháng. Trước khi có thể rộng (thả) hải sản, các bể này phải được đổ nước biển chở bằng xe bồn từ Cần Giờ, Vũng Tàu vào và thay nước liên tục đến khi không còn mùi xi-măng. Hệ thống làm lạnh cũng được đầu tư, sao cho nhiệt độ nước tương thích với môi trường sống của từng loại hải sản. Nếu không được nuôi đúng cách, những loại hải sản "khó chiều" này sẽ chết hoặc xuống cân, khiến người bán bị thiệt hại rất nặng. Do vậy, phải là dân trong nghề, có kinh nghiệm lâu năm mới dám tự tin kinh doanh những

Anh Trịnh Văn Tuấn (ngồi cùng bên phải) đang được người bán tư vấn cách chế biến ốc vôi vôi Canada - một trong những loại hải sản "hot" tại Khu hải sản cao cấp Bình Điền. Ảnh SATRA cung cấp.

Chợ đầu mối nông sản thực phẩm Bình Điền rộng hơn 20 ha, là chợ đầu mối có quy mô hoạt động lớn nhất nước. Chợ hiện có hơn 1.400 thương nhân hoạt động với lượng hàng hóa giao dịch lên đến 2.550 tấn/ngày đêm, tổng giá trị giao dịch khoảng 118 - 125 tỷ đồng, trong đó có hơn 1.200 tấn (doanh thu hơn 72 tỷ đồng) là các mặt hàng thủy hải sản.

mặt hàng này.

Để cá sống khỏe ở bể tại chợ Bình Điền là một chuyện, nhưng để cá còn tươi ngon ngay trước khi chế biến dù có được mang ra nước ngoài lại cần một bí quyết gia truyền. Anh Lai tiết lộ: "Chúng tôi phải gây mê cho cá, để chúng ngủ đông suốt 8 tiếng đồng hồ trên chuyến bay cùng khách trước khi tỉnh lại tươi rói trên mặt thớt của đầu bếp Đài Loan".

Hoàn thiện phân khúc cao cấp

Hiện nay, hầu hết các "món ngon vật lạ" đã có mặt ở các bể của Khu hải sản cao cấp chợ Bình Điền, từ tôm hùm baby đến ốc vôi vôi Canada, cá mập hồng, cua nhện, cá tầm, cá chình, tôm Alaska, cá chép giòn... Theo ông Tsan A Sin - Phó Giám đốc Công ty Quản lý và Kinh doanh chợ Bình Điền, thế mạnh của Khu hải sản cao cấp chính là chất lượng. Hầu hết thủy hải sản bán ở đây là những sản phẩm được đánh bắt từ thiên nhiên, nếu là thủy hải sản nuôi thì dù khoáng không được nuôi bằng các thực phẩm phối trộn có chứa kháng sinh.

Hiện tại, Khu hải sản cao cấp của chợ đầu mối Bình Điền cung ứng sản

phẩm cho các khách sạn, nhà hàng 5 sao có đầu bếp chuyên chế biến các món hải sản độc, lạ và những khách hàng có thu nhập khá, sành ăn. Các thương nhân ở đây cho biết hàng đêm khu hải sản cao cấp còn đón rất nhiều đoàn thương nhân từ Trung Quốc, trong đó có nhiều người từ Đài Loan, Hồng Kông và thậm chí là cả Ấn Độ đến tìm sản phẩm để nhập khẩu về nước. Khung cảnh buôn bán vô cùng tấp nập, khối lượng giao dịch tại Khu hải sản cao cấp một đêm đạt từ 30 đến 40 tấn.

Trong tương lai, chợ Bình Điền được SATRA định hướng phát triển thành một địa điểm du lịch về đêm đặc sắc và nhộn nhịp của TP.HCM. Do đó, Công ty Quản lý và Kinh doanh chợ Bình Điền đang lên kế hoạch xây dựng một khu ẩm thực có các đầu bếp cao cấp chuyên chế biến thức ăn từ các nguyên liệu sẵn có tại chợ Bình Điền để phục vụ du khách cùng hơn 1.400 thương nhân tại đây. Và lúc đó, biết đâu sẽ có nhiều khách hàng được thưởng thức cái thú ăn các loại hải sản độc đáo, lạ lẫm do chính tay mình lựa chọn trong chợ và mang ra yêu cầu đầu bếp chế biến...☞

Là nơi duy nhất tại TPHCM bán sỉ hải sản cao cấp, khối lượng giao dịch tại Khu hải sản cao cấp khoảng 30 - 40 tấn/ngày đêm.

Sở hữu ngay siêu phẩm iPhone X
Giá chỉ từ **15.490.000 đồng**

iPhone X

Thỏa sức gọi điện, lướt web cùng điện thoại iPhone X chính hãng với giá siêu tốt khi mua kèm gói cước MobiFone

**MIỄN KÝ QUỸ khi thanh toán bằng thẻ
đồng thương hiệu MobiFone – VPBank**

ĐIỆN THOẠI CHÍNH HÃNG – GIÁ SIÊU TỐT- CHỈ CÓ Ở MOBIFONE

Chi tiết xem tại www.mobifone.vn, www.mobistore.vn hoặc gọi 9090

mobifone
KẾT NỐI GIÁ TRỊ - KHƠI DÂY TIỀM NĂNG

CÔNG TY CỔ PHẦN

ĐẦU TƯ - PHÁT T

CÔNG TY CỔ PHẦN PRODEZI LONG AN

Lô A1, Đường số 1, KCN Tân Đô, xã Đức Hòa Hạ, huyện Đức Hòa, tỉnh Long An
Văn phòng đại diện: Lầu 1, Tòa nhà số 12 Võ Văn Kiệt, quận 1, TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại: 0272.3779228 - 0272.3779211 - 0272.3779229
Hotline: 02838.214599 - Website: www.prodezi.vn

PRODEZI LONG AN

rodezi

RIỂN - BỀN VỮNG

Chúc Mừng Năm Mới 2018

Chúc Mừng
Năm Mới

2018

**CÔNG TY TNHH MTV
ANH MINH ANH**

Lưới xây dựng

Công Nghệ Nhật Bản

Minh Hưng cung cấp cho thị trường xuất khẩu và nội địa các sản phẩm lưới, màng phủ, dây thừng cho ngành thủy sản, nông nghiệp và xây dựng.

Lưới thủy-hải sản

Minh Hưng Group bao gồm một nhóm các công ty độc lập về mặt tài chính, sử dụng chung thương hiệu Minh Hưng nhằm tăng năng lực cạnh tranh, hợp tác cùng phát triển.

Với triết lý kinh doanh: "Không có khách hàng, chỉ có bạn hàng - Không có đối tác, chỉ có bạn hợp tác", cùng kim chỉ nam hành động: "sản xuất sản phẩm luôn xem trọng yếu tố phát triển hài hòa lợi ích giữa Con người - Sản phẩm - Môi trường", Minh Hưng Group khẳng định: thiết lập mối quan hệ lâu dài, hài hòa về quyền lợi, thiện chí cho một mục tiêu, cộng hưởng các sức mạnh để cùng đạt được thành công chung.

Lưới chắn côn trùng

Chậu mềm trồng cây

Khay ươm

Màng phủ nhà kính PE

MINH HƯNG GROUP

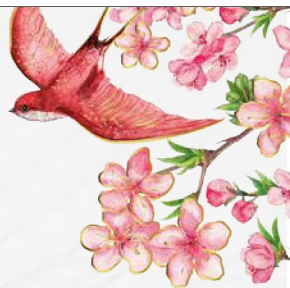
527-529 Bình Thới, P. 10, Quận 11, Tp. HCM
Tel.: +8428 3858 5858 | Fax: +8428 3858 8849
www.minhhung.vn - www.rikishi.vn

01 | LƯỚI - MÀNG RIKISHI

Bền Chắc - Dẻo Dài - Chịu Nắng

- * Ngăn ngừa côn trùng gây bệnh
- * Ngăn ngừa chim, gia cầm phá hoại
- * Giảm lượng nước tưới tiêu tăng giữ ẩm
- * Giảm sức nặng mưa làm hại cây trồng
- * Giảm lượng nắng, gió hoặc rét cần thiết
- * Che chắn vật rơi

- * Cản sức gió, chống bụi, giảm tiếng ồn
- * Làm bề nuôi và đánh bắt thủy hải sản
- * Chống tia UV
- * Giữ nhiệt độ ổn định khi làm nhà kính
- * Không độc hại, thân thiện môi trường

02 | CHẬU MỀM - KHAY ƯƠM TRỒNG CÂY

Chậu mềm làm bằng loại vải không dệt giúp không khí lưu thông qua thành chậu dễ dàng, giúp cho bộ rễ của cây tiếp xúc với oxy dễ dàng giúp cây trồng tăng trưởng nhanh hơn, khỏe mạnh hơn.

Khay mềm trồng cây và túi ươm cây có chất lượng tốt phù hợp với các điều kiện ươm trồng khác nhau trong nhà lẫn ngoài vườn.

DÂY THƯỜNG - DÂY ĐAI | 03 PP-PE

Độ bền cao, bền với thời tiết địa phương.
Trọng lượng nhẹ, trơn, nổi trên mặt nước.
Độ xốp thấp.

Chất ổn định tia UV: U.V / Không có U.V
Chống ăn mòn.

Chống axit, kiềm tác động.

Không có nước hấp thụ.

Trơ với hóa chất.

Dễ vận hành, kinh tế.

Khả năng ứng dụng trong Xây dựng, Nông nghiệp, Nuôi trồng Thủy sản, Công nghiệp, Thể thao, Vận chuyển

Nhà sản xuất

CÔNG TY TNHH SẢN XUẤT THƯƠNG MẠI SUNTEX

Địa chỉ: Số 40A, lô 3, ấp 5, Xã Mỹ Yên, Huyện Bến Lức, Long An

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

XUÂN MẬU TUẤT - 2018

Khoa Cơ khí

Khoa CN Ô tô

Khoa Điện

Khoa Công nghệ Thông tin

Khoa Quản trị Kinh doanh

Khoa Khoa học cơ bản

TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHỆ CAO ĐỒNG AN

KIẾN THỨC - KỸ NĂNG - ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP

Số 90, Đường 30/4, Phường Bình Thắng, Thị xã Dĩ An, tỉnh Bình Dương

Điện thoại: (0650) 3774 647 - 3774 655, Fax: (0650) 3774 573

Website: www.dongan.edu.vn

DAI DUNG®

CÔNG TY CP CƠ KHÍ XÂY DỰNG TM ĐẠI DÙNG

DAIDUNG METALLIC MANUFACTURE CONSTRUCTION & TRADE CORPORATION

THIẾT KẾ, SẢN XUẤT VÀ LẮP DỰNG KẾT CẤU THÉP, XÂY DỰNG CÔNG NGHIỆP

UỶ TÍN, CHẤT LƯỢNG, GIÁ HỢP LÝ

Address: 121-123 Bach Dang 2 St., Ward 2,
Tan Binh Dist., HoChiMinh City.

Tel : (84-28) 38 681 689
Fax : (84-28) 38 452 397

Email : info@daidung.vn
Website : www.daidung.vn

Tập bút

KỶ NIỆM!

■ ĐÀO THỊ THANH HUYỀN

1. Mỗi khi nhớ về những ngôi nhà cũ, kỷ ức tôi thường dừng lại thật lâu ở ngôi nhà xưa ấy, không phải nhà của ba má mà là của ông bà.

Ông ngoại mất lúc tôi chỉ mới hai tuổi nên kỷ ức về ông, tôi hoàn toàn không có. Ngược lại hình ảnh bà ngoại luôn đậm nét trong tôi những ngày mừng Một Tết.

Hồi đó nhà tôi cách nhà ông bà khoảng hơn cây số. Sáng mừng Một, nơi bọn chúng tôi háo hức được mặc quần áo đẹp đi đến dứt khoát phải là nhà bà.

Kỷ ức tôi, bà ngồi trong một phòng nhỏ. Bà bị tật mắt. Chúng tôi lần lượt đến bên và được bà li xì. Tôi không nhớ số tiền là bao nhiêu, không quan tâm nhiều hay ít, nhưng cái cảm giác sung sướng nhận li xì khi ấy vẫn nhớ rất rõ đến bây giờ qua hơn nửa thế kỷ. Đó là niềm hạnh phúc của đứa trẻ con được yêu thương, có nơi tìm đến, có người chờ đợi, thỏa mãn, hôn hờ, vui tươi...

Bây giờ hồi tưởng ngôi nhà xưa ấy, thú thật tôi chỉ còn nhớ rõ nhất cây ô-ma trước nhà và cây măng cầu bên hông. Cây ô-ma vào mùa trái rụng đầy dưới đất. Cái vị ngọt, mùi thơm nhẹ, hồi bé xiu, mới biết ăn, thấy sao mà ngon lạ lùng.

Lớn hơn chút, có nhiều trái trái cây để lựa chọn nên trái ô-ma không còn thích nữa. Chỉ khoái được chơi đùa dưới bóng cây xèo tán thật to, mát. Nhưng với cây măng cầu là điều tuyệt vời kéo dài suốt một thời tuổi thơ. Mỗi sáng tôi được ba chở đến nhà bà, bỏ đó. Tại đây tôi được đi Ba cho ăn sáng. Khi thì ổ bánh mì phết bơ, khi bánh mì nhét xôi. Ăn sáng xong tự đến trường cách nhà bà khoảng trăm mét. Nhà bà khi ấy có nhiều anh em họ con các dì, cậu nên chúng tôi có bạn chơi đùa. Đi học về thế nào cả đám cũng kéo ra cây măng cầu và xem có trái nào chín chưa. Măng cầu chín cái không chỉ ngon vì nó quá ngon mà đó là niềm hạnh phúc của tuổi thơ, được chơi, được vui, được leo trèo, nhảy nhót, cười đùa...

Cây măng cầu quen thân đến nỗi ngay cả bây giờ, trái qua bao đầu bể đổi người, mỗi khi gặp lại một cây măng cầu bất cứ ở đâu, kỷ ức tôi được kích hoạt nhanh về những ngày thơ ấu ấy. Cái vị ngọt có xiu chua vì chưa chín hết hay không kịp chín với những bàn tay

nào nức của lũ chúng tôi, trạng thái dai dai... nó khiến, một là tôi phải vớ lên để hái cho được trái măng cầu, hai là nhớ về cái vị và trạng thái ngày xưa ấy và nuốt ực nước miếng xuống cổ.

Bà tôi về nơi xa lắm với ông năm tôi 5 tuổi. Ở cái tuổi chưa biết nhớ nhưng, nỗi tiếc về sự mất mát, tôi vẫn hàng ngày được ba chở đến nhà bà rồi tự đó đi đến trường học. Người săn sóc tôi và các anh em họ khi ấy là dì Ba, vì mức độ gần gũi nên toàn bộ chúng tôi gọi dì bằng hai tiếng thân thương là Má Ba.

Chúng tôi vẫn gọi "dì/về nhà bà" như duy trì một nếp nghĩ đó là nơi chốn quen thuộc khó quên trong kỷ ức, cho dù sau này lớn lên và còn có biết bao kỷ niệm mỗi khi đi xa nhớ về Má Ba như một nơi chốn êm đềm nhất trong cuộc đời!

Thời gian trôi, lớp trẻ là chúng tôi lớn lên, rồi già đi và thế hệ ba má tôi nhiều người cũng lần lượt về chốn vĩnh hằng. Má Ba rời bỏ chúng tôi năm rồi. Nhà bà bỗng dưng thấy xa, chỉ còn trong kỷ ức. Tôi bỗng nhớ một câu trong bài hát tiếng Pháp: *"Em để lại cho anh trọn quá đất này, nhưng vắng em nó trở thành nhỏ bé"*.

2. Kỷ niệm là những điều thuộc về quá khứ. Tất cả chúng ta đều có nhiều chuyện trong quá khứ để nhớ. Giờ đây, thỉnh thoảng ghé thăm má. Kể chuyện nhà bà ngày xưa, má tôi hay nhắc về ông tôi và con chó Chồ.

Năm đó, một người bạn của ông tôi một hôm mang đến cho ông một con chó. Là giống chó Đức cao lớn, ông tôi đặt tên là con Chồ, bởi người bạn của ông tên là Đỗ. Con Chồ về nhà ông tôi hung hăng lắm, ai nó cũng hù, chỉ sợ mỗi ông tôi. Hồi đó nghèo khổ, con Chồ đang sức lớn, bao nhiêu thức ăn cung cấp cho nó cũng không đủ, mà lúc nào con Chồ cũng thềm ăn thịt.

Nhà hàng xóm cạnh nhà ông tôi có nuôi một con gà trống dành giết thịt đám giỗ. Một buổi sáng con gà vừa cất tiếng gáy, thì con Chồ đã rình sẵn đầu để xông ra xé xác con gà. Hàng xóm bắt đến ông tôi. Con Chồ chạy trốn, ai đuổi theo cũng không bắt được. Ông tôi giận con Chồ lắm, hôm đó ông bị sốt, nhưng ông quyết bắt nó về trị tội. Ông tôi nổi tiếng khắp làng về tài bắn cung, đặt một cũi bập lên chẳng ba một cành cây, giương cung lên ông bắn mũi tên vào trúng ngay lõi.

Tay cầm cung, ông tôi run rẩy đuổi theo con Chồ,

càng đuổi nó càng chạy. Đến lúc không kếm được nữa, ông tôi giương cung về phía con Chò và nói: “Mày không nghe lời chủ (1), chắc số mày đã hết”. Chiếc cung vừa giương lên, con Chò liền quỵ xuống, mọp lún đến sát chân, vái ông tôi lia lịa. Ông tôi thường quá tha cho. Từ đó, con Chò hiền hẳn và lúc nào cũng quần quít bên chân ông.

Ngày ông tôi mất, con Chò suốt ngày nằm dưới giường ông, ai kêu cũng không chịu ra, nước mắt cứ chảy dài. Mọi người thấy vậy bèn cho nó để tang. Quấn chiếc khăn trên đầu, con Chò mới chịu ra ngoài. Một thời gian sau, con Chò cũng đi theo ông tôi, phần buồn vì không còn ông, phần vì nó cũng đã già.

3. Nghĩ về kỷ niệm để thấy yêu thương và tha thứ là hai điều cần có trong cuộc đời này. Cuộc sống trôi hoải, trôi dài dành một ít thời gian để nhớ lại vào những ngày cuối năm để biết mình cần phải buông bỏ. Buông ở đây là chấp nhận mọi thứ xảy ra trên cuộc đời đều có quy luật của nó và thế gian có người này người kia. Buông là cho mình, vì mình. Hạnh phúc là có kỷ niệm để nhớ, để nghĩ. Những ngôi nhà cũ lướt qua trong ký ức, kỷ niệm ủa về đôi lúc khiến tôi ngộp thở. Tôi nghĩ đến ông tôi, bà tôi, Má Ba và những người thân yêu đã ra người thiên cổ.

Đôi người, kỷ niệm dày lên, đôi khi biết nói lời yêu thương hay nhớ nhưng một thứ gì đó tất cả đã thành muộn màng có lúc còn kèm theo hối tiếc! ☹️

Minh họa: Thùy Trang

Nồi cơm xưa!

■ QUÊ NHẬT

Thời đại của điện tử bùng nổ, chúng ta có lẽ đã lâu lắm rồi không còn cần đến những đồ dùng lúc xưa để nấu những bữa cơm gia đình: từ cái lu đựng gạo, lon đựng gạo, nồi gang nấu cơm, bếp củi đến đôi đũa cái (đũa bếp)...

Tất cả gần như đã đi vào quá khứ. Chúng ta không còn cái cảm giác rót nước cơm (nước nấu cơm khi đã sôi) để cho trẻ con uống. Canh chừng thời gian để cơm chín và xoay cái nổi sao có cơm cháy để chấm nước thịt, nước cá kho...Đùng đôi đũa cái xới cơm vào bát vào bát cho cả nhà.

Giờ đây khi nồi cơm điện đã thay thế tất cả các công đoạn để nấu một nồi cơm như lúc xưa bằng cách “nhấn nút”. Có chăng là còn những sản phẩm gạo còn đồng hành cùng thời gian.

Sản phẩm gạo hữu cơ Quê Lâm đang làm được điều như thế. Những hương vị của gạo xưa khi chúng ta còn chưa quá lạm dụng vào hoá chất và giàu dinh dưỡng hơn, thơm ngon và bổ dưỡng.

Thời gian trôi đi. Chúng ta đi qua tuổi thơ đã lâu lắm rồi phải không? ☹️

Giao thừa

XIN LỬA THÀNH HOÀNG

*Sau ánh lửa ấm cúng
là những gia đình đoàn
viên, hạnh phúc và
niềm hi vọng vào một
năm mới may mắn...*

■ PHẠM TIẾN DŨNG

Có lẽ dân làng Dắm (thôn Xâm Dương, xã Ninh Sở, huyện Thường Tín, thành phố Hà Nội) không ai có thể thấy cái Tết của mình đủ đầy nếu thời khắc giao thừa không đi xin được lửa mang về nhà.

Tục hay

Tôi là một trong số rất nhiều người không sống thường xuyên ở làng nhưng là con trai trong gia đình, với tôi, Tết về sum họp với cha mẹ, người thân và đêm giao thừa vào đình khấn Thành hoàng, xin lửa đúng khoảnh khắc chuyển giao năm cũ, năm mới là những giá trị thiêng liêng nhất. Đã nhiều năm rồi, cảm giác được gặp bạn bè, hàng xóm và nhìn thấy những gương mặt đã già hơn, những gương mặt mới trẻ hơn mình cả chục tuổi đứng chật sân đình trước lúc giao thừa luôn để lại trong tôi cảm giác ấm cúng, thú vị lạ thường. Không ít người trong số đó là anh em, họ hàng, làng xóm ngày ngày gặp mặt nhưng cũng không ít người là bạn cũ, là người thân quen

nhưng đây là thời điểm duy nhất trong năm gặp lại nhau. Gặp nhau, bắt tay, hàn huyên trong khi chờ trống đình vang lên báo hiệu năm mới tới và mọi người được châm lửa mang về. Sự hân hoan, chia sẻ cũng có khi chỉ là cái bắt tay chúc mừng năm mới vì ai cũng vội mang lửa về nhà mình cho kịp xông đất.

Theo nguyên tắc thì vào đình xin lửa chỉ có đàn ông, nhưng ngày nay cũng có ít nhiều

nữ giới tham gia sự kiện này. Họ là mấy cô gái trẻ háo hức đi theo bố, anh trai hoặc chồng. Tuy nhiên họ cũng chỉ được ở vòng ngoài và khi mang lửa về nhà, họ cũng không được vào nhà cùng lúc với người cầm đuốc. Ở một số gia đình kỷ tính, người được giao trọng trách xin lửa Thành hoàng có khi phải là người đàn ông trong nhà có tuổi hợp để xông đất. Thế nên năm nào không đủ điều kiện thì nhiều nhà không có

Mỗi năm một lần được về lễ Thành hoàng, được gặp lại cộng đồng, được nhìn không khí Tết ấm cúng, và được hồi hộp đi trong gió, có khi trong mưa rét để giữ lửa từ đình về nhà, với người dân Xâm Dương là điều thật hạnh phúc.

người đi xin lửa cho dù rất muốn.

Điểm đáng lưu ý là ngọn lửa luôn phải được châm từ ngọn nến thấp lên từ lửa trong cung của Thành hoàng, được các cụ cao tuổi rước ra gian giữa đình. Sau khi đóng hồ báo điểm giao thừa tới và nghi thức tiễn lễ Thành hoàng hoàn tất. Như thế việc xin lửa đã vượt qua hai năm và việc chuẩn bị bó dóm, đuốc là công việc vô cùng quan trọng bởi vì ngoài việc châm lửa từ đình, người ta không thể xin lửa từ người khác, đó là điều kiêng. Nếu ai đó để tắt lửa trên đường về sẽ rất áy náy vì tâm lý đã mang lại một năm kém may mắn cho bản thân và gia đình. Vì vậy, cũng có nhiều người mang sẵn một nắm hương đi xin lửa, họ quan niệm như thế vừa thiêng vừa an toàn. Tuy nhiên những bó dóm, bó đuốc vẫn được ưu tiên hơn bởi nó rực rỡ, ấm cúng.

Ngọn lửa xin từ Thành hoàng mang về nhà thường được dùng để đốt hương thấp lên bàn thờ gia tiên, được châm vào đèn dầu để trên bàn thờ suốt mấy ngày Tết. Trước kia thì được châm vào bánh pháo giao thừa, mang vào bếp châm lửa đun nấu thức ăn rồi sau đó cứ được để cháy tự nhiên trong sân nhà cho đến khi lụi. Cứ như thế, sau ánh lửa ấm cúng là những gia đình đoàn viên, hạnh phúc và niềm hi vọng vào một năm mới may mắn...

Làng cổ

Làng tôi không làm nghề nông mà người dân sống chủ yếu bằng nghề buôn bán và nghề thủ công đan tre nứa. Từ xưa cư dân nơi đây thường xuyên lên tận mạn ngược để mua tre, nứa, gỗ... rồi thả bè

trôi xuôi sông Hồng về làng, vừa cung cấp nguyên liệu làm nghề vừa buôn bán với cư dân nội thành và các vùng lân cận. Chúng tôi lớn lên bên con sông lớn hằng năm bồi đắp phù sa cho cây cối tốt tươi nhưng cũng mang tới lũ lụt, ngập ngô, ngập nhà. Gọi là làng Dăm vì từ xa xưa, cây dăm (tên gọi khác theo tiếng địa phương của chiếc mái chèo) luôn là vật dụng quan trọng, không thể thiếu của mỗi gia đình ở đây. Chiếc mái chèo để bơi bè tre, bè gỗ phục vụ việc kinh doanh hoặc để bơi mảng, một cái bè nứa nhỏ vốn là phương tiện lưu thông chủ đạo trong mùa nước sông lên.

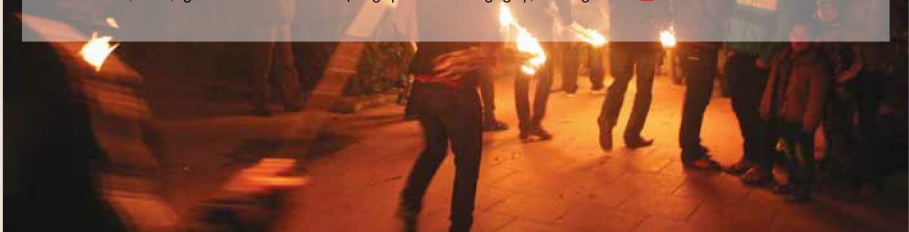
Đan lát cũng là thế mạnh của làng nghề Xâm Dương đến nay có trên 300 tuổi này. Thế hệ trước truyền cho thế hệ sau, đan lát những lúc nông nhàn. Sản phẩm của làng tinh, đẹp và có tên tuổi ngay từ những năm nửa đầu thế kỷ XX, được trưng bày tại cuộc đấu xảo tại Pháp. Sản phẩm mây tre đan của Xâm Dương không chỉ có mặt ở thị trường trong nước mà đã xuất khẩu sang nhiều nước như Liên Xô, Tiệp Khắc trước đây và nay là các thị trường Mỹ, Nhật, Nga, Pháp, Singapore...

Sản phẩm của làng hiện có tới trên 800 loại. Để tạo ra sản phẩm, người làm nghề phải qua rất nhiều công đoạn, bước đầu tiên là chọn nguyên liệu (nứa, tre, giang...) từ rừng sao cho đủ độ tuổi thì mới đẹp, mới bền. Pha nân cũng là một nghệ thuật. Nân không được có mắt sâu, được chẻ mỏng, dẹt, sau đó được chuốt lại cho trơn. Khi đan, không có mũi lộ ra ngoài, các đoạn gấp uốn không gãy, không

thô, sản phẩm hoàn thành phải cân, đều và đẹp mắt. Công đoạn sau cùng là quét lên sản phẩm một lớp sơn mài hoặc quang dầu để tạo độ bóng đẹp và chống ẩm mốc.

Làng Xâm Dương gồm ba xóm, hai xóm ngoài đền sông Hồng bao quanh ngôi đền Dăm thờ mẫu Thoải đệ tam và một xóm trong đền quy tụ quanh ngôi đình bé thế. Đình Xâm Dương là một ngôi đình lớn có niên đại thế kỷ XIX. Tòa đại đình với những hàng cột lim có đường kính tới 50 cm, kiến trúc chống rường với những nét chạm khắc mạnh mẽ và dứt khoát. Đặc biệt cổng nghiêm đình có bốn cột trụ biểu vuông vức đủ số đắp hình hình tròn làm thất hiển uy nghi, bé thế. Đình thờ đức Thành hoàng có mỹ hiệu là Kiến Quốc Hùng Cơ, tương truyền là con vua Hùng, có công cùng Sơn Tinh đánh Thạch. Đình còn giữ được 20 đạo sắc phong trong số 28 đạo (Trần triều 7 đạo, Lê triều 13 đạo, Nguyễn triều 8 đạo), nhiều hiện vật từ thời Lê, thời Nguyễn, đặc biệt là có cây đa ước tính đã 800 tuổi. Đình đã được Bộ Văn hóa - thông tin xếp hạng di tích lịch sử văn hóa vào năm 2002.

Đến nay cũng chưa có cuốn sách hay công trình nghiên cứu nào ghi lại tục lệ rước lửa đêm giao thừa này và cũng chưa thấy ai kể lại khúc chiết chuyện này. Và lại, tôi cảm thấy không mấy người quá coi trọng việc giải thích một cách hàn lâm, sách vở mà trên hết, trong tâm thức của mỗi người, đây vừa là di sản cần lưu giữ vừa là tình hoa cần truyền lại cho thế hệ sau như giữ cho ngọn lửa không được tắt.

CHÓ ĐÁ GIỮ LÀNG

■ CAO THỊ HOÀNG

Tiết lập đông, chiều, làng An Vĩnh Ngải trời se sắt lạnh.

Mê hồng chuyện, Sáu Dấu vô ý ngồi chề hè đưa "cái giấu muốn chết" ra trước mặt "bàn dân thiên hạ". Chướng mắt, bà Bảy Trầu nhắc khéo:

"Chó cái ngồi ló cái đuôi
Hai chun chèn bẹt người cười kẻ chề" (Ca dao).

Sáu Dấu đỏ mặt, vội khép chun. Lão Năm Cầu chẳng để ý, miệng "thao thao bất tuyệt" kể chuyện đời xưa đã xảy ra trên vùng đất Vũng Gù (tức thành phố Tân An ngày nay).

Ngón tay trở của lão vắn về miệng ly rượu. Hồi lâu, lão ngập ngừng nói:

- Qua ("vốn con nhà nghèo trong cái làng nghèo An Vĩnh Ngải. Quanh năm trăm hà sống nghề hạ bạc, khi được con cá con tôm nào ngon, qua chèo ghe sang bên kia sông xóm Thủ Tầu bán cho gia đình Hương giáo. Lâu ngày dài tháng, Hương giáo coi qua như con cháu trong nhà; hề gặp chuyện nặng nhọc cần tới cơ bắp, thì qua ra tay đỡ dần...

- Chả lẽ, chỉ có vậy, mà ông Năm bà Năm thành vợ thành chồng?

Đôi mắt lão mơ màng nhìn xa xăm, cái nhìn như thể soi tìm quá khứ. Đột ngột, lão thốt lên:

- Tất cả nhờ cái tên và cũng tại cái tên!

Bà Bảy chun hững, không biết lão muốn nói gì; còn Sáu Dấu thắt mác muốn nôn ruột.

Hương giáo hỏi:

- Năm! Cháu tên Cầu hay tên Cầu?

Năm rụt rè, thưa:

- Dạ! Con tên Cầu.

Hương giáo bản thân: 'Không lẽ...Không lẽ!'. Cái "không lẽ..." những nhằng trong tâm trí Hương giáo.

Đêm đồng bằng canh thức bởi tiếng chó sủa ma! Hương giáo khêu bắc đèn, ngồi chống cằm suy nghĩ mông lung. Rồi, Hương giáo nhớ những lời thấy Sáu pháp sư ở đầu xóm Bà Sòm, nói với Hương giáo trong ngày đình An Trị cũng lễ Kỳ yên.

Ba đêm đình rước gánh hát bội hát xả dân cho người làng và cả người làng bên tới coi. Khi tuồng hát tôn vương hoặc tôn soái được thể hiện nội dung đạo lý, kết thúc có hậu thì lễ hồi chầu được cử hành. Và, sau đó, thấy Sáu đầu khất khần điếu, miệng "hô phong hoán vũ", tay cầm phát trần, tay ôm chó đá chôn xuống lò huyết trước cửa đình. Xong

việc chôn chó đá, tới lễ hồi sắc, có nghĩa đưa sắc thần trở về nơi đã thỉnh.

Thấy Sáu nói:

- Năm nào đình quên không làm phép chôn chó đá, năm đó cả làng mùa màng thất bát, cả mả không đủ người ăn. Dân tình khổn khổ, xào xáo; lắm khi phải bỏ làng đi tha phương cầu thực!

Nghe thấy Sáu nói, Hương giáo bán tín bán nghi. Nếu vậy, tại sao người đời trước để lại rất hiếm câu ca dao, mà có quá nhiều câu tục ngữ (1) nói về những tính xấu của chó. Ví như, kẻ lớn củi nhảy một phát chiếm giữ địa vị cao thì gọi "Chó nhảy bàn độc"; thất đức, bắt tài tòi ra kiểu kỳ hợm hình thiên hạ thường nói "Chó mặc váy lĩnh, Chó ghê có mỡ đẳng đuôi"; thói giành giật, đồ kỵ "Hục hặc như chó với mèo"; tính tham lam có khác gì "Chó có chề cắt thì người mới chề tiến"; kẻ hay ý lại, dựa dẫm có khác nào "Chó cậy gần nhà"; kẻ cam lòng làm tội tổ bọn trọc phú để cầu mong kiếm chút lợi, kẻ đó bị người đời khinh rẻ gọi "Chó chực mả giặc"; đối với hạng người xui nguyên giặc bị, người đời gán cho "Quảng xương cho chó cắn nhau" hoặc "Xuyết chó bụi rậm"; gặp phải kẻ nói dài, nói dài, nói dài thì người ta

cười và chê bai, rằng “Nói dai như chó nhai giẻ rách”...Nhiều và còn nhiều khôn xiết!

Biết Hương giáo là người biết chữ nghĩa thành hiền vượt trội trong làng, thấy Sáu pháp sư thận trọng cất giọng:

- Chó không có chỗ đứng trong ca dao, mà chỗ đứng của nó là tục ngữ và chính nơi này, chó lập danh trong việc thể hiện trí tuệ, được thiên hạ ví von “túi khôn dân gian”.

Thấy Sáu pháp sư gợi mở:

- Tâm thức con người thường nghĩ về con chó, có lẽ, ngoài các yếu tố, như: lòng trung thành, sự cần mẫn, trí thông minh, thính và khứu giác rất đặc biệt; đồng thời, chó hơn hẳn các loài vật khác ở việc nhận chính xác kẻ lạ, người quen; còn có một yếu tố cực kỳ quan trọng, đó là, “người thiếu cái chó thừa” nên người mượn cái thừa của chó để khuyên răn và thể hiện triết lý dân gian qua đức kết kinh nghiệm sống.

Hình như thấy Sáu có nói câu chắc chắn, rằng: “Chó không đủ độ linh, thì người cũng không thể nào tin mà đức hình dáng chó bằng đá để thờ”. Hương giáo có vẻ tâm đắc.

Hôm rày, bà Hương giáo không thêm đếm xỉa gì tới chuyện gả cưới con Hai cho thằng Năm Cẩu. Có lần, giận chồng, bà nói lấy: “Ông giỏi gả ai thì gả, chớ đừng bắt con gái của tui mà gả cho cái thằng tôi ngày mình mấy uớt như chuột lột!”. Lầm lức, bà nói sỗ sàng: “Cái thằng nó “nghèo khạc ra tro, nghèo ho ra máu...” . Vậy mà, ông nhắm mắt nhắm mũi gả con Hai cho nó, đành sao?”.

Hương giáo không giận mà chỉ thương cho bà biết một chẳng biết hai. Thấy Sáu pháp sư đã phân: “Thằng Năm Cẩu tuổi Mậu Tuất thuộc mạng Mộc (Binh địa Mộc) nghĩa là cây đồng bằng; nó lại tên Cẩu, mà cẩu là chó. Vì, lẽ đó, thấy Sáu bảm đoán: “Năm chó, tuổi chó, tên chó... việc khó sẽ qua” (!?) Con Hai tuổi Kỷ Hợi, vốn dĩ là con heo và đã là heo, nhứt định phải “núp bóng tùng quân” (2) người chống

tên chó, tuổi chó thì cuộc đời mới yên ổn, hanh thông.

- Bác Hương ơi! Cháu chớ chó đá theo lời bác dặn, giờ đã tới bến, rồi! Tiếng Năm Cẩu ồn ồn dưới bến sông.

Bà Hương giáo nghe nó gọi, nhưng mẩn thình không lên tiếng; còn ông thì mãi lo o bế mấy gói mai vàng ở sau vườn nhà nên chẳng hay biết. Báo hại, thằng nhỏ một mình vác ỉa ỉ ạch con chó đá từ bến lên sân nhà, đổ cả “mồ hôi mẹ, mồ hôi con”. Bà tưởng nó trách mình, chẳng dè lúc gặp bà, nó nhe răng cười vui vẻ chào hỏi và lễ phép ra về.

Thời khắc cuối cùng của năm sắp trôi qua...

Bà Hương giáo và con Hai đã chuẩn bị xong phần phẩm vật, hương hoa lễ cúng đón giao thừa. Ông Hương giáo cũng xong phần tẩm chó đá bằng thứ rượu nấu nếp Nàng Bọ. Cả nhà không ai nói với ai điều gì.

Đêm trừ tịch thiêng liêng và huyền diệu!

*

Đón giao thừa xong, theo tục làng có từ thời đảng cựu, Hương giáo thấp nhang cúng vài xin phép thổ thần và rót rượu, tiễn đưa chó đá đi làm nhiệm vụ giữ an lành cho nhà chủ. Tàn nhang, Hương giáo chôn chó đá trước cửa ngõ, chặn ngay chỗ kiêng cử bắt đặc đi đường đi đăm thẳng chính giữa nhà.

Trong xóm, thỉnh thoảng tiếng chó sủa vang lên, như chào mừng đồng loại Mậu Tuất được Ngọc Hoàng phân công cai quản trần gian.

Vợ chồng Hương giáo mừng tuổi gia tiên, chúc Tết nhau và cùng lên chùa Long Châu lễ Phật, xin lộc. Trên đường đi, ông nói:

- Chó thịt canh giữ phần dương, chó đá canh giữ phần âm.

Bà lắng nghe trong tâm thể thần phục tâm linh.

- Chó đá chôn trước cửa đình nhằm ngăn trở yêu quái vào làng phá phách, chó thịt nuôi nhà để xua đuổi kẻ gian. Riêng chó đá...

- Riêng chó đá, nó xua đuổi lũ ma quỷ vô nhà phá phách gia cang người lương thiện.

Bà nói rồi ông đang nói dở. Ông bị bà cho cho bất ngờ ngay giờ phút đầu năm.

Hương giáo cười giả là:

- Vậy là, bà cũng rành đồ chó!

Bà vừa đi, vừa trách chồng:

- Nhỏ lớn tui sống ở cái làng này, chó có ở đâu mà không biết!

Tối cổng chùa, ông đứng lại nói nhỏ với bà:

- Ra giếng, bà cho thằng Cẩu xin cưới con Hai, nha bà!

Rồi, ông nói thêm như để thuyết phục bà:

- Ngoài ngõ có chó đá, trong nhà có thằng Cẩu con rết thì lo chi gia đạo chẳng an lành!

- Nhưng, mình phải buộc nó ở rết một thời gian để tui uốn nắn, dạy dỗ, tới lúc nào tui thấy được thì mình mới gả con Hai cho nó.

Bà nói cương quyết, nhưng nụ cười hồn hậu như thuở “ban sơ mới về” làm vợ của ông.

*

Lão Năm Cẩu nhắc lại: “Tất cả nhờ cái tên và cùng tại cái tên!”. Rồi, ông hết chuyện.

Bà Bảy Trầu phui dít, đứng dậy hỏi Sáu Dấu ra sân lựa củi gộc lõi gộc để chiếu ba mươi Tết nấu bánh tét.

Ngoài trời, hương xuân nồng nàn vị Tết! ☘

(*) Từ địa phương, dùng như tôi.

(1) Ca dao, tục ngữ nói về chó: Hơn 10 lời ca dao, trên 200 câu tục ngữ (chưa kể thành ngữ); trong đó, đáng chú ý có 100 câu tục ngữ “nói xấu” con chó. (Nguyễn Xuân Đinh, Phan Đăng Nhật (Chủ biên), Kho tàng ca dao người Việt, tập 1&2, Nxb Văn hóa - Thông tin, 2001. Kho tàng tục ngữ người Việt, tập 1&2, Nxb Văn hóa - Thông tin, 2002.

(2) “Ngին tằm nhờ bóng tùng quân/Tuyệt sương khe chớ cho thân cát đảng” (Truyện Kiều, Nguyễn Du).

(3) “Ngủ môn ở điện Lam Kinh có hai con chó đá rất thiêng” (Lịch triều hiến chương loại chí, phần “Đu địa chỉ chép về trấn Thanh Hoa”, Phan Huy Chú).

Năm Tuất, đọc lại tục ngữ, ca dao xưa

■ NGUYỄN HOÀNG

Trước thêm năm Tuất, mở trang sách cũ sưu tầm những thành ngữ, tục ngữ và ca dao xưa, thấy hình tượng con chó so với những như nghệ thuật sử dụng ngôn từ của người xưa. Có lẽ vì chó là giống tinh khôn mà gần gũi với con người hơn cả. Có khi chỉ bằng mấy từ thôi, trước mắt ta đã hiện ra một bức tranh thật sinh động: *Lung dài như chó liếm cối/ Ngay lưng như chó treo chạn/ Loanh quanh như chó nằm chồi...*

Đó cũng là lời chê trách những kẻ lười nhác, hay do dự trong cuộc sống - một cách phê bình đích đáng mà lại nhẹ nhàng, khôi hài nữa - khiến người "có tật giật mình".

Cũng nhờ tài quan sát và cách sử dụng từ ngữ cực kỳ súc tích, thân phận lớp người cùng cực đã được diễn tả chỉ bằng mấy từ cô đúc: *Chó cắn áo rách/ Đã khó, chó cắn thêm/ Chó cùng rút giậu/ Giàu bán chó, khó bán con...*

Nhiều hơn cả là những câu thể hiện cách xử thế và các mối quan hệ phức tạp giữa người với người ở nhiều cung bậc khác nhau: *Ăn ở như chó với mèo/ Treo đầu dê bán thịt chó/ Chơi chó, chó liếm mặt/ Suýt chó bụi rậm/ Chửi*

chó mắng mèo/ Không có chó bắt mèo ăn cứt/ Mang chết, chó cũng lè lưỡi/ Chó chê mèo lắm lông/ Đánh chó ngó chứa nhà/ Đánh chó không nể chủ/ Chó cậy thế nhà, gà cậy thế chuồng/ Chó chưa cắn đã chia răng ra/ Cầm cần như chó cắn ma/ Gái phải hơi trai như thài lài gặp cứt chó/ Dầu dử mắt họ, chó dử mắt láng giềng...

Phần lớn những câu vừa dẫn đã dùng cách ví von so sánh - một lối nói mà nhân dân đã sáng tạo nên qua quá trình tổng kết kinh nghiệm sống. Ý nghĩa của câu nói nhiều khi không bộc lộ ra một cách đơn giản, khiến người nghe phải ngẫm nghĩ, suy xét. Từ đó, nó có tác động sâu sắc, lâu bền hơn lối nói thông thường. Xin cứ thử ngẫm một câu như "đánh chó ngó chứa nhà" và liên hệ với bao nhiêu trận đánh bọn tham nhũng nữa với lâu nay thì đủ rõ.

Có những câu tuy chỉ là kinh nghiệm mua bán, ăn ở, quan sát tự nhiên dễ hiểu, nhưng đó là những kiến thức đời sống ai cũng nên biết: *Chó bán gà ngày gió, bán chó ngày mưa/ Chó khôn tú túc huyền đề - Tai thì hơi cúp, đuôi thì hơi cong/ Chó già, gà non/ Chó liến da, gà liến xương/ Lạc đường nằm dưới chó, lạc ngõ nằm dưới trâu/ Mỡ gà thời gió, mỡ chó thời mưa/ Sấm đông, sấm bắc, tia tây - chó đến ăn cỏ, trời này thì mưa/ Chó treo, mèo đậy/ Mưa trâu xem sừng, mưa chó xem chân/ Chó ghét người*

*gặm xương, mèo thương người hay nhủ/
Chó đâu có sủa chỗ không - Chẳng thẳng ăn
trộm thì ông ăn mầy...*

Phải nói, ít ai nuôi chó chỉ nhằm để giết lấy thịt, nhưng con vật gần gũi và có công với con người này vẫn không thoát khỏi quy luật sinh tồn nghiệt ngã trong mối quan hệ của muôn loài. Có lẽ lúc đầu thì người ta cũng chỉ “dùng” nó trong trường hợp bất đắc dĩ, nhưng rồi vì chất lượng tuyệt hảo và đặc sắc của nó rất hợp với các “bộm nhậu”, nên đã có câu ca: *Sống được miếng dối chó - Chết được bỏ vàng tâm*. Lại còn câu: *Rượu tâm, thịt chó nướng vàng - Mời đi đánh chén, cách làng cũng đi!*

Dù vậy, hưởng sự “khoái” này, hình như cũng chỉ một số ít người. Chỉ vài câu thành ngữ, ca dao nói tới chuyện ăn thịt chó. Và như để giảm bớt độ căng, tình bi kịch trong mối quan hệ này với con người, có một câu ca thuộc loại “hát vui chơi” làm như con vật tình nguyện hy sinh: *Con gà tục tác lá chanh - Con lợn ủn ỉn mưa hành cho tôi - Con chó khóc đứng khóc ngồi - Mẹ ơi đi chợ mua tôi đồng riêng!*

Cũng trong loại “hát vui chơi” này, có hai câu lục bát như là một truyện ngụ ngôn đặc sắc: *Con mèo xán bẻ nổi rang - Con chó chạy lại mà mang lấy đòn*. Chúng ta cùng thử tưởng tượng...Có đến mấy tình thế tạo nên câu chuyện. Dù sao thì con chó cũng bị oan! Cũng như trong cuộc đời, bao kẻ gây ra tội lỗi, nhưng khôn khéo trốn thoát, để người khác gánh chịu sự trừng phạt của pháp luật.

Con chó còn bị “oan” những khi ông chủ nóng giận lớn tiếng mắng “*ngư như chó*”. Bản thân con chó bị mắng, mà cũng có khi kẻ bị mắng là người vừa gây ra sự cố, làm hỏng việc. Vấn đề là vì sao con chó thông minh, khôn ngoan rất mực mà lại tiêu biểu cho cái sự “*ngư*”? Người xưa nói sai hay là một cách nói kiêng lời, một câu nói buột ra trong những tình huống đặc biệt, muốn hiểu đúng có khi phải kể cả một câu chuyện. Ví như phải sống với một con người chuyên dối trá lặt lọng, thì sự trung thành vô điều kiện với ông chủ của họ khác chi con chó... *ngư*!

Suy cho cùng, thì mọi câu ca xưa, dù nói tới con vật nào, cũng là nhằm nhắc nhở, giúp ích cho con người. Có khi là một cách nói phóng đại, nhưng vẫn gợi con người ta phải suy nghĩ. *Chó đại có mùa, người đại quanh năm*. Câu nói thể hiện ý thức tự phê phán rất

cao; nó cũng có tác dụng như một lời thức tỉnh, một liều thuốc phòng bệnh. Còn nói về đạo lý, về lẽ sống chung thủy, trung thực mà thời xưa hay thời nay cũng cần để cao thì có câu: *Con chẳng chê cha mẹ khó - Chó chẳng chê chủ nghèo*.

Có điều cần phải nói thêm, ngày nay con người ta không thể cứ cam phận nghèo hèn, càng không thể đem cái quá khứ nghèo khổ như là một “tiêu chuẩn” để tiến thân, để được ưu tiên này nọ, mặc kệ những “con chó” trung thành chịu đói khát. Người xưa cũng đã có câu: *Chó gầy hổ mất người nuôi*.

Câu nói không chỉ nhằm nhắc nhở người nuôi chó. Muốn khỏi xấu hổ, người làm ruộng phải lo sao cho khoai làm củ, lúa trĩu hạt; người thợ phải làm ra nhiều sản phẩm tốt; các giám đốc, các thủ trưởng phải biết cách quản lý, tôn trọng nhân tài để làm ăn có hiệu quả, đem lại cuộc sống sung sướng hạnh phúc cho mọi người. 🐶

CON CHÓ của ông Khư

■ MINH PHONG

Cho đến bây giờ, ông Dương Khư vẫn không nuôi thêm con chó nào nữa kể từ khi con Vện của ông qua đời 10 năm trước. Ông ở làng biển Thanh Bình, xã Quảng Xuân, huyện Quảng Trạch, tỉnh Quảng Bình. Ông bị mù, ở một mình với con Vện trong gác nhà tình nghĩa nép mình dưới hàng cây dương liễu. Ban sáng Vện dẫn đường ông ra bãi biển của làng lặn tìm ngao ốc. Khi thuyền nào nhờ ông lặn nghe luồng tép biển hoặc luồng cá con thì con Vện là đôi mắt của lão ngư Dương Khư.

Vện được mua ở người bán chó ngoài chợ, nó ốm yếu, cả ổ chó người ta mua hết con béo tốt, chỉ còn lại con chó ốm yếu nhất với giá bằng mấy lon gạo, ông Khư đến thì người bán chó cho luôn. Lúc đó ông vẫn chưa mù hẳn, còn nhìn được nhờ nhờ cảnh vật trước mắt. Ông chăm con Vện như chăm người. Bữa cơm ông ăn một bát thì con Vện được một bát, ông ăn hai bát con Vện có hai bát. Cơm có cá, ông dành cho Vện phần nhiều, cuối năm làng xóm cúng giỗ linh đình, ông đi dự lại gói trong tàu lá chuối nào xôi, nào thịt cho Vện thưởng thức. Đêm giao thừa, ông gói chứt bánh chưng, mỗi bữa ngày tết lão ngư Dương Khư ăn một nửa, con Vện một nửa, cả hai ngồi bên chái bếp bóng lửa bập bùng ra chiếu hạnh phúc.

Vện lớn lên với ông chủ thật tình cảm, nó lại càng biết điều và thông minh, ra sức giúp ông lão công việc mỗi ngày. Chẳng ai huấn luyện nhưng Vện vẫn biết ông chủ mắt mù không sáng tỏ, nó đi trước ông đi sau, nó dùng đuôi sủa dẫn đường. Nơi nào đường sá không an toàn nó quẩn lấy chân ông bước đều theo nó, vượt được đoạn khó, nó lại rít sủa lên báo mừng cả đoạn phía trước bằng phẳng.

Vện là một con chó đực trên lưng hai xoáy, càng lớn càng săn chắc, vạm vỡ, khuôn mặt hiền lành nhưng sắc nét, nó bảo vệ ông Dương Khư bất cứ đâu và bất cứ lúc nào. Con chó với ông như hình với bóng. Mỗi lần ông đau ốm, nó chạy đi kiếm hàng xóm mà ông Khư hay nói chuyện và thân tình. Nó tìm trên bờ biển hoặc trong rừng trâm bầu, tìm bằng được rồi dẫn người về thăm ốm, lảng giềng nấu cho ông ăn, con Vện ngồi cạnh cũng hướng một bát.

Mùa giông gió, không ra biển được, ông Khư lấy gạo trữ mùa hè ra dùng dần, có bữa hết gạo, ông phải đi mượn, nhưng con Vện không bao giờ dỗi. Ông ăn miếng cơm nó có miếng cơm, ông ăn miếng cháo nó có miếng cháo. Trời lạnh cắt da, thuyền chài người dân đưa lên bờ vì sóng to gió lớn, không ai ra biển gần đánh cá, ông Khư gặp khó khăn. Cái gạo cũng thiếu, thức ăn cũng thiếu. Vện lặng lẽ ra bờ biển lặn, nó đi từ sáng sớm, quan sát, ngửi từng con sóng. Máy bận ông Khư thấy nó cập về con cá hơn cả kỷ. Ông cứ tưởng trộm cắp của ai bắt phải trả lại, nó vẫy đuôi ngoe nguẩy không đi, cập cá ra vườn rồi cập cá vào lại chỗ bếp, ấn xuống tro bếp, dùng chân khều tay Dương Khư. Máy lần đuôi đi nó đều làm vậy, ông hiểu cá này nó không ăn trộm của ai bởi làng chài có ai dám ra biển. Mường tượng hiểu chắc nó lao xuống biển bắt cá? Làm gì có con chó nào có thể tài như vậy? Trời lạnh, ai cũng ru rú trên bờ, không sinh vật trên cạn nào dám xuống nước ngoài con cá sống dưới biển, con chó lại càng muốn nằm ườn bên bếp lửa giữ ấm.

Nghĩ hoài không ra, ông Khư ben dậy sớm, đi theo con Vện, nó dẫn chủ đi rất hơn hờ ra chỗ biển, nơi vẫn thường ngập lặn ở một điểm bí mật. Vùng đó có một rãnh nước như con suối chảy ra biển, dòng nước

bên trong làng chảy ra, mùa hè thì nước tí tách không nhiều, mùa đông mưa thường xuyên, cái rãnh thành suối, thu hút vô số phù du vây đặc xung quanh kiếm mồi. Con cá theo nước phù du tìm đến, chúng đông lắm, nhưng chỗ biển này rất sâu, ít người qua lại thành ra chỉ con Vện biết, mọi thứ đều bí mật.

Nó nhảy um xuống biển, lặn sâu hồi lâu ngoi lên, chạy đến bên chân ông Khư nhả ra một con cá nục. Chưa kịp rú ụt, Vện lại nhảy xuống nước, lượn theo đàn cá như con rái, thoắt ẩn, thoắt hiện, nhiều chuyển nó lặn xuống ngoi lên như thể đùa lại cả mấy kỷ cá. Lão ngư Dương Khư thấy nó lạnh quá liền vơ lá dương, cành khô dưới hàng dương nhóm lửa cho Vện sưởi ấm, nướng từng con cá lên ăn. Ông cho nó ăn trước, xé từng thớ thịt cho chó ăn, nó vừa ăn vừa sưởi ấm khoan khoái, từng miếng xương cá cũng không để sót. Nó ăn no đến lượt người đàn ông già, họ chia sẻ tất cả những gì có được để sinh tồn. Từ tình cảm, kỷ năng làm việc, sức vóc đến miếng ăn, nơi nằm đều san đều cho người và chó.

Mùa hè, Vện vẫn ra biển, ông Khư ngụp lặn mò ngao và ốc đưa đi bán, Vện cũng nhảy tùm xuống nước tìm cá, có khi bắt được con to đến 5 ký, nó cố công lôi vào bờ, người làng lại đến mua để ông có gạo dự trữ cho mùa đông lạnh giá. Họ không chỉ là ông chủ và con chó trung thành mà còn là đôi bạn tri kỷ. Có bận Vện bị ốm, ông Khư đi lấy lá trên đồi cát nấu nước cho nó xông, ông bón cho chó từng thìa cháo với bốn ánh mắt nhìn nhau đầy thấu hiểu, sâu trong mỗi tâm hồn. Vện lành bệnh, nó quấn lấy ông Khư như hình với bóng.

Thấy con chó quá đẹp, trung thành, có người làng bên sang ngã giá cả mấy chục triệu đồng, một gia sản rất lớn. Ông Khư tần ngần như muốn bán, nhìn ánh mắt con Vện, lão lại thôi, nói nó quý với tui lắm, không ai nỡ xa nó. Có nghèo tui cũng không thể bán bạn tui, nó làm bạn gần chục năm, có khi mỗ phản lại tui mỗ. Bán nó thành ra tui phản bội chó, phản bội sự trung thành của Vện. Như hiểu được ông, con chó của mừng vang cả đất nhà.

Nhưng mấy tháng sau, con Vện chạy ra đường, bọn câu chó phục sẵn đã bắt mất, nó sủa ăng lên mấy tiếng, người làng lao ra đuổi theo đám trộm chó mà không được, chúng đã cao chạy xa bay. Ông Khư rầu rĩ, định bụng mua con khác. Nhưng mười năm qua, ông không nuôi chó để giữ lòng thủy chung với con Vện. Mùa hè ông vẫn ra biển mưu sinh một mình, còn mùa đông ông thẩn thờ bên bếp lửa. Nay đã già hung sắp gần đất xa trời, ông lại nhớ con Vện da diết, ông thế nếu thác xuống ông phải tìm lại bạn cho được. Lão Khư nghĩ, mất rồi gặp lại bạn tri kỷ như vậy là cái phúc khó có lần hai trên đời ❌

Minh họa: Thùy Trang

cây RƠM

SẮC VÀNG NGÀY TẾT

■ TRẦN CHÍ KÔNG

Ngay trước ở nông thôn Nam bộ, Tết đến ngoài sắc vàng của bông mai còn có cây rơm vàng. Nhìn cây rơm có thể đoán mùa vụ năm đó ra sao. Cây rơm to là lúa trúng. Rơm vàng ươm là năm đó mưa thuận gió hòa. Người nông dân gọi là “xây cây rơm” ý nói như xây nhà. Rơm phải xếp sao cho dẽ dặt, liên kết với nhau thành hình tròn trịa. Người Huế vốn cẩn thận và ý tứ nên xây cây rơm rất đẹp. Rơm được chải chuốt cho thẳng thớm như đuôi tóc cho người.

Rơm là thứ để dành cho bò ăn, ủ phân trồng hoa màu và nhiều công dụng khác, như đốt lửa nướng trui cá lóc hay lót ổ cho gà đẻ. Cây rơm còn là “tụ điểm” của trẻ con vui đùa với nhiều trò chơi dân dã.

Ngày nay, canh tác hiện đại, rơm cuộn từ ngoài đồng và đưa đi nhà máy. Cây rơm ít dần nên ngày Tết, ngồi trong nhà nhìn ra sân, nhâm nhi tách trà, chén rượu, nhìn cây rơm vàng mới xây còn thơm mùi lúa mới chỉ là hồi ức mùa vàng thuở xưa 🍷

Mỹ Tâm

HÃY GỌI TÊN CÔ ẤY LÀ HIỆN TƯỢNG

■ MINH TRIẾT

Với cú lội ngược dòng ngoạn mục: Phát hành album theo kiểu truyền thống giữa thời đại nhạc số, nhạc online bùng nổ và nhanh chóng lập kỷ lục với hiện tượng “cháy hàng” liên tiếp trong nhiều tuần phát hành; Tiếp tục ghi dấu khi xuất hiện trên trang mua sắm trực tuyến toàn cầu Amazon sau 2 tuần xét duyệt và nhanh chóng vươn lên vị trí thứ 8 trong bảng xếp hạng những album được yêu thích của Amazon; Bên cạnh đó, album “Tâm 9” còn được giữ vị trí đầu bảng Những album nhạc soul được quan tâm nhất tại Amazon... Mỹ Tâm hoàn toàn có thể được vinh danh như một hiện tượng nhạc Việt không chỉ trong năm 2017 mà còn là hiện tượng nhạc Việt của thập niên này.

Nói không với các trang mạng trực tuyến

Từ sau khi hé lộ thông tin về album Vol 9, Mỹ Tâm đã khiến khán giả đứng ngồi không yên. Tuy nhiên, bất ngờ lớn nhất với album lần này là việc Mỹ Tâm tuyên bố sẽ không phát hành trên các trang nghe nhạc trực tuyến như trước đây, dù cô nhận được rất nhiều lời yêu cầu từ các đơn vị kinh doanh nhạc trực tuyến, thậm chí có đơn vị sẵn sàng chấp nhận mức giá 2 tỷ đồng để được phát hành album của cô. Nữ ca sĩ đã chọn cách phát hành album theo kiểu truyền thống mà theo chị thì việc này đơn giản là để “bảo vệ bản quyền”.

Ở thời điểm hiện tại, việc tìm kiếm một ca khúc yêu thích để tải về và nghe đi nghe lại không khó, bởi sự ra đời của hàng loạt trang nghe nhạc trực tuyến. Hình thức này tiện cho người nghe nhạc, nhưng chỉ mang về doanh thu cho các đơn vị đăng tải nhạc, chứ nghệ sĩ gần như không thu được gì ngoài việc “chấp nhận” để đến gần khán giả hơn. Chuyện bỏ tiền mua album/CD, vì vậy, được cho rằng không còn cần thiết nữa. Đĩa CD ngày càng trở nên xa lạ đối với nhiều người trẻ. Nghệ sĩ cũng chạy theo xu hướng số đông, ra album trực tuyến để đáp ứng thị hiếu khán giả, đồng thời tránh được nỗi lo bán không được đĩa CD! Chính vì vậy, khi Mỹ Tâm tuyên bố rút khỏi các trang nhạc trực tuyến, đưa “Tâm 9” lên các kệ đĩa theo kiểu truyền thống và tự phát hành, giới mộ điệu cũng như những người làm chuyên môn không khỏi lo lắng và e ngại. Nhiều ý kiến cho rằng, Tâm đã có quyết định can đảm nhưng có phần liều lĩnh. Tuy vậy, Mỹ Tâm vẫn bền bỉ với lựa chọn đúng đắn của mình, vì theo Tâm: “Bản thân tôi thấy các trang nhạc online Việt Nam hiện tại không coi trọng bản quyền của nghệ sĩ. Tôi rất buồn khi phải chứng kiến điều này khi mình đang sống trong thời đại văn minh. Vì vậy tôi chấp nhận là người

Mỹ Tâm ký tặng đĩa cho hàng nghìn người hâm mộ tại Phố đi bộ Nguyễn Huệ - TPHCM ngày 3.2

duy nhất “đi ngược dòng” chứ không đồng tình đi theo cái sai dù hậu quả có thế nào.”

Và Mỹ Tâm đã đúng. Ngay sau khi tung teaser về “Tâm 9” và mở bán trên mạng, album của Mỹ Tâm “cháy hàng” đến mức cô và ê kíp phải thông báo ngừng nhận đơn hàng. Tại buổi show case đầu tiên ở Phố đi bộ Nguyễn Huệ - TP.HCM, chỉ sau 1 giờ ra mắt, 5.000 CD album “Tâm 9” đã bán hết sạch, chưa kể số lượng đặt hàng qua online. Sau 3 buổi showcase diễn ra tại 3 thành phố lớn trên cả nước, hàng nghìn khán giả xếp hàng vài tiếng đồng hồ chỉ để mua một chiếc đĩa CD và con số 10.000 đĩa bán ra là minh chứng cho sức hút của Mỹ Tâm giữa thị trường nhạc số hiện tại. 2 tuần liên tiếp sau đó, con số album nổi bản vẫn tiếp tục leo thang và rơi vào trạng thái “in không kịp”. Và chỉ sau 3 tuần, hơn 20.000 bản CD album “Tâm 9” đã được bán hết sạch và chưa có dấu hiệu ngừng lại khi mà chủ nhân album cho biết “vẫn còn phải tiếp tục in để trả nợ các đơn hàng online còn tồn đọng”.

Không dừng lại ở đó, khi xuất hiện trên trang web mua sắm trực tuyến toàn cầu, album “Tâm 9” cũng lập tức tạo nên cơn sốt khi dẫn đầu những album nhạc Soul được quan tâm nhất, cũng như nằm trong top 10 album mới được yêu thích và tải về nhiều nhất trên Amazon.

Thành công của album “Tâm 9” không chỉ dừng lại ở đó mà “sức lan tỏa” của nó mới đáng ngưỡng mộ. Có thể nói, đã rất lâu rồi, fan VPPOP mới có lại cảm giác chờ đợi hàng giờ và được cầm tận tay “đập hộp” một CD mà họ yêu thích như hôm nay. Trào lưu khoe album “Tâm 9” đẩy lên như một

làn sóng lan tỏa trên mạng xã hội, đến chính các nghệ sĩ như: ISAAC, Mai Hồng Ngọc, Nam Cường, Duy Khánh, Trần Thành, Trường Giang... cũng hào hứng với câu chuyện bản quyền này và cùng tham gia trào lưu khoe album “Tâm 9” của Mỹ Tâm như một sản phẩm đáng giá mà mình đã sở hữu được.

Người truyền cảm hứng

Gần 20 năm đứng trên sân khấu, Mỹ Tâm luôn dồn hết tâm lực vào các sản phẩm âm nhạc và các hoạt động sau âm nhạc của mình để xây dựng một hình tượng như cái tên của cô: Mỹ Tâm - một tâm hồn đẹp.

Mỹ Tâm luôn là cái tên “bảo chứng” cho mọi sự kiện âm nhạc, đến mức các ông bầu hoàn toàn tự tin rằng: ở đâu có cô, ở đó luôn chật kín khán giả. Không chỉ đem đến cho người mộ điệu những ca khúc hay, một tinh thần giao lưu chân thành và thân thiện, Mỹ Tâm còn để lại dấu ấn đặc biệt trong lòng khán giả với tư cách một người truyền cảm hứng. Từ hành động ẵm ấp song ca với anh chàng khiêm thị đem lại những cơ hội lớn cho anh trong cuộc sống, đến việc nâng đỡ những giọng ca trẻ trên sân khấu, chia sẻ những sự cố với đồng nghiệp hay ân cần giúp đỡ các cụ già neo đơn... tất cả hành động của Mỹ Tâm đều theo hướng gieo mầm cho những điều tốt đẹp trong cuộc sống.

Trở lại câu chuyện bản quyền, khi không chỉ riêng lĩnh vực âm nhạc, mà trong nhiều lĩnh vực sáng tạo khác tại Việt Nam, nhiều người phải khóc ròng hoặc thỏa hiệp với sự xâm phạm bản quyền hay bị rề rúng bản quyền một cách đau xót, thì cách Mỹ Tâm làm một lần nữa lại là truyền cảm hứng cho tất cả những người sáng tạo 🙌

ĐIỆN ẢNH VIỆT 2017

QUYỀN NĂNG PHÁI ĐẸP & CÚ NGÃ CỦA GẤ KHỔNG LỒ

■ MINH QUÂN

Cảnh trong phim Khi Con Là Nhà

Phim nữ quyền lên ngôi

Không chỉ riêng năm 2017, nếu điểm lại phim Việt trong vòng 10 năm trở lại đây thì hầu hết những phim mang lại thắng lợi doanh thu cho các nhà đầu tư đều là dòng phim chick - flick (phim dành cho phụ nữ). Năm 2017 không chỉ không ngoại lệ mà thậm chí hầu hết các phim tiêu biểu (cả về chất lượng và doanh thu) đều mang đậm dấu ấn nữ quyền, màu sắc nữ tính như: Mẹ Chồng, Cô Ba Sài Gòn, Cô gái đến từ hôm qua, Em chưa 18... Ngay từ tiêu đề, dường như các nhà làm phim đã khẳng định mạch truyện mà họ hướng đến chính là câu chuyện của tuyến nữ. Và trên bình diện kịch bản, có thể nói, điện ảnh Việt 2017 đã mang lại nhiều câu chuyện hấp dẫn được dẫn dắt trong một không gian mà ở đó, phụ nữ đóng vai trò chủ chốt, tiếng nói chủ đạo. Truyện phim được dẫn dắt bởi họ, qua góc nhìn của họ.

Theo các nhà phê bình thì không chỉ riêng Việt Nam, điện ảnh thế giới năm 2017 cũng là một năm lưu giữ nhiều dấu ấn đẹp đẽ của nữ giới tại hầu hết các đấu trường điện ảnh trên thế giới. Liên hoan phim độc lập Sundance quy tụ tới 34% tổng số phim tranh giải do đạo diễn nữ dàn dựng. Giải thưởng Điện ảnh & Truyền hình MTV thì dành 4 trên 7 hạng mục nghệ sĩ cho các gương mặt nữ. Còn tại Hollywood, "Wonder Woman" - một bộ phim được xem là phim siêu anh hùng hay nhất trong vũ trụ điện ảnh DC nhận được lời khen ngợi nồng nhiệt của giới phê bình; hay phim Wonder - câu chuyện về một bà mẹ cao cả luôn là chỗ dựa cho cậu con trai bé bỏng cũng đang làm mưa làm gió trên các thị trường điện ảnh; The Last Jedi* sử hữu nhiều tuyến văn nữ quan trọng...

Không biết là do bất kịp xu hướng nữ quyền của màn bạc toàn cầu hay chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên

Gần 50 phim ra rạp với sự đột phá về doanh thu của một số phim cùng khá nhiều phim chất lượng, được công chúng quan tâm, giúp thay đổi cách nhìn về phim Việt. Có thể nói, năm 2017 là một năm đáng nhớ của Điện ảnh Việt.

nhưng tất cả những tác phẩm mang dấu ấn nữ quyền, đậm màu nữ tính của điện ảnh Việt đều đã đem lại cho các nhà đầu tư đại thắng về doanh thu: Em chưa 18 (176 tỷ đồng vượt mặt cả bom tấn Kong); Cô gái đến từ hôm qua (68 tỷ đồng); Cô Ba Sài Gòn (56 tỷ đồng); Mẹ Chồng (45 tỷ đồng) ... Mức doanh thu này chưa tính tiền các hãng đầu tư bán lại bản quyền kịch bản cho các đối tác nước ngoài hay bán phim cho các trang phim trực tuyến...

"Cú chạm" của dòng phim gia đình và những thân phận ngoài lề

Nếu Lô Tô là một điểm sáng của điện ảnh Việt đầu năm 2017 thì Khi Con Là Nhà chính là cú kết tuyệt đẹp (happy ending) của sân chơi nghệ thuật này. Có thể nói, năm 2017, điện ảnh Việt đã đem lại nhiều "cú chạm" xuất sắc đến trái tim khán giả với những câu chuyện nhẹ nhàng, ấm áp đầy thấu cảm, tình nhân văn với dòng phim gia đình và những thân phận ngoài lề. Trong dòng xúc cảm đó, Lô Tô chính là một dấu ấn đặc biệt của điện ảnh Việt trong năm 2017; đến mức nhà phê bình điện ảnh Lê Hồng Lâm đã dành hẳn một bài ca ngợi, và khẳng định "Lô Tô - cuộc vượt thoát của điện ảnh Việt". Và ở thời điểm này, khi mà các báo hay những diễn đàn điện ảnh, đều có những bài điểm lại, đánh giá, bình chọn những tác phẩm điện ảnh tiêu biểu trong năm 2017 thì Lô Tô đã hiện diện ở hầu hết các bảng bình chọn, được đánh giá là một trong những tác phẩm tiêu biểu nhất. Sự thành công của Lô Tô không chỉ chạm vào trái tim đầy xúc cảm của khán giả với câu chuyện đầy thân phận của những gã đàn ông với khao khát được sống đời đàn bà, mưu sinh với chút lấp lánh mua vui cho đời dưới ánh đèn lập lòe đầy thân phận của gái

Lô Tô. Mà thành công vượt trội của Lô Tô chính là tác động tích cực và trực quan vào xã hội. Lô Tô đã đem đến một cách nhìn mới đầy thấu cảm để cộng đồng quan tâm hơn đến những người hát lô tô để từ đó đồng cảm và thương họ nhiều hơn.

Khi Con Là Nhà - cú kết tuyệt đẹp của điện ảnh Việt lại là một cú chạm nhẹ nhàng, dung dị hơn. Với câu chuyện khá giản dị, về hành trình đi tìm hạnh phúc của hai cha con Quang và Cu Bi với bước chuyển trong nhận thức của người cha từ tình thương ông dành cho con trai mình, bộ phim như một món quà nhỏ xinh mà đẹp đẽ của điện ảnh Việt trong năm 2017. Cả hai phim đều không theo công thức: diễn viên ngôi sao + kỹ thuật hoành tráng + PR rầm rộ nhưng đều được khán giả hồ hởi đón nhận vì đơn giản, truyện phim đã chạm được cảm xúc của họ. Dù nhà sản xuất Lô Tô không công bố doanh thu chính thức nhưng khi chuyển môn đều biết, Lô Tô đã mang lại chiến thắng lớn về mặt doanh thu cho nhà sản xuất. Còn Khi Con Là Nhà hiện đang được xem là đợt sóng ngầm công phá các phòng vé hiện nay với độ lan truyền cảm xúc đầy tích cực trên mạng xã hội.

Điều đặc biệt đáng ngợi ca của dòng phim Việt năm nay là hầu hết các phim đều mang đậm bản sắc văn hóa, chân thực, và thấy rõ hơi thở đời sống văn hóa Việt. Và phần lớn các phim mang đậm bản sắc văn hóa, nét đẹp chân thực của đời sống đều được khán giả đón nhận hào hứng.

Ngòi Lô Tô và Khi Con Là Nhà, dòng phim gia đình năm nay cũng có nhiều tác phẩm để lại dấu ấn đặc biệt cho khán giả: Dạ Cổ Hoài Lang; Nắng 2; Có Căn Nhà Nằm Nghe Nắng Mưa, Cha công con...

Cú ngã của gã khổng lồ Lôi Báo

Với kinh phí đầu tư trên 28 tỷ đồng, được thực hiện bởi một ekip hùng hậu: đạo diễn Victor Vũ; đạo diễn hành động Vincent Wang đến từ Hollywood; ý tưởng kịch bản

có vẻ hấp dẫn với: ca nổi đầu tiên tại Việt Nam cùng với chiến dịch PR quảng cáo trải dài từ ngày bấm máy cho đến suốt thời gian công chiếu ...

bộ phim Lôi Báo của đạo diễn Victor Vũ trước khi ra mắt được dự báo như là một tác phẩm bom tấn của điện ảnh Việt và sẽ là phim đình đám nhất năm 2017. Tuy nhiên, mọi dự báo dường như không giống như thực tế. Con số phòng vé không đến với Lôi Báo. Ra mắt từ ngày 23.12.2017 nhưng sau 2 tuần công chiếu, "người khổng lồ" Lôi Báo thậm chí còn là đối thủ cạnh tranh kém thế với "người tí hon" Khi Con Là Nhà tại các phòng vé. Theo một số nhà phê bình, sự thất bại của những phim bom tấn Việt trên thị trường nước nhà không chỉ có Lôi Báo mà từ trước đến nay còn có nhiều tác phẩm khác như: Dòng Máu Anh Hùng, Lửa Phật, Fan Cuồng.... Sự thất bại được xem là đương nhiên khi hầu hết các tác phẩm bom tấn này đều thực hiện theo hơi hướng nước ngoài, mang hơi thở và không khí khá xa lạ với người Việt, nếu không nói là phần lớn đều mang hơi thở, không khí kiểu Hollywood nhưng lại không làm được như Hollywood, từ kịch bản cho đến công nghệ làm phim. Nên nếu chọn dòng phim bom tấn thì khán giả chọn bom tấn Hollywood cho chắc ăn hơn.

Có lẽ từ Lôi Báo, và câu chuyện thành công của các tác phẩm khác sẽ khiến các nhà đầu tư nhìn lại: Trong nghệ thuật, tiền chưa chắc đã mua được chất lượng. Điều quan trọng nhất vẫn là cảm xúc. Và điều quan trọng nhất của một bộ phim, vẫn bắt đầu từ kịch bản: Hãy đem đến cho khán giả một câu chuyện hấp dẫn, nhiều xúc cảm 🍷

Cảnh trong phim
Khi Con Là Nhà

Các cảnh trong phim Lô Tô

Về Vĩnh Hưng, thăm *chùa Nổi*

■ TÂM LOAN

Trong dịp về huyện Vĩnh Hưng (tỉnh Long An) trong mùa nước nổi, phóng viên tạp chí Nông thôn Việt đã nghe câu chuyện có vẻ ly kỳ về một gò đất nổi cao, trên đó có ngôi chùa giữa vùng Đồng Tháp Mười mênh mông. Trừ mặt Đồng Bã giáp sông Vàm Cỏ Tây, các phía còn lại được bao bọc bởi 11 gò nhỏ. Điều kỳ lạ theo người dân ở đây, dù lũ cao hay thấp, chùa Cổ Sơn vẫn chưa bao giờ bị ngập. Có lẽ vì vậy mà giờ đây Chùa Nổi, tên dân gian đặt cho chùa Cổ Sơn, đã trở thành niềm tự hào của vùng đất Vĩnh Hưng. Nổi đi vào ca dao, lưu truyền nhiều thế hệ:

*Ai về đất mẹ Vĩnh Hưng
Viếng thăm chùa Nổi vang lòng tiếng thờ*

Nổi tiếng với những giai thoại huyền bí

Theo nhiều tài liệu, chùa được xây dựng cách đây gần 200 năm, ban đầu có tên Bửu Sơn, sau đó đổi tên thành Cổ Sơn tự. Các sư thầy cho biết việc đổi tên này có nguyên nhân là gò đất - nơi chùa đang tọa lạc giống như ngọn núi thiêng, chứa đầy yếu tố tâm linh, huyền bí. Ngoài ra, chùa còn có tên gọi khác, chùa Trôm (có thể do từ lúc xuất hiện, ngôi chùa đã có 3 cây trôm cổ thụ). Tuy nhiên, chùa Nổi vẫn là tên dân gian thường hay gọi và biết đến nhiều nhất. Tên gọi này xuất phát từ việc đỉnh gò - nơi chùa Cổ Sơn tọa lạc chưa bao giờ bị ngập lụt, kể cả những năm có lũ lớn tràn về. Dân gian còn cho rằng nước lên đến đâu thì chùa và gò sẽ nổi đến đó.

Ông Võ Huy Nguyên Vũ, Phó Trưởng phòng văn hóa huyện Vĩnh Hưng cho biết: “Ngày xưa, vùng Đồng Tháp Mười này hoang vắng lắm. Con lũ năm 2000 là con lũ lớn nhất từ trước đến nay ở vùng đất này, cả vùng bị nhấn chìm sâu trong nước, chỉ riêng chùa vẫn nổi. Từ Trung tâm Văn hóa huyện (cách chùa hơn 13 km) có thể nhìn thấy chùa Nổi hiện ra giữa mênh mông biển nước”. Sư thầy Thích An Phát, Trụ trì chùa Nổi, cũng khẳng định năm 2000, vùng Đồng Tháp Mười trắng xóa, nước dâng cao khoảng từ 4,5 đến 5m, trong khi Chùa Nổi chỉ cao so với mặt bằng xung quanh 3,3m, nhưng không hiểu sao nước

chỉ mấp mé thêm chánh điện chứ không ngập. Thầy Thích An Phát còn kể thêm một giai thoại lưu truyền lại trong dân gian về chùa Nổi, 300 trăm năm trước, nơi đây chỉ là một gò đất. Lũ trẻ chăn trâu thường đến gò đất này nện tượng và chơi đùa. Một lần ham chơi đến nỗi quên cả bầy trâu nên cha mẹ chúng giận quá bèn quẳng hết tượng đất xuống sông. Kỳ lạ thay, những tượng đất này không chìm mà nổi trên mặt nước. Người dân thấy vậy, cho đây là nơi linh thiêng nên lập am rồi sau đó xây chùa để quanh năm thờ phụng, cầu nguyện.

Bà con ở đây tôn kính chùa dữ lắm, không chỉ người dân địa phương, nhiều người từ nơi khác cũng tìm về cầu nguyện. Gần nhất có vợ chồng anh Long ở xã Bình Hiệp, huyện Mộc Hóa (tỉnh Long An) vì hiếm muộn con cái nên đến chùa cầu xin. Thời gian sau về vợ có biểu hiện lạ, đi khám bác sĩ nói có thai. Họ trả lễ cặp tháp bằng gỗ đặt trên chánh điện của chùa. Cách đây 5 - 6 năm cũng có cặp vợ chồng ở TPHCM cho biết họ đã có con gái, rất muốn con trai. Họ đã đến chùa cầu nguyện và đã được toại nguyện, dù kết quả siêu âm cho thấy người vợ đang mang thai con gái. Cũng có người cho biết họ bị ung thư máu đã chạy chữa khắp nơi không hết, nhưng đến đây cầu nguyện về thì hết bệnh. Những câu chuyện như vậy không hiếm, cũng có thể có sự trùng hợp ngẫu nhiên, do tâm lý

người bệnh khi có niềm tin nên bệnh khỏi...Thực hư không ai rõ nhưng với sự truyền miệng của người dân làm chùa Nổi thêm phần linh thiêng.

Người dân ở đây còn kể câu chuyện khoảng năm 1959, có người chài cá tên Lê Văn Vẹo, ngụ tại ấp Đầu Sấu, xã Tuyên Bình Tây (Vĩnh Hưng, Long An) đến thả lưới khúc sông trước chùa. Khi lội xuống sông để gỡ lưới mới phát hiện có cái hang rất to, hướng đâm thẳng vào lòng chùa, lội vào xem thử thì đụng trúng rất nhiều ly, tách, chén đĩa... Tò mò, ông vào sâu hơn nữa thì có cảm giác bị 2 con vật gì đó cản, đẩy ra ngoài. Cuối cùng, ông đành lên bờ, rồi kể chuyện ấy cho nhiều người nghe. Nhưng kể đến đoạn thấy nhiều ly, tách, chén đĩa...ông liền bị cảm, không nói được nữa. Sau đó, người thân phải đưa ông đến chùa khẩn, hứa sẽ không nói điều gì về việc đó nữa, ông mới nói lại được.

Ngoài sự việc trên, người dân xung quanh vùng còn truyền miệng rằng, khúc sông gần chùa có 2 con cá sấu rất to. Điều lạ là chúng không làm hại đến ai nên mọi người gọi chúng là sấu tu. Hơn thế, cách đây không lâu người ta cũng thấy ở khúc sông này cũng có con rùa to nổi lên...

Là cơ sở cách mạng và làm việc thiện

Ông Nguyễn Văn Trường, nguyên Bí thư, Chủ tịch UBND xã Tuyên Bình cho biết: "Tôi dân gốc ở đây, tham gia cách mạng thời chống Mỹ nên biết rõ chùa Nổi đóng góp rất nhiều cho cách mạng. Đặc biệt, vào năm 1972 - 1974, khi Tỉnh ủy tỉnh Kiến Tường về đóng tại xã Tuyên Bình, bên ta thường nhờ bà con mua gạo rồi vớ mang lên chùa cúng. Đợi đêm xuống, bên mình về đó lấy gạo nuôi quân".

Theo tài liệu của Bảo tàng Long An, chùa Nổi là cơ sở cách mạng đáng tin cậy dưới đời các Sư Trụ trì Lê Văn Lôi, Nguyễn Văn Tới. Nơi đây tiếp nhận, chuyển giao trên 15 tấn gạo, 5 tấn muối, thực phẩm khác và thuốc men giúp cách mạng. Riêng các nhà sư của chùa Nổi đã đóng góp cho lực lượng cách mạng địa phương và du kích xã Tuyên Bình từ năm 1968 đến 1974 trên 10 tấn gạo, 3 tấn muối,...

Những năm 1977 - 1978, thời chiến tranh biên giới Tây Nam, chùa Nổi trở thành trận địa pháo phòng thủ của quân ta. "Mùa nước nổi năm 1978, trừ chùa Nổi, vùng này ngập hết. Vì vậy, ta quyết định lấy chùa làm căn cứ quân sự của tỉnh", ông Nguyễn Văn Trường cho biết thêm. Chùa Nổi đã góp phần giúp xã Tuyên Bình được phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng Vũ trang Nhân dân năm 1992.

Từ khi tạo dựng lại đến nay, chùa cũng đã làm nhiều việc thiện, góp phần cải thiện đời sống người dân. Hơn 30 năm gần đây, tổng số tiền chùa đóng góp xây dựng cầu đường, nhà tình thương, ủng hộ đồng bào lũ lụt, khó khăn... lên đến gần 10 tỷ đồng. Tiêu biểu nhất là cây cầu Nổi bắc qua sông nổi liên ấp Cà Bần với ấp rạch Mây, trị giá gần 1,4 tỷ đồng.

Rời chùa khi tiếng chuông bắt đầu ngân lên từng hồi đều đặn rồi tan dần trong không gian chiều tĩnh mịch, khiến ai cũng xúc cảm với những vần thơ của Cố Đại Lão Hòa Thượng Thích Mãn Giác:

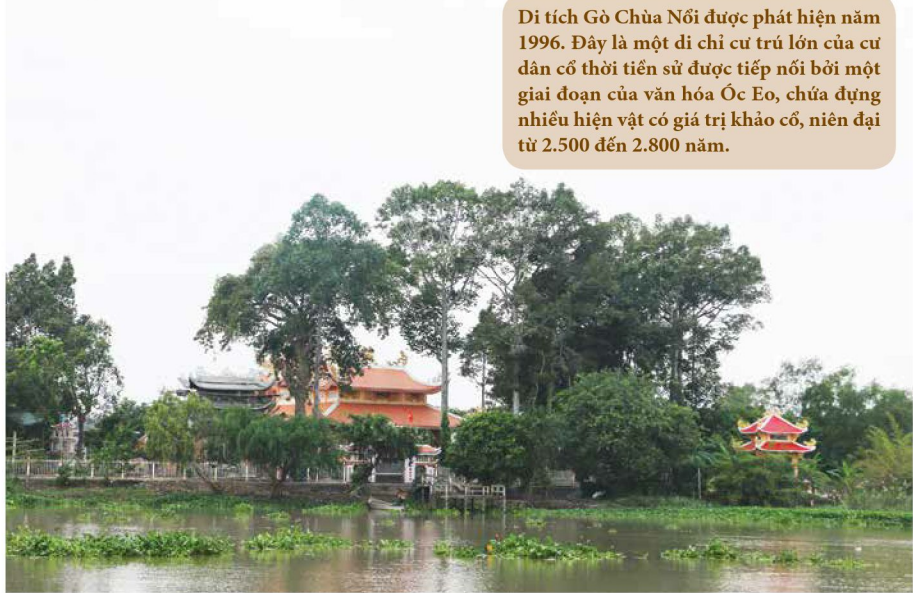
"Chuang vắng nơi nao nhớ lạ lùng

Ra đi ai chẳng nhớ chùa chung

Mái chùa che chở hồn dân tộc

Nếp sống muôn đời của Tổ tông" 🙏

Di tích Gò Chùa Nổi được phát hiện năm 1996. Đây là một di chỉ cư trú lớn của cư dân cổ thời tiền sử được tiếp nối bởi một giai đoạn của văn hóa Óc Eo, chứa đựng nhiều hiện vật có giá trị khảo cổ, niên đại từ 2.500 đến 2.800 năm.

Trong những ngày đầu năm mới, tạm gác những bận rộn thường nhật để nhâm nhi một cuốn sách hay quả là điều tuyệt vời đối với những tín đồ mê sách. Cùng khám phá xem dịp Tết 2018 này có những điểm đến thú vị nào dành cho những người yêu sách nhé!

■ SONG THÙY

Lễ hội Đường Sách TPHCM

Năm nay, lễ hội Đường Sách TPHCM vẫn sẽ được tổ chức tại các đường Ngô Đức Kế, Đồng Khởi, Mạc Thị Bưởi (quận 1) và diễn ra cùng thời gian với đường hoa Nguyễn Huệ, tức khai mạc ngày 13.2 (28 tháng Chạp) và kéo dài đến 19.2 (Mùng 4 Tết). Do đó, khách tham quan vừa có thể tìm được cho mình cuốn sách yêu thích tại lễ hội Đường Sách, vừa có cơ hội dạo chơi, chiêm ngưỡng sắc rực rỡ của hàng trăm loại hoa tại đường hoa Nguyễn Huệ. Với chủ đề "Ươm mầm trí thức - Khát vọng vươn xa", lễ hội Đường Sách sẽ trưng bày, giới thiệu sách và tổ chức giao lưu tác giả - tác phẩm. Ngoài ra, lễ hội Đường Sách cũng trưng bày, giới thiệu những cuốn sách, tư liệu sau 50 năm về cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân (1968-2018) cũng như quá trình hình thành, xây dựng và phát triển Sài Gòn - Gia Định - TPHCM 320 năm.

Đọc sách, uống cà phê và ngắm biển Vũng Tàu

Đầu xuân 2018, bạn đọc tại TP Vũng Tàu cũng như du khách yêu thích sách khi đến với thành phố biển này sẽ có thêm một điểm đến hấp dẫn. Đó là Hội sách Xuân Mậu Tuất được tổ chức tại Công viên

Quang Trung, đường Ba Cu, TP Vũng Tàu, từ 12.02 đến 22.02. (27 tháng Chạp đến mùng 7 tháng Giêng Âm Lịch) với 9 quầy sách tiêu chuẩn, 2 quầy sách lớn, 2 khu cà phê sách, 6 quầy văn hóa phẩm. Song song đó Hội sách còn tổ chức các hoạt động, sự kiện như giao lưu tác giả - tác phẩm, khu trưng bày và giới thiệu sách theo chủ đề, khu Cà phê sách và góc đọc, khu vẽ tranh và tô màu dành cho thiếu nhi... Nơi đây hứa hẹn sẽ là điểm không gian văn hóa đọc ấn tượng phục vụ bạn đọc và du khách tại TP Vũng Tàu vào dịp Tết Nguyên đán năm nay.

Đặc biệt, sau khi Hội sách Xuân Mậu Tuất 2018 kết thúc, đường sách Thành phố Vũng Tàu sẽ hình thành từ cơ sở của Hội sách. Dự kiến quy mô diện tích 1.903m², gồm 11 gian hàng sách, 6 gian hàng văn hóa phẩm tổng hợp, 2 khu cà phê sách và góc đọc, 1 khu giao lưu và hoạt động cộng đồng, 1 sân khấu tổ chức các sự kiện giới thiệu sách, giao lưu với tác giả và sẽ được khánh thành nhân dịp Ngày Sách Việt Nam 21.4.2018. Theo ông Huỳnh Văn Sơn, Chủ tịch HĐQT Công ty cổ phần du lịch Ngôi sao biển Sài Gòn, chủ đầu tư đường sách Vũng Tàu, đơn vị tổ chức Hội sách xuân Mậu Tuất, lâu

ĐIỂM ĐẾN CỦA NHỮNG NGƯỜI

Yêu Sách

Thành phố Sách - Phương Nam Book City.

Phối cảnh Hội sách
Vũng Tàu Xuân 2018. Ảnh:
Công ty CP Du Lịch
Ngôi sao biển Sài Gòn.

Theo kế hoạch được UBND TPHCM thông qua, sắp tới, tại TPHCM sẽ có thêm nhiều đường sách được thành lập: ở trung tâm TP đã có Đường Sách Nguyễn Văn Bình (quận 1); ở hướng Nam có Đường Sách Nguyễn Đồng Chi (quận 7); ở hướng Đông có Đường Sách khu vực Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TPHCM (quận Thủ Đức)... Dự kiến đến năm 2025, mỗi quận, huyện sẽ có ít nhất một đường sách.

nay du khách đến Vũng Tàu vì biển, thì nay có thêm sách, vừa ngắm biển vừa đọc sách. Thời gian tới chợ đêm Vũng Tàu đi vào hoạt động, khi đó hai sản phẩm đường sách và chợ đêm chắc chắn sẽ nâng tầm du lịch của đô thị biển này, một vùng đất trọng điểm về du lịch phía Nam

Cư dân "Thành phố Sách"

Nếu không thích sự náo nhiệt nơi đường phố, thì nhà sách là sự lựa chọn lý tưởng dành cho bạn. Cuối năm 2017, hai nhà sách quy mô, hiện đại mang tên Phương Nam Book City (Thành phố Sách) đã chính thức ra

mắt tại TPHCM. Đây được xem là không gian đọc sáng tạo, gần gũi với độc giả. Đứng với chủ đề "Rừng sách nhiệt đới", "Thành phố Sách" tại The Garden Mall (190 Hồng Bàng, quận 5) được xếp đặt những mảng cây xanh nhằm mang lại một không gian đọc gần gũi thiên nhiên, tạo cảm giác dễ chịu cho độc giả. "Thành phố Sách" tại trung tâm thương mại Vạn Hạnh (quận 10) lại mang phong cách đầy lãng mạn với lối kiến trúc châu Âu cổ điển. Cách tạo hình ngôi nhà, via hè, những góc phố, biển báo... như một thành phố thu nhỏ tràn ngập sách 📖

"CHẤT" như phong bao lì xì Tết Mậu Tuất

■ BAN DUNG

Những mẫu phong bao lì xì lạ mắt, đầy cá tính, thể hiện sự hài hước, vui tươi, xuất hiện rầm rộ đã góp phần tạo nên diện mạo mới cho Tết Nguyên đán 2018.

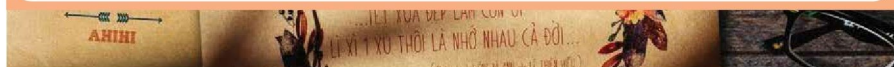
Không sử dụng những màu sắc, họa tiết quen thuộc như phong bao lì xì truyền thống, phong bao lì xì hiện đại được thiết kế theo phong cách retro, vintage độc đáo nhưng không làm mất nét xưa của Tết cổ truyền. Việc sử dụng chất liệu giấy kraft có tông màu nâu sáng khiến những chiếc phong bao lì xì vừa mang hơi hướng hoài niệm

nhưng vẫn rất sang trọng, tinh tế.

Những xu hướng, trào lưu nổi bật trong năm qua cũng được tái hiện trên những phong bao lì xì. Rất nhiều hình ảnh, câu nói gây dấu ấn trong những bộ phim truyền hình, MV ca nhạc, sự kiện nổi bật đã trở thành nguồn cảm hứng để sáng tạo nên những phong bao lì xì phá cách... "Minh thích thì mình lì xì thôi"; Lời bài hát "Em gái mưa" - ca khúc gây "sốt" trong làng giải trí năm vừa qua cũng được sử dụng một cách vui nhộn: "Minh hợp nhau đến như vậy thế nên phải lì xì nhau". Những hình ảnh liên quan

đến năm Mậu Tuất cũng được khai thác theo hướng tươi vui với hàng loạt câu chúc hài hước "Năm con chó, trăm việc không lo, vạn điều không khó", "Năm Tuất, phải chất"... Bên cạnh đó, vẫn có những mẫu thiết kế nhẹ nhàng hơn với những hình ảnh hoa lá cách điệu cùng những câu chúc thân mật, rất bình dị nhưng không kém phần hiện đại, sang trọng.

Sự sáng tạo mới lạ chắc chắn sẽ khiến người trao lẫn người nhận cảm thấy thích thú, mang lại tiếng cười vui vẻ trong những ngày đầu năm mới 📖

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra mạnh mẽ, ngân hàng số là một xu hướng phát triển tất yếu của các ngân hàng.

XU HƯỚNG

NGÂN HÀNG SỐ

Không tiếp xúc, không điểm giao dịch

Công nghệ số đang thay đổi cách thức giao dịch ngân hàng, giúp khách hàng có thể quản lý tiền bạc của họ nhanh chóng và tiện lợi hơn. Trên toàn cầu, xu thế này đang tiếp tục phát triển với những chuyển biến rõ rệt và mạnh mẽ hơn.

Nắm bắt xu hướng, hầu hết các ngân hàng thương mại trong nước đã thiết lập hệ thống ngân hàng lõi (core banking), đồng thời phát triển hệ thống thanh toán nội bộ, tích hợp đa kênh thanh toán hiện đại từ thanh toán trên di động đến trên Internet...nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng đa dạng của khách hàng. Đến nay, hàng loạt dịch vụ liên quan tới ngân hàng số (digital banking) đã được nhiều ngân hàng triển khai, từ Internet banking, sms banking, mobile banking... đến những dịch vụ thông minh hơn như TM, MoMo, SenPay, 123Pay...

Cụ thể, Sacombank đã đẩy nhanh các dịch vụ phi tín dụng trở thành một trong những nền tảng căn bản để thay đổi cơ cấu doanh thu và lợi nhuận. Điển hình là sự phát triển vượt bậc của dịch vụ thẻ. Năm qua, người dùng thẻ Sacombank đã trải nghiệm hình thức thanh toán mới khi không cần đưa thẻ mà vẫn có thể thanh toán qua các máy POS với công nghệ thẻ không tiếp xúc contactless. Với thẻ contactless, chủ thẻ thanh toán bằng cách chạm hoặc vẫy nhẹ thẻ trước màn hình máy POS NFC trong vài giây. Ngoài

ra, người dùng thẻ Sacombank có thể sử dụng điện thoại thông minh thanh toán nhanh bằng cách quét mã QR (mã phản hồi nhanh hay còn gọi là mã vạch ma trận) tại các điểm bán hàng trên toàn thế giới với ứng dụng mCard. Ứng dụng mCard của Sacombank cũng sẽ cho phép người dùng rút tiền mặt mà không cần thẻ như hiện nay, tiếp đó là thanh toán các hóa đơn dịch vụ hoặc trả nợ thẻ tín dụng; chuyển tiền; nạp tiền điện thoại...

Không dừng lại ở phát triển công nghệ thẻ, các ngân hàng cũng đã triển khai những ứng dụng không cần điểm giao dịch. Chẳng hạn như BIDV vừa ra mắt các tính năng mới của ứng dụng BIDV Smart Banking như VnShop (mua sắm trên ứng dụng), trợ lý ảo và gian hàng ảo thanh toán bằng mã QR (QRPay). Với ứng dụng này, khách hàng chỉ cần di chuyển camera điện thoại đến vùng có chứa mã QR (trên các website bán hàng có tích hợp cổng thanh toán VNPay hoặc chọn mã QR từ thư viện ảnh), ứng dụng sẽ nhanh chóng hiển thị các thông tin tương ứng của giao dịch mua sắm hàng hóa: đơn hàng, mã sản phẩm, số tiền thanh toán... Ngoài ra, với tính năng QR Pay của BIDV Smart Banking, người sử dụng để còn có thể chuyển khoản, thanh toán, mua sắm... giúp tiết kiệm thời gian đáng kể. TPBank cũng đã khai trương điểm giao dịch ngân hàng tự động LiveBank, cho phép khách hàng có thể thực hiện nhiều loại giao dịch

24/7, đồng thời tương tác với thiết bị như đang giao dịch thực tế với nhân viên ngân hàng thay vì phải đến chi nhánh ngân hàng truyền thống...

Trong xu hướng này, năm 2017, Samsung Pay (dịch vụ thanh toán trên di động) cũng chính thức có mặt ở Việt Nam, cho phép chủ sở hữu thẻ Visa của các ngân hàng sử dụng điện thoại thông minh để thanh toán hóa đơn tại các máy POS bằng kết nối không dây. Sắp tới, "gã khổng lồ" công nghệ Facebook chuẩn bị gia nhập thị trường thanh toán trực tuyến Việt Nam, hiện một ngân hàng thương mại đang bắt tay với Facebook triển khai thử nghiệm Facebook Payment.

Đua nhau đầu tư công nghệ

Khi thu nhập từ hoạt động tín dụng ngày càng giảm, phát triển các sản phẩm dịch vụ dựa trên nền tảng công nghệ số việc cần thiết để các ngân hàng gia tăng tỷ trọng nguồn thu dịch vụ trong tổng lợi nhuận chung. Số liệu từ Ngân hàng Nhà nước cho thấy, quy mô vốn đầu tư cho công nghệ vào ngân hàng đang liên tục tăng. Riêng Ngân hàng Nhà nước đang có dự án tạo lập hạ tầng công nghệ thông tin cho toàn ngành ngân hàng phát triển, với tổng giá trị 70 triệu USD, tương đương 1.500 tỷ đồng.

Ông Nguyễn Đình Tùng, Tổng Giám đốc OCB chia sẻ: Các giải pháp công nghệ mới được OCB ứng dụng triệt để nhằm tăng năng suất lao

động, hoạt động hiệu quả cho hệ thống ứng dụng hỗ trợ điều hành và kinh doanh và đặc biệt là phục vụ tối đa nhu cầu của khách hàng. OCB đã hỗ trợ mô hình làm việc của nhân viên bằng cách cho phép họ thực hiện trao đổi và giao dịch kinh doanh quan trọng với quyền truy cập vào thông tin, ứng dụng và các công cụ ngân hàng điện tử bất cứ đâu, trên bất cứ nền tảng nào. “Không chỉ nhân viên có được năng suất và hiệu quả làm việc cao hơn nhiều so với trước đây, mà mức độ hài lòng của khách hàng về dịch vụ ngân hàng cũng tăng rõ rệt”, ông Tùng cho hay.

Tương tự, nhiều năm qua, Ngân hàng TMCP Sài Gòn (SCB) cũng đã triển khai và đưa vào sử dụng Trung tâm dữ liệu mới Data Center; Chứng chỉ bảo mật quốc tế PCI DSS; Thẻ SCB MasterCard World Class và SCB C- Debit MasterCard... Đặc biệt, với Trung tâm dữ liệu mới, SCB đã đầu tư hơn 260 tỷ đồng để phát triển song song với Trung tâm dữ liệu chính, sẵn sàng thay thế khi Trung tâm dữ liệu xử lý chính có sự cố. Với hệ thống iServices, SCB đã triển khai dự án chuyển đổi mô hình giao. Ông Võ Tấn Hoàng Văn - Tổng Giám đốc SCB cho biết, việc đầu tư các công nghệ hiện đại giúp tăng cường an toàn bảo mật thông tin cho toàn bộ dữ liệu giao dịch. Đồng thời nâng tầm hoạt động công nghệ thông tin của SCB tương đương các ngân hàng lớn trên thị trường... Đây là cơ sở để SCB triển khai nhiều loại hình sản phẩm dịch vụ áp dụng công nghệ hiện đại thời gian tới.

Góp phần phát triển thanh toán không tiền mặt

Theo Đề án nâng cao khả năng tiếp cận dịch vụ ngân hàng cho nền kinh tế, Thủ tướng Chính phủ xác định đến

năm 2020 các tổ chức tín dụng tăng gấp 2 lần tỷ trọng thu nhập từ hoạt động dịch vụ phi tín dụng. Thực tế cho thấy, những năm qua, các ngân hàng đã chuyển trọng tâm tăng trưởng sang bán lẻ và bước đầu thu được hiệu quả lớn. Kết quả kinh doanh của 15 ngân hàng TMCP bao gồm cả TMCP nhà nước như: Vietinbank, BIDV, Vietcombank, MBB, VP Bank, Sacombank, Techcombank, Eximbank, VIB, SHB, ACB, SCB, Lienviet Post Bank, OCB, Kien Long Bank cho thấy, 9 tháng đầu năm 2017, 15 ngân hàng

mảng bán lẻ.

Theo ông Đào Minh Tú, Phó Tổng đốc Ngân hàng Nhà nước, các ngân hàng đều nhận thức được sự cần thiết của việc áp dụng các công nghệ nền xu hướng này sẽ còn tiếp tục trong thời gian tới. Số hóa giúp ngân hàng giảm thiểu chi phí, cải thiện chất lượng, thời gian. Mặt khác, khách hàng luôn mong muốn nhận được các dịch vụ ngân hàng thật an toàn và thuận tiện, mọi lúc, mọi nơi. Các hình thức thanh toán điện tử, giải pháp thanh toán di động ra đời đã giúp người tiêu dùng

Hàng loạt dịch vụ liên quan tới ngân hàng số (digital banking) đã được các ngân hàng triển khai.

này đã thu được gần 13.600 tỷ đồng lãi thuần hoạt động dịch vụ. Tăng trưởng bình quân 40% so với cùng kỳ năm trước, đóng góp chung 9,4% tổng thu nhập của các ngân hàng (so với mức 8,5% của 9 tháng đầu 2016). Các chuyên gia dự báo đến năm 2020, sẽ có khoảng 40% giao dịch bán hàng của ngân hàng được thực hiện qua mạng và thiết bị di động, thậm chí có khoảng 2/3 nghiệp vụ của ngân hàng do hệ thống công nghệ thông tin đảm nhiệm. Giới chuyên gia cũng nhận định, việc ứng dụng công nghệ số giúp ngân hàng gia tăng đến 45% cơ hội lợi nhuận trong

thanh toán tiện lợi, an toàn hơn và thay đổi dần thói quen dùng tiền mặt của người Việt Nam, gián tiếp khuyến khích phát triển thị trường thanh toán không dùng tiền mặt.

Năm 2018

KIENLONGBANK ĐƯỢC CẤP PHÉP MỞ RỘNG THÊM

17 CHI NHÁNH, PHÒNG GIAO DỊCH

■ KIENLONGBANK

Ngày 19.01.2018, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) ban hành Quyết định số 498/NHNN-TTGSNH và 499/NHNN-TTGSNH chấp thuận mở rộng mạng lưới trong năm 2018 cho Ngân hàng TMCP Kiên Long (Kienlongbank).

Tập trung tiềm lực sở trường tại thị trường bán lẻ khu vực nông thôn

Công cuộc tái cấu trúc ngành ngân hàng theo chiều sâu, không ngừng nỗ lực tự tái cấu trúc bằng chính nội lực để củng cố hoạt động, chuẩn bị hòa mình vào dòng chảy phát triển mới, nhằm nâng cao sức khỏe tài chính, an toàn và hiệu quả hoạt động của các ngân hàng đang tiếp tục được đẩy mạnh. Kienlongbank là một trong số đó, không ngừng đẩy mạnh chiến lược bán lẻ. Đi đôi với phát triển tín dụng, các sản phẩm, dịch vụ Kienlongbank liên tục được cải thiện, phát triển mạng lưới giao dịch, nhằm nâng cao chất lượng phục vụ, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của khách hàng. Với lợi thế am hiểu thị trường và hiểu rõ khách hàng, Kienlongbank đã thực sự thành công trong lĩnh vực khai thác cho vay lĩnh vực sản xuất – kinh doanh - dịch vụ của tiểu thương nhỏ lẻ, nông dân.

Phát huy thế mạnh của mình, những năm gần đây, Kienlongbank tiếp tục đầu tư vào thị trường này. Năm 2016, Kienlongbank đã khai trương thêm 14 CN, PGD mới tại các địa phương mà Kienlongbank có lợi thế. Tuy hoạt động tại nông thôn, vùng sâu, vùng xa trong một năm trở lại, nhưng tất cả 14 đơn vị Kienlongbank hoạt động kinh doanh rất hiệu quả, số lượng khách hàng gia tăng đáng kể, với những chính sách kinh doanh đặc thù và khác biệt, nhiều sản phẩm tiện ích, lãi suất hợp lý, đáp ứng được nhu cầu vốn của khách hàng, phục vụ đồng bào bà con nông dân.

Năm 2018, Kienlongbank thành lập mới 17 CN, PGD

Chính vì những lý do đó, NHNN đã có những đánh giá tích cực về năng lực quản trị điều hành cũng như kết quả kinh doanh khả quan của Kienlongbank trong thời gian qua. Được sự chấp thuận của NHNN về việc phát triển thêm 17 đơn vị mới trong năm 2018, Kienlongbank sẽ nâng tổng số điểm giao dịch lên 134 điểm và hiện diện ở hầu hết các tỉnh, thành phố và địa phương vốn là thế mạnh khác biệt của Kienlongbank.

Kienlongbank Ngã Bảy (Hậu Giang) khai trương từ 21.07.2016 đã tạo thuận lợi cho hàng ngàn khách hàng mới đến giao dịch tại địa phương.

Cụ thể, Kienlongbank được cấp phép thành lập thêm 03 CN, gồm: CN Lâm Đồng (Lâm Đồng), CN Quảng Nam (Quảng Nam), CN Cần Giuộc (huyện Cần Giuộc, TP. HCM); và 14 PGD, gồm: PGD Bắc Bình (Bình Thuận), PGD Bồng Sơn (Bình Định), PGD Cẩm Lệ (Đà Nẵng), PGD Long Thành và PGD Hồ Nai (Đồng Nai), PGD Sơn Hòa và PGD Tuy An (Phú Yên), PGD Châu Thành (Sóc Trăng), PGD Gò Dầu và PGD Châu Thành (Tây Ninh), PGD Cái Bè (Tiền Giang), PGD Trà Ôn và PGD Vũng Liêm (Vĩnh Long), PGD Phước Tỉnh (Bà Rịa - Vũng Tàu). Qua đó, giúp Kienlongbank mở rộng mạng lưới, tạo thuận lợi cho khách hàng đến giao dịch, phục vụ đa số khách hàng tại các địa phương.

Kết quả kinh doanh tích cực tạo tiền đề sức bật trong 2018

Năm 2017, Kienlongbank xác định mục tiêu trọng tâm là điều hành hoạt động của Kienlongbank đảm bảo phù hợp với tình hình thực tế và định hướng của Ngân hàng Nhà nước, các chỉ tiêu kinh doanh đều tăng trưởng ổn định và đã đạt được những kết quả khả quan: Tổng tài sản Kienlongbank đạt 37.353 tỷ đồng, hoàn thành 102,34% (tăng 22,67% so với năm 2016); tổng dư nợ cấp tín dụng đạt 24.686 tỷ đồng, hoàn thành 99,94% (tăng 24,89% so với năm 2016); tổng nguồn vốn huy động đạt 33.152 tỷ đồng, hoàn thành 102,01% (tăng 25,74% so với năm 2016); tỷ lệ nợ xấu được kiểm soát mức 0,83%; lợi nhuận trước thuế 259,51 tỷ đồng, hoàn thành 103,80% (tăng 71,2% so với năm 2016); các chỉ số an toàn hoạt động đều thực hiện theo đúng quy định của Ngân hàng Nhà nước.

Với lợi thế am hiểu thị trường, quy mô hoạt động ngày càng mở rộng, nền tảng ổn định, bền vững, Kienlongbank hứa hẹn đạt được nhiều thành công hơn nữa trong thời gian tới. Đây là một trong những chiến lược kinh doanh trọng tâm của Kienlongbank nhằm thực hiện thành công Đề án tái cơ cấu Ngân hàng giai đoạn 2016 - 2020, điều hành hoạt động của Kienlongbank đảm bảo phù hợp với tình hình thực tế và định hướng của NHNN.

SACOMBANK ĐẠT HƠN 1.488 TỶ ĐỒNG LỢI NHUẬN TRƯỚC THUẾ NĂM 2017

■ HẢI TRIỀU

Ngày 20.1, Sacombank tổ chức Hội nghị tổng kết năm 2017 và triển khai kế hoạch năm 2018. Tại Hội nghị, Sacombank đã công bố lợi nhuận trước thuế đạt hơn 1.488 tỷ đồng, gấp 9,5 lần so với năm 2016 và Ngân hàng đặt mục tiêu đạt lợi nhuận 1.640 tỷ đồng cho năm 2018. Kết thúc năm 2017 – năm đầu tiên hoạt động theo Đề án tái cơ cấu đã được Chính phủ và Ngân hàng Nhà nước phê duyệt, Sacombank đã đạt được những kết quả khả quan dù phải đối mặt với nhiều khó khăn và thách thức.

Hội nghị tổng kết năm 2017 của Sacombank

Theo báo cáo hợp nhất năm 2017, tổng tài sản của Sacombank đạt gần 369.000 tỷ đồng, tăng 11% so với đầu năm, cấu trúc danh mục tài sản có sự chuyển biến tích cực; tổng vốn huy động từ tổ chức kinh tế và dân cư đạt hơn 325.000 tỷ đồng, tăng 11,5%; cho vay khách hàng gần 223.000 tỷ đồng, tăng 12,1%, cơ cấu tín dụng cải thiện theo hướng giảm tỷ trọng cho vay trung dài hạn; tổng thu nhập đạt gần 8.650 tỷ đồng,

tăng 32,4% so với năm trước, trong đó nguồn thu của khối cá nhân chiếm gần 2/3, tạo nguồn lực tài chính để xử lý các tổn động. Sacombank đã xử lý được hơn 19.660 tỷ đồng nợ xấu và tài sản tổn động trong năm 2017 mà hơn 15.000 tỷ đồng trong số đó là thuộc Đề án tái cơ cấu. Tỷ lệ nợ xấu đầu năm 2017 là 6,68% tổng dư nợ, cuối năm 2017 đã giảm xuống còn 4,28% và dự kiến sẽ giảm về 3% trong năm 2018.

Bên cạnh công tác xử lý nợ xấu, Sacombank vẫn tiếp tục tập trung mở rộng hoạt động ngân hàng bán lẻ. Đến nay, Sacombank vẫn là một trong những ngân hàng cổ phần có mạng lưới rộng nhất với 566 chi nhánh, phòng giao dịch trên toàn hệ thống tại Việt Nam, Lào và Campuchia. Công tác chăm sóc, tiếp thị khách hàng được chú trọng thông qua cải tiến sản phẩm, nâng cao chất lượng dịch vụ. Số lượng khách hàng giao dịch đã tăng 20,6% so với năm trước, hiện đạt 4,3 triệu khách hàng trên toàn hệ thống. Thu dịch vụ năm 2017 của Sacombank tăng trưởng rất tốt, đạt 2.625 tỷ đồng, trong đó thu dịch vụ truyền thống tăng gần 28% so với năm trước. Sacombank đã xây dựng Đề án tổng thể Tái cơ cấu mạng lưới hoạt động đến năm 2022.

Trên nền tảng những thành quả và những bài học kinh nghiệm quý giá đã đúc kết được, năm 2018 Sacombank sẽ tập trung đẩy nhanh tiến trình tái cơ cấu theo Đề án, ưu tiên công tác xử lý nợ xấu để nâng cao chất lượng tài sản. Tất cả vì mục tiêu “Trở thành ngân hàng bán lẻ hiện đại, đa năng hàng đầu Việt Nam và vươn tầm Khu vực” 🇻🇳

LIENVETPOSTBANK

LẦN ĐẦU TIÊN ĐƯỢC MOODY'S XẾP HẠNG ẤN TƯỢNG

■ HUỖN TRANG

Theo công bố của Moody's (công ty xếp hạng tín nhiệm toàn cầu), hệ số xếp hạng tín nhiệm ngân hàng của Ngân hàng TMCP Bưu điện Liên Việt (LienVietPostBank) được xếp ở mức B2 và triển vọng Tích cực. Đây là lần đầu tiên LienVietPostBank được Moody's đánh giá xếp hạng tín nhiệm. Mỗi đây, LienVietPostBank cũng vinh dự là ngân hàng Việt Nam đầu tiên được trao giải thưởng APICTA 2017 - giải thưởng do Liên minh các Tổ chức Công nghệ Thông tin và Truyền thông khu vực Châu Á - Thái Bình Dương (APICTA) trao tặng cho sản phẩm Vi Việt. Tháng 12.2017, Dịch vụ ngân hàng di động (Mobile Banking) của LienVietPostBank đã đạt danh hiệu Top 100 Sản phẩm - Dịch vụ Tin & Dữ liệu Việt Nam 2017.

Qua 10 năm hình thành và phát triển, LienVietPostBank đã đạt những kết quả ấn tượng. Đến 30.11.2017, LienVietPostBank có vốn điều lệ đạt

Dịch vụ Mobile Banking của LienVietPostBank đạt danh hiệu Top 100 Sản phẩm - Dịch vụ Tin & Dữ liệu Việt Nam 2017.

6.460 tỷ đồng, tổng tài sản đạt gần 154.000 tỷ đồng, tổng huy động vốn trên 141.000 tỷ đồng, tổng dư nợ đạt trên 98.000 tỷ đồng. LienVietPostBank cũng là ngân hàng có hệ thống mạng lưới lớn nhất trong hệ thống các NHTM cổ phần, phủ sóng 63 tỉnh, thành và đến tận vùng sâu, vùng xa với hơn 200 chi nhánh, phòng giao dịch, hơn 1.000 phòng giao dịch bưu điện và quầy khai thác trên 10.000 điểm giao dịch trên mạng lưới bưu điện 🇻🇳

Cầu Giồng Sơn Mã, xã Mỹ Quý Tây, huyện Đức Huệ, Long An đã được khánh thành vào ngày 26.4.2017. Ảnh: NTV

Chương trình Cầu Nông thôn VẠCH XUẤT PHÁT MỚI

NHÌN LẠI MỘT NĂM ĐÃ QUA VỚI NHIỀU HOẠT ĐỘNG VÀ THÀNH QUẢ ĐẠT ĐƯỢC. ĐỨNG Ở NGƯỠNG CỬA NĂM 2018, NHỮNG NGƯỜI LÀM CHƯƠNG TRÌNH CẦU NÔNG THÔN CỦA TẠP CHÍ NÔNG THÔN VIỆT TIẾP TỤC ĐẶT RA CHO MÌNH ĐÍCH ĐẾN XA HƠN.

■ NGỌC PHƯƠNG

Người mở đường

Có thể nói Cầu Nông thôn là chương trình xây cầu từ thiện đầu tiên và lớn nhất cả nước được điều hành bởi một tạp chí có tuổi đời chưa lên 3. Phát động từ tháng 10.2016, khi tạp chí chưa tròn 1 năm tuổi, chỉ một năm sau, thời điểm cuối năm 2017 - Chương trình Cầu Nông thôn đã có được những kết quả bước đầu đáng ghi nhận. Sau nhiều nỗ lực, Ban Tổ chức đã hoàn thiện từng khâu trong toàn bộ chương trình, từ việc nhận hồ sơ cho tới khi hoàn thành cầu, bàn giao cho địa phương quản lý, sử dụng.

Nhìn lại chặng đường tuy ngắn ngủi với khởi đầu không kém gian nan đó, chính những người trong Ban Tổ chức Chương trình cũng không khỏi ngạc nhiên về kết quả. Đường như bộ phận nào trong dây chuyền chương trình cũng chạy đua hết tốc lực với thời gian, bởi một điều đơn giản là 'Bà con mong quá! Mùa lũ tới rồi!...' Khi chương trình lan tỏa, áp lực còn tăng cao khi hồ sơ xin tài trợ cầu cứ ngày càng nhiều lên. Trong muôn vàn khó khăn đó, nhờ nhiệt tình của các đơn vị tài trợ, các nhà

thầu công trình, chính quyền địa phương, người dân trong khu vực xây dựng công trình và đặc biệt là vai trò 'Tổng chỉ huy' Chương trình của Nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang, Chương trình đã bắc được gần cả trăm nhịp cầu vui.

Nhiều thành quả

Những chuyến đi như con thoi mỗi tháng một lần đến hầu khắp các địa phương tại tỉnh Long An để cùng với các đơn vị tài trợ khảo sát địa điểm xây cầu, kiểm tra đôn đốc tiến độ cầu... đã cho thấy sự nỗ lực rất lớn từ Ban Tổ chức nhằm tăng tốc để đáp ứng nhu cầu khi danh sách xin tài trợ ngày một dài thêm. Đáp lại nỗ lực đó, những con số thống kê cuối năm vượt ngoài mong đợi đã phần nào làm những người thực hiện chương trình thấy yên lòng. Cho đến nay, đã có 84 cầu/cống với tổng số tiền tài trợ lên đến 81 tỷ đồng đã được cam kết tài trợ cho chương trình tại hai tỉnh Long An và Đồng Tháp, trong đó riêng tại Long An đã có hơn 70 cầu/cống được cam kết tài trợ.

Chương trình Cầu Nông thôn đã giúp các địa phương có thêm nhiều cái “được”: có cầu đồng nghĩa với việc giao thương thuận tiện, ổn định đời sống, giảm giá thành vận chuyển, tăng thu nhập, giảm chi phí các mặt hàng tiêu dùng... Bên cạnh việc xây cầu để đảm bảo cho bà con đi lại an toàn, tất cả những cái “được” nói trên là giá trị cộng thêm hết sức to lớn mà chương trình mang lại cho cộng đồng.

Chương trình cũng chính là điểm then chốt để Hiệp hội Bộ trưởng Nông nghiệp ASEAN trao tặng Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - cơ quan chủ quản của Tạp chí Nông thôn Việt - giải “Sáng kiến về xóa đói giảm nghèo và phát triển nông thôn dành cho Tổ chức phi chính phủ” vào tháng 10 vừa qua tại Malaysia. Giải thưởng này có thể xem là sự công nhận chính thức của cộng đồng về những đóng góp từ Chương trình cho xã hội. Ngoài ra, đối với Ban Tổ chức chương trình, sự cảm kích và những cái ôm, cái bắt tay thân tình của những người trực tiếp thụ hưởng thành quả từ chương trình là những phần thưởng tinh thần không kém phần quý giá.

Bứt phá cho mục tiêu mới

Dịp cuối năm, nhìn lại con đường mà chương trình đã khai quang từ những ngày đầu, các khâu tổ chức đã dần đi vào “guồng”, Ban Tổ chức thấy rằng đây chính là thời điểm chín muồi để chương trình bắt đầu đặt ra cho mình những mục tiêu mới.

Với mong muốn sớm khép kín chuỗi cầu tại những vùng khó khăn dọc biên giới Việt Nam, Lào, Campuchia từ Long An cho đến Kiên Giang và tiến tới mở rộng chương trình ra cả nước, Ban Tổ chức đã quyết định phát huy thế mạnh của một đơn vị báo chí, lấy truyền thông làm mũi nhọn để làm tăng độ lan tỏa của chương trình. Để đạt được mục tiêu trên, những người làm chương trình đang gấp rút thực hiện những bước cuối cùng để ra mắt website và trang mạng xã hội (Facebook) riêng của chương trình Cầu Nông thôn trong năm tới.

Thông qua website và trang mạng xã hội này, Chương trình gửi gắm rất nhiều kỳ vọng. Trước hết, đây là nơi đăng tải các câu chuyện về những vùng đang cần tài trợ cầu và thông tin về các hoạt động xây cầu từ thiện không chỉ của chương trình Cầu Nông thôn mà còn của những chương trình khác trên khắp cả nước.

Website được xây dựng như chiếc cầu nối giữa cá nhân và bạn đọc muốn chung tay đóng góp xây cầu và Ban Tổ chức Chương trình. Khi website ra mắt cũng là lúc chương trình bắt đầu nhận các khoản tiền đóng góp rộng rãi từ cộng đồng (điều mà trước đây nhiều lần Ban Tổ chức đã được đề nghị) chứ không chỉ từ các doanh nghiệp như lâu nay. Việc sử dụng các khoản tiền này sẽ được công khai minh bạch trên website cũng như trên Tạp chí Nông thôn Việt.

Ngoài ra, chương trình cũng sẽ xúc tiến công tác liên kết với các cá nhân, đơn vị để có những hoạt động đi kèm trong mỗi lần khởi công/khánh thành cầu như tặng quà, hỗ trợ học bổng, nhu yếu phẩm cho bà con địa phương, tổ chức chụp hình và những hoạt động từ thiện khác.

Với kết quả đạt được trong năm vừa qua, Ban tổ chức chương trình Cầu Nông thôn tự tin sẽ hoàn thành mục tiêu đề ra cho năm 2018. Thách thức phía trước còn nhiều, gian nan cũng không hề ít nhưng những người làm chương trình sẽ vẫn bền lòng để có những bước đi nhanh hơn và vững vàng hơn năm trước.

Tại vạch xuất phát mới, chúng tôi coi tấm lòng của các nhà hảo tâm và những nụ cười hạnh phúc của bà con vùng biên giới chính là “nhiên liệu” của cuộc hành trình 🚗

2017 VÀ CHƯƠNG TRÌNH CẦU NÔNG THÔN

Tổng số cầu/cống
được cam kết tài trợ

84

81

Tỷ đồng

Tổng vốn đầu tư các công trình

Số lượng cầu/cống
đã được hoàn thiện

25

8

Số huyện thuộc hai tỉnh Long An và
Đồng Tháp nằm trong chương trình

Số lượng các doanh nghiệp tham
gia chương trình

12

(số liệu tính đến thời điểm 30.12.2017)

2017: Năm tạo động lực cho thế giới chuyển mình

TIME đưa ra nhận định ■ MINH TÙNG

bức tranh toàn cầu mang gam màu xám xịt trong năm 2017. Bất ổn chồng bất ổn, thiên tai và nhân tai bao trùm, dồn dập những bài viết đượm tang thương, dớn đau. Mất mát, hoang mang, đó là cụm từ được nhắc rất nhiều trên những dòng tiêu đề báo chí toàn cầu. Thế nhưng, mầm sống và hi vọng khởi sinh, từng ngày chuyển mình cho một thế giới tươi đẹp hơn. Đó cũng là quy luật vận hành của cuộc sống, không ngừng phát triển, không ngừng phủ định. Tất cả diễn ra không thể tách khỏi xu thế của toàn cầu: đan xen giữa đấu tranh và hợp tác.

Biểu tình phản đối sắc lệnh cấm nhập cư nhắm vào cộng đồng người Hồi Giáo. Ảnh: AP

Thế giới khởi động năm 2017 với tâm thế khá bi quan, đánh dấu bởi sự kiện tỷ phú Donald Trump chính thức trở thành Tổng thống thứ 45 của Hợp chúng quốc Hoa Kỳ sau cuộc bầu cử căng thẳng nhất từ trước đến nay. Ngay sau khi bước chân vào Nhà Trắng, Tổng thống Trump ban hành hàng loạt chính sách gây tranh cãi, thực thi đúng như lời cam kết lúc vận động tranh cử.

Gây chấn động nhất là sắc lệnh nhập cư siết chặt cơ hội nhập cảnh của công dân sáu quốc gia Hồi giáo. Sắc lệnh không chỉ ảnh hưởng đến những công dân Hồi giáo mà còn khiến hoạt động của nhiều công ty, tập đoàn lớn, cũng như gia đình

của hàng ngàn người liên quan chịu ảnh hưởng. Ở thời điểm ấy, truyền thông thế giới chia rẽ với những bài viết đã kích quan điểm trái chiều. Đến ngày 4.12, Tòa án Tối cao Hoa Kỳ chính thức cho phép toàn bộ sắc lệnh nhập cư của Tổng thống Trump có hiệu lực. Điều này đồng nghĩa với việc nước Mỹ gián tiếp thừa nhận ủng hộ việc bảo hộ quốc gia, bảo vệ lợi ích dân tộc lên trước tiên. Đây cũng chính là một trong những xu thế quan trọng trong quan hệ quốc tế của thời đại này. Trong những ngày đầu năm, nhiều nhiều người Mỹ thờ phào với báo cáo của Viện Nghiên cứu ADP chỉ ra, các công ty Mỹ đã kết thúc năm 2017 với con số tuyển dụng 250.000 việc làm mới

trong tháng 12, cao hơn kỳ vọng của Wall Street là 190.000. Chỉ số Dow Jones của thị trường chứng khoán Mỹ ngày 4.1 vượt mức 25.000 điểm.

Một bất ngờ không kém là việc ông Trump ký sắc lệnh hành pháp rút Mỹ khỏi Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP). Các quốc gia còn lại đã không dừng bước. Tuần lễ cấp cao APEC tổ chức tại Đà Nẵng, Việt Nam chính là sự kiện tạo điểm nhấn, gây tiếng vang trên toàn cầu bởi chính sự kiện là động lực, tạo điều kiện để 11 quốc gia kết nối và hành động. Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) ra đời ngay trong phiên họp bên lề Tuần lễ cấp cao APEC đã khẳng định một điều: một

cánh cửa mới đã mở ra. Đó là cánh cửa tạo thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, tạo công ăn việc làm, nâng cao đời sống cho người dân, tạo thuận lợi cho phát triển thương mại và tăng cường hợp tác kinh tế giữa các nước trong khu vực. Mỹ đóng cánh cửa của mình với TPP nhưng không có nghĩa quốc gia này sẽ khép kín mà sẽ tiếp tục tìm kiếm những cái bắt tay song phương, đa phương với quy mô nhỏ hơn. Hợp tác, đó là xu hướng không quốc gia nào có thể đứng ngoài.

Nổi lên trong những tháng cuối năm là thông tin về chương trình hạt nhân gây tranh cãi của Triều Tiên. Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc là những quốc gia có phát biểu phản đối mạnh mẽ nhất. Nhà Trắng đưa ra cảnh báo Triều Tiên sẽ bị tiêu diệt hoàn toàn nếu nổ ra chiến tranh. Tuy nhiên, giới quan sát bình luận rằng, bối cảnh quan hệ quốc tế trong thế kỷ 21 sẽ chứng kiến nhiều mâu thuẫn hơn nhưng điều mà các quốc gia mong muốn thật sự chính là tránh xung đột và chiến tranh. Đây chính là cơ sở mà người dân thế giới thoát khỏi nỗi lo những cuộc chiến lớn nổ ra đầu vẫn còn đó những xung đột khu vực.

Nếu cuộc chiến chống lực lượng Nhà nước Hồi giáo tự xưng (IS) là nỗi ám ảnh đáng sợ trong năm 2016 ở khu vực Trung Đông thì ngày 9.12 vừa qua, Thủ tướng Iraq Haider al-Abadi tuyên bố quân đội nước này đã hoàn toàn kiểm soát khu vực biên giới Iraq-Syria. Nghĩa là, cuộc chiến chống lực lượng IS đã kết thúc. Thế nhưng, nỗi lo dấy lên khi IS chiếm đóng thành phố Marawi của

Philippines, báo động về sự chuyển hướng của IS sang Đông Nam Á. Ác mộng về IS vẫn chưa thể chấm dứt khi những vụ khủng bố vẫn liên tiếp diễn ra ở Manchester, London (Anh), New York (Mỹ) hay Saint Petersburg (Nga), Tehran (Iran)...

Không chỉ khủng bố, chính con người chọn giết chết đồng loại bằng cách tàn bạo nhất, gây ra thảm kịch vụ xả súng đẫm máu nhất trong lịch sử hiện đại của nước Mỹ. 59 người chết, hàng trăm người bị thương khi hung thủ Stephen Paddock (64 tuổi) đứng ở vị trí tầng 32 của một tầng nhà tại Las Vegas xả súng điên cuồng với 17 cây súng lớn nhỏ chỉ để... giết càng nhiều người càng tốt! Vụ xả súng xảy ra ngay khi đám đông đang chuẩn bị thưởng thức bữa tiệc âm nhạc. Nhưng giữa tâm điểm tang thương là ngọn lửa tình người bùng sáng. Có những người bất chấp nguy hiểm sẵn sàng làm lá chắn sống cho những người xung quanh, hoặc có những người quên mất mình là ai, chỉ biết lao đến xốc vác, nhấc bổng bất cứ ai đang kẹt lại giữa đám đông hoảng loạn. Lễ hội đẹp, đó là điều vẫn luôn tồn tại và trong thời khắc hiểm nguy giữa sinh tử, những điều ấy hiển hiện càng thêm ý nghĩa.

Thế giới đang chuyển mình, từ những thay đổi, từ sự phá vỡ những khung ràng, định kiến. TIME chọn Nhân vật của năm 2017 là những người dám phá vỡ sự im lặng - The Silence Breakers. Không ai khác, họ chính là những phụ nữ dũng cảm tố cáo những kẻ xâm hại tình dục, những kẻ dùng quyền lực chi phối đời

sống, bề cong giá trị nhân văn trong xã hội hiện đại. Quả bom tố cáo tình dục ấy bùng nổ khi ông trùm điện ảnh Hollywood Harvey Weinstein liên tục dính cáo buộc quấy rối các nữ nghệ sĩ. Lần sóng tố cáo lan rộng sang chính trường, rồi đến các công ty lớn và trở thành phong trào ở nhiều quốc gia khác. Không dừng lại ở việc kêu gọi, các nghệ sĩ Mỹ đã hành động. Đầu năm 2018, nữ diễn viên gạo cội Meryl Streep và đạo diễn lừng danh Steven Spielberg đã lập ra quỹ TimesUp huy động 13 triệu USD hỗ trợ nạn nhân bị xâm hại tình dục. Năm 2017 chính là bản lề cho hàng loạt sự kiện bảo vệ quyền phụ nữ năm 2018.

Năm 2017 vẫn còn đó những mâu thuẫn, gút mắc chưa thể giải quyết, thậm chí có những sự kiện dấy lên đến đỉnh điểm như việc Tổng thống Mỹ Donald Trump công nhận Jerusalem là thủ đô Israel, làm thế giới Ả Rập và Hồi giáo phẫn nộ, đe dọa an ninh Trung Đông. Thiên tai vẫn để lại những hậu quả nặng nề cho nhân loại như siêu bão Irma gây thiệt hại ước tính gần 30 tỷ USD, cháy rừng kinh hoàng ở California (Mỹ). Trong khi đó, nhân tai cũng chưa thể giải quyết với nạn ô nhiễm môi trường ngày càng trầm trọng. Trung Quốc chỉ đến 2,7 tỷ USD khắc phục ô nhiễm trong năm 2017 nhưng chưa thắm thắp vào đầu.

Năm 2018 bắt đầu với những ngổn ngang, đang dở chưa giải quyết của năm 2017 nhưng bên cạnh đó là động lực lớn lao để chuyển mình, hành động và thay đổi 🚧

Tổng thống Mỹ Donald Trump khởi động năm 2017 với nhiều sắc lệnh gây tranh cãi.
Ảnh: Bussiness Insider

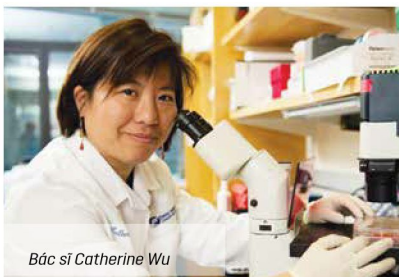

Hình ảnh gây xúc động trong vụ xả súng ở Las Vegas (Mỹ)
Ảnh: Metro

Phát minh kiến tạo thế giới

■ NGỌC BÁCH

(Theo Smithsonian Mag)

Bác sĩ Catherine Wu

1. Catherine Wu - Vaccine phòng ung thư

Năm 2018, thế giới tiếp tục trông đợi vaccine ngừa ung thư sớm phổ biến rộng rãi ra thị trường. Giữa năm 2017, nhóm nhà nghiên cứu tại Viện Ung thư Dana-Farber (Boston) và Đại học Y khoa Harvard đã công bố thành tựu quan trọng trong việc sản xuất được vaccine ngăn ngừa ung thư hiệu quả với kháng thể được tổng hợp từ chính cơ thể của từng người riêng biệt. Từ đó tạo nên hệ miễn dịch tương thích, có khả năng tiêu diệt tế bào ung thư. Bác sĩ Catherine Wu phụ trách chính nghiên cứu trên cho biết, thành công bước đầu là đã giúp 12 bệnh nhân ung thư giai đoạn đầu khỏi bệnh. Mục tiêu tiếp theo của nhóm nghiên cứu là tối ưu vaccine này, đưa vào điều trị những bệnh nhân ung thư ở giai đoạn bệnh tiến triển mạnh.

Đột phá, mang đậm tính nhân văn là những đặc tính của các ý tưởng chủ đạo kiến tạo nên giá trị tương lai. Chủ nhân của chúng chính là những nhân vật được trông đợi nhất năm 2018 trong giới khoa học-công nghệ bởi các nghiên cứu, phát minh hứa hẹn tạo ra thói quen mới trong cuộc sống thường nhật của hơn 7 tỷ người trên hành tinh này. Ngoài ra, những phát minh này phản ánh việc con người phải liên tục đặt câu hỏi về vai trò của mình, đòi hỏi bản thân phải sáng tạo những gì thực sự có ích cho loài người.

2. Công cụ "khắc tinh" tin giả

Bốn năm trước, Matthew Gross thành lập Công ty Newsela với sứ mệnh đặt ra ban đầu là cung cấp nguồn bài đọc, tài liệu tham khảo chất lượng cho giáo viên, học sinh, sinh viên. Hiện trang web newsela.com đã nhận 12 triệu lượt đăng ký thành viên và Matthew Gross dần mở rộng mục tiêu xây dựng Newsela thành người bạn đồng hành giúp người đọc nhạy bén nhận diện và loại bỏ ngay tin giả.

Đầu năm 2017, Newsela cung cấp cho người dùng những tư liệu gồm hàng loạt câu chuyện thực tế về những đối tượng bấy lâu nay truyền thông chỉ khai thác một chiều tiêu cực. Năm 2018, Newsela sẽ được trang bị thêm những công cụ hữu ích giúp người đọc dễ nhận diện thông tin giả, đánh giá chất lượng thông tin, từ đó sẽ không mất thời gian bị chi phối bởi những thông tin vô bổ, sai sự thật. Theo Matthew Gross, chỉ khi nào có sự thấu hiểu, tôn trọng lẫn nhau, cộng đồng mới có được sự kết nối bền vững. Đó mới là tương lai tươi đẹp của kỷ nguyên số thay vì những hằn học, bức xúc được lan truyền đầy rẫy khiến mọi người ngày càng mất niềm tin vào cuộc sống.

3. Valerie Lefler - Ứng dụng xóa ranh giới nông thôn

Ít ai hình dung ở Mỹ có những vùng nông thôn hoàn toàn tách biệt với công nghệ và tiện nghi mới nhất. Những nơi này không hề có các phương tiện vận chuyển phục vụ cá nhân. Muốn đi chuyển đến nơi mua thức ăn, đến các cơ sở y tế hoặc đi đến những nơi xa cũng cần phải lên kế hoạch sắp xếp phương tiện. Valerie Lefler sinh ra và lớn lên ở khu trang trại Nebraska. Thấy rõ những bất cập này, cô đã sáng lập ra Công ty Liberty Mobility Now, là nơi quản lý - cung cấp ứng dụng Liberty Mobility Now. Đây là dịch vụ kết nối nhu cầu vận chuyển của cư dân vùng nông thôn, giúp họ dễ dàng sắp xếp những chuyến đi xa thông qua thiết bị di động. Có thể hiểu cách hoạt động gần giống các loại hình phương tiện giao thông chia sẻ như Uber hay Lyft có ở các thành phố lớn của Mỹ.

Theo Valerie Lefler - Giám đốc Điều hành Liberty Mobility Now, việc kết nối giữa nông thôn và thành phố lớn không nhất thiết phải xây dựng hoàn toàn mới cơ sở hạ tầng. Thay vào đó là mang đến sự tiện lợi cho người dân ở nông thôn để họ có thể nhanh chóng di chuyển, dễ dàng tiếp cận nhu cầu mà không phải xáo trộn không gian sống.

Valerie Lefler

Người khiếm thị sử dụng mắt kính của Aira

4. Suman Kanuganti - Đôi mắt thông minh

Năm 2014, vô tình quen biết và kết bạn với chuyên gia trong lĩnh vực giao tiếp của người khiếm thị Matt Brock, kỹ sư công nghệ Suman Kanuganti bật ra ý tưởng tạo ra chiếc kính thông minh như đôi mắt mới cho người khiếm thị. Công ty Aira ra đời và Suman Kanuganti chính là Giám đốc Điều hành kiêm vai trò người sáng lập. Chiếc kính do Aira sản xuất sử dụng công nghệ AR, cho phép con người quan sát những vật trong thế giới không chỉ bằng hình ảnh mà còn những thông tin liên quan đến vật thể ấy. Khi người dùng muốn quan sát một vật nào đó, chiếc kính Aira sẽ "đọc" vật thể qua những thông số và mô tả lại vật ấy cho người dùng. Chiếc kính này không chỉ có ích cho người khiếm thị mà có thể ứng dụng trong những tình huống sinh hoạt hàng ngày như đọc bản đồ, đọc các con số, nội dung trên bao bì sản phẩm, đọc truyện tranh cho trẻ nhỏ, đọc báo tự động... hay bất cứ tình huống nào người dùng không thể trực tiếp quan sát một vật bằng mắt thường của mình.

Robot Sophia từng tuyên bố "hủy diệt loài người"

5. Trang bị đạo đức cho trí thông minh nhân tạo

Trí thông minh nhân tạo (AI) được nhắc đến nhiều trong thời gian qua với những sản phẩm robot ưu việt có trí thông minh chẳng khác gì con người. Tuy nhiên, điều khiến robot khó có thể đạt đến tầm tư duy của một con người là lỗi hổng đạo đức. Hiện nay, hầu hết robot chỉ được chú trọng về khả năng ứng phó mà hầu như không có nền tảng về giá trị đạo đức. Những robot này thường mang định kiến rất lớn, dựa vào ý chỉ chủ quan của người tạo, như những định kiến về giới, về tôn giáo, dân tộc...

Cô Kate Crawford, nhà nghiên cứu chính của trung tâm nghiên cứu máy tính Microsoft Research thuộc Microsoft và nhà sáng lập Meredith Whittaker của trung tâm Open Research của Google đã hợp tác sáng lập ra Viện nghiên cứu trí thông minh nhân tạo AI Now. Các nghiên cứu của viện này sẽ tập trung tìm hiểu tác động qua lại giữa trí thông minh nhân tạo với các mặt trong đời sống xã hội.

Lễ hội mua sắm Korea Grand Sale 2018 tại Hàn Quốc

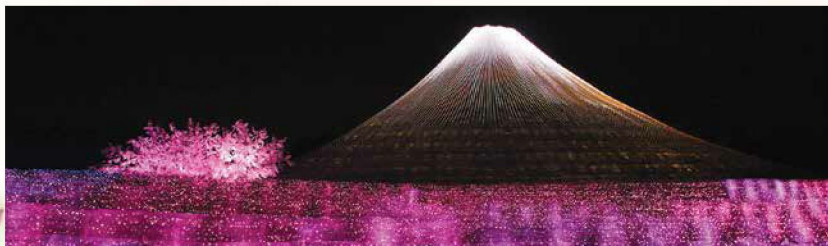
Ủy ban Du lịch Quốc gia Hàn Quốc (Visit Korea Committee - VKC) sẽ tổ chức lễ hội mua sắm Korea Grand Sale từ ngày 18.1 đến 28.2.2018. Du lịch mua sắm luôn là một trong những hoạt động cuốn hút tại đất nước có rất nhiều thương hiệu sản phẩm nổi tiếng này.

Đây còn là "Lễ hội mùa Đông đặc biệt" có chủ đề gắn liền với Thế vận hội mùa đông Olympic Pyeongchang 2018. Korea Grand Sale 2018 là cơ hội cho khách du lịch không chỉ có những trải nghiệm mua sắm mà còn tận hưởng những hoạt động thú vị khác ở Hàn Quốc. Du khách sẽ được tham gia

các sự kiện giải trí phong phú như: thử sức với các môn thể thao mùa đông tại các khu trượt tuyết, sân băng và công viên; trải nghiệm cuộc sống về đêm và các nét văn hóa đặc sắc của Hàn Quốc như spa, xông hơi, karaoke, quán bar, nhà hàng địa phương nổi tiếng. Các cửa hàng miễn thuế cũng áp dụng chương trình tặng quà, ưu đãi giảm giá. Nhiều dịch vụ du lịch khách sạn cũng ưu đãi hấp dẫn. Trung tâm dịch vụ du lịch được điều hành bởi VKC sẽ liên kết với các lễ hội địa phương và các điểm tham quan chính ở khu vực Olympic ở tỉnh Gangwon, cung cấp các dịch vụ thông phiên dịch và các dịch vụ tiện lợi khác dành cho khách du lịch.

XUẤT NGOẠI ĐẦU NĂM: NHỮNG ĐIỂM ĐẾN THÚ VỊ TRONG DỊP TẾT 2018

■ THỦY DUNG

Lễ hội ánh sáng tại công viên Nabana no Sato, Nhật Bản

Từ nay đến 06.05.2018, du khách đến Nhật Bản sẽ được thưởng thức sự kiện trình diễn đèn led tại công viên Nabana no Sato. 8 triệu bóng đèn led sẽ tạo thành những bức tranh ánh sáng khổng lồ, rực rỡ. Với chủ đề "Vẻ đẹp của Mẹ thiên nhiên", các thắng cảnh nổi tiếng của nhiều quốc gia trên thế giới gồm: Thung lũng Tượng đài ở Mỹ, Nam Cực, Vườn Quốc gia hồ Plitvice ở Croatia và ruộng bậc thang ở Nhật Bản sẽ được tái hiện chân thực. Bên cạnh đó là đường hầm ánh sáng dài tới 100m, liên tục chuyển đổi từ các gam màu xanh lá sang đỏ, cam và vàng để mô phỏng vẻ đẹp của lá momiji vào mùa thu. Hàng trăm giống hoa tulip quý với phong cách thiết kế kiểu

truyền thống và dòng sông dài 120m sẽ được thắp sáng bởi đèn led lung linh sắc màu.

Ngoài ra, lễ hội mua sắm Nhật Bản kéo dài từ 01.12.2017 đến hết 28.02.2018 sẽ là cơ hội "vàng" cho du khách. Theo đó, hơn 500 trung tâm thương mại, cửa hiệu thời trang, chợ trời, siêu thị trên khắp Nhật Bản đều đồng loạt treo biển giảm giá từ 50 - 70%, mua 1 tặng 1. Nếu đến Nhật Bản vào những ngày đầu năm mới, bạn không nên bỏ qua việc thử vận may với Fukubukuro - chiếc túi may mắn chứa vật phẩm đa dạng bên trong, chỉ bán duy nhất dịp Tết. Tổng giá trị các đồ trong túi có thể cao hoặc thấp hơn đến 10 lần giá của Fukubukuro, và điều thú vị là bạn không thể biết được chiếc túi đó chứa gì cho đến khi mở nó ra.

Mua vàng lầy lội, tham quan thánh đường Hồi giáo xa hoa nhất thế giới ở Dubai

Năm nay, trong lễ hội mua sắm Dubai sẽ diễn ra từ 26.12.2017 đến 27.1.2018, tất cả các trung tâm thương mại lớn đều giảm sâu đến 70% các mặt hàng kèm nhiều quà tặng hấp dẫn. Do Dubai không đánh thuế nên hầu như các mặt hàng còn rẻ hơn so với thị trường chung thế giới từ 10 - 20%. Tại chợ Gold Souk, vàng được bán theo cân và có thể trả giá thoải mái.

Bên cạnh đó, du khách còn có cơ hội thưởng thức ẩm thực, xem triển lãm di sản văn hóa độc đáo của các tiểu Vương quốc Ả rập (UAE), tham quan thánh đường Hồi giáo xa hoa nhất thế giới - Sheikh Zayed. Thánh đường này được xem là một công trình đầy nghệ thuật. Nhiều vật liệu quý như vàng, gốm sứ, vỏ ngọc trai, ngọc lưu ly, mã não đỏ, thạch anh tím, ngọc thạch anh... được dùng để thiết kế, tạo hình thành những hoa văn hiện đại, độc đáo và tinh tế. Thánh đường còn sở hữu chiếc đèn chùm mạ 40 kg vàng 24 carat và trang trí bằng pha lê Swarovski đặt tại sảnh cầu nguyện chính, tấm thảm dệt tay lớn nhất thế giới (diện tích gần 6.000 m²) do 1.200 nghệ nhân Ba Tư miệt mài trong 18 tháng hoàn thành với 35 tấn len và 2,2 tỷ mũi dệt.

RỘN RÀNG DU LỊCH ĐÓN TẾT

■ ĐẶNG THÙY

Tết Nguyên đán là cơ hội để thực hiện những chuyến du Xuân. Nhân dịp này, nhiều hãng du lịch lữ hành đã triển khai chương trình khuyến mãi với nhiều loại hình ưu đãi, quà tặng...

Ưu đãi dành cho khách hàng tuổi Tuất

Chào Xuân Mậu Tuất 2018, Công ty Du Lịch Việt triển khai chương trình khuyến mãi "Du Xuân Sum Vầy - Đông Đầy Tài Lộc" với nhiều ưu đãi dành cho cả gia đình. Trong gói ưu đãi Phúc - Lộc - Thọ, Phúc dành riêng cho trẻ em. Du Lịch Việt sẽ dành tặng gối tựa cổ hoặc ba lô du lịch cao cấp cho các em dưới 11 tuổi, miễn phí giá tour cho trẻ em dưới 2 tuổi khi đăng ký du lịch Âu - Úc - Mỹ, trị giá lên đến 10 triệu đồng. Lộc là ưu đãi cho quý khách hàng du lịch theo nhóm đông. Khi đăng ký tour du lịch trong nước theo nhóm từ 5 người hoặc du lịch châu Á theo nhóm từ 3 người lớn, du khách sẽ được nhận ngay vali kéo cao cấp. Đặc biệt, nhóm từ 5 khách đăng ký tour Âu - Úc - Mỹ còn được tặng 1 voucher du lịch Thái Lan trị giá 4 triệu đồng. Thọ là ưu đãi cho khách từ 60 tuổi trở lên với quà tặng là gối tựa cổ hoặc bộ quà tặng giữ ấm. Đặc biệt, Du lịch Việt sẽ tặng thêm voucher giảm giá lên đến 1 triệu đồng cho những khách hàng tuổi Tuất. Ưu đãi được áp dụng cho tất cả khách hàng đăng ký tour từ ngày 18.12.2017 - 28.02.2018.

Cơ hội nhận được chuyến du lịch Úc trị giá 40.000.000 đồng

Với chương trình khuyến mãi "Du xuân ngày Tết, gắn kết yêu thương", khi mua tour du lịch trọn gói trong và ngoài nước của Vietravel, khách hàng sẽ được tham gia rút thăm may mắn để có cơ hội nhận được những giải thưởng đặc biệt, bao gồm: 11 giải hàng tuần, mỗi tuần 1 coupon du lịch Vietravel trị giá 10.000.000 đồng/giải; 1 giải cuối kỳ là chuyến du lịch Úc trị giá 40.000.000 đồng dành cho các thành viên cùng đi trong tour. Chương trình được áp dụng cho khách hàng hoàn tất thanh toán 100% giá trị tour từ 28.11.2017 đến hết ngày 25.02.2018 khi mua tour du lịch trọn gói trong và ngoài nước của Vietravel, theo lịch trình định sẵn tại website của công ty có ngày khởi hành đến hết 31.03.2018.

Nhiều quà tặng hấp dẫn

Khi đặt tour du lịch Tết Mậu Tuất 2018 tại VnTour, khách hàng sẽ nhận được nhiều ưu đãi, bao gồm: 100% nhận quà khi đăng ký tour, lì xì may mắn đầu năm, quà rút thăm trúng thưởng khi tham gia tour, giảm giá từ 5 - 10% cho khách hàng đăng ký tour sớm. Với nhóm khách trên 10 người sẽ được giảm ngay 2.000.000 đồng.

Trong khuôn khổ chương trình "Du xuân đón Tết, vui gắn kết", từ nay đến hết 10.02.2018, Vietrantour giảm trừ trực tiếp vào giá tour đến 8 triệu đồng và nhiều phần quà hấp dẫn tổng giá trị đến 1 tỷ đồng cho khách hàng đặt tour du lịch bất kỳ khởi hành dịp Tết âm lịch.

ULTRA VIOLET

MÀU CỦA NĂM 2018

■ MINH QUANG

Màu sắc được dự đoán sẽ thống trị 2018 là Ultra Violet - màu tím với độ bão hoà, cường độ cao, pha lẫn sắc xanh, được biết đến với mã 18-3838 đã được Viện màu sắc Pantone bình chọn và chính thức công bố là Màu của năm 2018.

Phức tạp và chiêm nghiệm, Ultra Violet gợi đến những bí ẩn của vũ trụ, những "mưu đồ" đang ở phía trước, và khám phá ra bên ngoài nơi chúng ta đang tồn tại. Ultra Violet được xem là màu sắc của hoàng tộc, màu sắc của những người thắng hoa. Những màu tím bí ẩn cũng từ lâu đã tượng trưng cho sự đối nghịch, không chính thống, và sáng tạo nghệ thuật. Các biểu tượng âm nhạc Prince, David Bowie, và Jimi Hendrix đã mang sắc thái của Ultra Violet đi tiên phong trong văn hóa nhạc pop phương Tây như những dấu ấn cá nhân. Nổi bật và đầy cảm xúc, độ sâu của PANTONE 18-3838 Ultra Violet tượng trưng cho việc thử nghiệm và không tuân thủ, thúc đẩy cá nhân tưởng tượng dấu ấn độc nhất của họ trên thế giới.

Trong lịch sử, đã có một sự huyền bí hoặc tâm linh gắn liền với Ultra Violet. Màu sắc thường liên quan đến việc thực hành chánh niệm, cung cấp nền tảng cao hơn cho những người thích tìm kiếm nơi ẩn náu. Việc sử dụng ánh sáng mở tím trong không gian thiền định và những nơi tụ tập khác sẽ giúp truyền cảm hứng cho sự kết nối. Laurie Pressman, Phó Chủ tịch Viện Màu Pantone nói: "Năm 2017 là về thiền định. Bây giờ, chúng ta sẽ làm gì với những suy nghĩ này để tiến lên phía trước? Chúng ta đã có thời gian để suy ngẫm. Đến lúc phải đi!"

Tím, trong tất cả các màu sắc trong quang phổ, thể hiện tinh hướng này tốt nhất, như Pantone giải thích. Eiseman nói: "[Ultra Violet] là một màu rất khiêu khích, nhưng nó cũng là một màu sắc chu đáo có vẻ như là một loại oxymoron. Đây là màu sắc gắn liền về mặt lịch sử, với tính độc đáo, sự sáng tạo và tư duy thịnh vượng. Đây là những yếu tố chúng ta cần để tạo

ra một tương lai có ý nghĩa. Tính sáng tạo và trí tưởng tượng là điều mà chúng ta tìm kiếm trong cuộc sống cá nhân và thế giới kinh doanh của chúng ta. Mọi người đang tìm kiếm "viên ma thuật" đó. Nó hấp dẫn, quyến rũ và huyền diệu".

Sắc Tím ma thuật Ultra Violet là sắc màu đặc biệt phức tạp và cực kỳ mê hoặc, tượng trưng cho tính độc đáo và thuần khiết, sự lạc quan, quyền lực. Chúng truyền tải thông điệp độc đáo, hướng về tương lai. Nó sẽ trở thành tông màu chủ đạo trong các xu hướng trang trí nội thất, nhà cửa, thiết kế thời trang... trong năm 2018.

Color of the Year
2018

PANTONE®

Ultra Violet
18-3838

CÁC GIỐNG CHÓ ĐẸP

Chó Phú Quốc: Giống chó Phú Quốc có đặc điểm dễ phân biệt như lưng vòng xoáy chạy từ vai đến xương hông, dáng đứng mãnh và được nhiều người tìm kiếm, đưa về nuôi. Chúng có nhiều biệt tài so với các loài chó khác. Chó Phú Quốc là giống chó săn rất giỏi, chúng khi đã truy tìm thì tra đến cùng dấu vết con mồi cũng như rất ít khi bỏ cuộc. Đây là giống chó rất trung thành và thông minh, chúng tuân thủ mệnh lệnh một cách chính xác mà không tốn nhiều công huấn luyện. Một điểm khá đặc biệt là chó Phú Quốc là chúng không ăn những thức ăn "nhân tạo" (do một người khác làm hoặc không phải của chủ nó cho ăn) nên chúng rất thường khó bị mắc bẫy.

Alaska Malamute: Đây là một trong những giống chó cổ xưa nhất trên thế giới, được thuần hóa để kéo xe nhờ thân hình cao lớn và khỏe mạnh, cộng với bộ lông dày tuyệt đẹp giúp chúng thích nghi tốt trong điều kiện tuyết trắng lạnh giá. Loài chó này dù to lớn nhưng rất hiền lành, hòa thuận với trẻ nhỏ và trung thành với chủ.

Chó chăn cừu Iceland: Vì sinh sống chủ yếu ở vùng đất lạnh giá Iceland nên giống chó này có bộ lông dày xù, giúp chúng thích nghi tốt với cái lạnh. Vì cực kỳ thông minh nên chúng được huấn luyện để chăn cừu, chúng cũng khá hiền lành và vô cùng quấn quýt với chủ.

Golden Retriever: Chó H'mông cộc đuôi thường được nuôi ở các vùng núi Tây Bắc của Việt Nam. Được cho là một trong những loại chó có lịch sử lâu đời và cổ xưa nhất hiện nay. Chúng được xếp vào các dòng chó săn hay chó bảo vệ. Một trong bốn loại chó được xếp vào thuộc hàng quốc khuyển của Việt Nam. Chó H'Mông cộc được người đồng bào dân tộc thiểu số nuôi để đi săn bắn nhưng ngày nay chúng được nuôi chủ yếu với mục đích là để trông nhà. Chúng trông nhà rất tốt. Hiện nay rất nhiều người dưới xuôi như Hà Nội, Thái Bình, hay các tỉnh thuộc khu vực đồng bằng sông Hồng mang về nuôi và H'mông cộc đuôi thích nghi với điều kiện sống mới khá tốt.

Chó núi Bernese: Giống chó này có ngoại hình khá đặc biệt với bộ lông pha lẫn ba màu, riêng vùng ngực và ức luôn có màu trắng. Loài chó này được huấn luyện từ nhỏ để chăn gia súc, chúng vô cùng trung thành và mến chủ, ngoài ra chúng cũng rất hiền và dịu dàng với trẻ nhỏ.

Akita Inu: Giống chó quý giá này được xem là quốc khuyển của Nhật Bản, chúng sở hữu bộ lông dày vô cùng ấm áp, mềm mại và xinh đẹp. Chúng cũng rất thông minh và trung thành nhưng lại khá hung dữ, không thích người lạ và có tính bảo vệ lãnh thổ rất cao.

Mùa xuân và hoa Fuji

■ BÙI KIM SƠN

Nếu như tại phương Tây, hoa hồng được tôn vinh là biểu tượng của tình yêu thì tại Nhật, biểu tượng của tình yêu, và hơn nữa, tình yêu bất diệt, lại là hoa Fuji, tức Tử đằng.

Tử đằng là tên Hán Việt, có nghĩa là dây hoa leo màu tím, do hoa thường có màu tím, nhưng tên khoa học là *Wisteria sinensis*, là loài thực vật có hoa thuộc họ Đậu (Fabaceae) cùng với 9 loài dây leo thân gỗ khác. Các tên Hán Việt khác của Tử đằng là Chu đằng, Đằng la, còn trong tiếng Việt gọi là dây sắn tía, trong tiếng Anh gọi là Chinese Wisteria, trong tiếng Pháp gọi là *Glycine de Chine* và trong tiếng Nhật là Fuji.

Tử đằng, một loài dây leo nhưng có thân gỗ, rụng lá, là loài cây bản địa lâu năm tại các tỉnh Quảng Tây, Quý Châu, Hà Bắc, Hà Nam, Hồ Bắc, Sơn Tây và Vân Nam của Trung Hoa. Mặc dù là loài dây leo nhưng nếu lâu năm, Tử đằng sẽ trở thành như thân cây uốn cong, một khi có điểm tựa như cột hay giàn chống, có thể ngoằn ngoèo dài tới 20-30m. Điểm đặc biệt, Tử đằng chỉ ra hoa một khi đến độ trưởng thành chín muồi, thường 15 năm kể từ khi trồng, hoa kết thành từng chùm buông dài xuống khoảng gần 1m.

Tử đằng với những sợi dây hoa tuyến một màu buông rủ mềm mại rất dễ làm say đắm lòng người. Vì vậy, người Nhật rất yêu hoa Tử đằng. Núi Phú Sĩ có đỉnh quanh năm tuyết phủ, biểu tượng của nước Nhật, tên trong tiếng Nhật là Fujiyama, Hán Việt dịch và phiên âm là Phú Sĩ Sơn, tức là Núi Tử Đằng. Núi Phú Sĩ nằm cách thủ đô Tokyo khoảng 120km về phía tây nam, các thành phố quanh quanh đó đều mang tên Phú Sĩ: Fuji, Fujinomiya, Fujiyoshida, riêng thành phố Fujikawaguchiko nằm cạnh chiếc hồ cùng tên rất đẹp. Fujikawaguchiko, âm Hán Việt là Phú Sĩ Hà Khẩu Hồ, tức Hồ Cửa Sông Phú Sĩ. Rất nhiều cầu lạc bộ sức khỏe, sân golf, công viên cũng mang tên Fuji. Ngoài ra, gần núi Phú Sĩ còn có một ngọn núi nhỏ khác mang tên Kofuji (Tiểu Phú Sĩ). Còn loại táo Fuji nổi tiếng của Nhật, cũng chính là táo Tử Đằng!

Và có lẽ trên thế giới này, không có dân tộc nào yêu hoa Tử đằng như người Nhật, họ tôn vinh hoa là biểu tượng

của tình yêu vĩnh cửu. Những vườn hoa Tử đằng của họ, có lẽ là duy nhất trên thế giới.

Vì vậy, hằng năm, du khách khắp nơi thường đổ về đây để ngắm hoa Tử đằng. Một trong những địa điểm nổi tiếng là công viên hoa Ashikaga tại tỉnh Tochigi, phía bắc cách Tokyo khoảng 80km. Tại đây, người Nhật đã dành cả một diện tích rộng đến 8,2 ha trồng hẳn một rừng hoa Tử đằng để mọi người có thể thưởng thức và chiêm ngưỡng. Có thể nói rằng không nơi đâu hoa Tử đằng lại đẹp và tươi thắm như ở công viên Ashikaga. Những thảm hoa mềm mại mượt mà giăng mắc trên cao như những áng mây mệnh mang khiến người xem có cảm giác như đang lạc vào cõi tiên. Hàng ngày, có đến cả ngàn du khách và người dân Nhật đến công viên Ashikaga để ngắm hoa và chụp ảnh lưu niệm. Nhiều đôi tình nhân tới đây, không phải ngắm hoa hay chụp ảnh mà chỉ đơn giản để nắm tay nhau và đi dưới vườn hoa tình yêu tuyệt đẹp này.

Cũng còn có một công viên hoa Tử đằng khác là công viên Kawachi Fuji-en tại thành phố Kitakyushu thuộc tỉnh Fukuoka trên đảo Kyushu, miền Nam Nhật Bản. Tương tự ở công viên Ashikaga, do nguyên là cây leo nên Tử đằng cần có giàn chống đỡ để cây vươn rộng được cành, công viên Kawachi đã thực hiện hàng trăm mét vuông giàn cho cây leo vươn cành hoa. Vì vậy, khi nhân du bên dưới thì trên đầu hoa Tử đằng rũ bóng giăng kín khung trời thật thối trời. Nhưng ở Kawachi còn đặc biệt hơn khi có một lối đi dài gần trăm mét bên trên phủ bởi giàn cây được kết cấu thành một mái vòm. Vì vậy khi đi bên dưới cũng là đi trong

một đường hầm mà bên trên hoa Tử đằng giăng kín tạo nên một cảnh quan đầy cảm xúc tuyệt vời.

Bên cạnh cảm xúc vì hoa, Tử đằng còn là nguồn cảm hứng của nhiều thi sĩ, nổi tiếng nhất là bài Tử đằng thụ của thi hào Lý Bạch:

紫藤樹
紫藤掛木末
花蔓宜陽春
密葉隱歌鳥
香風留美人

Phiên âm Hán Việt:

Tử đằng thụ
Tử đằng quả vắn mọc,
Hoa mạn nghị dương xuân.
Mật diệp ẩn ca điệu,
Hương phong lưu mỹ nhân.

Cây Tử đằng (bản dịch thơ của Đông A):

Tử đằng treo chốt vót
Lớp lớp tưởng đương xuân
Cành rậm che chim hót
Hương bay niu mỹ nhân

Cây tử đằng (bản dịch thơ của Bùi Kim Sơn):

Tử đằng giăng mắc thân mây,
Hoa trên khắp chốn ngổ đầy ánh xuân,
Chim ca, bóng lá ẩn thân,
Gió đưa hương niu mỹ nhân khó rời. 🌸

CHUPACO

CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN CAO SU CHỮ PẮH

ĐƠN VỊ ANH HÙNG LAO ĐỘNG

Địa chỉ: Thị trấn Phú Hòa - Huyện Chư Pah - Tỉnh Gia Lai

Điện thoại: 0269.3845553 - Fax: 0269.3845554 - Email: cotycaosuchupah@gmail.com - Website: www.chupaco.com.vn

Tổng giám đốc Công ty: Phạm Đình Luyện

Năm mới kính chúc: *Tinh uy,
WBND, Tinh Lành đạo, Tập đoàn CNGS VN,
Các đơn vị trong và ngoài ngành,
CBCNV Công ty một năm mới An Khang, Thịnh vượng!
Ban lãnh đạo công ty*

NGÀNH NGHỀ KINH DOANH

- Trồng mủ, chăm sóc, khai thác, chế biến mủ cao su, sản xuất gỗ thành phẩm, sản xuất phân bón;
- Thương nghiệp bán buôn và xuất khẩu trực tiếp;
- Đầu tư trồng cao su trên nước bạn Campuchia.

CÁC THÀNH TÍCH NỔI BẬT

- Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới
- Huân chương Lao động hạng nhì, hạng nhì, hạng ba
- Huân chương Chiến công hạng nhì, hạng ba
- Huân chương Bảo vệ Tổ quốc hạng nhì, hạng ba
- Nhiều Cơ thủ đua, bằng khen của Chính Phủ, các Bộ ngành, UBND tỉnh và Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam

SẢN PHẨM MỦ CAO SU

SVR 3L, SVR 5, SVR 10, RSS 3 đạt Top 100 Sao vàng đất Việt, ISO 9001:2008, Cup vàng topten ngành hàng thương hiệu Việt uy tín - chất lượng, Cup vàng Top 100 thương hiệu Việt hội nhập WTO, Cup vàng chất lượng hội nhập hàng đầu, Cup vàng Thương hiệu - Nhãn hiệu lần III, Cup vàng An toàn lao động, đạt giải thưởng 100 thương hiệu Việt bền vững, đạt Danh hiệu doanh nghiệp xuất khẩu uy tín, đạt Danh hiệu doanh nghiệp tin nhiệm, đạt Danh hiệu Thương hiệu hàng đầu Việt Nam.

Lãnh đạo công ty nhận bằng khen về trước kế hoạch sản lượng năm 2017

Trụ sở công ty

2018
CHÚC MỪNG NĂM MỚI

CÔNG TY TNHH MTV CAO SU QUẢNG TRỊ

264 đường Hùng Vương, Phường Đồng Lương, TP. Đồng Hà, Tỉnh Quảng Trị

Điện thoại: 0233 3854 803 - Fax: 0233 3853 816

Email: caosuqtri@gmail.com - Website: www.caosuqtri.com.vn

Điểm sáng cao su miền Trung

Công ty TNHH MTV Cao su Quảng Trị thực hiện Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam. Là doanh nghiệp có nhiều kinh nghiệm trên lĩnh vực trồng, chăm sóc, khai thác, chế biến và xuất khẩu cao su. Nhiều năm liền, các chỉ tiêu hoạt động SXKD công ty đều đạt và vượt KH VRG giao. Năm 2016, tiền lương bình quân đạt 4,6 triệu đồng/người/tháng.

Công ty Cao su Quảng Trị được xem là điểm sáng của cao su khu vực miền Trung. Những năm qua, nhờ sự nỗ lực cố gắng, đoàn kết của CBCNV - LD toàn công ty đã đạt nhiều kết quả khả quan. Năm 2017, KH được điều chỉnh của công ty với diện tích khai thác là 1.173,00 ha; KH sản lượng 1.000 tấn. Tính đến ngày 28/12/2017, công ty thực hiện được sản lượng 1.214,93 tấn đạt 121,49% KH.

Minh Tâm

Kính chúc Tỉnh ủy, UBND tỉnh, UBND huyện, Ban lãnh đạo Tập đoàn CNCs VN, các đơn vị trong và ngoài ngành, CB-CNV Công ty năm mới

An Khang - Bình Vượng

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Mậu Tuất
2018

CÔNG TY CP THIẾT KẾ VIỄN THÔNG & TIN HỌC ĐÀ NẴNG DANANG TELECOMMUNICATIONS & INFORMATICS DESIGN JSC

TU VẤN LẬP DỰ ÁN THIẾT KẾ VẬN HÀNH GIÁM SÁT

GIẢI PHÁP PHỦ SÓNG
NHÀ CAO TẦNG

THI CÔNG XÂY LẬP
HẠ TẦNG VIỄN THÔNG

CHO THUÊ HẠ TẦNG VIỄN THÔNG

HAPPY NEW YEAR 2018

<http://www.dntd.vn> Email: deisign@dntd.vn

40 Lê Lợi TP Đà Nẵng -

Tell: 0236 3820888 - Fax: 0236 3820777

CÔNG TY TNHH MTV CAO SU PHÚ RIỀNG

PHU RIENG RUBBER COMPANY LTD

ĐC: Xã Phú Riềng, Huyện Phú Riềng, Tỉnh Bình Phước

ĐT: 0271 3777971 - Fax: 0271 3777758

E-mail: phurieng@phuriengrubber.vn - imexdept@phuriengrubber.vn

Website: www.phuriengrubber.vn

*Kính chúc Tỉnh ủy, UBND tỉnh,
Ban lãnh đạo Tập đoàn CNCS VN,
các đơn vị trong và ngoài ngành,
CB-CNV Công ty năm mới
An khang – Thịnh vượng!*

NĂNG SUẤT VƯỜN CÂY DẪN ĐẦU VRG

Tại Lễ mừng công hoàn thành kế hoạch sản lượng năm 2017 của công ty, vào ngày 5/12, được biết năng suất vườn cây bình quân công ty đạt 2,34 tấn/ha, trong đó NTCS Minh Hưng đạt năng suất cao nhất 2,8 tấn/ha, 3 nông trường năng suất trên 2,5 tấn/ha. Đây là đơn vị có năng suất vườn cây dẫn đầu VRG năm 2017 và là 11 năm liên tục năm trong CLB 2 tấn/ha.

Năm 2017, công ty về trước kế hoạch 31 ngày, trở thành công ty cao su đầu tiên khu vực Đông Nam bộ hoàn thành kế hoạch sản lượng. Năm 2017, công ty khai thác 25.750 tấn mủ, vượt 2.750 tấn, tức 12% kế hoạch.

Ngọc Chân

MỪNG XUÂN MẬU TUẤT 2018

CÔNG TY CP CAO SU VIỆT - LÀO

VP TẠI VIỆT NAM 236 Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Phường 6, Quận 3, TP.HCM
ĐT: 028 39308 386 - Fax: 028 39308 388

VP TẠI LÀO Km6, Bản Huội Nhắng Khăm, Huyện Pakse, Tỉnh Champasak, CHDCND Lào
ĐT: (00856) 31900410 - Fax: (00856) 31900411

ທ້ອງຖານທີ່ ສປປລາວ Km6 ບ້ານຫ້ວຍຍາງຄຳ, ເມືອງປາກເຊ, ແຂວງ ຈຳປາສັກ, ລາວ
ໂທລະສັບ: (00856) 31900410 - ແຟັກ: (00856) 31900411

THU NHẬP BÌNH QUÂN 7.5 TRIỆU ĐỒNG/NGƯỜI/THÁNG

Công ty CPCS Việt - Lào hiện có 2.766 lao động, trong đó lao động người Lào là 2.367 người. Năm 2017, công ty khai thác 9.194 ha cao su, với sản lượng 16.800 tấn (vượt trên 8%), chế biến 16.575 tấn, tiêu thụ 17.088 tấn, giá bán bình quân 36,6 triệu đồng/tấn (vượt 9%).

Doanh thu trên 627 tỷ đồng, lợi nhuận trước thuế 111 tỷ đồng (vượt 17%), lợi nhuận sau thuế gần 98 tỷ đồng (vượt 35%), thu nhập bình quân đạt 7,5 triệu đồng/người/tháng.

Ngọc Cẩm

Ông Ngô Quyền - TGD Cao su Việt - Lào trao Kỷ niệm chương Cao su Việt Nam cho lãnh đạo địa phương tại Lễ ra quân khai thác mủ cao su năm 2017.
Ảnh: Vũ Phong

*Nhân dịp Xuân Mậu Tuất,
kính chúc Ban lãnh đạo,
Tập đoàn CNCS VN,
các đơn vị trong và ngoài ngành,
CB-CNV Công ty năm mới
An khang - Thịnh vượng!*

2018

XUÂN MẬU TUẤT

Chúc mừng năm mới

CÔNG TY CỔ PHẦN CAO SU YÊN BÁI

Thôn 2, Xã Tân Thịnh, TP. Yên Bái, Tỉnh Yên Bái

ĐT: 02163 887 883 - **Fax:** 02163 888 880

E-mail: csyenbai@gmail.com

2018

HAPPY NEW YEAR

Kính chúc Tỉnh ủy, HĐND,
UBND Tỉnh, Ban lãnh đạo Tập đoàn CNCS VN,
Các đơn vị trong và ngoài ngành,
CB-CNV Công ty năm mới
An khang - Thịnh vượng!

PHÁT TRIỂN HƠN 2.266 HA CAO SU

Sau 7 năm phát triển cây cao su trên đất Yên Bái, đến nay công ty đã trồng được trên 2.266 ha cao su. Với việc quản lý hiệu quả, công ty tạo việc làm ổn định cho gần 400 CB,CNV, trong đó trên 80% lao động là đồng bào dân tộc. Ngoài ra, công ty còn sử dụng hơn 500 hồ nhân khoán và lao động thời vụ với mức thu nhập bình quân 3 triệu đồng/người/tháng.

Từ khu cây cao su được đưa vào trồng, đã góp phần làm thay đổi nhận thức của bà con về việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng để nâng cao thu nhập, xóa đói giảm nghèo. Đồng thời, giải quyết việc làm cho người lao động tại địa phương, góp phần thực hiện thắng lợi chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

B.L

Lãnh đạo công ty kiểm tra độ sinh trưởng vườn cây.

CÔNG TY TNHH MTV CAO SU EA H'LEO

499 Đường Giải Phóng, Thị trấn Ea Đrăng, Huyện Ea H'leo, Tỉnh Đắk Lắk
ĐT: 0262 3777 286 - Fax: 0262 3777 229 - Email: congtycaosueahleo@yahoo.com.vn

ĐẠT SẢN LƯỢNG KHAI THÁC CAO NHẤT TỪ TRƯỚC ĐẾN NAY

Ông Võ Sĩ Lực – Chủ tịch HĐQT VRG trao thưởng cho công ty tại
Lễ mừng công hoàn thành kế hoạch sản lượng năm 2017. Ảnh: Quỳnh Mai

Năm 2017, công ty khai thác được 5.800 tấn mủ, vượt 500 tấn so với kế hoạch. Đây là năm công ty đạt sản lượng khai thác cao nhất và có thời gian về đích sớm nhất từ trước đến nay.

Tổng doanh thu năm 2017 là 234 tỷ đồng, lợi nhuận đạt 40 tỷ đồng, nộp ngân sách nhà nước trên 16 tỷ đồng. Công ty được Tập đoàn CNCS VN tặng bằng khen nhờ đạt thành tích xuất sắc vượt kế hoạch sản lượng trong năm 2017. Năm qua, công ty đạt mức tiền lương bình quân trên 5 triệu đồng/người/tháng.

Gia Linh

2018 Chúc Mừng Năm Mới

*Kính chúc Tỉnh ủy, UBND tỉnh Đắk Lắk, Ban lãnh đạo Tập đoàn CNCS VN,
Các đơn vị trong và ngoài ngành, CB-CNV Công ty năm mới
An khang, Thịnh vượng!*

CÔNG TY CỔ PHẦN CAO SU LAI CHÂU

LAI CHAU RUBBER JOINT STOCK COMPANY

Địa chỉ: Tổ 5, Phường Đoàn Kết, Thành phố Lai Châu, Tỉnh Lai Châu
Điện thoại: 0213 3.793.963 - Fax: 0213 3.795.038
Email: caosulaichau@gmail.com

Chúc Mừng
Năm Mới
Mậu Tuất **2018**

*Kính chúc Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh, Ban lãnh đạo
Tập đoàn CNCS VN, các đơn vị trong và ngoài ngành, CB-CNV Công ty
Năm mới An khang – Thịnh vượng!*

Khai thác đạt trên 901 tấn mù

Phó TGB VRG Hui Nguoc Hiep trao thưởng cho công ty

Năm 2017, công ty đưa vào khai thác 1.432 ha tại 6 nông trường. Tính đến ngày 20/11, công ty đã hoàn thành kế hoạch VRG giao, khai thác được trên 732 tấn mù quy khô và về đích trước 40 ngày. Ước tính đến 31/12, sản lượng khai thác của công ty đạt trên 901 tấn mù quy khô, doanh thu trên 27 tỷ đồng.

P.L

BTRC
ISO 9001:2008

CÔNG TY TNHH MTV CAO SU BÌNH THUẬN

KP9, TT Đức Tài, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận

ĐT: 0252 388 3322 - Fax: 0252 388 3447

E-mail: btrc@binhthuanrubber.com

Website: www.binhthuanrubber.com

Kính chúc Tinh tú, UBND tỉnh, Ban lãnh đạo Tập đoàn CNCS VN,
các đơn vị trong và ngoài ngành, CB-CNV Công ty năm mới **An Khang – Thịnh vượng!**

Lãnh đạo công ty trao thưởng cho các tập thể hoàn thành trước kế hoạch. Ảnh: Nguyễn Khánh

**ƯỚC LỢI NHUẬN
TRƯỚC THUẾ
TRÊN 25 TỶ ĐỒNG**

Năm 2017, công ty khai thác 6.780,2 tấn/6.000 tấn (vượt 11% KH), năng suất bình quân trên 1,8 tấn/ha, thu mua 8.105,2 tấn/7.500 tấn (vượt 8% KH), chế biến 17.693,4 tấn/14.500 tấn (vượt 22% KH), tiêu thụ 14.230 tấn/13.850 tấn (vượt 2,7% KH). Tổng doanh thu 528 tỷ đồng, lợi nhuận trước thuế ước đạt trên 25 tỷ đồng, nộp ngân sách Nhà nước trên 20 tỷ đồng.

Trần Huỳnh

*Xuân
Mậu
Tuất*

2018

Baria Rubber JSC.
BRRC

CÔNG TY CỔ PHẦN CAO SU BÀ RỊA

Quốc lộ 56, xã Bình Ba, huyện Châu Đức, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu

Email: vanphong@baruco.com.vn - Website: baruco.com.vn

ĐT: 0 254.3881964 - Fax: 0 254.3881169

*Kính chúc Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Ban lãnh đạo
Tập đoàn MES-VM, các đơn vị trong
và ngoài ngành, CB-NNV Công ty năm mới
An khang – Thịnh vượng!*

Thưởng thi đua nước rút hơn **241** triệu đồng

Ông Hà Văn Khương - Thành viên HĐQT VRG và ông Nguyễn Trọng Cảnh
TGD Cao su Bà Rịa (bên trái) trao thưởng cho các nông trường về trước KII.

Đến ngày 6/12, công ty khai thác được 7.025 tấn mủ/7.000 tấn kế hoạch (KH), vượt 25 tấn và về trước 25 ngày. Dự kiến đến 31/12, tổng sản lượng khai thác 8.000 tấn mủ, vượt hơn 14% KH năm.

Góp phần cho công ty hoàn thành KH sản lượng, là sự phấn đấu thi đua sản xuất của các nông trường, đội, tổ sản xuất. Năm 2017, về trước KH sớm nhất công ty là Nông trường Xã Bang trước 34 ngày, kể đến Bình Ba trước 32 ngày.

Để động viên khích lệ, những tháng cuối năm, công ty khen thưởng cho các NT, tổ, đội về trước KH tổng số tiền trên 181 triệu đồng. Ước tổng tiền khen thưởng phong trào thi đua nước rút 3 tháng cuối năm hơn 241 triệu đồng.

Minh Tâm

KHU LIÊN HỢP CÔNG NGHIỆP - ĐÔ THỊ - DỊCH VỤ TÂN ĐỒ

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ & XÂY DỰNG TÂN ĐỒ

Lô A1, Đường số 1, KCN Tân Đố, xã Đức Hòa Hạ, huyện Đức Hòa, tỉnh Long An
Điện thoại: 0272.3779228 - 0272.3779211 - 0272.3779229

CÔNG TY CỔ PHẦN DẦU TƯ & XÂY DỰNG TÂN ĐÔ
CHÚC MỪNG NĂM MỚI

2018

FIVE STAR
ECO CITY

Cuộc sống bình yên - Thiên nhiên ban tặng

TẬP ĐOÀN QUỐC TẾ NĂM SAO

Chúc Mừng Năm Mới Mậu Tuất
2018

Nhân dịp Xuân Mậu Tuất 2018, Ban Lãnh đạo Tập Đoàn Quốc Tế Năm Sao xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các quý cơ quan, ban ngành, đối tác và các quý khách hàng đã đóng góp cho sự phát triển vững mạnh của Tập Đoàn Quốc Tế Năm Sao.

Kính chúc toàn thể Quý vị và Gia đình một năm mới:

AN KHANG THỊNH VƯỢNG

**CHỦ TỊCH TẬP ĐOÀN
TRẦN VĂN MƯỜI**

Dự án khách sạn Poseidon - Vũng Tàu

Dự án thành phố sinh thái Năm Sao

Dự án cao ốc văn phòng Five Star Tower - Q.1, TP HCM

Nhà máy Phân bón Năm Sao - Long An

Công ty Phân bón Quốc Tế Năm Sao - Campuchia

www.fivestargroup.vn

NĂM SAO®
Niềm Tin Tỏa Sáng

**“Chia sẻ tầm nhìn,
tạo dựng giá trị”.**

CHÚC MỪNG NĂM MỚI
2018

KÍNH CHÚC QUÝ KHÁCH HÀNG NĂM MỚI
AN KHANG - THỊNH VƯỢNG

Tìm hiểu ngay

 (84) 28 6268 6868 - HCM
(84) 24 3942 8076 - HN

Hội sở : 278 Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Phường 8, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh.
Chi nhánh HN : 88 Lý Thường Kiệt, Quận Hoàn Kiếm, TP. Hà Nội.

 sbsc.com.vn.
 info@sbsc.com.vn

2018

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Happy New Year

Kính chúc Quý khách một năm mới

Hạnh Phúc, An Khang, Thịnh Vượng

☎ 19009247

🌐 bidv.com.vn

NGÂN HÀNG TMCP ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN VIỆT NAM

Chi nhánh Củ Chi

216-218 Tỉnh lộ 8, TT Củ Chi, H. Củ Chi, TPHCM

(028) 3792 5888

Công ty cổ phần HIM LAM

Địa chỉ: 234 Ngô Tất Tố, Phường 22, Quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh
Điện thoại: (028) 35144348 - Fax: (028) 35144353 - Website: www.himlam.com

Công ty cổ phần Him Lam

*Kính chúc Quý khách hàng
năm mới An khang, Thịnh vượng*
Xuân Mậu Tuất - 2018

TẬP ĐOÀN QUẾ LÂM

- THƯƠNG HIỆU VÀNG NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM 2017.
- HỆ THỐNG QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG TIÊU CHUẨN QUỐC TẾ ISO 9001:2015.
- CÚP VÀNG CÔNG NGHỆ XANH VÌ SỰ NGHIỆP BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG.
- BÔNG Lúa VÀNG VIỆT NAM - THƯƠNG HIỆU VÀNG CHẤT LƯỢNG.

Happy
New
Year
2018!

Nhân dịp Xuân Mậu Tuất, Ban Lãnh Đạo **TẬP ĐOÀN QUẾ LÂM** trân trọng gửi lời chúc tốt đẹp nhất tới các cơ quan trung ương, ban ngành địa phương, các nhà khoa học, nhà phân phối, hệ thống đại lý, khách hàng và bà con nông dân đã có sự đóng góp cho sự phát triển của thương hiệu phân bón **QUẾ LÂM**.

MỪNG XUÂN MẬU TUẤT
AN KHANG THỊNH VƯỢNG

Chủ tịch HĐQT - NGUYỄN HỒNG LAM

**TẬP ĐOÀN HÀNG ĐẦU TRONG SẢN XUẤT
CÁC LOẠI PHÂN BÓN VÀ NÔNG SẢN HỮU CƠ**